LORENZO MARONE

MÂINE POATE AM SĂ RĂMÂN

LORENZO MARONE

MÂINE POATE AM SĂ RĂMÂN

Original: *Magari domani resto* (2017)

Traducere din limba italiană de:
GABRIELA LUNGU

virtual-project.eu

HUMANITAS fiction

2020

Nu trebuie să-ți venerezi familia, nu trebuie să-ți venerezi țara, nu trebuie să venerezi locul în care trăiești, dar trebuie să știi că le ai, trebuie să știi că ești parte din ele.

PHILIP ROTH, *Pastorala*

ameri
cană[1]

Eu trăiesc aici

Nu știu dacă este adevărat, dar am citit că în Vermont soțiile au nevoie de permisiunea scrisă a soțului ca să-și pună o proteză dentară, și că în Swaziland femeile nemăritate nu pot să strângă mâna bărbaților. În Montana însă, nu au voie să meargă duminica singure la pescuit (?). În Florida pot fi arestate dacă sar cu parașuta duminica (?). În Utah nu pot să jure. În Indonezia nu trebuie să se așeze călare pe o motocicletă, în Arabia Saudită nu pot șofa, în Arkansas un bărbat poate să-și bată nevasta nu mai mult de o dată pe lună. În Carolina de Sud e legal să-ți bați nevasta, dar numai duminica, și numai pe treptele tribunalului, și înainte de opt dimineața (deci trebuie să te organizezi din timp).

În țara noastră, din fericire, femeile fac ce vor (cel puțin în majoritatea cazurilor), pentru că, tot din fericire, nu există legi retrograde, stupide și sexiste. Și chiar dacă ar exista, în cartierul meu, din fericire, nicio femeie nu le-ar respecta; aici interdicțiile nu sunt văzute cu ochi buni, cel mult pot fi acceptate sugestiile.

Suntem la Napoli. În Cartierele Spaniole[2].

Eu trăiesc aici.

Numele meu este Luce[3].

Și sunt femeie.

Nevoia de a urla

Alleria[4], câinele pleșuv care îmi veghează viața de câtăva vreme, ciulește urechile și latră scurt, în timp ce notele lui Pino Daniele se răspândesc din combina muzicală în toți cei treizeci și cinci de metri pătrați în care-mi petrec zilele (inclusiv baia și micul balcon care dă spre o străduță întunecată și umedă).

Îmi termin machiajul și răspund la interfon.

— Luce, cobori? Eu sunt…

— A, da, vin acum!

Avocatul Arminio Geronimo are șaptezeci de ani și e un omuleț îndesat, cu două ciufuri de păr care sfidează legea gravitației, de o parte și de alta a capului, cu o pereche de tufișuri țepoase în locul sprâncenelor, barba nerasă, cămașa tot timpul descheiată, lăsând la vedere maioul de lâniță (plus câteva fire de păr alb răzlețe și un crucifix de aur intarsiat, mare cât un iPhone), și cu dinții strâmbi și galbeni care-i atârnă din gură. Ce mai tura-vura, un tip nu prea arătos. Problema e că individul ăsta, care țopăie în jurul meu de un an, e șeful meu, cel care, deci, îmi dă un salariu, chiar dacă mizerabil. Multă vreme a fost un faimos avocat specializat în divorțuri, practic n-a existat în ultimii patruzeci de ani la Napoli cuplu care să nu se fi insultat în fața sau prin intermediul avocatului Geronimo. Apoi, pe la jumătatea anilor ’90, a început avântul șmecheriilor cu asigurările, și drăguțul de Arminio, dintotdeauna un șacal în ceea ce privește aventurile extraconjugale și afacerile, a mirosit pleașca și n-a stat prea mult pe gânduri, lăsând divorțurile în seama celui mai apropiat colaborator al său, un oarecare Manuel Pozzi.

În câțiva ani, Geronimo a construit un imperiu, grație unor prieteni influenți, dar și lipsei totale de scrupule, punând în picioare un sistem care funcționează la perfecție, în care toate angrenajele

se rotesc la unison pentru a le permite lui și numeroșilor să-i acoliți să încaseze cifre importante din asigurările care nu rezolvă nimic. Arminio Geronimo este în fruntea unei dense rețele de persoane care se străduiesc în fiecare zi să realizeze false accidente și să stoarcă mii de euro despăgubire de la companii, care se răzbună apoi pe cei mai slabi, obligați să plătească cifre ireale pentru un simplu scuter. Dar asta, care constituie și motivul pentru care umblu cu un scuter portocaliu din ’82, hodorogit și fără apărători, e o altă poveste, iar aici suntem interesați să vorbim despre Geronimo. Din grupul său fac parte multe figuri dubioase din Cartierele Spaniole, din cartierul Vergini și din Forcella, unii sunt niște băieți simpli care reușesc să ducă acasă câțiva bănuți la sfârșitul lunii, mână de lucru ieftină, dar alții, ca Mânuță (numit așa pentru mâinile lui mici, care se furișează ca niște șerpi în poșetele doamnelor, în autobuz) sau ca Peppegăină (din cauza gambelor subțiri pe care se sprijină un bust puternic) sunt niște adevărați experți ai sectorului și, ciclic, apar implicați în accidente, uneori ca parte vătămată, alteori ca responsabili, și, în alte cazuri, ca martori. Culmea e că Mânuță nici măcar n-are carnet de conducere, chiar dacă apare implicat în peste optzeci de accidente stradale. În orice caz, Geronimo, de pe poziția sa supremă, îi coordonează și face legătura între toți participanții la această activitate criminală.

Întrebarea care se naște spontan este: de ce viața mea de femeie cinstită și un pic pedantă, care-și plătește amenzile a doua zi după ce le-a primit, s-a încrucișat la un moment dat cu cea a lui Arminio Geronimo? Nu-i greu de răspuns. Odată terminată facultatea, am început un lung șir de vizite la diferite cabinete de avocatură din Napoli și din provincie. „Înainte de a fi avocat, trebuie să înveți să faci notificări”. Asta spuneau toți.

Luni întregi m-am învârtit călare pe Vespa între tribunale, cabinete de avocatură, ghișee de înștiințări și altele, prin ploaie sau sub un soare arzător, până când într-o zi am zis gata; devenisem regina notificărilor, cunoșteam toate tribunalele din regiunea Campania, mă mișcam ca un VIP pe coridoarele palatelor de justiție și știam să-mi atrag simpatia grefierilor. Dar nu eram în stare să scriu o somație, nici o citație. Iată de ce, atunci când mama mi-a vorbit despre cabinetul Geronimo, unde se învăța repede și se câștiga imediat, n-am ezitat o clipă.

În sfârșit, diploma mea de absolvire a Facultății de Drept cu nota 110[5] („cum laude" ar fi fost cireașa de pe tort, dar în viața mea, din păcate, n-am văzut niciodată un nenorocit de tort cu o cireașă deasupra) mi-a folosit, până azi, doar pentru a mă învârti într-o lume de escroci și șmecherași. Cu circumstanța agravanta că eu, spre deosebire de Arminio Geronimo, nici măcar nu m-am îmbogățit.

În orice caz, avocatul e un om respectat pe străzile orașului, chiar dacă nu se bucură de aceeași stimă printre colaboratorii săi și printre colegi, dintre care unii pe bună dreptate îl iau drept ceea ce este: un șacal! Nimeni însă n-a avut vreodată curajul să-i spună verde-n față ce crede, nimeni n-a îndrăznit să-l înfrunte direct, cu atât mai puțin femeile, cu care aproape întotdeauna face niște gesturi pe care nimeni nu i le-a permis. Toți tac în fața lui. Toți, în afară de mine.

Într-o după-amiază, acum câteva luni, eram destul de iritată, ca să nu zic furioasă, din cauza prietenului meu de atunci, care, printr-un scurt sms, îmi comunicase că nu mai e sigur că vrea o poveste serioasă și că de aceea are nevoie de puțin timp să mediteze. Mă închisesem în toaleta de la birou și îl sunasem ca să-i urlu în față că nimeni nu-i ceruse vreodată să fie serios, că n-aveam nevoie de seriozitate, dimpotrivă, avusesem parte

de prea multă în copilărie și că acum mă simțeam cât se poate de bine cu viața mea ironică și aiurită care, cel puțin, știa cum să-mi fure un zâmbet. Fapt e că, oricum, mizerabilul voia să-și petreacă singur viața lui neserioasă, așa că și-a făcut bagajele și mi-a spus c-o să mă sune curând. Două zile mai târziu am aflat că plecase cu prietenii în Thailanda și i-am scris un mesaj, rugându-mă să-l primească, ceva de tipul: „Sper din suflet că vei face vreuna dintre porcăriile tale, așa încât poliția thailandeză să te țină acolo pentru totdeauna!” Apoi am adăugat un „hai, sictir”, care în asemenea cazuri se potrivește de minune.

În cele din urmă nu s-a dovedit a fi o mare pierdere; deși, la început, am încercat să mă conving de contrariu, infamul nu mi-a lipsit câtuși de puțin. Am avut doar un moment de criză adevărată în prima seară fără el, petrecută în fața computerului cu un iaurt cu cereale. Nu, mint, nu era niciun fel de iaurt, acesta era planul pe care mi-l făcusem după-masă, ceea ce îmi spusesem mie însămi, și anume că răsturnarea de situație nu-mi va compromite existența, care trebuia, și subliniez „trebuia”, să meargă înainte ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Și, printre lucrurile care mergeau înainte, chiar dacă greu de tot, era și dieta mea perenă.

Țin cură de slăbire de la cincisprezece ani, din ziua în care un coleg de școală, cu trăsături de neanderthalian, a făcut o glumă pe seama pernițelor mele de pe fund și apoi a izbucnit în râs împreună cu ceilalți australopiteci care-l înconjurau. Și, pentru că acum am treizeci și cinci de ani, pot afirma cu o oarecare mândrie că bătălia mea personală împotriva pernițelor continuă neobosită de douăzeci și ceva de ani încoace, cu urcușuri și coborâșuri. În perioada conviețuirii cu infamul eram într-un categoric avantaj asupra celulitei, așa că mi-am promis să nu mă las înfrântă de teribilele mele dușmance, pernițele,

pentru o banală deziluzie amoroasă. Când am ajuns acasă însă, am descoperit că doar bâzâitul frigiderului îmi ține companie, și toate bunele intenții s-au sfărâmat într-o clipită; m-am așezat în fața computerului și am dat pe gât o sticlă de bere, însoțind-o cu un pachet de Fonzies[6], format mare, cumpărat de infam cu numai trei zile înainte (lucru ce m-a făcut să cred că și pachetul de Fonzies făcea parte dintr-un plan subtil al său, ca și cum ar fi vrut să se pregătească pentru reacțiile mele isterice împrăștiind prin casă o serie de sedative naturale). În final, mi-am lins bine degetele și m-am ridicat să cotrobăiesc prin debara, unde l-am găsit pe el, dușmanul meu numărul unu, borcanul cu Nutella de un kilogram, sigilat încă.

— Blestemat să fii, oriunde te-ai afla! am șoptit în încăperea goală și-am vârât lingurița în bunătatea aia fără egal.

Important e că am reușit să nu plâng toată seara, cu toate că, pe neașteptate, cămăruța aia de la etajul patru al unui bloc coșcovit din Cartierele Spaniole mi s-a părut mai mizerabilă decât mizerabilul care tocmai își făcuse bagajele. Și totuși, atunci când văzusem garsoniera prima oară, mi se păruse un hotel de lux. Poate pentru că-mi permitea să mă îndepărtez de prezența apăsătoare a mamei, sau poate că, în subconștientul meu (cu care nici acum nu mă întâlnesc prea des), era ascunsă o parte din mine care dorea să creadă în poveștile romantice. Ce mai, am confundat buda asta de cameră mucegăită cu un cuibușor al iubirii.

Momentul cel mai rău a fost după cină, când mi-am dat seama că trebuia aruncat gunoiul, operațiune dintotdeauna considerată „bărbătească”, cum zicea, glumind, tata. Numai că, în seara aceea, din nefericire sau din fericire, în jurul meu nu se afla niciun bărbat, așa că am apucat cu două degete punga împuțită și am coborât pe străduța tăcută într-o seară de luni a unui început de primăvară. Când am ajuns lângă pubele, am aruncat punga și

m-am întors pe călcâie. Un scâncet însă m-a oprit și m-a făcut să mă întorc din instinct; nu era nimeni acolo. Am dat să mă îndepărtez când am auzit un al doilea geamăt, care părea să provină chiar dintr-una dintre pubele. M-am apropiat și am întins gâtul. Acolo, înăuntru, într-o cutie din care ieșea doar botișorul, se afla un cățeluș care mă privea cu ochii umezi.

„Da' tu ce naiba faci aici?" a fost prima mea reacție.

Imediat după aceea am inspectat din nou strada, dar nici de data asta n-am zărit picior de om, și, pentru o clipă, m-am gândit să mă prefac că n-am văzut nimic și să plec. Însă a fost doar o clipă, jur, în următoarea am luat cățelușul și l-am dus acasă, bombănindu-i pe ticăloșii care-l abandonaseră.

— Cine-i șoricelu' ăsta? a întrebat Patrizia, care fuma, sprijinită de ușa blocului.

Patrizia e o fată simpatică care locuiește într-o încăpere umedă la parter, unde pe vremuri trebuie să fi fost camera portarului. În realitate, numele ei adevărat e Patrizio, pentru că e un bărbat cu nas acvilin și fălci puternice, chiar dacă la un moment dat a hotărât că i se potrivește mai bine să fie femeie, așa că acum umblă îmbrăcată ca o actriță de varieteu, cu părul dat cu lac, *à la* Marilyn, ca să fie mai clar, două linii de tuș pe ochi, mai ceva ca regina Cleopatra, unghiile foarte lungi, fiecare de altă culoare, push-up-ul fix, din care țâțele siliconate îi dau pe-afară, și o minijupă care abia de-i acoperă fesele, astea cu adevărat femeiești. În sfârșit, Patrizia e un *femminiello,* cum se spune prin părțile astea, un travestit care, ca să trăiască, se prostituează, spun gurile rele. În realitate, eu n-am văzut-o niciodată cu nimeni, dar n-are importanță.

— Tocmai l-am găsit într-o pubelă, am răspuns.

A făcut ochii mari.

— Ia te uită, ce oameni răi există pe lumea asta! a comentat, apropiindu-se cu obișnuitul ei mers de

vampă, și aerul se umplu de un miros dulceag. Din camera aflată în spatele său se auzea o muzică pop în surdină, urmată de o voce plângăreață cântând în dialect. Patrizia e un fan pătimaș al neomelodicilor[7], pe care-i ascultă cu radioul dat la maximum și la orice oră din zi și din noapte.

— Îl vrei? am întrebat.

— Eu? a întrebat speriată, ducându-și mâinile la piept.

— Îhî…

— Da' cum să fac, Lulù, nu pot… am o mie de chestii de făcut!

Nu știu de ce Patrizia îmi spune Lulù. Cu siguranță îi plac diminutivele, de fapt ține să i se spună Patty, cu igrec, cum precizează.

— Bine, am răspuns. Atunci îl duc la mine deocamdată. Și am intrat în ascensor.

— Bravo, Lulù, ai un suflet mare, a zis ea, gesticulând mai mult ca de obicei, și a închis ușa.

Și așa a intrat în viața mea Alleria, într-o seară tristă în care credeam că-mi pierdusem demnitatea de femeie, viața mea obișnuită și bătălia pe care o duceam de douăzeci de ani cu grăsimea.

I-am dat lapte și i-am pregătit culcușul folosind perna infamului (ceea ce mi-a dat o oarecare satisfacție), apoi m-am azvârlit în pat, așa îmbrăcată cum eram. Doar că animălușul a continuat să scâncească, încercând să se cațere pe picioarele patului. De-abia îl scosesem din gunoi, avea blănița încâlcită, ochii urduroși, una peste alta, mă scârbea puțin. Eram nehotărâtă, dar, în cele din urmă, am pronunțat un „fie" și l-am așezat lângă mine. A început să dea din codiță și și-a ascuns botul la subsuoara mea. A doua zi l-am dus la veterinar și i-am pus numele Alleria, pentru că, la fel ca în cântecul lui Pino, și eu, în seara aia, simțeam o ciudată nevoie să urlu. Și mai ales pentru că s-a întâmplat ca, în timp ce animălușul îmi lingea cotul, să hotărăsc că nici măcar să am un infam alături și un cuib de iubire coșcovit în

care să mă refugiez nu-mi va schimba viața. Nu, veselia va fi cea care îmi va transforma viața, ba, mai mult, ironia, care de atunci mă însoțește în fiecare zi, râde de mine, și chiar și de ea.

De viață, desigur.

Strechea[8]

Dar vorbeam despre cearta cu Arminio Geronimo, care rămâne oricum șeful meu. Eram așa de furioasă, că am uitat falsele bune maniere, pe care le folosesc din când în când la locul de muncă, și m-am hotărât să-i azvârl în față adevărul. Drept să spun, sărăcuțul de el a avut pur și simplu ghinion când m-a convocat imediat după scandalul meu telefonic cu infamul. M-am dus la el cu două pete roșii pe obraji, de parc-aș fi fost Heidi, cu bluza afară din pantaloni (nu știu cum și când îmi ieșise, dacă la prima înjurătură, pe care nu pot s-o reproduc aici, sau când infamul a început să bâiguie fraze fără sens), cu părul vâlvoi și inima bătându-mi puternic. Geronimo a ridicat capul, m-a măsurat din cap până-n picioare și a zis:

— O, Luce, ce-ai făcut?

N-am răspuns, și atunci s-a întâmplat ca avocatul să rostească fraza care a schimbat pentru totdeauna relația noastră:

— Parcă de-abia ai ieșit dintr-o noapte de sex sălbatic.

Și a început să râdă ca un dement.

În clipa aceea, m-a cuprins iritarea (care, da, e o enervare firească, dar, dacă nu te potolești imediat, duce la răutate gratuită), m-am înroșit și mai tare la față și pe piept (când o iau razna, cine știe de ce toracele îmi devine de culoarea jăratecului gata să frigă doișpe cârnați), în trei pași mari m-am apropiat de birou și am spus:

— Hei, domnule avocat, scuze, da' de când am devenit intimi? De unde știi cum fac eu sex? Mai bine gândiți-vă la dumneavoastră, că dacă și în pat sunteți la fel de neglijent ca la birou, vai de nevasta pe care o aveți!

El a căscat ochii și, cu un singur gest, a izbit de peretele din spatele său fotoliul pe care stătea și s-a uitat la mine. Apoi s-a sprijinit din nou cu mâinile

de birou și, după un interminabil minut de tăcere, m-a privit fix și a spus:

— Luce Di Notte[9], aș putea să te dau afară pentru ce-ai zis, știi asta?

Luce Di Notte e numele meu complet. Știu, nu-i un nume, ci o figură de căcat, dar ce pot face dacă, pe vremea aceea, taică-meu fuma puțin cam multă iarbă? În realitate, putem povesti o grămadă de timp despre numele meu, pentru că nici până-n ziua de azi n-am înțeles prea bine cum s-a întâmplat. Mama susține că ea voia să mă cheme pur și simplu Maria, tata însă insista pentru Stella. Din câte zice bunica, atunci au început primele neînțelegeri între ai mei; nici nu mă născusem încă și eram o problemă pentru familie.

— Stella Di Notte e de râs, repeta mama, iar el o privea ca și cum ar fi spus: „De ce nu adaugi puțină ironie în viața ta?"

Până la urmă au ajuns să se ciondănească luni întregi pe Maria, Stella, Luna și Rosaria.

— Să-i spunem ca maică-tii, Rosaria, a zis într-o bună zi mama, convinsă că va reuși în felul ăsta să câștige bătălia.

— Ești nebună! a venit prompt răspunsul tatii.

Cel puțin asta susține chiar și acum maică-mea.

— Nebunul a fost întotdeauna el, dar nici eu, care nu-l lăsam în pace, nu eram prea sănătoasă, mi-a mărturisit într-o seară, cu mulți ani în urmă.

— Ce-ți plăcea la el? am întrebat-o atunci, în timp ce ne uitam la niște fotografii vechi.

Mama, fără să se gândească o clipă măcar, mi-a răspuns:

— Nu se temea de nimic.

„Nu se temea de nimic", am repetat seara, în pat, în a nu știu câta încercare de a-l disculpa în ochii mei pe smintitul de taică-meu. Omul care, într-o dimineață de noiembrie din 1990, m-a însoțit la școală și a pronunțat obișnuita lui frază:

— Zgaibă[10], ai grijă…

— Nu-ți irosi ziua! Da, știu, îmi spui în fiecare…

— Bravo, dă-mi un pupic. Vin să te iau mai târziu.

Dar n-a venit nici seara, nici în vreo altă zi. A fugit de acasă în dimineața aia și, în scurtă vreme, a plecat în străinătate, și multe luni la rând n-am mai știut nimic despre el. Apoi, exact doi ani mai târziu, de Crăciun, cineva i-a telefonat mamei ca să-i spună că soțul ei a fost găsit mort în Venezuela, în împrejurări neclare încă. Am aflat mai târziu că-l omorâseră pe o străduță din Caracas, pe el și pe încă unul din Roma, dar nimeni nu ne-a spus nimic despre motivul crimei și nici n-am înțeles dacă vinovații fuseseră prinși vreodată. Nu știu de ce se afla în America de Sud și nu știu ce făcuse ca să fie omorât, dar sunt sigură că nu era nimic rău, în afară de faptul că urmărea vreunul dintre proiectele sale ciudate și ambițioase, și că, probabil, călcase pe bătături pe cineva important, fără ca măcar să-și dea seama. Așa era făcut tati, pentru el totul era o joacă, și niciodată nimic nu merita atenția și, cu atât mai puțin, îngrijorarea noastră. Ar trebui să-l urăsc, așa cum încearcă să facă mama, dar nu reușesc și, când mă gândesc la el, îmi vine să râd, pentru că tata te făcea să râzi cu adevărat.

Nimeni, în cartierul meu, la școală sau în vreun magazin, nu mi-a spus sau nu m-a întrebat ceva despre el, dar știu că mulți și-au făcut o idee, cea mai simplă cu putință, și anume că Pasquale Di Notte era acolo ca să facă cine știe ce lucruri murdare. N-o să aflu niciodată adevărul, și nici nu mă interesează să-l aflu, îmi e suficient să continui să cred despre el ceea ce am crezut întotdeauna: că era o persoană, da, prea simplă și ingenuă pentru lumea asta, dar cu o forță extraordinară pe care, probabil, nici nu știa că o are. Ar trebui să-l detest pentru tot ce ne-a făcut, pentru ceea ce nu mi-a dat, dar, de fapt, îi sunt recunoscătoare pentru singura

învățătură adevărată pe care mi-a transmis-o: să nu mă tem de nimic.

∵

În orice caz, povestea numelui nu s-a terminat așa. Șmecherul ăla a făcut în așa fel încât să potolească disputa, declarând că e gata să accepte numele Rosaria, ca al mamei sale. Deci ar fi trebuit să mă cheme Rosaria Di Notte, care e un nume banal. Dar el avea cu totul alte planuri pentru mine și le-a dat pe față numai după ce făcuse pocinogul, în timp ce mama urla ca un porc înjunghiat (după cum spunea, bineînțeles, bunica).

— Fiica mea nu va avea niciodată ceva care să poată fi considerat banal, fii sigură! a spus el, și cu asta a închis subiectul pentru totdeauna.

Pe scurt, a doua zi după ce m-am născut, Pasquale s-a dus la Oficiul Stării Civile ca să mă declare și a făcut după cum l-a tăiat capul, ca întotdeauna. Apoi s-a întors la spital, unde deja toți, bunica, unchii, vecinii și rudele mele mai îndepărtate, îmi spuneau Rosaria, și a pronunțat următoarea frază:

— I-am dat numele de Luce, pentru că Stella Di Notte sună banal, iar fiica noastră e ceva extraordinar, exact ca lumina noaptea! Și a început să râdă.

Tot conform bunicii Giuseppina (mama mamei mele), în cameră s-a lăsat o tăcere stânjenită, înainte ca o mătușă bătrână să izbucnească și ea în râs, exclamând:

— Bărbatu' ăsta al tău are mereu chef de glumă!

Problema e că în chestia asta Pasquale nu glumise deloc. Mă numesc cu adevărat Luce Di Notte. Rezumatul a ceea ce s-a întâmplat după aceea e deja învăluit în ceață, și despre chestiune s-au născut de-a lungul anilor diferite legende. Pe una o povestea mereu unchiul Mimì, fratele mamei, care acum nu mai este și căruia îi plăcea mult, în timpul meselor de Crăciun sau de Paști, să fie în mijlocul atenției, pentru că se punea pe băut

ca un dromader, până când se îmbăta, și își dedica apoi tot restul timpului spunând ciudatele lui povești, printre care nelipsită era cea a nașterii numelui meu. După unchiul Mimì, mama, în ciuda oboselii și a faptului că în momentul acela mă alăpta deja, s-a ridicat din pat cu un salt de felină, și-a apucat bărbatul de păr, târându-l afară pur și simplu, în timp ce infirmierele încercau să restabilească liniștea în salon. Versiunea bunicii mi se pare puțin mai credibilă; după spusele ei, cei doi nu și-au vorbit săptămâni la rând, așa încât tata, ca să fie iertat, a fost obligat să-i cumpere un dar scump, un pandantiv de aur galben în formă de L.

— Așa o s-o ai mereu cu tine pe fiica ta, să-ți lumineze chipul, a spus în timp ce i-l punea la gât.

Fraza și momentul romantic care a urmat sunt fructul fanteziei mele; în realitate, nu știu dacă s-a întâmplat chiar așa, dar îmi place se cred. Adevărul e că de atunci mama nu s-a mai despărțit de bijuterie, pe care o mai poartă încă. Celor care, de-a lungul anilor, i-au cerut explicații despre proveniența pandantivului le-a răspuns întotdeauna întorcând încurcată privirea și murmurând:

— A trecut atâta timp de-atunci, cine-și mai aduce aminte…?

De fapt, nu i-a plăcut niciodată să dea importanță acelui gest de dragoste, ca și oricărui alt lucru bun pe care l-a făcut tata, pentru că se teme, cred, că, în felul ăsta, ar putea slăbi ura pe care o simte încă față de el, ură care a avut oarecum meritul de a o face să reziste.

Din fericire, a avut grijă bunica Giuseppina, care era bătrână, e drept, dar nu dusă cu pluta, să restabilească adevărul:

— Nenné[11], mi-a spus într-o după-amiază, cu mult timp în urmă, n-o asculta pe maică-ta, lucrurile fără importanță ne însoțesc întotdeauna pentru scurtă vreme, apoi le pierdem sau le uităm cine știe pe unde. Cele pe care le iubim însă le păstrăm cu grijă, le agățăm la gât și le ducem cu

noi. Lucrurile frumoase din viață, ascultă la mine, aproape întotdeauna ne supraviețuiesc.

Dar să ne întoarcem la cearta cu șeful meu. Rămăsesem la fraza: „Luce Di Notte, aș putea să te dau afară pentru ce-ai zis, știi asta?”

Arminio Geronimo face parte din categoria aceea de persoane care, atunci când vor să te țină la distanță, ți se adresează cu numele întreg. În lumea mea însă, nu e suficient desigur un prenume și un nume ca să-i obligi pe alții să-și vadă lungul nasului; în lumea mea, ca să ții anumite persoane la distanță trebuie să te ostenești cât e ziua de lungă. Așa că am răspuns imediat, înainte ca el să mai poată adăuga ceva:

— Vreau să înțeleg, domnule avocat, dumneavoastră vă puteți permite anumite lucruri, și eu nu? De ce, pentru că eu sunt femeie, iar dumneavoastră îmi sunteți șef? Ce-i asta, mobbing? Sau poate dumneavoastră sunteți unul dintre bărbații ăia nesiguri pe ei, cărora le place să creadă că, dacă-i dau ordine unei femei, îs tari și mari?

El s-a holbat și mai tare la mine, arătându-mi o simpatică rețea de vinișoare roșii ce-i împânzeau albul ochilor; avea probabil tensiunea o mie și era gata să plesnească. Dar, nici dacă i-ar fi crăpat inima, n-aș fi dat înapoi. Din fericire, el a fost cel care s-a retras un pas, pentru că s-a hotărât s-o dea pe glumă; tot mai bine decât să țină piept unei tinere nevrotice, căreia îi place s-o facă pe grozava. A izbucnit în râs și a spus:

— O-ho-ho, donșoară avocat Di Notte, da’ dură mai ești! Glumeam! Și a ridicat mâinile, semn că se preda.

A fost o greșeală, recunosc. Dacă în ziua aia aș fi avut curajul să ripostez vehement, azi n-aș avea de-a face cu un curcan fiert care s-a lipit de mine ca o moluscă. Căci, după câteva săptămâni, s-a apropiat de mine și mi-a spus:

— Vrei să mergem să mâncăm ceva aici, jos?

Am pufnit fără să i-o arăt și am acceptat, așa că m-am trezit la masă cu el, într-o cârciumă, în spatele străzii Monteoliveto, iar Arminio a trecut imediat la atac:

— Ești chiar drăguță cu tunsoarea asta nouă!

Tunsoarea nouă, în realitate, nu era rezultatul vreunei noi tendințe, ci însemna doar nevoia de a o tăia scurt cu totul.

— Genny, taie tot! i-am spus coaforului meu de lângă casă.

El m-a privit o clipă și a întrebat:

— Luce, ești sigură? Chiar tot?

Am dat din cap și am închis ochii. Când am ieșit din Boutique di Genny (da, OK, din coaforul lui Gennaro), păream un băiat cu părul ras, de parc-ar fi trebuit să plec în Irak, cu ochelari de soare și jachetă scurtă din piele. Ce mai, parcă eram din *Top Gun,* și, după cum am înțeles mai târziu, Arminio, căruia îi plac mult porcăriile în pat, chestiile alea un pic ciudate, tip sado-masochiste, a fost atras mult de noul meu aspect. Așa că m-am trezit respingând avansurile libidinoase ale unui bărbat de șaptezeci de ani care s-ar fi lăsat cu plăcere bătut la fund de o femeie de treizeci și patru.

— Ascultă, da' de ce nu ne tutuim? Așa, mă faci să mă simt bătrân!

Conștientă de pericolul frazei, am tăcut. Atunci, el a găsit curajul să mai facă un mic pas înainte:

— Ți-am spus vreodată că ești foarte atrăgătoare?

La cel de-al treilea comentariu fără echivoc (cam atunci când a sosit la masă șnițelul meu): „Și ești și simpatică, ar trebui să ne întâlnim mai des în oraș!”, l-am oprit, m-am șters la gură și am spus:

— Domnule avocat, nu se poate! Și m-am uitat fix la el, ca să-mi dau seama dacă înțelesese. Dar el nu înțelesese nimic.

— Ce nu se poate? a întrebat și s-a holbat la mine, ca în ziua aceea în care mi-a făcut cadou

imaginea vinișoarelor roșii ce-l făceau să semene cu un diavol.

— Între mine și dumneavoastră nu se poate, nu vă mai pierdeți timpul! N-ar funcționa. Eu, o vedeți doar, sunt una care nu stă o clipă locului, m-a pălit dansul Sfântului Vitus[12], strechea, cum se zice pe-aici, un soi de nod în stomac. Mie îmi plac băieții, dar ăia un pic răi, cărora le stă mintea numai la distracții, care nu cresc niciodată și se gândesc numai la ei, care râd încontinuu și nu se iau în serios. Un fel de Peter Pan, ce mai! Nu-s una dintre femeile alea în căutarea unui tată, chiar dacă n-am avut niciodată un tată, sau l-am avut pentru prea puțin timp. Ori poate că sunt, nici eu nu știu, pentru că el era exact așa, un nenorocit vesel, bun de nimic…

Tăcerea ne-a despărțit pentru o clipă, înainte ca eu să vorbesc din nou:

— Uite, am lămurit imediat lucrurile. Și, dacă vă permiteți să mă dați afară sau să începeți să-mi puneți bețe-n roate, fac un scandal cum nici nu vă imaginați, zic că mi-ați vârât mâna sub fustă și-ați încercat să mă sărutați, și o să aveți necazuri.

Când am terminat de vorbit, șnițelul nu mai fumega, și Arminio Geronimo nu mai avea salivă în gură. A luat paharul cu vin cu o mână tremurândă și l-a băut dintr-o înghițitură. Numai după aceea m-a privit drept în ochi și a spus:

— Ce mai femeie ești tu, Luce! Dacă aș avea cu câțiva ani mai puțin, aș reuși să te cuceresc! În orice caz, ai caracterul potrivit pentru a fi avocat în împuțitul ăsta de oraș! OK, ai câștigat, suntem prieteni, și nimic mai mult. Și mi-a întins mâna zâmbind. I-am zâmbit și eu și m-am dedicat cărnii care se răcise deja.

Din păcate, strângerea aceea de mână, de acum un an, începe să-și piardă din putere. De vreo două luni, avocatul Arminio Geronimo, singura ființă de sex masculin cu care am o relație cotidiană (în afară de Manuel, despre care n-am vorbit încă), cel

care de un an de zile îmi dă un salariu și îmi permite să fac ceea ce mi-am dorit dintotdeauna – să fiu o femeie liberă și nonconformistă, și-a reluat avansurile, curtându-mă mai mult sau mai puțin pe față.

Cred că a sosit momentul să încerc să mă descurc încă o dată.

Lui Dumnezeu puțin îi pasă de decorațiuni

Numai că, imediat ce cobor în stradă și-l găsesc așteptându-mă în picioare, lângă mașină, cu brațele încrucișate la piept, cu soarele care-i luminează chipul scorbutic și vântul care-i răvășește puținele fire de păr rămase, toate bunele-mi intenții se duc pe apa sâmbetei. Poate pentru că atmosfera de început de vară mă face să mă simt bine, cerul limpede, aerul răcoros, haosul străzilor, mirosul de sos genovez care iese pe o fereastră deschisă, țipetele copiilor, totul, în dimineața asta, pare să fie la locul potrivit, până și bătrânul Fiat 600 înfipt de trei ani în gardul bisericii în care nu se mai țin slujbe. Până și Arminio Geronimo, care dacă n-ar fi aici cu frumosul lui Mercedes decapotabil, cu costumul în dungi și ochelarii de soare Ray-Ban ultima modă, aș fi obligată să iau autobuzul, și asta ar distruge magia momentului. Așa că zâmbesc și mă apropii, el deschide portiera și schițează o sărutare de mână care mă lasă perplexă, pentru că mie niciodată nu mi-a deschis nimeni nici măcar ușa de la baie.

Când mi-a spus ieri că va trece să mă ia, n-am apucat să ascund un gest de neplăcere și pentru o clipă chiar m-am gândit să-l fac de râs în fața unui client aducându-i aminte ce-i spusesem în urmă cu câteva luni. El și-a dat probabil seama de ceea ce simțeam pentru că s-a grăbit să adauge:

— Am o treabă pentru tine.

Și iată-mă aici, în mașina asta grozavă a unui bătrân libidinos nesatisfăcut, uitându-mă la zâmbetul lui în timp ce mă întreb despre ce caz poate fi vorba, când, după aproape doi ani în biroul de avocatură Geronimo & Partners (nici să nu vorbim de parteneri), Arminio nu mi-a dat încă nimic serios de lucru, spunând că mai întâi trebuie să fac practică.

— Se începe cu notificările, spusese și el în prima zi, toți am început așa.

— Domnule avocat, i-am răspuns, n-am făcut decât notificări luni întregi și nu mai fac!

El s-a oprit la jumătatea drumului, pe coridor, s-a întors spre mine și a întrebat:

— În ce sens?

— În sensul că nu mai fac notificări. Mi-am luat licența ca să lucrez ca avocat, nu s-o fac pe secretara, i-am răspuns încruntată, în timp ce-mi repetam în gând obișnuita frază pe care o folosesc ca să-mi fac curaj: „Nu mi-e frică de nimic!"

El s-a uitat o clipă la mine, apoi a izbucnit în râs și a răspuns:

— Bine, atunci du-te să lucrezi cu Manuel!

Dacă în seara aia m-ar fi trimis la dracu', obligându-mă să fac mai departe notificări, poate că lucrurile ar fi mers mai bine. Numai că m-a dat în grija fatalului Manuel Pozzi, avocatul cel mai *cool* din cabinetul Geronimo, un bărbat de patruzeci de ani care tocește paturile de la solar, cu o freză *à la* Big Jim, îmbrăcat întotdeauna la marele fix, parfumat ca o parașută, cu bicepșii umflați și mâinile îngrijite. Unul care la prânz merge la sală și, când se întoarce, își deschide un iaurt (și te privește cu o expresie scârbită pentru că înfuleci de zor brioșa cu cremă de vanilie rămasă de dimineață). Unul care are întotdeauna la îndemână un banc (în general cu tentă sexuală sau rasistă) și multă siguranță în buzunare. În sfârșit, unul care place, care în tribunal e întotdeauna înconjurat de un stol de colegi care-l idolatrizează și râd la glumele lui idioate. Unul care și-o trage mult. Iar asta, mai mult decât orice, mai ales mai mult decât pregătirea lui, îl face să fie un învingător. Unul care trebuie imitat, urmat, făcut prieten. Dacă ai numărul de telefon al lui Manuel Pozzi, atunci ești cineva care contează.

— Primăvara te face și mai atrăgătoare, începe Geronimo imediat după ce pornește mașina.

Chiar că nu înțeleg ce găsește omul ăsta așa de atrăgător la mine. Da, am trăsăturile feței regulate, poate o gură cărnoasă și un nas puțin cârn, dar în rest am conformația, fundul și caracterul unui teckel. Și, exact la fel ca un câine, imediat cum cineva care nu-mi place se apropie prea mult, încep să mârâi. Dar cu Geronimo nici măcar arătatul colților pare să nu aibă vreun efect, pentru că el merge înainte nestingherit pe drumul lui, convins că până la urmă mă va face să cedez. Iar pe mine, dacă încă nu s-a înțeles asta, bărbații care sunt convinși că pot să te cucerească grație poziției lor mă enervează teribil, asemenea celor prea siguri de ei, cei care nu se îndoiesc niciodată și nu știu să râdă de ei înșiși. De asta sunt gata să-l pun la punct, numai că avocatul hotărăște să tacă o vreme, și atunci nu-l mai bag în seamă și mă bucur de adierea de vânt care-mi aduce un strop de soare pe față.

— E vreo parcare pe-aici? întreabă la prima intersecție.

— O parcare? Ce vreți să faceți într-o parcare?

— Ce se face într-o parcare? Se parchează, nu?

— Ați vorbit despre ceva de lucru pentru mine, spun și-i arunc o privire acuzatoare, aceeași pe care o am când cineva îmi creează o suspiciune sau mă enervează, și atunci devin foarte urâtă pentru că, fără să-mi dau seama, îmi lărgesc nările și nu lipsește mult să încep să scot fum pe nas, ca taurii înfuriați din desenele animate.

— Lucrul pentru tine e aici, după ce dăm colțul, răspunde el satisfăcut.

— Aici?

— Da.

— Și de ce ați venit cu mașina?

Avocatul se întoarce și, privindu-mă cu un aer perplex, spune:

— Adică, scuză-mă, cum puteam veni?

— Cu metroul? Cu autobuzul? Pe jos?

— Și-atunci cum aș fi putut-o face pe galantul care-ți deschide portiera? Speram cel puțin la un pupic inocent, răspunde în timp ce oprește lângă un bar, urcându-se cu roțile pe trotuar.

Asta e, la șaptezeci de ani trecuți, cu o existență lipsită de dezamăgiri sau răni deosebite și o poziție economică foarte bună, Arminio Geronimo se poate considera printre puținii aleși cărora viața a hotărât să nu le dea lecții. Așa că mă simt aproape obligată să-i dau un șut bine țintit în vintre, ca să-i șterg de pe față zâmbetul și o parte din siguranța de sine. Numai că trebuie să te așezi la masă cu durere cel puțin o dată în cursul vieții, dacă vrei să ajungi să faci parte din cercul restrâns al ființelor „umane”. Dar ce pot să știe despre asta Arminio Geronimo și amicii mârlani de care se înconjoară?

Vina pentru frecventarea lui Geronimo o poartă mama, căreia de vreo câțiva ani i s-a pus rău de tot pata pe religie și Biserică, până acolo încât a cucerit, nu fără sacrificii, mult râvnita dublă funcție de predare a catehezei și de îngrijire a bisericii, grație lui don Biagio, parohul din zonă, căruia îi place mult să dăruiască sfaturi și însărcinări mai mult sau mai puțin inutile. În sfârșit, mama, pe lângă faptul că le predă copiilor cateheza, mai are și dificila și importanta sarcină de a menține în ordine altarul. Așa că, în fiecare zi, cumpără sute de flori, care trebuie după aceea să fie tăiate și adunate în buchete, ca să dea viață unor decorațiuni mereu noi. O îndeletnicire deloc ușoară, dat fiind faptul că în fiecare săptămână trebuie să fie împodobite cel puțin șase colțuri ale bisericii, în afară de altar, evident. Dacă ar folosi tot timpul acela pentru cei care au cu adevărat nevoie, în loc să stea acolo să se agite cu povestea cu florile și cu schimbatul apei din vaze, viața ei ar fi trăită mai bine și, mai ales, cea a altor persoane ar putea fi un pic mai bună.

Odată am încercat să o fac să se gândească la asta, dar ea a răspuns că e important ca lăcașul

Domnului să fie întotdeauna împodobit cu flori proaspete, atunci am pufnit și am lăsat-o baltă. „Din câte știu eu, Domnul a vorbit întotdeauna despre caritate, nu despre flori. Domnului puțin îi pasă de decorațiuni”, ar fi trebuit să-i răspund, dar conversația ne-ar fi purtat pe cărări neexplorate și nu aveam nici timp, nici chef de ceartă. De atunci, ori de câte ori mama se apucă să-l laude pe don Biagio, încep să fredonez în gând un cântec, e singura manieră verificată ca să nu mă îmbolnăvesc de ulcer.

În orice caz, ea l-a întrebat pe preot dacă nu cumva știe vreun cabinet de avocatură unde să fac practică. Iar printre importantele prietenii ale lui don Biagio se numără și cea cu Arminio Geronimo, care în prima clipă a spus „nu”, pentru că avea mulți colaboratori, apoi a spus „să vedem”, și, în sfârșit, a treia oară, a fost constrâns să accepte un colocviu.

Factorul decisiv care i-a trezit simpatia pentru mine n-a fost atât gradul meu de pregătire (nu mi-a pus nicio întrebare despre asta), cât mai degrabă faptul că, la faimoasa discuție din biroul său de pe via Monteoliveto, m-am prezentat îmbrăcată într-o pereche de jeanși și o jachetă sub care îmi pusesem un tricou cam decoltat.

— Elegantă, dar sportivă, a comentat mama, conducându-mă până la ușă. Dar, așa cum am spus, nu eleganța a fost cea care a influențat hotărârea avocatului, nici felul meu de a vorbi nu l-a impresionat, și cu atât mai puțin îndrăzneala sau pregătirea. A fost doar un mic, dar decisiv, detaliu.

Se spune că viața se scurge într-o manieră imprevizibilă și că momentele cruciale care ne fac să o luăm pe alt drum apar deseori fără motiv, accidental, cu puțin noroc sau ghinion. În cazul meu, o pereche de țâțe au fost cele care au schimbat mersul evenimentelor.

∵

O hoardă de copii urlând invadează strada ca un roi de albine înnebunite și aleargă spre turma de părinți care așteaptă puțin mai încolo. Arminio și cu mine suntem așezați la barul de pe cealaltă parte a străzii, iar eu tocmai mi-am aprins o țigară. Soarele s-a ridicat pe cer și din copacii înfloriți sunt sigură că, dacă n-ar fi plutonul infinit de scutere care aleargă în sus și-n jos claxonând vesel, s-ar putea auzi ciripitul vrăbiilor, care ne amintesc că primăvara lasă în sfârșit locul verii.

Arminio se uită la mine cu obișnuita lui privire de pește fiert care se simte irezistibil și zâmbește în costumul său elegant, cu totul nepotrivit în această împrejurare. Ca de obicei, e dezinvolt, aș îndrăzni să spun fericit, aproape ca și cum am sorbi o cafea care precede o întâlnire amoroasă epocală. Eu, în schimb, fumez nervoasă și, din când în când, îmi smulg cu dinții cuticulele de la degetele arătătoare, ca să mai atenuez curiozitatea de a ști care va fi primul meu caz.

— O vezi pe femeia aia? mă întreabă pe neașteptate și-și îndreaptă ochișorii de rozător spre școala elementară din fața noastră.

Mârâi în timp ce ridic sprâncenele ca să focalizez scena.

— Care femeie? Aproape toate sunt femei! comentez.

— Aia cu coadă de cal și tocuri ca niște catalige, machiată ca o matroană romană, care-și îmbrățișează fiul…

— OK, o văd.

— Ea e cazul tău, spune avocatul în timp ce-și termină cafeaua.

— Cazul meu? Ce înseamnă asta? întreb dezorientată.

Sting țigara și devin atentă. El, uitându-se încă fix la femeie, adaugă:

— Situația e delicată, Luce. Doamna e despărțită de soț, și el ar vrea să-i fie încredințat copilul, susținând că soția e iresponsabilă, că are

viziuni, să zicem „deschise”, și că pe deasupra mai și bea.

Îi arunc o privire mamei care a luat rucsacul de pe spatele copilului și l-a pus pe al ei.

— Aia? La prima vedere nu pare…

— Cum îți dai seama? Ce, ai puteri supranaturale? Luce, te rog, e vorba de un caz delicat, dar am încredere în tine, trebuie să-mi găsești ceva, orice ar putea să demonstreze că femeia aia nu-i o mamă bună.

Avocatul Geronimo vorbește întotdeauna pe un ton răgușit și scuipă stropi de salivă în toate părțile. Fiind deja pățită, am avut grijă să păstrez distanța de siguranță.

— În ce sens, scuzați?

— În sensul că avem nevoie de probe.

— Deci nu ea e clientul nostru.

Avocatul zâmbește și mă privește cu o expresie plină de milă.

— Nu, e soțul.

Clipesc și îmi las capul pe spate, apoi mă uit din nou la femeie. Numai după aceea mă adresez lui Geronimo.

— Ajutați-mă să înțeleg, că poate sunt tâmpită. Trebuie să spionăm partea adversă? Asta îmi cereți? Să jucăm murdar?

Își scoate ochelarii de soare și mă privește lung și răbdător înainte de a-mi răspunde.

— Luce, nu te apuca să încurci lucrurile sau să te postezi de partea greșită. Femeia aia nu-i o mamă bună, iar noi vrem doar binele copilului.

Poate că din solidaritate feminină sau poate pentru că în femeia aceea o văd pe mama mea, obligată să ne crească singură pe mine și pe fratele meu, am un zvâcnet revoluționar:

— Da’ clientul nostru e un tată bun? Suntem siguri de asta?

Geronimo strânge din dinți, vizibil enervat, și răspunde:

— Clientul „nostru” e plin de bani și plătește bine, iar pe noi doar asta ar trebui să ne intereseze. Dar vrea rezultate garantate. Nu-i așa? Îți amintesc că suntem avocați, nu asistenți sociali. Dacă clientul nostru se arată convins că aia nu-i o mamă bună, noi îl credem. Sau cel puțin încercăm să vedem cum stau lucrurile. Asta îți cer, să privești și să judeci.

— Îmi cereți să spionez, răspund cu duritate.

— Nu e termenul exact. Lucrurile pot părea diferite în funcție de unghiul din care le privești, zice și își apropie bustul de mine. Apoi adaugă: Dar dacă, grație faptului că încercăm puțin să vedem cum stau lucrurile, reușim să salvăm un copil? Dacă femeia aia e cu adevărat una care nu-i bună de nimic? N-ar fi just să i se ia copilul și să-i fie încredințat tatălui?

Aș vrea să-i dau o replică, dar nu știu ce să spun, așa că mă uit în continuare la figura acestei ființe urâte și înțeleg, în sfârșit, de cine îmi aduce aminte: de Gargamel, magicianul malefic din *Ștrumpfii.* Da, e chiar el, doar puțin mai bătrân.

— E o treabă perfectă pentru tine! zice.

— Voiam să fiu avocat, nu detectiv.

— Uf, Luce, cât ești de sâcâitoare! Ia cazul ăsta și închide un pic gurița, te rog. E o treabă importantă și ți-o dau ție pentru că am încredere și pentru că doamna locuiește pe strada paralelă cu a ta. N-o să-ți fie greu să pricepi cu ce se ocupă, e din zona ta, cu siguranță îi cunoști pe toți cei din Cartierele Spaniole, știi cum gândește lumea aici, cum se comportă…

— Lăsând la o parte faptul că nu știu ce gândește lumea și nici nu mă interesează să știu, pentru că oricum, mai devreme sau mai târziu, o să plec de aici, chestia asta se numește prin părțile mele „urmărire”.

— O, ce cuvânt mare! Încearcă să vezi cum se poartă cu fiul, eventual pune câteva întrebări în stânga-n dreapta.

În fața tăcerii mele devine serios și întreabă:

— Preferi să-i dau treaba asta lui Manuel?

— Nu, mă reped eu să răspund, mă ocup eu.

Ideea de a-i spiona pe alții nu-mi place deloc, numai că am o chirie de plătit, un câine de îngrijit și o mamă care în fiecare zi mă întreabă de ce nu mă întorc să locuiesc la ea, pentru că suntem amândouă singure și am putea să ne ținem companie. Eu n-am probleme să ajung o domnișoară bătrână, ba chiar aș putea să spun că încep să mă obișnuiesc cu gândul, dar o domnișoară bătrână care are grijă de sărmana ei mamă singură e prea mult. Așa că fumez și îmi impun să-mi placă treaba asta care-mi cade pe cap și Gargamelul ăsta care mă curtează fără probleme.

— Adresa doamnei, continuă în grabă, e chiar la doi pași de tine, și îmi întinde un dosar, se numește Carmen Bonavita, are treizeci și șase de ani, nu face nimic și n-are niciun venit. Chiria casei o plătește soțul, care îi dă, evident, și o pensie alimentară.

În acel „evident" se află întreaga gândire camorristico-misogino-fascistă a șefului meu, dar pentru că-s obosită și vreau să scap de el cât mai repede cu putință, înșfac dosarul și amin, în timp ce femeia se îndepărtează ținându-și fiul de mână.

Geronimo lasă cinci euro pe masă și mă îndeamnă să mă ridic ca să mergem spre mașina pe care o deschide cu un „bip!". Înainte de a urca, mă uit din nou la copilul care țopăie în timp ce-i povestește ceva mamei; are părul castaniu deschis, tuns bob, și e încălțat cu o pereche de pantofi de sport galben fosforescent. Și, lucrul cel mai important, are o privire senină.

— Cum se numește copilul? întreb.

— Copilul are șapte ani și se numește Kevin.

— Kevin? întreb cu o strâmbătură.

— Kevin, repetă avocatul și intră zâmbind în mașină.

Elanul de solidaritate pentru tânăra mamă e deja o amintire îndepărtată.

Freva

Se numește *freva* și e sentimentul acela special, absolut napolitan, cu care e descrisă o senzație de rău care nu e doar pur și simplu febră, cum se traduce, ci e ceva violent și profund. Asemenea tuturor sentimentelor, și *freva* e greu de explicat, trebuie s-o simți pe propria piele. Atunci m-am gândit să fac așa: ilustrez cauza care a produs în mine apariția acestei blestemate senzații cu care conviețuiesc deseori, eu, care oricum sunt destul de *frevaiolă*. În sfârșit, odată ajunsă acasă, după întâlnirea cu avocatul Geronimo, i-am pus lui Alleria lesa și am coborât în stradă. Poate din cauza faptului că stăpânei îi place să lenevească dimineața până târziu (când se poate), câinele meu e puțin atipic, un leneș de speriat și, mai ales, imposibil să te înțelegi cu el în primele ore ale zilei.

În asta îmi amintește mult de fratele meu. Când mai locuiam încă împreună sub același acoperiș, o bună bucată de vreme începuse să se scoale către ora prânzului și, numai după ce mama îl chema de nenumărate ori, venea să se așeze la masă cu capul vârât în farfurie și fără să scoată o vorbă cât dura prânzul. Iar dacă încercai să începi o conversație (ceea ce, în realitate, făcea doar mama, care are darul, pentru că despre un dar e vorba, să nu tragă niciodată nicio învățătură din ce i s-a întâmplat), Antonio mormăia ceva și se enerva din ce în ce mai mult, până când ori el era obligat să se ridice și să se întoarcă în pat, ori tu (și prin „tu” înțeleg „eu”) trebuia doar să-i azvârli farfuria cu paste și cartofi în față.

Alleria seamănă foarte mult cu Antonio: dacă îi pui lesa înainte de unsprezece se ambiționează și refuză să coboare. „Mi-e somn și afară e frig” par să spună ochii lui. Din fericire, gresia alunecoasă îmi dă o mână serioasă de ajutor, așa că reușesc să-

l târâi până la scări. Uneori însă se încăpățânează cât se poate de serios, și atunci, după zece minute de luptă, îl trimit la naiba și cobor nervoasă, și după aia se întâmplă să-i răspund urât lui Manuel, care aproape niciodată n-are nicio vină. Treaba e că viața unui câine e deja scurtă și nu prea aventuroasă (cel puțin a câinelui meu), așa că n-are decât să facă cum îl taie capul, îmi zic în scurtă vreme și mă liniștesc, doar până mă întorc la prânz și dau peste o baltă de pipi în colțul de lângă ușă.

În orice caz, nu la asta mă gândeam când vorbeam despre *freva,* chiar dacă războiul nervilor cu Alleria mă face deseori să simt ceva asemănător. În realitate, sentimentul pe care am încercat să-l ilustrez e ceva mult mai puternic, ceva care te roade și te sfâșie pe dinăuntru. Așa că îmi convine să mă întorc la povestit în loc să încerc să explic. Deci, odată ajunsă jos, l-am însoțit tăcută pe Alleria, vreo douăzeci de minute, pe străduțele din jur, apoi am intrat în obișnuitul bar ca să-mi beau obișnuita cafea. Aici, pentru că era ora prânzului, nu se afla decât Sasà în spatele tejghelei, un băiat extrem de slab, puțin mai mic decât mine, cu părul tuns periuță, cu cercei în urechi și un tatuaj pe gât. Când m-a văzut a exclamat:

— Hei, zgaibă, pe unde-ai umblat?

Doar două persoane au permisiunea de a-mi spune „zgaibă”: Sasà și Antonio, fratele meu. Antonio îmi zice așa pentru că se luase după tata, iar Sasà, pentru că așa face Antonio, care este prietenul lui cel mai bun.

— Îs cam în budă în perioada asta, am răspuns.

Fără să-i cer nimic, mi-a făcut o cafea *macchiato,* apoi a ieșit din spatele tejghelei și a început să se joace cu Alleria, pe care atunci când e vorba de zbenguit nu-l întrece nimeni.

— Știi cine a trecut pe-aici alaltăieri? a întrebat apoi Sasà, stând încă în genunchi lângă Câinele Superior.

Da, îi spun și Câinele Superior, pentru că o fi el leneș și alintat, dar are o inteligență mai dezvoltată decât a multor ființe umane cu care mă întâlnesc pe parcursul unei zile.

L-am privit plină de curiozitate pe interlocutorul meu, care s-a ridicat în picioare și a adăugat:

— Fostul tău iubit.

— Fostul meu iubit? am întrebat pe un ton strident, încrețindu-mi nasul.

Sasà a izbucnit în râs și a răspuns:

— Da, da, chiar el. Nu l-am recunoscut imediat, dar m-a salutat, și-atunci mi-am dat seama că e el.

— Și ce voia?

— Își caută o locuință pe-aici.

— O locuință?

— O locuință. Zicea că s-a simțit bine în cartierul ăsta, unde și chiriile-s acceptabile.

— Și tu ce i-ai spus?

— Ce să-i spun? Că soră-mea eliberează în curând apartamentul pentru că a avut un bebe… chiria e bună, poate încerca să vorbească cu ea. Și i-am dat numărul ei de celular.

— Așa i-ai zis?

— Îhî.

— Sasà, tu te-ai prostit, așa, dintr-odată? Ce faci, nemernicul vrea să vină să locuiască la doi pași de mine, și tu îi așterni covorul roșu?

El a început să râdă din nou și a răspuns:

— Luce, da' tu ce vrei de la mine? Credeam că nu-ți mai pasă.

— Scuză-mă, dar ești tâmpit? am ridicat vocea. E fostul meu iubit.

Sasà s-a uitat la mine, fără să știe ce să spună.

— E fostul meu iubit, da sau nu?

— Păi da, a zis, dând din cap.

— Și? Cuvântul „fostul” nu-ți spune nimic? am zis ținându-mi mâna pâlnie la ureche. Un „fost” e ceva care a plecat, s-a veștejit, face parte din trecut, e putred!

M-a privit în continuare de parc-aș fi fost nebună.

— Iar mie trecutul nu-mi place, nu-s ca majoritatea oamenilor care idealizează timpurile trecute, ca și cum în trecut totul ar fi fost perfect. E o tâmpenie, Sasà, o iluzie, ne e mai simplu să ne amintim doar lucrurile frumoase, de-aia timpul care s-a scurs deja ni se pare perfect! Da, ce, după părerea ta, în trecut nu făceam tâmpenii?

— Ba da, Luce, am înțeles, da'… a încercat să mă întrerupă, dar nu mai puteam fi oprită.

— Ce să spun, mie nu-mi place să mă privesc înapoi prea des, fiindcă după aia mă apucă durerile de cap și amețeala.

Apoi, în sfârșit, am tăcut, pentru că simțeam nevoia să-mi trag sufletul și pentru că, dintr-odată, m-am trezit că nu mai aveam nimic de spus, și atunci am băgat de seamă că Alleria, întins pe jos, își lingea o labă, așa cum face întotdeauna când se plictisește, și că Sasà se retrăsese în spatele tejghelei cu aproape un metru.

Sinceră să fiu, primul lucru la care m-am gândit a fost că-mi mirosea gura și a fost cât pe ce să-mi duc mâna la gură ca să verific. Nu mâncasem nimic, băusem o cafea cu puțin timp înainte, și s-ar fi putut să-l fi deranjat pe amicul meu cu pasionata mea pledoarie. Dar n-am avut timp să mă gândesc prea mult la asta, pentru că Sasà a aruncat o privire în spatele meu și a spus:

— Poftiți.

M-am întors brusc și am văzut un bărbat de vreo cincizeci de ani, cu chipul brăzdat de riduri, barba albă și neglijentă, foarte probabil un muncitor (îmbrăcat cu un simplu tricou bleumarin și o pereche de pantaloni murdari de var), ținând în mână niște euro, pregătit să comande. M-am dat la o parte, răzbunându-mă pe Alleria, care se înfipsese în podea și nu se mișca niciun milimetru, iar omul s-a așezat lângă tejghea și a comandat o

bere Peroni. Numai după aceea s-a întors spre mine și a comentat:

— Doamnă, ai dreptate dumneata, amintirile-s periculoase! Alea urâte – și a ridicat spre tavan degetul arătător gros și cu bătături – fac rău, și alea frumoase… oricum fac rău și ele! apoi a apucat cu o mână berea rece, iar cu cealaltă restul, mi-a zâmbit, i-a făcut un semn cu capul lui Sasà și s-a cărat.

Câteva secunde l-am privit interzisă pe barman, apoi am întrebat:

— L-ai văzut și tu?

— Pe cine?

— Pe omul ăla, muncitorul.

— Îhî.

— Nu mi l-am închipuit?

— Ce zici tu acolo, Luce?

— Scuză-mă, dar pentru o clipă m-am gândit că poate am avut halucinații: un zugrav care, în Cartierele Spaniole, așteaptă o bere și dă lecții de filosofie!

Sasà a râs, eu m-am apropiat (fără să-mi mai pese că-mi miroase gura) și am spus:

— În orice caz, apropo de ce-am vorbit înainte, te iert! Ești tânăr și nu știi ce faci…

— Ooo, zgaibă, am numa' cu doi ani mai puțin ca tine, s-a umflat el în pene.

— Dacă vrei să ai în continuare privilegiul de a-mi zice „zgaibă”, telefonează-i soră-tii și spune-i să nu-i dea apartamentul infamului, i-am zis, împungându-l cu degetul arătător. Apoi l-am luat de gât și l-am privit drept în ochi. Mi s-a părut impresionat și, poate, ușor stânjenit, așa că am profitat ca să adaug: Și în orice caz, piciule[13], nu uita: am doar cu doi ani mai mult decât tine, dar ăia doi ani au fost o adevărată porcărie. Și când ai de-a face cu mizeria, ajungi să te tragi de brăcinar cu viața. Tu te tragi?

Sasà nu mi-a răspuns (cred că nu înțelegea nimic din discuția noastră), așa că l-am pupat pe

nas, i-am făcut un semn lui Alleria și am ieșit fără să mai întorc capul.

Infamul, care își caută apartament pe-aproape, îmi întoarce stomacul pe dos, mă face să simt o furie și o ură otrăvită, că aproape l-aș bate. E ca și cum ar face-o anume, ca și cum ar vrea să-și bată joc de mine, și doar când mă gândesc îmi crește tensiunea la 200, am extrasistole și simt că trebuie să-mi mișc încontinuu mușchii de la picioare și de la mâini ca să scap de adrenalina acumulată.

Uite, asta e *freva*!

Soldățelul de marțipan

Pentru că Alleria nici nu vrea s-audă să se-ntoarcă acasă și pentru că n-am de gând să-mi otrăvesc ziua din cauza unuia care nici măcar nu mai e lângă mine, mă hotărăsc s-o iau către via Toledo, una dintre principalele străzi de shopping napolitan, în care se revarsă străzile din Cartierele Spaniole, ca niște afluenți ai marelui fluviu aflat în vale.

Să te plimbi pe via Toledo nu e prea ușor, trebuie să fii vigilent și să știi să ocolești masa de oameni care umblă bezmetici privind vitrinele. Lui Alleria nu-i place să bântuie prin magazine, cu toate persoanele alea care se înghesuie și-i stau în cale, dându-se cu greu la o parte, în ultimul moment, ca să nu-l calce pe labe. Așa că, imediat cum ajungem în haosul acela, se oprește și trebuie să-i vorbesc cu foarte multă drăgălășenie ca să-l fac să se miște. E un război al nervilor cotidian între mine și el, care, da, e un câine inteligent, dar n-are niciun pic de șmecherie, o trăsătură complet umană. Eu am o grămadă și o folosesc cum vreau când îmi e utilă, ca în cazul de față. Deci, ca să-l fac să se miște, trebuie să arăt un punct oarecare în fața mea și apoi să-i șoptesc la ureche:

— Uite cine-i acolo!

În momentul acela, el, ca străfulgerat, înalță capul, își îndreaptă urechile, dă din coadă și întinde pasul, în căutarea fantomaticului personaj pe care urmează să-l întâlnim în drumul nostru și despre care bănuiesc că-și imaginează că îl va mângâia și-l va scărpina din greu. Cu un asemenea subterfugiu reușesc să parcurg câteva sute de metri în pace, dedicându-mă vitrinelor și tipilor care trec, și mă trezesc amuzându-mă de prostia genului masculin. Căci, în timpul scurtei mele plimbări, îmi încrucișez privirea cu trei bărbați de vârste diferite, dar mișcarea oculară a fiecăruia dintre ei e

mereu aceeași: privirea înfiptă într-a mea, rapidă mutare spre sânii mei, revenire la ochi.

Să ai dovada că toți bărbații sunt făcuți după același tipar nu ajută desigur la reechilibrarea karmei, și totuși maniera lor de a acționa, mereu aceeași, trezește în mine o oarecare admirație. E nevoie de o mare doză de abilitate și de o folosire chirurgicală a timpului aflat la dispoziție pentru a strânge în acel magic moment o mișcare oculară demnă de un vultur. Pentru că totul se naște și se termină cât ai zice pește, și apoi, inevitabil, mișcările contrare ale trupurilor alungă privirea femeii de mai sus, și mai ales atenția ei (care, preț de o clipă, a fost numai pentru tine, da, exact pentru tine), departe, pentru totdeauna. Așa că, dacă nu calculezi bine timpul și distanța, există riscul ca, atunci când îți ridici privirea de pe sâni la ochii ei, ea să nu mai fie acolo, ci să fi trecut deja de tine. Și atunci natura, în decursul mileniilor, s-a gândit bine cum să ajute bărbatul să rezolve problema, permițându-i să dezvolte abilități extraordinare pe care nici măcar nu știe că le are. În aceste scurte și poetice încrucișări de priviri, care se repetă dintotdeauna fără încetare pe străzile din întreaga lume, asemenea flash-urilor aparatelor de fotografiat la un concert, sau asemenea strălucirii a mii de licurici în întuneric, se află marea capacitate a bărbatului de a evolua pentru a putea supraviețui.

De aici stupoarea mea, care nu mă înfurie, ci aproape mă face să zâmbesc când un alt moș libidinos își execută ritualul cu mine. Pentru că nu descopăr la el toată mizeria genului masculin, ci mai degrabă grandoarea umanității, care, pentru a se reproduce, a învățat chiar și să se folosească de noțiuni de fizică.

∵

Dintr-odată, o statuie vivantă îmi atrage atenția. E un soldățel, da, chiar unul dintre clasicii soldăței de plastic care, cândva, se cumpărau la chioșcul de

ziare. Fratelui meu îi plăceau atât de mult, că, uneori, ca să-l necăjesc, mă forțam să mă joc și eu cu ei, tocmai pentru ca el să fie obligat să-mi dea voie, altfel mama s-ar fi enervat și ar fi spus: „Antonio, nu fi gelos, nu există nimic mai rău decât să fii posesiv! Nu-s decât obiecte, plastic, nimic mai mult, jocuri fără nicio valoare. Nu se pot compara cu bucuria de a o face fericită pe sora ta”.

Nu mă simțeam cine știe cât de fericită în timp ce inventam povești stupide cu chestiile alea de plastic, dar jubilam văzând privirea amărâtă a lui Antonio, care, din când în când, încerca să intervină, pentru că, după părerea lui, greșeam așezarea pe câmp a câte unui soldățel. Cei care stăteau în genunchi trebuiau puși în fața celor aflați în picioare, sau cel mult așezați pe vreo protuberanță a stâncii (da, mă rog, era bun și dulapul din bucătărie), ca să pară că sunt pe un post de observație. Mie însă puțin îmi păsa de toate aranjamentele astea greoaie și făceam totul după capul meu, deci nu-i obligam deloc pe soldăței să se războiască, pentru că nu mi-a plăcut niciodată războiul și nici filmele cu sânge. Eu, dimpotrivă, inventam povești cu trădări, pasiuni, chestii sentimentale adică, chiar dacă lui nu-i spuneam, altfel m-ar fi pârât mamei, care, pe bună dreptate, m-ar fi trimis din nou să mă joc cu păpușile Barbie. În schimb, ea mă privea zâmbind și comenta:

— Băiețoiul meu!

N-ar trebui niciodată să se spună asemenea cuvinte unei fete, există riscul de a-i crea confuzii. Și, într-adevăr, mi s-a întâmplat să fiu puțin confuză din punct de vedere sexual, cel puțin în primii ani ai adolescenței. Îmi plăceau puțini băieți și, pe deasupra, eram destul de pretențioasă, de parcă eu aș fi avut fizicul Madonnei, și nu faimoasele pernițe de pe șolduri. Îmi aduc aminte că în clasa a șaptea am fost bântuită de o

primăvară hormonală care m-a dat peste cap și a dus la apariția celor două caise pe care le mai port și azi pe piept. Brusc, nu mai aveam ochi decât pentru un băiat dintr-a opta și, de câte ori mă-ntâlneam cu el, inima îmi bătea nebunește și obrajii îmi deveneau atât de roșii, încât într-o dimineață, când am intrat în clasă, profesoara a fost foarte îngrijorată, temându-se că am făcut insolație. Adevărul e că băiatul acela era pentru mine un fel de zeu, un Apollo, cu trăsături perfecte – gura în formă de inimioară, nasul mic și bine proporționat, părul blond și lung care-i cădea pe spate, pielea ambrată și nici măcar un fir de barbă. Dar nu mi-a trebuit prea mult să înțeleg că zeul meu semăna mai mult cu Atena decât cu Apollo. De aici și până la atacul de panică n-a trecut decât o clipă.

Colegele mele erau cu toatele îndrăgostite nebunește de un oarecare Gaetano, un posedat tuciuriu, ras în cap ca un *marine*[14], cu privirea amenințătoare și unghiile negre, care-și petrecea toate cele cinci ore în toaletă, fumând. Și totuși, ele susțineau că e minunat și se luau la întrecere ca să-i atragă atenția acelui exemplar adevărat de mascul. Destul de repede am început să-mi pun întrebări: îmi plăceau fetele și nu-mi dădusem seama încă? Eram lesbiană? Nu simțeam nici o atracție, dar nu puteam nega că eram fascinată de bărbații efeminați. Privirea sigură și bicepșii umflați erau tot atât de seducători pentru mine cât coapsele unei balerine la televizor. Din fericire, ideile mi s-au limpezit după ce am intrat la liceul economic și, mai ales, după ce l-am cunoscut pe Raffaele, prima mea mare dragoste. El a fost cel care m-a făcut să înțeleg definitiv că nu femeile îmi plăceau, ci delicatețea. Pe care n-o cunoscusem niciodată.

Dar vorbeam despre statuia vivantă, care de fapt nu e altceva decât un artist de stradă. Mă apropii ca să cercetez cu mai multă atenție: soldățelul era

identic cu cel de plastic, îngenuncheat în poza clasică a celui care ochește, cu pușca sprijinită de piept și ochiul în cătare. E îmbrăcat în uniformă, dar e verde din cap până-n picioare, un verde atât de luminos, că pe cască se reflectă clădirile din centru și o fâșie de cer. Și apoi, cireașa de pe tort, are și piedestal (altfel, ce soldățel ar fi?). Alleria face doi pași și, fericit peste poate, începe să amușine statuia, apoi, interesat, începe să dea din coadă.

— Ce faci? întreb și-l trag de-acolo, dar el se apropie din nou de soldat.

Câine prost care a crezut până la capăt în păcăleala mea și acum își imaginează că manechinul este premiul lui, omul cu o mie și una de alintări.

— Fii cuminte, spun și vâr mâna în buzunar să iau o monedă, apoi, zâmbind, mă apropii și arunc un euro în casca întoarsă, aflată la picioarele statuii.

Statuie care, drept răspuns, spre uimirea și în țipetele excitate ale copiilor, încarcă pușca și trage în gol, apoi se întoarce spre mine și-mi face cu ochiul. La gestul ăsta, Alleria, ca mușcat de viperă, începe să latre și, cu un salt, îmi scapă de sub control și se repede la soldat. Sărmanul om se clatină, dar nu cade, atunci Câinele Superior (care acum n-are nimic superior în el), văzând că nu-i rost de scărpinat sau mângâieri, se pune pe lins bocancul nefericitului, confundând poate tot verdele acela strălucitor cu un enorm tort de marțipan. Săracul soldat continuă să stea nemișcat, chiar dacă văd că pupilele i se rotesc cu repeziciune. Ar trebui să fac ceva, în fond omul lucrează, dar scena e atât de comică, încât nu rezist să nu izbucnesc în râs, pentru că Alleria are o limbă care seamănă cu cea a unui marțian și pentru că artistul de stradă e obligat să stea nemișcat și mut în ciuda balamucului de lângă el.

— Scuză-mă, spun și trag câinele spre mine, știi, situația e tare caraghioasă.

Nu răspunde, și Alleria, sătul deja, se hotărăște să se potolească și se așază lângă el, cu limba care-i atârnă amintind de o grădină englezească și dând din coadă. „O, da”, îmi spun, după ce m-am gândit o clipă, și îngenunchez și eu între ei doi.

Dacă m-ar vedea mama, ar începe să se tânguie că a crescut o fată fără pic de pudoare, care la vârsta ei se aruncă pe jos împreună cu un artist de stradă, ținând în brațe un câine murdar de vopsea și jucându-se de-a boschetarii. Doar când mă gândesc îmi vine din nou să râd și chiar zâmbesc atunci când privirea soldatului se întoarce spre mine. Nu-i văd prea bine fața, nu știu câți ani are, dacă e italian sau străin, mut sau vorbitor, nu știu nimic despre viața lui, și totuși mă bucur de privirea lui și de cea a trecătorilor care se opresc curioși, amuzându-se când statuia trage în gol.

E meritul lui Alleria, mă gândesc, și-l mângâi pe cap. O fi nebun, dar rămâne totuși supercâinele meu special, fără să fie o șulfă, singura ființă în stare să mă facă să râd fără să-mi ceară după aceea nimic în schimb.

Nimeni nu poate face nimic pentru nimeni

Când i-am spus mamei că vreau să devin avocat specializat în drept penal, ea a pufnit:

— Uf, Sfântă Fecioară, ce-ți veni? Acuma trebuie să mă ții pe jar în fiecare zi? Nu-i orașul potrivit pentru așa ceva! De ce nu te faci civilist? Sau ai putea să te specializezi în divorțuri? Femeile sunt tari în branșa asta!

— Da' ce știi tu despre branșe? întreb amuzată.

— Mereu îți arde de glume! mi-a răspuns în timp ce curăța chiuveta. Era întoarsă cu spatele la mine și, din când în când, clătina din cap ca să-mi dea de înțeles că nu era de acord cu alegerea mea.

M-am apropiat, i-am pus mâna pe umăr și am spus:

— De ce te gândești tot timpul la noi? De ce nu te gândești puțin mai mult la tine și la fericirea ta?

Ea, ca și cum n-aș fi scos o vorbă, s-a întors și mi-a răspuns:

— Ai putea vorbi cu don Biagio.

— Iarăși cu don Biagio ăsta? am răbufnit îndepărtându-mă, da' ce-ar trebui să-i spun, s-auzim?

— Îi explici situația, că ai terminat facultatea și îți cauți de lucru…

— Dar ăla e preot, nu oficiu de plasare a forței de muncă!

— Da, dar îi cunoaște pe toți…

— Și?

— Și ar putea să-i ceară un serviciu cuiva. Lui Carmine, băiatul Nunziei, i-a găsit un post bun.

— Băiatul Nunziei? Da' nu-i gropar?

— Care gropar? Lucrează într-o agenție de pompe funebre, care-i este foarte îndatorată preotului…

Am privit-o stupefiată și am întrebat-o:

— Adică, lasă-mă să înțeleg, tu ai prefera să mă vezi lucrând într-o agenție de pompe funebre?

— Cum să vreau, prostuțo?! Era, așa, un exemplu. Eu aș vrea să te văd aranjată, cu un serviciu normal și o familie normală, cu copii de crescut. Știi, mi-ar plăcea să fiu puțin bunică înainte de a muri…

— Hai, nu încerca să mă înduioșezi…

Dar ea a tăcut, o tăcere prea grea pentru gusturile mele.

— Bine, eu am plecat… am spus pufnind.

— Nu-ți face griji, s-a grăbit să-mi spună, nu te bat la cap. În orice caz, am înțeles că Dumnezeu o să aibă grijă de tine atunci când n-o să mai fiu. Eu nu pot face nimic.

Atunci am știut ce să răspund:

— Bine, bravo, în sfârșit ai înțeles. Nimeni nu poate face nimic pentru nimeni, nici tu. Nu poți face nimic pentru mine, am spus, îndreptându-mă spre ieșire. Apoi m-am răzgândit, m-am întors înapoi și am adăugat: Ba nu, ceva ai putea totuși să faci – să te preocupi de cum mă simt, nu de ce fac, ai putea să mă întrebi ceva despre mine, nu tot timpul despre munca mea. Să-mi dăruiești un zâmbet și să-mi spui că totul va fi bine. Dar înțeleg că pretind prea mult.

De data asta nu mi-a răspuns și s-a întors să spele chiuveta. Am rămas încă o clipă în bucătăria care mirosea a oțet, cu pumnii încleștați și buzele strânse, sperând ca mama să se întoarcă și să-mi zâmbească, să-mi spună „da, ai dreptate”, dar ea n-a făcut-o, nu face asta niciodată.

— Bineînțeles… am spus în cele din urmă și am ieșit din încăpere.

Deschisesem deja ușa de la intrare când ea a apărut în prag.

— Știu, viața mea ți se pare monotonă și inutilă. Tu aspiri la ceva mai mult, nu-i așa? Tu vrei o viață aventuroasă, o muncă pasionantă, vrei ca nimeni să nu-ți spună niciodată ce să faci.

Și m-a privit lung, cu mâinile încrucișate și gura strânsă. Și, dintr-odată, m-am văzut în ea, în figura

ei solidă și sinceră, care n-avea însă puterea de a ascunde o nesiguranță de fond. Eram două femei care se iubeau și nu se înțelegeau, una în fața celeilalte, fiecare cu ideile ei și cu maniera ei de a înțelege viața.

— Da, chiar asta vreau, ce e rău?

Ea a suspinat și a răspuns:

— Nimic, iubita mea, nu-i nimic rău în a lupta pentru a fi fericit. Mă tem doar că, în timp ce tu lupți împotriva tuturor, viața trece pe lângă tine.

La vorbele astea, n-am reușit să-mi ascund furia, care a ieșit la iveală slabă, aproape ca și cum ar fi cerut voie, din cauza unei singure lacrimi care-mi zgârie platoșa. Când mi-am dat seama era prea târziu, am plecat capul și am fugit pe scări în jos. Ultima frază a mamei m-a lovit în spate și m-a luat pe sus ca o avalanșă:

— Fericirea e tăcută, Luce, nu uita! Dacă faci prea mult zgomot, îți trece pe deasupra capului și nici măcar n-o auzi!

∵

Și acum sunt aici, stând la pândă de două zile ca un câine de vânătoare, lângă casa lui Carmen Bonavita, cu un aparat de fotografiat în rucsac și o gumă de mestecat în gură, jucându-mă de-a detectivul, eu, care n-am suportat o întrebare în plus de la niciun iubit.

E ora unsprezece dimineața când iese din bloc. La fel ca ieri. Face câțiva pași și se oprește brusc, imediat lângă poartă, ca să scoată din poșeta din imitație de piele de șarpe pachetul de țigări de care nu se desparte niciodată. Sunt la vreo zece metri de prada mea, și totuși parfumul ei dulceag ajunge până aici. E îmbrăcată cu niște jeanși strâmți, o pereche de pantofi violet cu talpă înaltă de plută, o jachetă scurtă fucsia din piele, și în urechi are două cercuri cu care s-ar putea juca fără probleme hula hoop[15]. Ca să nu mai vorbim de machiaj – e dată cu atât de mult fond de ten, că fața îi pare de ceară,

în timp ce rujul roz parc-ar vrea să lumineze toată strada.

N-am ce să fac, cu cât petrec mai mult timp cu țoapa asta, cu atât solidaritatea feminină începe să dispară. E pur și simplu o supermitocancă, mă gândesc, în timp ce o urmăresc cu privirea cum intră la Nando, mezelarul din zonă, de unde iese în scurt timp vorbind la telefon și râzând zgomotos. Pufnesc și mă iau după ea. Dă colțul și intră în Boutique di Genny. Și-acum? Scot telefonul și-l sun pe avocatul Geronimo.

— Sunt la tribunal, ce vrei? răspunde el cu obișnuita-i grație.

„Și eu ar trebui să fiu la tribunal, pentru că sunt avocată, dacă nu cumva ai uitat”. Așa ar trebui să-i spun, dar zic:

— O urmăresc pe doamna Bonavita în drumurile pe care le face dimineața. Acum se coafează și după aia cine știe în ce vârtej de shopping o să mă atragă. La ce oră pot să termin?

— Un pic de răbdare, Luce, o să vezi că o să se întâmple ceva până la urmă. Nu-s decât două zile de când o urmărești.

— Numai două zile? Deja două zile, aș zice eu…

— Bine, Di Notte, acum tre’ să te salut, vorbim după-masă.

Închid și mă așez pe un scuter legat de un stâlp. Apoi îmi aprind o țigară și încerc să fac să-mi treacă timpul dedicându-mă celor trei africani care în general vând ochelari falși și CD-uri la bucată, pe via Toledo, și care acum, după ce și-au strâns toată marfa, străbat strada fugind, din cauza unei mașini a poliției municipale, care se apropie.

Doamna Bonavita iese după o jumătate de oră cu o coafură nouă și se strecoară în cel mai apropiat bar. Intru și eu și comand o cafea. Ea bea un suc de fructe și ciripește cu băiatul de la bar. În două zile n-am văzut-o consumând altceva decât apă sau sucuri de fructe sau intrând altundeva

decât în magazine. Mi se pare o femeie vulgară, cu siguranță înstărită, botoxată cât încape, plictisită și, poate, și nefericită, ca toate persoanele care se ascund încontinuu în spatele unui hohot de râs. Îmi aduc aminte că bunica, într-o dimineață, când mă jucam cu o prietenă, m-a văzut prefăcându-mă că râd, cum fac uneori copiii, și a intervenit:

— Nenné, nu-ți risipi râsetele, că mâine o să-ți prindă bine!

Poftim, mie mi se pare că doamna asta Bonavita risipește o grămadă de râsete.

∵

În prima parte a după-amiezii trec pe la Genny ca să cer informații.

— Hei, Luce, zice el imediat cum mă vede, ce-i, vrei să-ți lași părul să crească? Și izbucnește în râs.

— Nu, știi că nu mă răzgândesc niciodată. Mai bine ieși o clipă, că vreau să vorbesc cu tine.

— Ce s-a-ntâmplat? Și apare cu o țigară în gură.

— Ascultă, am nevoie să aflu ceva… zic nehotărâtă.

El mă măsoară din cap până-n picioare și așteaptă. Sunt îmbrăcată cu o jachetă scurtă și strâmtă și cu jeanși, iar în picioare am o pereche de converși; cu părul scurt și ochelarii de soare semăn cu un cântăreț de rock. Sau cu un neomelodic.

— Auzi, doamna aia care a venit azi-dimineață la tine…

— Care doamnă?

— Aia blondă, cu jachețica violet…

— Carmen.

— Da, Carmen. Uite, voiam să știu… adică…

Genny se uită la mine fără să înțeleagă.

— Ce fel de tipă e? reușesc în sfârșit să șoptesc, mâncându-mi cuvintele, ca și cum, dacă le pronunț în grabă, aș putea să mă justific oarecum. Mă simt vinovată, și n-am o bună relație cu sentimentul de vinovăție, pentru că el încearcă dintotdeauna să-și fac loc în mine îmbulzindu-se, dar eu merg înainte pe drumul meu, până când după-masa mă trezesc

în compania mamei, care despre sentimentul de vinovăție ar putea ține un curs la universitate, și iată că mizerabilul se face simțit din nou. E suficientă o simplă propoziție de tipul: „Ieri am fost toată ziua singură…” sau „Duminică voiam să fac sosul pentru paste, dar tu oricum nu vii niciodată!” ca să mă înjunghie în piept. Din fericire, cu vremea, am pus la punct o tehnică de o eficacitate dovedită, care mă ajută să mă simt mai bine: răspund întotdeauna cu un „da” și cu un semn din cap. Cum, de altfel, face de-o viață și fratele meu. El trebuie să fie recunoscut drept autorul invenției „sunt de acord, chiar dacă n-am înțeles nimic”. Era în stare să petreacă o seară întreagă aprobând și apoi, când mă duceam lângă el să-l întreb ce voia mama, răspundea:

— Oh, nici măcar n-am ascultat-o.

Dar să ne întoarcem la Genny, care nu știe nimic despre toate astea și căruia puțin îi pasă de sentimentul meu de vinovăție. Îmi restituie bricheta pe care i-am împrumutat-o și răspunde:

— Carmen e o fată bună, la locul ei. Are un copil de șapte, opt ani și trăiește singură. Cu toate astea, e tot timpul veselă, și e obsedată de copil.

— Îl iubește?

Genny mă privește uimit și răspunde:

— Cine nu-și iubește copilul?

— Așa-i, mă bâlbâi și merg mai departe. Și soțul?

— A plecat. Se certau tot timpul.

— Dar cum e?

— În ce sens?

— Soțul lui Carmen asta cum e?

El devine suspicios.

— Da’ ce-i cu toate întrebările astea?

Întorc privirea și răspund:

— Nimic… așa, ca să mai schimbăm o vorbă…

— Luce, aici toată lumea ține la tine, ești o fată bună, ți-ai văzut întotdeauna de treabă, de ce tre’ să te-apuci să pui întrebări ciudate în dreapta și-n

stânga? Ascultă-mă, vezi-ți de-ale tale, că ești grozavă! Apoi aruncă cât colo mucul de țigară, mă prinde de obraz cu degetele, îmi trimite un pupic și se întoarce înăuntru.

Rămân singură pe stradă, și, în liniștea după-amiezii, îi pun străzii întrebarea pe care n-am avut timp să i-o pun lui și care mi-a rămas pe vârful limbii: „A, da, toată lumea ține la mine? Și unde-i toată lumea asta, Genny, spune-mi? De ce eu nu văd pe nimeni lângă mine?”

Nimic nu e niciodată cum ne-am imaginat

— Ce-mi mai povestești?

— Nimic, don Vittò, mi-au încredințat primul meu caz și e o porcărie!

— O porcărie?

— Îhî, pentru că nu-i un caz, trebuie să spionez o doamnă…

— Nu-i frumos să spionezi oamenii, Nenné…

Mă gândesc o clipă, bunica îmi zicea așa, apoi răspund:

— Știu, explicați-i asta șefului meu.

El zâmbește și trage un fum din pipă, așa încât în obrajii acoperiți cu vată de zahăr îi apar două cavități, sub pomeți. Don Vittorio e vecinul meu de casă, un bărbat de vreo șaptezeci de ani care trăiește singur și e în cărucior pe rotile. L-am cunoscut exact a doua zi după plecarea infamului în Thailanda și găsirea lui Alleria în tomberon. După-amiază a bătut la ușa mea Agata, poloneza care are grijă de el. Mi-a zâmbit cu gura până la urechi și m-a rugat să merg cu ea la bătrân.

— Salut, doamnă, sunt vecinul dumneavoastră, Vittorio Guanella, a început el, puteți lua loc o clipă?

Am rămas în picioare privindu-l, și el a continuat:

— Nu e nimic, voiam să vă cer o favoare, dacă însă doriți pot să vorbesc cu soțul dumneavoastră, a adăugat mai puțin sigur.

Atitudinea mea refractară îl descumpănise. În realitate n-aveam nimic cu el, numai că nu-mi plăcea să mi se spună „doamnă”.

— Nu sunt căsătorită, am precizat.

Bătrânul a zâmbit încurcat și a schimbat vorba.

— Ascultați, eu am o problemă. Agata, și a indicat-o cu bărbia pe femeia aflată în picioare lângă masă, nu mai poate veni să aibă grijă de mine înainte de patru după-amiaza… și lăsă restul

suspendat, ca și cum ar fi așteptat un răspuns sau un comentariu.

— Deci? am întrebat doar ca să-i fac pe plac.

— Deci aș avea nevoie de cineva care să-mi gătească la prânz. Știți, eu sunt bătrân, stau pe ăsta, spuse, sprijinindu-și mâinile pe brațele căruciorului, și nici nu știu găti. Și-a ridicat din nou bărbia și și-a înfipt ochii strălucitori într-ai mei.

„Ia te uită, ce trebuie să mi se întâmple”, îmi aduc aminte că m-am gândit o clipă înainte ca el să înceapă să vorbească din nou.

— Poate reușim să ne punem de acord… Eu am o pensie, și dacă, la prânz, ați putea să gătiți ceva și pentru mine, v-aș fi foarte recunoscător.

M-am frecat la ochi și apoi i-am răspuns pe un ton dur:

— Da' dumneavoastră v-ați uitat la mine?

Vittorio Guanella a rămas cu gura căscată.

— Priviți-mă mai bine, vi se pare că aș fi una care se apucă să gătească prânzul pentru familie?

El s-a scărpinat în cap și m-a măsurat o clipă, după care a zâmbit.

— De fapt, nu prea.

— Sunt destul de ciudată, credeți-mă. Eu nu gătesc, nu calc haine, nu spăl vasele și nu merg la biserică duminica. Deci, nu sunt o fată bună, și, dacă vreți într-adevăr să știți, mama îmi gătește în fiecare zi, altfel aș rămâne nemâncată.

— Aha! a zis și, de data asta, și-a scărpinat barba.

— Da, am răspuns.

— Și atunci, cum să facem?

Am pufnit și am făcut doi pași ca să mă așez pe brațul fotoliului aflat lângă el.

— Cum să facem? am repetat apoi, chiar dacă aveam deja o idee. Auziți, eu pot s-o întreb pe mama dacă poate pregăti ceva și pentru dumneavoastră, și cu siguranță ea n-o să vrea bani

pentru asta. Imaginați-vă, e sacristană și catehizată…

— Ce înseamnă „sacristană”? m-a întrerupt.

— Sacristană? N-am înțeles încă, ceva de tip florărească, dar mai bigotă…

Don Vittorio a izbucnit în râs.

— În orice caz, am reluat, când a devenit din nou serios, e suficient să-i explic situația și sunt sigură că o să vă facă în fiecare zi chiar și prăjitură. Însă, dacă hotărâm să facem asta, dumneavoastră va trebui să-mi faceți în schimb trei servicii…

— Trei servicii? a întrebat neliniștit.

— Vă plac câinii?

— Câinii?

— Da, câinii. Aseară am găsit unul. Ați putea să-l țineți dumneavoastră în timpul zilei, când eu merg la lucru?

— Da ce câine e?

— Ce știu eu, e un câine, o corcitură, slab, cu picioare lungi de tot, parc-ar fi Gian Burrasca[16]. De ce? Are vreo importanță rasa?

— Nu, nu… s-a grăbit să răspundă.

— Atunci?

— Și al doilea serviciu?

— Al doilea serviciu e să pot mânca la dumneavoastră, la prânz.

— La mine? Și soțul dumneavoastră?

— Uf, insistați văd! V-am spus că nu e soțul meu. Și oricum, nu mai face parte din viața mea.

Nu comentează, așa că mă văd obligată să adaug:

— Deci? Batem palma? Eu aduc mâncarea, și dumneavoastră dați casa? Și i-am întins mâna.

— Și al treilea serviciu? a întrebat imediat.

— Nu trebuie să mă întrebați de ce.

— De ce ce?

— De ce prefer să mănânc la dumneavoastră, de ce nu mai există cel căruia îi spuneți soțul meu, de ce mama îmi gătește prânzul. E trist să taci la

masă, dar trebuie să-mi promiteți că n-o să-mi puneți întrebări personale. Nu vreau să am de-a face cu persoane care-și vâră nasul în viața mea.

Vittorio Guanella a izbucnit din nou în râs și și-a întins mâna osoasă spre a mea.

— Ne-am înțeles! a zis apoi plin de entuziasm. Înseamnă că o să vorbim despre viața mea. Și vă asigur că am multe lucruri de povestit!

∵

— Dar maică-ta știe că iei prânzul cu mine?

— Don Vittò, vă aduceți aminte ce mi-ați promis? Fără întrebări personale, răspund și mușc dintr-o bucată de baghetă.

El înmoaie pâinea în sosul de la carne, aplecându-se peste farfurie ca să nu se murdărească. Numai după aceea comentează:

— În orice caz, doamna gătește foarte bine. Mi-ar face plăcere s-o cunosc cândva.

— Mai bine mai târziu, zic și îmi torn un pahar de vin.

În fiecare zi, Vittorio Guanella mă așteaptă cu masa pusă în mica lui bucătărie: o față de masă în carouri albe și roșii, pe care sunt așezate două pahare de sticlă identice cu cele pe care le avea bunica Giuseppina, înguste jos și largi sus, patru tacâmuri, două chifle (pe care brutarul i le aduce în fiecare zi la ora unsprezece fix) și o sticlă de Aglianico, cu un șervet înnodat la gât, ca să oprească picăturile de vin. În fiecare zi, deschid ușa (mi-a dat o legătură de chei) și-l găsesc stând la masă cu căruciorul pe rotile, cufundat într-una dintre ciudatele sale lecturi, în timp ce Alleria, care până cu puțin înainte, îmi imaginez, stătea întins lângă el, îmi vine în întâmpinare dând din coadă.

Termin de băut și scot pachetul de țigări din poșetă.

— Nenné, te văd un pic enervată azi…

— Bunica îmi zicea așa…

— Așa cum?

— Nenné…

— A, da?
— Da. Ea îmi zicea „Nenné”, iar tata „zgaibă”, cum îmi mai spune încă fratele meu…
— Nu respecți pactul, spune el zâmbind.
— Cum adică?
— Vorbești despre tine… și așa mă faci curios, îmi vine să-ți pun întrebări…
— Asta pentru că azi simt un fel de nod în gât care nu vrea nici să urce, nici să coboare.
— Îmi plac poreclele, diminutivele, zice atunci el, găsesc că e o scurtătură ușoară pentru a-i spune unei persoane că ținem la ea. Deci, Nenné, ce ți s-a întâmplat?
Trag aer în piept și răspund nesigură:
— V-ați simțit vreodată ca și cum viața v-ar trage cu forță undeva unde nu vreți să mergeți?
Pare să se gândească o clipă, își mai toarnă puțin vin, apoi răspunde:
— Da, înțeleg ce vrei să zici.
— Eu sunt una care încearcă să nu se lase copleșită, nu-mi plac plângăcioșii, ca mama, de exemplu. Numai că, dacă mă gândesc bine, viața nu-i chiar cine știe ce.
— Nu-ți place munca pe care o faci?
— Poate că nu mi-a plăcut niciodată și doar m-am prefăcut. Numai că mi-am imaginat că voi deveni ca unul dintre avocații ăia din filmele americane, ca Tom Cruise în *Oameni de onoare*. Îl știți? L-ați văzut?
Don Vittorio dă din cap în semn că nu.
— Ei bine, în orice caz, credeam c-o să devin așa ceva, una care luptă împotriva celor puternici, pentru drepturile celor slabi. Și când colo, mă trezesc că lucrez pentru un libidinos care mă pune să spionez o mamă.
— Adevărul e că nimic nu-i niciodată așa cum ne-am imaginat.
— Așa-i, bravo, aveți dreptate, nimic nu-i cum mi-am imaginat că va fi! Serviciul, și poate, viața mea în general.

El își scarpină barba și zice:
— Mai ai încă vreme să schimbi lucrurile.
Mai trag un fum și îl las pe Alleria să-mi lingă mâna.
— Poate ar trebui să mă mărit și să fac un copil, cum spune mama.
— Părinții ar trebui să-i învețe pe copiii lor să urmărească pasiuni, nu planuri.
Bătrânelul acesta, mic de tot și singur pe lume, cu ochii vârâți în orbite și câteva smocuri de păr pe creștet, e în stare să-mi dăruiască puțină bucurie. E absolvent de filosofie, dar n-a predat niciodată, pentru că imediat după ce și-a terminat studiile s-a îmbarcat pe o navă de croazieră cu trompeta lui. A cântat toată viața pe nave și a străbătut Europa, fără să se căsătorească vreodată și să aibă copii.
— Pasiunile îți pot dărui și un pic de fericire din când în când, planurile niciodată. Dimpotrivă, ți-o alungă. Fericirea, vreau să spun. Pentru că te fac să-ți muți obiectivul mereu mai departe.
Se uită la mine cu o expresie blândă.
— Atunci, poate că ar trebui să plec de aici, cum a făcut fratele meu, să construiesc ceva departe, să las în urmă putoarea asta de umezeală care pare să mă urmărească peste tot…
— Putoarea de umezeală?
— Da, mucegaiul, se simte și în casa asta, și în hol, zic, și trag cu putere aerul pe nas. În realitate, e prezent pe toate străzile din cartier. Și în hainele mele.
— Eu nu simt, comentează amuzat.
— E normal, cu vârsta, simțurile se cam pierd… Și-i trag cu ochiul.
Zâmbește și spune:
— Nenné, tu ai spus că putoarea te urmărește peste tot. Nu-i sigur că, în nord, o să scapi de ea. Știi ce-i spunea Seneca prietenului său Lucilius?
Clatin din cap.
— „Sufletul trebuie să ți-l schimbi, nu cerul de deasupra capului”[17]… Și de data asta îmi face el

cu ochiul.

— Uf, tocmai un filosof trebuia să-mi fie vecin!

— Am fost, în viața mea, mai mult muzician decât filosof.

— De ce nu-mi cântați ceva la trompetă? Nu v-am ascultat niciodată…

— Nu mai am puterea s-o fac, răspunde imediat și încheie discuția.

— Și mie mi se pare că n-am putere în perioada asta, adaug după câteva clipe de tăcere. Vreți să știți adevărul?

Dă din cap în semn că da.

— Cred că nu-mi mai onorez numele. Sunt deja mai mult umbră decât lumină.

Don Vittorio tușește ușor și îmi pune mâna pe braț înainte de a comenta.

— Ei bine, și ce-i cu asta? E nevoie și de umbră din când în când. Te ajută să vezi mai bine lucrurile, pentru că prea multă lumină riscă să te orbească! Și apoi, dacă n-ar exista întunericul, n-am putea aprecia lumina. Există un proverb african care spune: acolo unde e prea mult soare, e deșert…

Îi arunc o privire pe jumătate admirativă, pe jumătate curioasă. Don Vittorio umple paharele și mă invită să ciocnim. Îi fac pe plac, chiar dacă nu știu ce avem de sărbătorit, și el mă lămurește:

— Vreau să-ți spun că asta e viața, cu urcușuri și coborâșuri, cu lumini și umbre. Și, cu cât înaintezi, cu atât raportul se schimbă în rău. Ascultă-mă pe mine, care am o anumită vârstă, nu te gândi prea mult și mergi înainte pe drumul tău, pentru că oricum te duce unde vrea, fără ca măcar să-ți dai seama. Vorbesc despre ea, despre viață. Apoi ia o înghițitură de vin, se șterge la gură cu mâneca halatului de casă, își aprinde din nou pipa, trăgând două fumuri care-i umflă obrajii și conchide: Știi ce-i de făcut când vin momentele astea, în care ne simțim plini de îndoieli, nesiguri și nehotărâți, și în care totul ni se pare negru?

Nu răspund.
— Să închizi ochii și să dai pe gât un pahar plin cu vin roșu.
Zâmbesc. Da, acum mesajul mi-e mai clar.

Călugărițele și îngerașii

Și în dimineața asta stau așezată la barul lui Sasà, cu o sticlă de Peroni în mână (cu toate că e doar unsprezece dimineața), așteptând ca doamna Bonavita să se hotărască să facă tura cotidiană de shopping. O să mă iau după ea pentru ultima oară și apoi o să mă reped la cabinetul Geronimo, ca să-i spun avocatului că renunț la caz și că n-are decât să mă dea afară. Nu asta e viața pe care mi-o doream. Că infamul e infam pot accepta, lumea e plină de persoane și se poate întâmpla să dai peste cea greșită, dar că, pe neașteptate, zilele mele ajung să fie pline de lucruri care mă scârbesc și nu-mi aparțin, asta chiar că nu pot suporta.

Mi se pare că sunt din nou mică, obligată să înghit mâncarea cu forța. Am avut nevoie de mai mult de treizeci de ani ca să apreciez mâncarea cu miile ei de gusturi; în copilărie nu-mi plăcea nimic, în afară de șnițel cu cartofi prăjiți. Nu mâncam legume, nici fructe, și foarte puține paste. Când am devenit mai mărișoară, mama m-a obligat să dau pe gât în fiecare după-masă băuturi conținând nu știu câte fructe și verdețuri. Și, pentru că la început am refuzat să dau curs nebuniei ei, a ajuns să mă amenințe, spunând că, dacă nu dădeam pe gât dintr-o înghițitură amestecul ăla infernal, le va cere călugărițelor de la mănăstirea din spatele casei să vină să mă ia și să mă ducă pentru totdeauna la ele. Nu e greu de imaginat ce efect a avut amenințarea aceea asupra unei fetițe de zece ani. Luni întregi n-am dormit noaptea, atentă la orice zgomot venea din sufragerie. Îmi imaginam călugărițele bătrâne și arogante cum intrau rânjind în camera mea și mă răpeau. Alteori mă trezeam urlând din cauza aceluiași vis: se făcea că de sub pat apărea vrăjitoarea din Albă ca Zăpada, cu mantia neagră și cu negul ăla mare de pe nasul ei coroiat.

Noroc că, după câțiva ani, mănăstirea a fost închisă și călugărițele s-au dus să bântuie copilăria vreunei alte sărmane fetițe. Nu i-am spus niciodată mamei că amenințarea ei a fost unul dintre motivele pentru care, la maturitate, am hotărât să renunț la orice legătură cu religia. Mai mult decât constatarea că, uneori, Dumnezeu nu poate face nimic (îmi petrecusem copilăria rugându-l să-l aducă înapoi pe tata), au fost babele din spatele casei, cele care m-au convins că nu trebuie să te aștepți la nimic bun de la cine hotărăște să nu se bucure de viață și se închide între patru pereți.

În orice caz, întorcându-mă la dieta mea nesănătoasă, după plecarea maleficelor călugărițe îmbrăcate în negru, am ajuns la vârsta pubertății. Au început să mi se schimbe corpul și obiceiurile, alimentația s-a diversificat puțin câte puțin, până în ziua în care am dat peste infam, care, ca să vezi, era obsedat de bucătăria orientală. În doi ani am bătut toate tipurile de restaurante: chinezești, japoneze, ceyloneze, indoneziene, ne-am îndopat cu cușcuș, cu sushi, cu porcării care se mâncau cu mâinile, cu ciudate chifteluțe afrodiziace, cu sosuri cu atâta ardei iute, că de-atunci fostul mizerabil a petrecut un sfârșit de săptămână pe toaletă jurând că n-o să mai mănânce nimic care nu provine din comunitatea europeană.

Și totuși, o fi fost dorința de a-i sta alături, de a-mi trăi tot mai mult viața și de a afla ceva ce nu cunoșteam sau, mai simplu, faptul că, atunci când ai pe cineva lângă tine cu care să împărtășești o experiență, ți se pare că până și teama (care în general îți strică liniștea mai ales noaptea, ca un copil smiorcăit) se dă puțin la o parte, respectând scurtul tău moment de fericire, cert e că în acei doi ani am învățat să mănânc orice. Am învățat mai ales să spun uneori „da”.

Și dacă chiar trebuie să găsesc ceva pozitiv în relația noastră, atunci spun că, grație întâlnirii cu infamul, râd astăzi de puștoaica aceea care nu

mânca decât cartofi prăjiți și șnițele și care știa să spună doar „nu”.

Ce legătură are asta cu munca mea? Are, pentru că în ultima vreme mi se pare că sunt din nou fetișcana aia fricoasă, obligată să bea amestecuri infernale, de frică să nu fie luată de călugărițe. Ba nu, vremea amestecurilor de toate felurile s-a terminat de mult și-acum eu sunt aceea care decide ce să dea pe gât. Și cui să-i spună „da”.

∵

Sunt cufundată în gândurile mele învălmășite, când Carmen Bonavita își face intrarea în bar, cu obișnuita-i expresie nedefinită imprimată pe chip, împodobită ca un pom de Crăciun, și se îndreaptă imediat spre Sasà, care șterge un pahar.

— Hei! zice.

El se întoarce și răspunde:

— Hei, Carmen, bună ziua!

— Ciao, Sasà! În seara asta tre’ să ies, vrei s-o suni pe Claudia ca să vezi dacă poa’ să vină să stea cu Kevin?

— Nu, Carmen, Claudia a primit telefonul pe care-l aștepta de la un angajator, am crezut că ți-a spus…

— Of, fir-ar să fie… adică, îmi pare bine pentru ea, bineînțeles, da’ io cum fac acum? Și își pune mâinile în șold.

— Pot să vin eu, zic repede, și las să cadă cu dezinvoltură sticla de Peroni în chiuveta din spatele tejghelei.

Carmen Bonavita se întoarce, de parcă abia acum și-ar fi dat seama de prezența mea, și mă cercetează cu privirea. Noroc că azi sunt îmbrăcată cu o simplă cămașă și o pereche de jeanși, îmi spun, în timp ce, cu coada ochiului, îl văd pe Sasà că se încruntă și-și întinde gâtul către mine.

— Da’ tu cine ești?

— Căutați o babysitter. Eu sunt una.

Carmen mă mai fixează o clipă înainte de a i se adresa lui Sasà, care continuă să stea cu gura

căscată.
— Vă cunoașteți?
— Cum să nu, își revine el, ea e Luce, fiica doamnei Di Notte, cea care ține orele de catehism…
Pe chipul doamnei Bonavita apare un zâmbet.
— A, tu ești fata croitoresei? Extraordinar, ce femeie minunată, amabilă cu toți! Kevin o adoră!
— O cunoașteți pe mama?
— Da' cine n-o cunoaște? De câteva ori i-am dus pantalonii lui bărbatu-meu să le facă tivu'…
— Așa-i, spun, cine n-o cunoaște…
— Atunci poți veni diseară?
— Da' de ce Luce, de când… încearcă să intervină Sasà, dar eu mă ridic, îi dau mâna femeii și apoi răspund:
— Nicio problemă, îmi termin treaba și vin.
— Perfect. Locuiesc în primul bloc de pe stradă. Bonavita scrie pe interfon.
— OK.
— Atunci, ne vedem mai târziu, și dă să iasă din bar. Apoi se întoarce și adaugă: Ce nume frumos, Luce! Îți dă bună dispoziție. Mă bucur că te-am cunoscut… și salutări mamei tale!
Apoi dispare, înghițită de umbrele străzii. Ar trebui să mă iau după ea, dar nu mai pot. Sasà continuă să se uite la mine cu gura căscată.
— Ce-i?
— Da de când ești babysitter?
— De azi. De ce? Am nevoie de bani.
— Da' nu erai avocat?
— Sasà, ce-i cu întrebările astea, ce, ești taică-meu? Mai bine spune-mi: ai vorbit cu soră-ta?
Începe să bâiguie ceva.
— N-ai vorbit încă?
— Am uitat…
— Sasà, spun în timp ce-mi pun ochelarii de soare, am o viață destul de grea, nu mi-o mai face și mai și. Vorbește cu sora ta, altfel vin aici și-ți smulg fuduliile! Dacă le ai!

Continuă să stea cu gura deschisă.

— Și închide gura aia, că-i plin de muște aici, spun înainte de a ieși.

∵

Mă prezint punctuală la ora opt seara în fața locuinței lui Carmen. Imediat ce sun la interfon, îi aud vocea sonoră:

— Etajul trei.

În curtea interioară a blocului se află vreo zece scutere, pe șaua unuia dintre ele doarme întinsă cât e de lungă o pisică, și cabina din lemn a portarului, în care sunt expuse la vedere poza lui Padre Pio[18] și posterul lui Marek Hamsik[19]. Chem liftul și, între timp, încerc să nu mă gândesc la necazul în care m-am vârât; îmi promisesem să merg la avocatul Geronimo ca să renunț la caz și, în schimb, iată că mă dau drept babysitter.

Dar problema nu e nici măcar asta, cât, mai degrabă, faptul că n-am avut de-a face cu un copil în viața mea. Ce să fac dacă nu-mi plac copiii! Le văd pe mamele care-i giugiulesc, râd, se joacă și nu vorbesc decât despre copiii lor: cât sunt de frumoși, de mofturoși, dar inteligenți, al meu a vorbit la un an, al meu la nouă luni, al meu studiază chimia de când avea trei luni. Nu-i cred pe cei care spun că lumea va fi salvată de copii. Eu, în copilărie, eram, fără nicio umbră de dubiu, foarte rea, le rupeam coada șopârlelor, striveam melcii, loveam pe ascuns câinii cu piciorul. Iar băieții făceau și mai multe rele. Fratele meu era un *serial killer* de insecte. Cu toate astea, mătușile noastre ne spuneau „îngerașii”.

Așa că, atunci când văd că o mamă se extaziază prea mult în fața copilului ei, nu cad în capcană. Pentru că e suficient un fleac ca să ia naștere un nou îngeraș plin de cruzime și agresiv: o mângâiere în plus, de exemplu, sau o pedeapsă nedată la momentul potrivit. Și e suficient și mai puțin pentru a crea un îngeraș fricos și nesigur pe el, care atunci când va fi mare se va transforma

într-un adult nefericit: lipsa unui gest de dragoste, o explicație nedată, o dorință neascultată sau privirea absentă a unui tată.

Care îngerași? Suntem cu toții creatori de monștri!

∵

Ies din ascensor și dau nas în nas tocmai cu el, cu Kevin, șapte ani, păr castaniu și ochi de culoarea alunei, ușor migdalați, care mă fixează cu o privire întrebătoare.

— Tu ești Luce?

— Da, răspund sec.

— Ești bona mea?

— Da.

Mă mai privește puțin, apoi adaugă:

— Îmi place numele Luce, mă duce cu gândul la galben, culoarea mea preferată!

N-am timp să-i răspund, pentru că pe palier apare și doamna Bonavita, mai zâmbitoare ca niciodată și mai machiată ca niciodată, care mă invită să intru. Are probabil sub patruzeci de ani, dar e îmbrăcată ca o fetișcană, cu o fustă mini care-i scoate în evidență fundul tare, ce pare lipit de omoplați (eu nici la zece ani nu puteam visa să am așa ceva), cizme până la genunchi și o bluză decoltată, lăsând să se întrevadă sutienul push-up care îi ridică atât de tare sânii, că, dacă ar fi adevărați, ar trebui chemată NASA, ca să afle cum fac să sfideze gravitația în halul ăsta.

Carmen mă conduce în casă și-mi arată în grabă camerele, dar sunt prea ocupată să-i invidiez posteriorul ca să mă concentrez pe altceva. În final, se întoarce și mă întreabă:

— E clar totul?

— Da, răspund imediat, chiar dacă n-am înțeles nimic.

— Oricum, Kevin a mâncat deja. Iar eu nu mă întorc târziu, precizează, și pentru orice, mă poți suna, acolo ți-am lăsat numărul de telefon.

Lângă mine, Kevin mă privește și spune:

— Mergem să ne jucăm?
— Să ne jucăm?!
— Îhî, aprobă el și mă prinde de mână.
Va fi o seară lungă și dificilă.

Depozitul lui Scrooge McDuck

Din fericire, Kevin se satură repede de jucat, pentru că la televizor începe desenul lui preferat. Fuge în salon, se azvârle pe divan și începe să se drogheze cu televiziune. Așa că am timp să mă învârt un pic prin apartamentul format din trei dormitoare, plus o bucătărie mare, un salon amplu și două băi. O sută cincizeci de metri pătrați de explozie barocă, concentrând întregul său prost gust în tăblia patului, încrustată cu auriu și cu două capete de leu care o susțin. De fapt, fiecare cameră e un spectacol de ornamente, cârlionți și bibelouri care pun în evidență stilul rococo al locuinței, și n-aș fi prea surprinsă dacă aș vedea trecând pe neașteptate o damă din secolul al XIX-lea, cu trenă și perucă, care-și face vânt cu evantaiul. Dacă stau bine și mă gândesc, salonul pare luat cu o macara de la vreo fabrică de mobilă de pe lângă Caserta și mă mir că n-am dat încă peste statueta vreunui animal exotic. Doamna o duce cât se poate de bine, dat fiind faptul că apare lipsită de orice proprietate și de orice serviciu; cu siguranță, soțul e unul cu bani. Iar asocierea bogat-mârlan prin părțile noastre nu înseamnă niciodată ceva bun, și mă irită.

Kevin este așa de absorbit, că nici măcar nu-și dă seama de ceea ce fac în spatele lui, și, în timp ce se uită la televizor cu gura deschisă, își trece arătătorul printre degetele de la picioare. Trec pe lângă el fără să fac zgomot și mă strecor în camera lui, singura din toată casa cu un mobilier normal. E camera obișnuită a unui copil alintat, plină vârf de jocuri, jucării, Lego, un covor foarte colorat, desene pe pereți, soldăței peste tot, un album cu figurine pe jos, o consolă cu jocuri video sub televizor, doi roboței pe pat, o pijama făcută ghem și o revistă *Topolino* pe noptieră. Fac ochii mari și mă apropii să văd dacă e vorba chiar de faimosul

desen animat și descopăr că rafturile sunt pline de reviste de toate felurile. Cum se poate? Nu credeam că această casă poate să mă uimească; până acum am găsit în ea tot ce credeam că voi găsi. Dar nu mi l-aș fi imaginat nicio clipă pe Kevin citind.

Mă strigă.

— Ce-i? întreb când ajung lângă el.

— E nouă și jumătate, și la ora asta mama îmi pune pijamaua.

— Și?

— Poți să mi-o aduci, te rog?

— Unde-i?

— Pe pat.

— Vorbești despre cârpa aia mototolită de pe așternut?

Zâmbește amuzat, iar eu mă duc să iau pijamaua.

— Mă ajuți? întreabă.

— De ce, singur nu poți să te îmbraci? Ești paraplegic?

— Ce înseamnă paraplegic?

— Nimic, las-o baltă, răspund și mă apropii să-i scot tricoul și pantalonii.

Ridică automat brațele, continuând să se uite la ecran. Se înțelege imediat că e o operațiune care are loc în fiecare seară, în același fel. Numai că în locul meu e mama lui. Îi prind mâinile, dar nu reușesc să-i vâr capul, îi țin un braț, dar îmi scapă celălalt. Repet operațiunea pufnind, dar degeaba, bustul mi se pare prea mare. După un timp, Kevin își dă seama de dificultățile mele și spune:

— Dă-mi mie!

Înșfacă pijamaua și, dintr-o mișcare, o îmbracă.

Brusc, simt o poftă nebună să fumez, poate pentru că mi-am dat seama de totala mea neputință de a juca rolul de mamă? Și dacă totuși aș putea? Există femei care de când se nasc au un instinct matern, altele care învață încetul cu încetul și, în sfârșit, altele care cred că venim pe lume ca să

evoluăm, să ne perfecționăm și să lăsăm ceva bun celor care vin după și care-și vor aduce aminte de noi. Și nu doar ca să-și pună țâța în gura unui bebeluș!

Noroc că Kevin îmi abate atenția de la asemenea gânduri inutile.

— Luce?

— Ce-i?

— La ora asta beau întotdeauna laptele.

— Laptele?

— Da, mama îmi aduce o cană cu lapte cald aici, pe divan, și stă cu mine până îl beau. Apoi mă duc la culcare.

Închid ochii pe jumătate și mă îndrept spre bucătărie. Dar cum se poate s-o faci pe mama? Poate în cele nouă luni copilul îți instalează ceva în burtă, un soi de microcip legat la un *walkie-talkie* cu care te poate comanda cum vrea el după ce iese. Fără îndoială, pe vremea mea nu existau încă asemenea drăcovenii tehnice; maică-mea nu mi-a adus niciodată nimic pe divan, și dacă o rugam să mă ajute să-mi fac lecțiile, răspundea:

— Lulù, învață să te descurci singură, pentru că, atunci când o să fii mare, n-o să te învelească nimeni cu pătura!

Cum aș fi putut crede vreodată în povești, dacă femeia care era acolo anume ca să mi le spună s-a grăbit întotdeauna să demaște micile minciuni cu o secundă înainte de a începe să cred în ele?

— Stai lângă mine? întreabă Kevin când mă întorc cu laptele cald.

Mă așez lângă el și nu reușesc să-mi înăbuș un oftat de plictiseală.

El se întoarce și mă privește uimit înainte de a se uita din nou la televizor. Apoi se întoarce încă o dată și mă întreabă:

— Tu ai copii?

— Nu.

— Păcat, pentru că ai fi putut să-i aduci aici să ne jucăm împreună.

— Așa e, păcat.
— Și un soț?
— N-am nici soț.
— Ești singură?

Ce vrea de la mine creatura asta? Și cum face de e atât de amabil și de educat, cu o asemenea mamă? Nu l-am auzit spunând nici măcar un cuvânt în dialect.

— Da.

Trec câteva minute înainte ca îngerașul să treacă din nou la atac.

— Eu, să fiu în locul tău, aș lua un copil ca să nu mai fiu singură. Așa ca mama și cu mine.
— L-ai lua? repet, încercând să fiu serioasă.
— Da.

Desigur, n-ar fi rău, dacă s-ar putea alege copiii de pe un raft, ca la supermarket. L-aș înșfăca pe cel mai scump, de firmă, produsele ieftine sunt de proastă calitate și se strică imediat.

— Dar tată ai?

De data asta am făcut o mutră destul de ciudată, pentru că el își încrețește nasul și adaugă:

— Ce am spus?
— Nu, n-am nici tată. A murit când eram mică.

Cască ochii și se uită o clipă prea mult la mine, obligându-mă să-mi întorc privirea. Fir-ar să fie, am ajuns să mă simt stânjenită în fața unui copil!

— Tata, în schimb, a plecat, spune, obligându-mă să-l privesc.

Am avut nevoie de mulți ani ca să-mi construiesc platoșa de nepăsare pe care o port cu mine, și-acum vine sugarul ăsta și mă face să mă îndoiesc de convingerile mele. Nu-i frumos să vină cineva să-ți calce în picioare minunatul castel de nisip pe care l-ai făurit cu atâta pasiune și grijă.

— Da? întreb, pentru că nu știu ce altceva să spun.

El dă din cap, își șterge nasul cu mâneca de la pijama și continuă:

— Mama spune că a plecat pentru că trebuie să lucreze undeva departe, dar eu nu cred, pentru că el vine de multe ori să mă ia de la școală și cum poate, dacă lucrează departe?

— O fi făcând drum lung ca să vină la tine…

— Nu, eu cred că nu mai voia să stea aici, s-a săturat…

Mă așez mai bine pe divan și ascult cu atenție.

— S-a săturat de ce?

— Să se certe cu mama.

— Se certau mult?

Kevin dă din cap.

— Faptul că nu mai locuiește aici nu înseamnă că nu te iubește. Știi, uneori oamenii mari fac o grămadă de prostii… mă aud spunând.

— Da, am înțeles asta, comentează și mai bea puțin lapte. Apoi întreabă: Îl iubeai pe tatăl tău?

— Eu? Sigur că da, răspund brusc și mă ridic. Nu știu ce vrea de la mine micuțul geniu, dar n-am nici cea mai mică intenție să fac o ședință de psihoterapie cu el. Ai terminat laptele? Hai, că e târziu!

Kevin bea ultima înghițitură și-mi întinde cana. Apoi, cu o mustață albă sub nas, zice:

— Nu-ți face probleme, dacă devenim prieteni, când o să fiu mare, îți țin eu companie.

Izbucnesc în râs și răspund:

— OK, o să ai tu grijă de mine, dar acum să mergem la culcare!

— Încă cinci minute, te rog, să se termine desenele animate, și mergem.

— OK, îi spun și duc cana în bucătărie, puțin uimită că am cedat, fără măcar să încerc să mă opun.

Ies pe balcon și-mi aprind, în sfârșit, o țigară. Strada care se vede la zece metri mai încolo apare liniștită și tăcută, doar o pereche de îndrăgostiți vorbesc aprins în fața unei porți de lemn deasupra căreia se află un arc din bazalt. El gesticulează de parcă ar fi o marionetă și ea îl privește fără să

scoată o vorbă. Eu, în locul ei, i-aș fi tras deja un șut în coaie. Ridic privirea și descopăr în blocul din față o bătrână, o salut, dar ea nu-mi răspunde și se refugiază în spatele perdelei.

Primesc un mesaj de la Manuel Pozzi: *Cum te descurci cu mămica*? întreabă și termină cu un simpatic (după părerea lui) emoticon care zâmbește. Manuel care se obosește să-mi trimită un sms la ora zece seara e suspect. O fi vrând ceva. Tastez răspunsul: *Ce-i, Manuel, ai nevoie de ceva?*

Până termin țigara răspunde: *Fir-ar să fie, Luce, asta crezi despre mine*? *Voiam doar să știu cum te simți, de trei zile n-ai mai trecut pe la birou. Ne lipsești.*

Vă lipsesc? Cui?

Mie, de exemplu, și de data asta nu mai adaugă fețișoare amuzate.

Privesc îndelung mesajul, convinsă că va sosi în curând altul să lămurească situația, dar nu se mai întâmplă nimic. Intru în casă, mai confuză decât înainte, vâr telefonul în buzunarul posterior al jeanșilor și mă îndrept spre salon să-l scol pe Kevin de pe divan. Îl găsesc dormind ghemuit, cu capul pe brațul divanului, în timp pe personajele desenelor animate de la televizor continuă să se caftească. Și-acum? Să-l trezesc? Mă apropii și-i pun o mână pe umăr, dar nu se mișcă. Apăs puțin, și tot nimic. Îl scutur cu mai multă forță, Kevin geme ușor, dar nu se mișcă nici măcar un milimetru. Îmi trec mâna peste față și oftez, exact în timp ce sosește al treilea mesaj de la Manuel: *Ce faci? Nu mai răspunzi?*

Manuel, hai, zi ce vrei, că am deja destule probleme! scriu fără să mă gândesc prea mult. Apoi îngenunchez și încerc să-l înșfac pe îngerașul care, imediat cum mă simte, mi se lipește de piept și-și vâră capul în scobitura omoplatului meu. Noroc că e slab ca un țâr, altfel, din partea mea, putea să rămână toată noaptea pe divan. O șuviță de-a lui mă gâdilă la nas, în timp ce telefonul, cu

un bip și o ușoară vibrație pe șold, mă anunță că am un nou mesaj. Îl așez pe Kevin pe pat și, pufnind, scot celularul din buzunar.

Drăguță ca-ntotdeauna, nu-i așa? Nu-i nimic, am vrut doar să-ți spun că acum mă ocup și eu de cazul Bonavita…

Primul impuls a fost să-i telefonez avocatului Geronimo, apoi mă gândesc să-i răspund lui Manuel, în sfârșit privirea îmi cade pe Kevin, care doarme ghemuit pe pat, așa că șoptesc un rapid „la dracu'" și mă întorc la copil, care continuă să nu se miște, în ciuda eforturilor mele.

— Kevin, hai, ajută-mă, zic și-i prind picioarele să i le pun sub pătură.

Scoate un geamăt și se acoperă. Sunt toată transpirată și furioasă pe avocatul Geronimo și pe Manuel, și totuși, undeva în străfundurile ființei mele, simt un scâncet de satisfacție. Asta pentru că nu credeam că pot să culc un copil, nu credeam că aș fi putut să aranjez așternuturile cuiva în afară de ale mamei, când nu va mai fi în stare se facă singură. Nu credeam că mirosul lui Kevin ar putea să-mi fure un zâmbet și că o cămăruță în penumbră, iluminată doar de o veioză, semănând cu depozitul lui Scrooge McDuck, plină de jucării de pluș cu expresii simpatice, de benzi desenate și fragmente de Lego, ar fi putut să mă facă să mă simt atât de bine. Nu credeam că în copilăria altora se poate regăsi o bucățică dintr-a ta și că o cameră împodobită ar putea să-mi transmită aceeași senzație de siguranță pe care o aveam atunci când eram mică și stăteam în pat să citesc, cu veioza aprinsă și zgomotul televizorului care se strecura pe sub ușă, din salon.

Poate de-asta, la un moment dat, apar copiii: pentru că să le împodobești camera cu atâtea animăluțe caraghioase te ajută să uiți pentru o clipă, doar pentru o clipă, că timpul jocurilor s-a sfârșit deja.

Catolicii de duminică

Carmen Bonavita sosește înainte de unsprezece și mă găsește pe divan, butonând telecomanda. Imediat cum aud cheia învârtindu-se în broască, mă așez într-o poziție corectă și aștept. Intră încetișor, îmi zâmbește, își scoate pardesiul subțire, își agață poșeta pe cuier, apoi își dă jos pantofii și se azvârle pe divan lângă mine.

Doar acum observ că rimelul i s-a întins pe față și îi lucesc ochii. A plâns și nu încearcă s-o ascundă. Iar de când a intrat, n-a scos nicio vorbă; se uită la mine și zâmbește, dar e un zâmbet diferit de cel pe care am învățat să-l cunosc, în cel de acum se zărește un licăr de durere care o face mai umană, poate și mai simpatică. În seara asta nu seamănă cu o statuie de ceară, asemenea micului soldat de pe via Toledo, ci cu o persoană în carne și oase. Și totuși, în fața suferinței ei mute, nu știu ce să fac, ce să spun, cum să mă comport.

Mama a avut grijă să mă învețe Tatăl Nostru, Născătoarea, Crezul și Odihnește-te în pace, dar nu m-a învățat cum să răspund unui gest de afecțiune, cum să nu întorc privirea în fața unei persoane care-ți arată că suferă, în ce fel să-l ajut pe cel care-mi întinde mâna. De restul a avut grijă tata, mai bine zis absența lui, care m-a obligat să-mi construiesc acest ciudat personaj direct, puternic, care n-are nevoie de nimeni și crede că nu știe ce înseamnă durerea. Tușa finală caracterului meu a dat-o, în sfârșit, Napoli, orașul meu, de fapt Cartierele Spaniole, locul unde m-am născut și am crescut, care m-a făcut să devin și suspicioasă, curioasă, și incoruptibilă. Pentru că adevărul este că, într-un loc fără reguli, nu sunt suficiente cele ale Bisericii ca să te ferească de probleme, e nevoie de ceva mult mai profund, de un exemplu, de exemplu. Și totuși, fratele meu și cu mine am avut două exemple demne de urmat: cel al mamei

noastre, care, cu rigoarea, severitatea și cinstea ei, ne-a învățat să nu ne înșelăm aproapele, și cel al bunicii Giuseppina, care, cu lipsa ei de cultură, simplitatea și experiența ei, ne-a învățat să nu ne lăsăm înșelați de aproapele nostru. În ceea ce mă privește, rezultatul final a fost un soi de cățea furioasă din rasa teckel, care nu poate accepta să fie călcată pe coadă și nici ca o persoană puternică să învingă întotdeauna în fața uneia slabe.

De fapt, mai mult decât cuvântul lui Dumnezeu, viața a fost cea care m-a modelat, și a făcut-o în maniera cea mai simplă cu putință, privindu-mă de departe, asemenea mamei cu copilul ei, pe care-l vede jucându-se într-un fel periculos și nu intervine. Pentru că înveți să te descurci în viață și, sau mai ales, căzând, julindu-ți genunchii și sângerând.

Nimeni n-a învățat nimic dintr-o zi liniștită.

∵

— Kevin e un copil cuminte, spun ca să rup tăcerea devenită stânjenitoare.

Nu-mi trebuie mult ca să-mi dau seama că e propoziția greșită, în momentul greșit. Carmen, fără să-și ia privirea de la mine și continuând să zâmbească, începe să plângă. La început, o singură lacrimă coboară rapid pe obraz și cade pe divan, apoi urmează altele, care așteptau poate un gest curajos de la prima.

Îmi întorc privirea, Carmen își trage picioarele sub ea și începe să fixeze peretele înainte de a spune:

— Scuză-mă!

— Nu vă faceți probleme, răspund.

Ea se uită din nou la mine și zice:

— Te rog să mă tutuiești.

Dau din cap și întreb:

— Am spus ceva greșit?

— Nu, nici vorbă, răspunde, cu fața mânjită toată de rimel, dimpotrivă, ai spus ce trebuie…

Mă duc în bucătărie să iau niște șervețele și, când mă întorc, o găsesc privind televizorul fără să-l vadă. Două dâre de rimel i se întind sub ochi, iar nasul îi e roșu de atâta frecat. Ia șervețelul și se șterge.

Mai aștept puțin și-apoi spun:

— Eu aș pleca…

— Nu, așteaptă, te rog.

Parcă mi-e milă de ea, o femeie care până ieri mă irita teribil.

— Mai poți sta puțin?

Nu știu ce să spun, iar ea continuă:

— Kevin e viața mea, singurul lucru bun pe care l-am făcut.

Mă așez din nou. Ea scoate pachetul de țigări și automat îmi întinde una. Fac semn că nu, și ea adaugă:

— A fost cuminte?

— Un îngeraș.

Pe chipul lui Carmen apare un zâmbet de mândrie.

— Da, bine ai spus, un îngeraș.

Apoi trage un fum și începe din nou să plângă. Iar eu rămân, chiar dacă aș vrea să plec, să fug de aici, să-i cer iertare pentru că m-am furișat în casa și în viața ei printr-un șiretlic, aș vrea să pot merge să-l trezesc pe Arminio Geronimo și să-l scuip în față. Pe el și pe clientul lui care se crede Dumnezeu. Dar nu pot, și trebuie să stau aici și să fac ce nu știu de fapt să fac și n-am făcut niciodată: să consolez.

— Adevărul e că nu știu ce să fac.

Nu răspund, și ea se grăbește să precizeze:

— În seara asta am ieșit cu un bărbat, un băiat bun, unul care n-are nimic de-a face cu locurile astea de căcat…

— Aha, zic, dar ea n-a terminat de vorbit.

— Numa' că, la un moment dat, or venit doi nemernici pe-o motocicletă.

— Ce s-a-ntâmplat? întreb cu un firicel de voce.

— S-o-ntâmplat că infamu’ ăla i-o pus pe doi cumătri de-a lui să mă urmărească!
— Cine?
— Cine? Bărbatu-meu, cine altu’!
Rămân mută, și ea profită ca să continue:
— Ăia doi l-or bătut pe sărmanu’ ăla, m-or zvârlit într-un taxi și m-or trimis acasă!
— Ce zici? Încerc să spun ceva, dar ea nu mă ascultă și întreabă:
— Vrei să bei ceva?
— Ce?
— Ce vrei tu, rom, țuică, vin…
— E târziu… zic.
— Io însă am nevoie să beau, și se ridică, cu țigara în mână.
O aud deschizând o ușă de dulap în bucătărie și-mi vin în minte cuvintele lui Geronimo despre faptul că femeia asta nu e o mamă bună. Că bea, mi se pare evident, dar că nu e o mamă bună, ei bine, asta trebuie demonstrat. Se întoarce cu o sticlă de scotch.
— Îmi pare rău, nici nu ne cunoaștem, poate crezi că-s nebună, zice.
— Nu, nu…
Mă întrerupe și adaugă pe un ton mai lejer:
— Scuză-mă, nu-i problema mea, da’ de ce nu-ți lași părul să crească? Așa parcă-ai fi un băiat, când de fapt ești o fată frumoasă!
Bravo, acum încep și întrebările personale, cele pe care nu le accept de la nimeni. Și totuși, de data asta, cine știe de ce, răspund fără să mă gândesc prea mult:
— E o perioadă în care am chef să mă joc de-a războiul, de-a dragostea m-am săturat!
Răspunsul are un efect incredibil asupra doamnei Bonavita, care mă privește uluită o clipă, înainte de a izbucni în râs:
— Da’ știi că ai dreptate? Bravo, de dragoste chiar ne-am săturat, m-apuc și io să fac război!

Zâmbesc din amabilitate, în timp ce mă gândesc cum să ies din situația asta, dar ea devine din nou serioasă și continuă interogatoriul:

— Ce-i, Luce, și-n viața ta există un infam de bărbat?

Sunt gata să spun că nu, în viața mea nu există niciun bărbat, dar ea merge înainte ca trenul, fără să aștepte răspunsul și fără să-i pese de stânjeneala mea evidentă.

— Suntem prea proaste noi, femeile, mai credem încă în toate prostiile alea despre dragoste. Io, de exemplu, l-am iubit cu adevărat pe bărbatu-mio, cel puțin la început, și te pot asigura că era cu adevărat un infam. Dar, ce să faci, eu nu vedeam.

Mă întorc instinctiv să văd dacă nu cumva capul lui Revin apare în ușă, dar din fericire doarme. Carmen își dă seama de gestul meu și spune:

— Nu-ți face griji, Kevin are somnul greu. Altfel n-aș vorbi, încerc să-l protejez de toată porcăria asta. El nu trebuie să fie ca ei.

— Ei, cine?

— Ei, ei, răspunde Carmen și bea o înghițitură lungă de scotch, ăia ca taică-su, niște oameni de căcat!

Ajunse aici, mi-ar plăcea să aflu ceva în plus despre tatăl lui Kevin, dar nu știu până unde pot merge. Problema e că nu reușesc să tac din gură și să stau în colțul meu, în bucățica mea de lume. În urmă cu două luni, noaptea, la un moment dat s-au auzit împușcături din stradă. Alleria a sărit în picioare și a început să latre ca un nebun. Șase gloanțe în oblonul unui supermarket de pe o stradă vecină cu a mea. M-am uitat la ceas, era ora trei și patruzeci și cinci de minute, m-am sculat și am deschis fereastra. Strada era întunecată și tăcută, nu se putea vedea nici măcar o pisică. Șase împușcături și nimeni nu ieșise la fereastră. Poate unii spionau de după perdele, dar nimeni n-a avut curajul să se arate.

S-a întâmplat ceva asemănător pe vremea când locuiam cu mama și cu fratele meu. Într-o noapte s-au auzit niște împușcături, și a doua zi dimineața au fost găsite cinci pisici doborâte de gloanțe. „Asta e, nu-s decât niște pisici”, zicea lumea, inclusiv mama, care a avut grijă să ascundă adevărul față de ea însăși și față de noi printr-o serie de minciuni inventate ad-hoc. „Erau bolnave de turbare”.

Chestia e că nu s-a auzit niciodată ca o pisică să fie bolnavă de turbare în Cartierele Spaniole, și-apoi cum puteau oamenii să știe că pisicile alea erau turbate? Cineva ar fi trebuit să analizeze fecalele felinelor ca să controleze existența virusului. Aici nu sunt controlați oamenii, darămite animalele! Aici nimeni n-are timp, și nici chef, să se ocupe de moarte, iar problemele se înfruntă atunci când apar, nu înainte. Viața aici e ca un robinet care picură, n-are rost să intervii până când pierderea te împiedică să dormi noaptea.

Așa că am fost singura, ca întotdeauna, care m-am încăpățânat să aflu adevărul. În fața reacției exagerate a mamei, care a continuat să se plângă zile întregi că a făcut tot ce a putut ca să ne țină departe de mizeria aia de afară, iar eu, acum, voiam să intru și-i târâm și pe ei în necazuri cu întrebări nepotrivite, am hotărât să merg la carabinieri. M-a oprit fratele meu, Antonio, m-a prins de mână și m-a dus acasă cu forța. N-am vorbit cu el o săptămână și, sâmbăta următoare, m-am prezentat la preotul de pe atunci, un oarecare don Carmine, ca să-l rog să vorbească cu Tatăl Ceresc, să aibă el grijă să-i pedepsească pe vinovați.

— Luce, Dumnezeu nu cunoaște răzbunarea, a răspuns el calm.

— Atunci, ocupă-te dumneata, don Carmine, am zis. Mâine, la slujbă, spune-le ticăloșilor ălora să iasă în față și să-și ceară iertare.

— Erau niște pisici bolnave… a răspuns abia șoptit, și atunci am înțeles de unde venise mama cu povestea despre turbare.

— Da, nu erau decât niște pisici, iar pisicile nici măcar nu-mi sunt foarte simpatice, dar ce să fac, eu simt aroganța și violența aici, și mi-am dus mâna la stomac. Erau doar niște pisici bolnave, don Carmine, cum spui dumneata, care ești un om credincios și știi cu siguranță mai multe decât mine, morți fără importanță. Numai că pe mine tocmai morțile fără importanță mă bagă-n draci. Și știi de ce?

Preotul s-a făcut că nu observă expresia nu tocmai creștină și a lăsat ochii-n pământ. Părea un școlar care nu și-a învățat lecția.

— Pentru că fac să mă simt neputincioasă.

El n-a îndrăznit să ridice capul, și atunci am adăugat:

— Așa că fă-mi plăcerea și dă dumneata un bun exemplu, mâine…

Don Carmine și-a frecat mâinile transpirate, a tușit stânjenit în fața unei fetișcane de cincisprezece ani care-l punea cu spatele la zid și a încercat să găsească forța de a riposta:

— Cine suntem noi să judecăm, dragă Luce? N-am îngâmfarea să mă cred Dumnezeu. El știe totul, și în situația de față va ști și cum să intervină, a spus cu un zâmbet forțat.

M-am încruntat și l-am privit drept în față, gata să-l scuip în ochi, apoi mi-am regăsit luciditatea și, ridicându-mă, am comentat:

— Și vă întrebați de ce nu mai vine lumea la biserică?

Mama m-a iertat după câteva luni. Eu însă, pe don Carmine și pe cei ca el, catolicii de duminică, care îngenunchează grijuliu în fața altarului și, odată ajunși afară din biserică, se enervează și o iau la picior dacă un băiat de culoare se apropie de ei ca să le ceară ajutorul, nu i-am iertat încă.

Și nici n-o s-o fac vreodată.

∵

În orice caz, amintirea asta îmi dă curajul să-i spun lui Carmen ce cred.

— Ar trebui să-l denunți, nu poate face ce-a făcut, ăsta e *stalking*[20]!

Ea se uită la mine cu o expresie ciudată, ceva între stupoare și amuzament. Poate nu știe ce înseamnă *stalking*.

— La soțul tău mă refer, adaug mai puțin sigură ca înainte.

Doamna Bonavita dă pe gât ultima înghițitură de scotch rămasă în pahar, își aprinde o țigară și spune:

— Luce, da' tu știi cine-i bărbatu-mio?

Atenții

Sunt așa de furioasă, că urc treptele tot câte două și ajung pe palier gâfâind. Dacă l-aș avea în fața mea pe Arminio Geronimo, l-aș mânca de viu pe el și pe clientul lui camorrist. Înțeleg că, atunci când e vorba de bani, nu-ți pasă cu cine ai de-a face, dar, să distrugi o mamă e cu adevărat prea mult.

Scot cheile din jachetă și aud un chelălăit venind din apartamentul lui don Vittorio. Ridic privirea și descopăr o foaie de hârtie prinsă pe ușa mea: „Alleria e încă la mine. Dacă n-ai mâncat de cină (n-o faci niciodată), ți-am lăsat o farfurie de paste cu cartofi în bucătăria mea. Ai cheia, intră și mănâncă. Doamna Agata nu știe să gătească prea multe lucruri, dar te asigur că pastele ei cu cartofi sunt excepționale. Eu merg la culcare. Noapte bună!”

Chiar dacă nu mi-e foame, iau cheile de la apartamentul vecinului meu și intru încercând să nu fac zgomot. Câinele Superior sare pe mine și încearcă să mă lingă după ureche, așa că disconfortul inițial dispare încetul cu încetul grație micului mesaj neașteptat din partea bătrânului și primirii (asta, în schimb, așteptată) din partea prietenului meu. N-am petrecut o seară frumoasă și nu mă mândresc cu ce am făcut, dar știu ce voi face mâine: voi merge la avocat și-i voi azvârli în față tot adevărul!

Între timp, Alleria tot încearcă să-și vâre botul între umerii mei ca să-mi poată linge și gâtul, dar îl dau hotărât la o parte, în timp ce-i șoptesc obișnuita întrebare: dacă i-am lipsit. Mă privește și-și apleacă puțin capul într-o parte. Zâmbesc și-i dau o sărutare între ochi, înainte de a mă îndrepta cu pas ușor către singura lumină aprinsă din tot apartamentul, cea din bucătărie.

Masa e pusă pentru o persoană: un pahar, un șervețel, o farfurie acoperită cu o alta, obișnuita sticlă de vin și o chiflă. Zâmbesc din nou (și chestia asta mă uimește teribil, ținând cont de cum mă simțeam până în urmă cu câteva clipe), apoi mă întorc brusc să controlez coridorul întunecat, de parcă Vittorio Guanella ar fi fost acolo să mă aștepte. Numai după aceea ridic farfuria-capac și admir capodopera Agatei; imaginea pastelor bătucite și amestecate cu cartofi, cum îmi plac mie, cum le făcea bunica Giuseppina, îmi trezește pofta de mâncare.

— În ciuda tuturor ticăloșilor care populează lumea asta! șoptesc în încăperea goală și ridic paharul cu vin.

Imediat după aceea, mă arunc asupra farfuriei cu paste. Alleria stă încovrigat sub picioarele mele. Mii de gânduri mă apasă ca o piatră de moară în coșul pieptului. Noroc că am un bătrân lângă mine, care știe cum să facă să mă simt bine, mă gândesc în timp ce mestec cu gura deschisă o îmbucătură prea mare și îmi pierd privirea în detaliile încăperii la care m-am uitat deja de sute de ori: de exemplu, un șir de păhărele de lichior pe un raft deasupra frigiderului sau calendarul unui laborator de analize pus pe perete, lângă dulap, și rămas în urmă cu două luni, o colivie goală agățată câș de un cui ruginit, ca și cum ar fi o cârpă murdară, ceasul de perete care arată încă ora solară, vreo zece cutii de medicamente, una peste alta, lângă aragaz, și o fotografie pe hotă, căreia i-am aruncat întotdeauna o privire distrată. Când am terminat de mâncat pastele, iau paharul și mă ridic ca să văd de aproape fotografia: e don Vittorio tânăr, dansând cu o fată frumoasă, blondă și zâmbitoare. Se află, e cât se poate de clar, în sala de dans a unei nave (se văd hublourile în fundal) și par foarte apropiați, fericiți chiar. Mă mai apropii puțin și aproape reușesc să aud sunetul acelor momente, dansul care le-a unit trupurile, îmi vine să alerg în salon

ca să ascult discul aflat tot timpul pe pick-up, cel pe care don Vittorio îl pune încontinuu, cu melodia lui sfâșietoare ce reușește să străpungă platoșa și să mă mângâie și pe mine. Dar culorile sunt opace, și fotografia, în ciuda zâmbetelor imprimate pe hârtie ale celor doi, nu pare să mai aibă puterea de a restitui celui care o privește toată bucuria acelei mici clipe de acum mulți ani. Deschid fereastra și-mi aprind o țigară. Un mic păianjen atârnat sub marmura pervazului, deranjat de prezența mea, începe să dea din piciorușe ca un nebun.

De zile întregi n-am mai cinat stând la masă, de săptămâni nu mi-am mai gătit ceva decent. Liniștea din bucătărie, lumina gălbuie provenind de la mica lustră din tavan, zumzetul vechiului frigider Siemens și imaginea mesei puse pentru o persoană m-au dus cu gândul la adolescența mea, când pentru o vreme am lucrat ca ospătăriță într-un bar de pe via Toledo și seara mă întorceam întotdeauna acasă târziu. Și acolo, în bucătărie, mă aștepta un șervet pe care se afla o cană cu lapte cald și niște biscuiți. Știam că mama ar fi vrut să vadă că nu fac altceva decât să studiez, dar și pe-atunci simțeam nevoia să fiu independentă, așa că nu-mi plăcea să-i cer bani ca să-mi cumpăr țigări. Oricum, ea n-a spus niciodată nimic despre munca mea, dar în fiecare seară cana era acolo așteptându-mă, și dimineața era din nou pe masă, curată și cu alt lapte.

Viața e o continuă schimbare de obiceiuri, prietenii, feluri în care acționezi și gândești, idealuri, iubiri, credință chiar, și totuși când te trezești pe neașteptate în fața unei vechi obișnuințe, doar atunci înțelegi cât de mult ți-a lipsit, cât te-a marcat fără să-ți dai seama. Nu spun că trebuie să rămâi legat de ea pentru totdeauna, și pentru că după mult timp se poate transforma într-o povară greu de dus, spun doar că fața de masă așezată cu grijă, farfuria cu paste și cartofi m-au făcut să înțeleg că va fi întotdeauna un loc pentru

mine pe lume, până când cineva îmi va lăsa o farfurie cu mâncare pe masă.

Alleria se ridică și-mi linge mâna. Aplec capul și-i întâlnesc ochii blânzi. Uneori mă întreb cum se poate cineva simți singur pe minunăția asta de planetă care găzduiește miliarde de specii, plină ochi de viață, de ființe animale și vegetale, de insecte și persoane. Dar e chiar așa, suntem cu toții încontinuu în căutarea cuiva care să ne însoțească de-a lungul drumului, împinși de la spate de dorința de a găsi iubirea eternă, fie ea a unui fiu, a unui tovarăș de viață sau a unei mame, și nici măcar nu ne dăm seama că uneori e suficient un prieten care te așteaptă cu masa pusă și cu un mesaj pe ușa de la intrare, sau ochii umezi ai câinelui tău, care te privește fără vreun motiv anume.

N-aș vorbi de dragoste, un cuvânt tocit, aș vorbi mai degrabă de „atenții”.

Ceea ce ne lipsește, tot ce poate să ne facă să ne simțim mai bine, se găsește în acest mic cuvânt pe care un câine îl cunoaște mai bine decât noi: atenții.

Pui de lele

Ajung la birou la nouă și un sfert dimineața, îmbrăcată în jeanși și cu o cămașă de mătase. M-am machiat puțin cât timp am așteptat autobuzul (scuterul n-a vrut să pornească), și încă puțin în ascensor, și mi-am luat până și poșeta care-mi atârnă pe umăr. Când sunt la birou, îmi place să-mi marchez teritoriul, să le arăt colegilor că și eu sunt femeie, cu F mare. Pentru că aici, în afară de Giovanna, secretara șefului, sunt patru bărbați și cu mine, așa că deseori dragii mei colegi uită un mic detaliu: că alături de ei se află o femeie și încep să spună bancuri de cazarmă, de cele mai multe ori referitoare la sex (subiectul principal în biroul lui Geronimo, imediat după fotbal și justiție, exact în ordinea asta), doar ca să se simtă amuzanți și, după mintea lor găurită, să se sudeze mai bine echipa. Cel puțin, dacă apare în câmpul lor vizual un pic de rimel, un pic de ruj și niște unghii colorate, conversația se poate menține în niște limite decente. Cu toate astea, într-un an am învățat mai mult despre fotbal și despre echipa Napoli decât despre justiție.

Noroc că am iubit întotdeauna fotbalul. Când eram mici, Antonio mânca în grabă și fugea să joace fotbal, în timp ce eu îl priveam în tăcere din ușă. Într-o zi, a fost reținut la școală, nu știu din ce motiv, așa că a telefonat acasă și m-a rugat să-i pregătesc sacoșa și să i-o duc în stația de autobuz.

— Sacoșa pentru fotbal? am întrebat uimită.

— Da. Trebuie să pui în ea…

— Știu ce trebuie, l-am întrerupt emoționată.

Îl văzusem umplând sacoșa aia de atâtea ori, că am avut nevoie doar de câteva minute ca să închei operațiunea, în ciuda timpului pierdut ca să trag pe nări mirosul de haine proaspăt spălate emanat de tricoul galben cu numărul opt. Aveam vreo unsprezece ani, mâncam puțin și eram slăbuță, iar

sacoșa părea mai mare decât mine, și totuși am reușit să ajung la timp și am primit de la fratele meu un zâmbet și o palmă peste umăr (următorul zâmbet avea să mi-l dăruiască câțiva ani mai târziu, când am vorbit la telefon cu profa lui și m-am prefăcut că sunt mama).

Când m-am întors acasă, hotărâsem deja: voi juca și eu fotbal. Numai că n-o pusesem la socoteală pe mama; când i-am spus ce doream, a crezut că glumesc. Numai atunci când am început să insist a devenit serioasă și a spus:

— Luce, tu ești fată, ce să cauți tu la fotbal? De ce nu faci înot? Sau gimnastică? Ai putea alerga, ești slabă, nu prea înaltă și rapidă. Ce zici?

— Vreau să joc fotbal, am răspuns încăpățânată.

Ea a pufnit și s-a dus în cealaltă cameră ca să-mi dea de înțeles că încheiase discuția. Am ieșit trântind ușa și m-am dus la bunica Giuseppina, care locuia singură într-o cămăruță, la parterul blocului din fața noastră. Pe-atunci nu cred că avea nici măcar șaptezeci de ani și, cu toate astea, în ochii mei, apărea foarte bătrână, cu părul alb strâns la ceafă într-un coc, îmbrăcată în negru și numai cu trei dinți în gură. S-a aplecat să mă prindă de bărbie, cum făcea întotdeauna, apoi a deschis cămara și mi-a oferit obișnuiții biscuiți calzi pe care-i făcea cu mâinile ei muncite.

Când a murit, i-am găsit jurnalul într-o cutie de tablă; în ciuda scrisului tremurat și nesigur, am recunoscut printre altele și rețeta faimoșilor „biscuiți ai bunicii Giuseppina", cum le spuneam eu. Mai păstrez încă, în sertarul de la noptiera mea, sub chiloți și ciorapi, cutia cu jurnalul, dar, din păcate, biscuiții au încetat să existe odată cu ea. Cel puțin versiunea originală. Ani de zile am încercat să învăț să-i fac, dar fără vreun rezultat satisfăcător. Într-o zi, mama s-a apropiat și, cu un aer sever, a comentat:

— Luce, și azi mi-ai murdărit toată chiuveta, ce naiba! Ce-or fi avut biscuiții ăia așa de special?

Nu-ți ajung biscuiții Galletti?

M-am întors brusc și am privit-o drept în ochi, înainte de a-i răspunde pe un ton glacial:

— Erau minunați și umpluți cu un ingredient special pe care nu reușesc să-l reproduc exact: iubirea. Știi despre ce vorbesc?

Ea și-a strâns buzele și n-a scos un cuvânt, și-a aranjat șalul pe umeri și s-a dus, ca în fiecare după-masă, la biserică. Aproape imediat mi-a părut rău de ceea ce spusesem, chiar dacă ieșirea ei fusese total nepotrivită. Problema e că nu reușeam pur și simplu să accept că îi era ciudă pe mama ei, chiar și acum când nu mai era. Mă întrebam unde ajunsese toată dragostea pe care bătrâna știuse s-o dăruiască. Cu siguranță nu în inima mamei mele.

În orice caz, mi-a rămas o piatră în stomac, și cuvintele pe vârful limbii. Dacă pe atunci aș fi fost doar puțin mai isteață, i-aș fi spus că n-are niciun rost să stea să-și mănânce ficații, că eu mi-aș fi dorit iubirea și prezența unui tată, numai că viața știe să fie o canalie, dură și rebelă, și că nu-i pasă de rugăciunile tale și de ce anume speri, îți dăruiește dragostea doar dacă are chef. Și când zice ea.

∵

Bunica mi-a ascultat tăcută povestea despre cum vreau să ajung fotbalistă, sprijinindu-și cotul pe masă (îmi aduc și acum aminte mușamaua bej cu floricele albastre) și bărbia în palmă, până când a fost sigură că am terminat cu jeluirea.

— Nenné, eu cred că mamă-ta are dreptate. Ești deja mare, ar trebui să începi să te îmbraci un pic mai atent, mai feminin…

— De ce? am întrebat nedumerită.

A zâmbit și mi-a răspuns:

— De ce nu?

— Colegele mele sunt toate proaste, sclifosite și nu vorbesc decât despre băieți.

— Și pe tine nu te interesează băieții?

— Nu-mi plac fetele, dacă asta vrei să știi…

— Nu-mi pasă dacă îți plac băieții sau fetele. Mă interesează să te iubești mai mult!

Am privit-o lung, fără să înțeleg, și ea a continuat:

— Din partea mea, tu poți face fotbal, lupte, ce vrei, dar trebuie să te iubești întotdeauna, să te respecți să ai grijă de tine. Ai grijă de tine, Luce?

Am ridicat din umeri și am mai luat un biscuit. Bunica a mai spus:

— Dacă fotbalul te face să te simți bine, atunci joacă! Dar cred că ție nici nu-ți pasă de fotbal.

— Ba da, e pasiunea mea, am spus înăbușit.

— Cine caută prea mult o pasiune riscă s-o găsească imediat.

— Nu înțeleg.

Mi-a mângâiat mâna.

— Nu-i nimic, nu-i nimic, fetițo, numa'… mai gândește-te un pic, ascultă-mă pe mine.

Ochii ei mici și blânzi aveau puterea de a mă calma, așa că n-am mai spus nimic, și, după câteva zile, ideea cu mingea a dispărut așa cum venise.

Povestea aia m-a învățat două lucruri: primul, că un „nu" are mult mai puțină putere decât un „mai gândește-te", și al doilea, că poate lumea ar fi mai bună dacă ar pierde un pic mai mult timp cu cererile tinerilor, în loc să se bâlbâie în fața celor nerezolvate ale adulților.

∵

Adevărul e că nu puteam să destăinui nimănui că eu îndrăgeam fotbalul pentru că îmi aducea aminte de tata. Nu că el ar fi fost un mare microbist, dar îi plăcea să facă scandal și să petreacă, cum s-a înțeles probabil, unde mai pui că, în a doua jumătate a anilor '80, fotbalul a fost la Napoli singurul motiv care le permitea oamenilor să iasă în stradă și să petreacă, cum spunea el zâmbind.

În dimineața de 10 mai 1986, ziua primei cupe din campionatul național, a venit să mă trezească la ora șapte.

— Fetițo, scoală-te, trebuie să mergem să facem poze!

Ținea agățat de gât un aparat de fotografiat profesional pe care nu știu de unde-l luase și zâmbea fericit, cu obișnuita lui șepcuță de baseball trasă pe ochi și pe părul care-i flutura pe umeri. Mama era deja în bucătărie și-mi pregătea laptele, dar el a spus că era o zi specială și că vom lua micul dejun la bar, iar pentru prânz vom cumpăra și prăjituri de la Scaturchio. Ea s-a strâmbat, dar n-a spus nimic, poate pentru că-și imagina că intenția soțului va rămâne doar o intenție. Adevărul e că am plecat cu scuterul lui hodorogit (da, și el avea un scuter) și am intrat în Cartierele Spaniole, și la fiecare colț el se oprea și fotografia steagurile de pe balcoane, fațadele clădirilor pe care era pictat tricolorul, treptele bisericilor vopsite în albastru. Napoli era o explozie de culori și de zâmbete în duminica aceea specială, un spectacol de steaguri și eșarfe. Toate străzile și străduțele erau împodobite de sărbătoare, monumentele, fântânile arteziene, totul fusese vopsit în culoarea cerului, și lumea se plimba cu o expresie veselă și gentilă, ca niciodată. Era doar opt dimineața și în aer se simțea deja mirosul gogoșilor de-abia prăjite și al speranței care se strecura pe ferestre amestecându-se cu vântul de primăvară. Fericirea era la îndemâna tuturor în ziua aceea, și, pentru prima oară, orașul putea să se bucure fără să fie obligat să-i spună cuiva „mulțumesc”.

Am petrecut toată dimineața umblând pe străduțele pe care cu greu reușea să se strecoare scuterul, urcându-ne pe trotuare pentru a ajunge lângă zidul unei clădiri de la capătul unei străzi pline de automobile sau pe rampele care duceau la străduțele aflate mai sus, ca să privim spectacolul care la fiecare intersecție devenea tot mai incredibil. Când ne-am întors acasă era ora prânzului, și tata nu cumpărase prăjiturile, preferând să achiziționeze două trompete de la un

prieten. Din fericire, mama, cunoscându-și prea bine soțul, pregătise un tiramisù de toată frumusețea cu biscuiți Plasmon, cum îmi plăcea mie. Când ne-a întrebat de ce ne-am petrecut toată dimineața fotografiind orașul, eu am răspuns imediat:

— Pentru că e foarte colorat!

— Bravo, fata tatii! a spus el. Pentru că e foarte colorat. Hai, bate palma!

De fapt, amicul tatei, de la care cumpărasem trompetele, avea o tarabă pe via Toledo, unde vindea eșarfe, steaguri, trompete și fotografii cu stadionul și fotbaliștii, care pe vremea aceea erau foarte la modă. Tatei, am aflat mai târziu, îi venise ideea de a imortaliza străduțele împodobite de sărbătoare ca să vândă apoi fotografiile prietenului ambulant, mai ales pentru că în zilele acelea, după cum ne-a povestit bunica, era foarte mândru de marele său spirit întreprinzător. Prietenul i-a spus însă că-l va plăti doar pentru ceea ce vinde, dacă marfa place. Fotografiile s-au vândut ca pâinea caldă, dar tata n-a văzut oricum nici măcar o liră; bunul prieten, odată terminată petrecerea, și-a strâns taraba și a dispărut.

Cu tot spiritului întreprinzător al lui Pasquale Di Notte.

∵

De fapt, nu asta e povestea care m-a făcut să mă îndrăgostesc de fotbal. Doi ani mai târziu, tata s-a întors într-o seară acasă euforic și a fluturat două bilete sub privirile noastre uimite.

— Hai, pregătiți-vă, a spus, în seara asta vă duc la stadion!

Antonio a scos un urlet de bucurie, eu însă am privit-o pe mama, care se uita la soțul ei cu o expresie interogativă.

— De unde ai luat biletele? a întrebat în sfârșit, pentru că se îndoia întotdeauna când era vorba de el.

— Un prieten… a răspuns tata și l-a luat pe Antonio pe umeri.

— Și cum mergeți, că n-avem mașină?

— Am reparat-o.

— Ai reparat-o?

— Îhî…

— Tu?

— Am dus-o la un prieten…

— Tu ai cei mai buni prieteni din lume… a comentat acră, înainte să se întoarcă la gătit.

Zece minute mai târziu eram în vechiul nostru Fiat 600 vișiniu și hârbuit, care a avut nevoie de nu știu cât timp ca s-o pornească cu un icnet. Antonio era nebun de bucurie, tata fredona *Quel ragazzo* de Nino D'Angelo, iar eu mă bucuram că voi petrece o seară cu el, cum nu se întâmpla niciodată, pentru că se întorcea acasă întotdeauna noaptea târziu. Când am ajuns pe corso Europa, mașina a tușit de câteva ori, a hârâit și s-a oprit în mijlocul străzii.

— Futu-i, a comentat tata, apoi a coborât și ne-a obligat să împingem mașina pe trotuar, în timp ce în spatele nostru alții claxonau de zor nerăbdători.

— Și-acum? a întrebat dezamăgit fratele meu.

— Acum facem autostopul, a răspuns tata plin de încredere.

În timp ce noi stăteam cu degetul mare ridicat în sus, așteptând ca vreun suflet milos să ne ia, el își răsucea ceea ce pe vremea aia credeam că e o țigară.

— Miroase a ceai, am comentat odată.

La care tata a răspuns:

— Ceaiul e înăuntru.

Am ajuns când a doua repriză începuse de zece minute și Napoli câștiga cu trei la zero. Antonio, care până atunci fusese bosumflat, s-a luminat imediat cum am pus piciorul pe stadionul San Paolo și s-a lăsat răpit de explozia de culori și de lumini, de corurile din curbe, de lumea care dansa și cânta.

Și apoi a fost și un gol, care pentru alții era al patrulea, dar pentru noi primul, și atunci ne-am trezit îmbrățișați toți trei, cu tata care ne acoperea de sărutări și repeta:

— Cei doi îngeri ai mei au devenit microbiști!

În ziua aceea am devenit cu siguranță iubitori de fotbal, îngeri, în schimb, am fost doar pentru scurt timp. Și cu rezultate nu prea grozave.

Adevărații îngeri reușesc să protejeze persoanele pe care le iubesc.

∵

Dar e mai bine să ne întoarcem la timpul prezent și la mine, care tocmai am ajuns la birou. Pun poșeta pe locul meu și mă îndrept spre biroul lui Geronimo. Giovanna mă oprește.

— Nu-i aici, zice, fără să-și ridice privirea de pe monitor.

Giovanna Forino e o prăjină de un metru optzeci, cu niște sâni enormi, dar și cu un cur mare cât un câmp de golf. Ce mai tura-vura, o femeie solidă, fără talie, cu o față colțuroasă și un nas coroiat, pomeții ridicați, ochii mici, ascunși de ochelari cu lentile groase și câteva coșuri ici-acolo. Dar e inteligentă, pentru că, fiind conștientă de propriile-i limite, a hotărât imediat să joace atuurile pe care le are, și nu trece o zi să nu se prezinte la birou cu cel puțin trei sferturi de țâțe la vedere. În ciuda dimensiunii mamelelor sale, folosește push-up și bluze decoltate, reușind astfel, în timpul zilei, să atragă câteva priviri interesate (de țâțe, nu de ea).

Patruzeci și cinci de ani, căsătorită și cu un copil, Giovanna Forino întruchipează dorința sexuală nerealizată și nerealizabilă a lui Pasquale Acanfora (poreclit de mine Hectogram, pentru că e slab de te-apucă groaza și are doi umeri de rahitic), avocat de nici cincizeci de ani, fără gărgăuni în cap și cu o respirație de nesuportat. Pasquale lucrează în cabinetul lui Geronimo de mai bine de cincisprezece ani, și de zece, aproximativ din ziua

următoare sosirii doamnei Forino, încearcă s-o curteze fără succes. Ei da, pentru că Giovanna are, din păcate pentru Hectogram, inima ocupată: e îndrăgostită nebunește de Manuel Pozzi, care, cum e firesc, nu-i împărtășește pasiunea.

Toate astea se răsfrâng și asupra vieții mele. Nici s-o fi făcut dinadins, Pasquale Acanfora se află în aceeași încăpere cu mine, biroul lui e lipit de al meu. Așa că triunghiul amoros mă atinge oarecum și pe mine, pentru că dimineața se instaurează un cerc vicios care mă face să primesc un salut afectuos și un zâmbet de la Pasquale, doar dacă Giovanna l-a salutat zâmbind. Dar asta se întâmplă exclusiv dacă, mai înainte, Manuel a făcut același lucru cu ea. Deci educația, amabilitatea și buna dispoziție din cabinetul Geronimo depind de faimosul nostru Manuel Pozzi și de cheful lui de a cocheta din când în când cu doamna Forino, pe care uneori, în prezența mea, în încăperile secrete ale avocatului Arminio, a definit-o, în stilul *british* care-l caracterizează, „budă ambulantă”.

În dimineața asta, mi se pare ușor de înțeles că atât de mult doritul zâmbet al iubitului ei n-a sosit încă; Giovanna își ține capul vârât în ecran și nu-mi aruncă nici măcar o privire.

— Și unde-i?

— La Roma.

— La Roma?

— Avea un caz de discutat…

— Când se întoarce?

— Mâine.

— Mâine?

Liniște. Fir-ar să fie.

— Manuel e aici?

La cuvântul „Manuel”, Giovanna ridică privirea și mă fixează.

— E în biroul lui. De ce?

Tonul acru al vocii mă face să-mi aduc aminte că e încă foarte geloasă pe Manuel. În primele zile

s-a purtat urât cu mine pentru că eram prima femeie care trecea pragul cabinetului Geronimo după un știu câtă vreme, și și-a imaginat că puteam să mă îndrăgostesc și eu de bărbatul ei și să-l atrag în mrejele mele de femeie seducătoare. Ura a durat însă puțin, până când am înțeles cum stăteau lucrurile. Într-o dimineață, am venit înaintea tuturor și am găsit-o deja la locul său, mi-am așezat fundul pe biroul ei și mi-am apropiat fața de a sa. Mi-a aruncat o privire înspăimântată și uimită.

— Ascultă, Giovà, am început, să lămurim lucrurile, pentru că ai început deja să mă calci pe nervi.

Ea s-a retras.

— Mie nu-mi place Manuel, nu-mi spune nimic, dimpotrivă, dacă chiar vrei să știi, mă cam irită cu zâmbetul ăla al lui întotdeauna perfect. Pe tine însă te excită și te face să ți se urce sângele la cap, ar înțelege-o până și mama, care e o catolică bigotă și cu sexul nu prea se înțelege, dar pentru mine e bine așa, pentru numele lui Dumnezeu, mă bucur pentru tine și-ți urez să ai parte de o lungă poveste de dragoste cu el. Așa că fă bine și lasă-mă-n pace de-acum încolo, ba chiar încearcă să fii mai amabilă, doar un pic, pentru că, la urma urmelor, nu știi nimic despre viața mea. Nimeni nu știe absolut nimic despre viața celorlalți…

Ea a făcut ochii mari și, cu o expresie pocăită, a întrebat:

— Da' ce vrei?

— Păi, am continuat, mi-ar plăcea dacă i-ai arunca mai puține ocheade idiotului ăluia pomădat, care nu mai poate deja de dragul lui, fără ajutorul tău, dar asta-i viața ta, și puțin îmi pasă, chiar dacă vreau să-ți spun ceva… – și m-am apropiat și mai mult – … eu sunt de partea ta. Sunt întotdeauna de partea femeilor. Nu știu de ce, poate pentru că două dintre ele m-au crescut, sau pentru că, dacă aș fi de partea bărbaților, ar trebui să mă confrunt

cu figura paternă și, eventual, chiar să mă identific cu ea. Ce să zic, e totul mult mai simplu dacă ai pe cineva invizibil pe care să dai vina pentru orice greșeală sau faliment al tău.

Apoi m-am dat jos de pe birou și m-am întors în biroul meu. N-am mai vorbit niciodată despre ce s-a întâmplat, nici ea nu s-a mai referit la discuția noastră. Dar când, după zece minute, am trecut prin fața ei, mi-a zâmbit frumos. „Ce pui de lele sunt!” m-am gândit satisfăcută, și, ca să sărbătoresc, m-am îndepărtat dând din fund ca o gâscă.

Nu cumva ești lesbiană?

Manuel se află la birou, cu fața lipită de ecranul computerului, și mă întâmpină ridicând doar degetul arătător, ca și cum ar spune să aștept. Îmi pun mâinile în șold și pufnesc. El zâmbește amuzat (nu știu de ce le place atât de mult bărbaților caracterul meu de căcat) și, în cele din urmă, mă privește:

— Hei, Luce, bună ziua, ce mai faci?

— Fă-mă să înțeleg un lucru, încep fără să-i răspund la zâmbet, tu știai că soțul lui Carmen Bonavita, clientul nostru, e un camorrist?

În sfârșit i-am atras atenția. Manuel mă privește o clipă prea mult și întreabă:

— Cine ți-a spus?

— Nimeni, vocea lumii… toți știu!

— Păi te asigur că la început Arminio nu înțelesese… altfel n-ar fi acceptat.

— Cine, Arminio? Ce să-ți zic, ăla ar vinde-o și pe mă-sa!

— Vorbește mai încet…

— Deci, ce-aveți de gând să faceți?

— În ce sens?

— Vom continua să-l apărăm pe el împotriva ei?

— Arminio hotărăște, doar știi asta…

— Ia te uită, avocatul nu-i aici și tu ai primit ordin să te ocupi de caz…

Manuel nu răspunde.

— De ce?

— De ce ce?

— De ce avocatul te-a pus și pe tine să te ocupi de cazul ăsta?

Se ridică, își aranjează nodul de la cravată care-i apasă omușorul, își trece mâna prin păr, că dacă ar fi Giovanna aici ar apuca-o căldurile, afișează cel mai grozav zâmbet cu putință, și, în cele din urmă, răspunde:

— Luce, ești o pisăloagă de speriat, știi? E ora nouă dimineața, de ce nu vii cu mine să bem o cafea și să vorbim despre asta?

— Să nu crezi că mă îmbrobodești cu o cafea și un zâmbet!

— Stai liniștită, spune și mă ia de braț, știu că farmecul meu n-are putere asupra ta. Mă trage spre ieșire și deschide ușa. Înainte de a mă împinge afară, îi spune Giovannei: Ne întoarcem repede.

Evit să mă uit în spate ca să nu dau peste privirea furioasă a lui madam Forino și mă las condusă de Manuel. În ascensor, el se admiră în oglindă și eu pufnesc.

— Ce ai, Di Notte? Ce-i cu expresia aia?

— Mă gândesc.

— La ce?

— Las-o baltă.

— A, da, e-adevărat, sunt prea prost ca să înțeleg gândurile unei femei ca tine… Și zâmbește din nou.

Ne așezăm la o măsuță, în barul de lângă birou, el comandă o cafea, eu, un suc de fructe.

— Deci, îl atac, ce vrei să faci?

— Ce-ar trebui să fac?

— Poate ar trebui să-l convingem pe avocat să renunțe la mandat…

— E vorba de mulți bănuți…

— Ascultă, Manuel, lăsând la o parte faptul că nu-i suport deloc pe cei care spun „bănuți" în loc de bani, ca și pe cei care le spun bășinilor „pârțuri". În orice caz, am cunoscut-o pe femeia aia și pot să te asigur că nu-i adevărat că nu e o mamă bună. Da, bea un pic cam mult și n-are cultură, dar nu mi s-a părut rea, dimpotrivă. Copilul e ciudat de educat, o figură incredibilă, aproape simpatic aș zice, dacă nu m-ar enerva așa de tare copiii!

Mă ascultă tăcut, stând picior peste picior și sprijinindu-și bărbia cu mâna, și pare să se

gândească. Bicepșii umflați îi pulsează sub cămașă. În cele din urmă întreabă:

— Tu ești într-adevăr așa sau te faci?

— Ce vrei să spui?

— Adică ești tot timpul furioasă și nu suporți pe nimeni? Sau te amuză să lași să se creadă că ești așa?

— Nu-s tot timpul furioasă, răspund imediat.

— Păi nici veselă totuși…

— În orice caz vorbeam despre munca noastră.

Manuel închide ochii pe jumătate și zâmbește. Din nou. Îmi vine pentru o clipă să-i arunc sucul de afine pe minunata lui cămașă albă; asta, da, m-ar face să mor de râs. Numai că el se apropie și-și proțăpește frumosu-i chip bronzat la o palmă de al meu, fixându-mă cu ochii lui de culoarea Mării Caraibilor. Apoi dă drumul unei fraze:

— Pot să-ți pun o întrebare foarte personală?

Îl privesc fără să pot avea nici cea mai mică reacție. Asta pentru că sunt ocupată să mă întreb de ce mie natura a hotărât să-mi coloreze pupilele într-un maroniu decolorat de culoarea căcatului de bivol, iar lui i-a implântat două turcoaze care reverberează soarele. Și ne mai întrebăm de ce există invidia! Ia începeți voi, acolo sus, să-i tratați la fel pe toți, și o să vedeți ce bine ne vom împăca aici jos!

— Nu cumva ești lesbiană? întreabă Manuel pe neașteptate și imediat după aceea se retrage la locul lui.

Simt cum un val de energie îmi încălzește venele și brațele încep să-mi amorțească. Acum o să mă ridic și o să-i dau cu paharul în cap sau îl zgârii pe față, îi dau un picior în coaie, un…

— Nu de alta, dar ar fi mare păcat!

Încerc să-mi regăsesc calmul.

— Manuel, ce vrei?

— Ce vreau?

— O faci pe cretinul cu mine, dacă nu ți-ai dat încă seama.

— Ei și? întreabă liniștit.

Siguranța lui e insuportabilă.

— Ei și, sunt absolut sigură că ai vreun scop.

— De ce, n-aș putea să te curtez doar pentru plăcerea de a o face?

— Tu?

— Eu.

Dau pe gât ultima înghițitură de suc de fructe și încerc să răspund, deși, la semafor, un individ s-a prăbușit peste claxon.

— Manuel, ascultă, am țâțele mici, curul mare, niște vergeturi pe burtă și puțină celulită. Tu nu umbli decât cu fese de marmură și ochi de căprioară. Așa că, ce vrei?

Nu se dă bătut.

— Dar ai o fetișoară frumoasă și ești interesantă, cu caracterul ăsta al tău! Un bărbat nu poate să se uite tot timpul doar la fundul unei femei!

Fac ochii mari ca să-l văd mai bine, în timp ce simt că obrajii mi se încing asemenea castanelor coapte în octombrie. Blestemat fie sistemul nervos limfatic care dilatează vasele de sânge, fără să-i pese de ce vreau eu și făcându-mă să devin de culoarea gogoșarilor pe care-i frigea maică-mea cu orice ocazie! Ar trebui să fiu furioasă, în fond Manuel a admis că posteriorul meu nu e unul dintre cele mai frumoase, și totuși vorbele despre fața mea mă fac să mă simt măgulită. Se poate să fiu și eu una dintre cretinele alea care fac atâta zarvă ca să se simtă emancipate, libere și inteligente, și după aia cad ca o pară coaptă la primul compliment al unui Big Jim în trecere? Nu pot să-mi permit așa ceva, cel puțin dacă nu vreau să sufăr o neașteptată prăbușire a autostimei căreia încerc să-i dau atenție și de care mă îngrijesc de când am venit pe lume.

— Nu sunt lesbiană, Manuel, îmi plac bărbații, dar, regret, nu cei ca tine.

— Cum adică?

Aștept câteva secunde înainte de a răspunde.
— Tu te placi mult, dragul meu Manuel, ești plin de siguranță!
— Ei și, nu asta caută toate femeile, siguranța?
— Poate unele, dar nu eu. Siguranța e ceva ce ne face să ne simțim morți în timp ce ne pierdem timpul întrebându-ne de ce nu suntem fericiți.
Râde din nou și-și trece mâna prin păr. Încă o dată.
— O cană cu lapte cald pe masă e toată siguranță de care am nevoie. Singura, spun pe un ton glacial.
E clar, nu cred că par foarte simpatică în ochii celorlalți. Și totuși Manuel Pozzi pare să se amuze; cu aerul ăla al lui de infam, se așază mai bine pe scaun.
— Nu te înțeleg, ai putea să dai răspunsuri mai puțin elevate? Știi, rămân totuși un bărbat cu mușchi și fără creier!
De data asta îmi vine să râd. N-o fi un intelectual, și nicio persoană prea sensibilă, dar are umor, ba chiar și un dram de sănătoasă autoironie. De fapt, fir-ar să fie, nici nu știu dacă am chef să-mi petrec cu adevărat viața alături de o persoană cultă care nu zâmbește niciodată. Asta și pentru că eu mă pricep mai bine să dau înapoi decât să dau, așa că dacă nimeni de acum înainte nu-mi va mai dărui un zâmbet, aș risca să mor fără ca buzele mele să-i mai simtă euforia.
— Hei, ești aici?
Manuel e din nou la câțiva centimetri de fața mea năucită. Sunt obligată să închid ochii pe jumătate și să dau din cap ca să alung vocea ciudată care de câteva minute mă zgârie în ureche, șoptindu-mi că, la urma urmelor, o noapte petrecută cu Făt-Frumosul din fața mea n-ar însemna cine știe ce jignire la adresa demnității mele. Și, ca să spun tot, o viață e demnă când e bine cheltuită și, apropo de asta, aceeași voce continuă să-mi repete că o întâlnire amoroasă cu

manechinul ăsta mișto ar putea fi o foarte bună cheltuială. Noroc că el se hotărăște să spună ce are de spus.

— Ascultă, adevărul e că avocatul mi-a cerut să mă ocup și eu de caz, tocmai pentru că se teme că tu ai să abandonezi, tocmai dintr-un soi de solidaritate feminină… dar și pentru că lumea care se învârte în jurul cazului ăstuia nu e tocmai de cea mai bună calitate, ca să zic așa…

— N-am nevoie de protectori, spun pe un ton glacial.

— Nu-s protectorul tău, ba chiar, dacă vrei să știi, gândesc la fel ca tine. I-am spus-o și lui Arminio.

— Ce?

— Că ar trebui să renunțăm la caz.

Manuel Pozzi îmi dărâmă toate certitudinile. Încă o frază cum trebuie și sunt pe punctul să cedez măgulelilor sale.

— În ceea ce mă privește, poți fi sigur, n-am nici cea mai mică intenție să-i păcălesc pe femeia aia și pe copilul ei!

— Am pus câteva întrebări în jur: după a nu știu câta trădare, femeia s-a revoltat și a ajuns să se bată cu bărbatu-său, atunci el și-a făcut geamantanul și a plecat. A doua zi, doamna Bonavita a alergat la avocat să ceară divorțul. Înțelegi? Divorțul, într-o asemenea împrejurare… într-o familie camorristă, unde bărbații deseori au putere deplină asupra femeilor, ea cere să se despartă. A fost o jignire de neiertat la adresa capului familiei.

— Nu știam.

— Da, numai că amândoi avocații cărora li s-a adresat, imediat cum au aflat cu cine au de-a face, au renunțat la caz. Și acum el, ca s-o pedepsească, și-a vârât în cap să-i ia copilul.

— Și Geronimo ce zice?

— Arminio, știi, îi cunoaște pe toți și știe tot, iar dacă a ajuns unde-a ajuns e tocmai pentru că are

mulți prieteni. Înainte de a-l ataca pe unul puternic, se gândește de trei ori. Situația e delicată…

— N-are decât să se gândească, eu oricum renunț. Și mâine i-o spun în față…

Mă ridic și scot portofelul. El mă oprește cu un gest amabil, dar autoritar, și lasă zece euro pe masă. Apoi mă ia din nou de braț spunând:

— După părerea mea, bine faci, e o chestiune delicată, nu-i pentru o femeie.

Dau să-i răspund cum știu eu, că dacă mă enervează ceva la genul masculin e că-și arogă dreptul de a ști ce e bine și ce nu e bine pentru o femeie, dar el se grăbește să adauge:

— În orice caz, dacă se întâmplă să te răzgândești și ai chef de o cină romantică, eu sunt aici.

— Nu renunți, nu-i așa? Dar de ce n-o faci fericită mai degrabă pe Giovanna?

— Care Giovanna?

— Cum care Giovanna? Secretara noastră.

— Luce, n-am ajuns încă atât de rău.

— E o fată bună.

— Da, dar mie nu-mi plac fetele bune – îmi face cu ochiul –, îmi plac afurisitele!

Ce să fac, cât timp am stat cu infamul și aveam părul lung și tapat, poșeta pe umăr, privirea caldă și zâmbetul la comandă, nimeni nu mi-a aruncat nici măcar o privire. Când am hotărât să încetez să mai fiu amabilă cu viața, pentru că oricum ea n-a fost niciodată cu mine, atunci au început să răsară îndrăgostiți și curtezani de toate felurile.

Poate ceilalți își dau seama atunci când reușești să pui puțină forță în privire, și atunci se apropie pentru a înțelege dacă e ceva și pentru ei.

În seara asta mi se pare că sunt fericită

Când îmi iau halatul de baie pe care-l pusesem pe toaletă, îmi scapă o mică înjurătură pentru că nu mi-am cumpărat încă un cordon. De câte ori ies din cabina de duș, mă gândesc că trebuie să-mi cumpăr un cordon sau, și mai bine, un alt halat de baie, apoi uit și sunt obligată să umblu prin toată casa cu chestia asta care flutură și lasă totul la vedere. Noroc că în blocul de vizavi nu pare să stea nimeni la fereastră, așa că nu-mi pasă și intru în salon desculță, cu părul ud și mii de picături de apă care se întâlnesc și se unesc ca niște amanți pe pielea mea. Iau pachetul de Lucky Strike și-mi aprind o țigară, apoi apăs pe butonul *play* de la combina muzicală și melodia pornește de unde se oprise în urmă cu câteva zile.

„La ce folosește să fii mereu încruntat, pentru cine? Afară e frig… Nu mă plictisi…"

Dau mai tare, trag un fum și mă las învăluită de el în timp ce dansez în micul meu salon. Apoi sună celularul. Mă și miram! Răspund fără să mă uit cine e.

— Alo!

— Luce?

— Cine-i?

— Antonio…

— Antonio? Fratele meu, Antonio? Cel care nu mai dă niciun semn de viață de trei luni și nu mai vine la Napoli de doi ani? Antonio ăla?

— Ai terminat?

Fratele meu e una dintre persoanele, și sunt multe, care face să mi se urce sângele la cap, fără să scoată o vorbă. Deschid ușa de la balcon și ies să iau o gură de aer.

— Ce mai faci? întreb în cele din urmă.

— Bine. Tu?

— Toate bune. Așa se zice, nu?

Tăcere stânjenitoare. E ora unsprezece seara și pe stradă nu se vede decât un motan care se spală de zor pe fund.

— Te-am sunat ca să-ți spun un lucru important… acum un minut am terminat convorbirea cu mama, zice el.

Închid ochii și încerc să înșirui rapid posibilele probleme pe care le are Antonio: și-a pierdut serviciul, a făcut un accident, a hotărât să plece în Australia, a lăsat o fată gravidă.

— Ce s-a întâmplat?

— Păi, cum să spun… ai devenit mătușă!

Bingo, am ghicit!

— Mătușă?

— Mătușă!

Tăcere.

— Luce, mai ești la telefon?

— Sigur, unde vrei să mă duc?

— Nu zici nimic? Nu ești bucuroasă?

— După câte știu eu, ca să faci un copil, e nevoie de o femeie. Tu ai o femeie, Antonio?

— Tot nebună ai rămas! O cheamă Raffaella și e splendidă!

— Ca prima mea iubire…

Tăcere.

— Prima mea iubire… se numea Raffaele. Îți aduci aminte?

— Îhm, da, poate…

Un domn, cu o pungă în mână și o țigară de foi în gură, se oprește în fața unui oblon închis și se uită la ceas. Pare că așteaptă pe cineva, dar din când în când aruncă o privire către mine.

— Bine, n-am spus nimic. Și de când o cunoști? De când sunteți împreună?

— Mai mult de un an…

— Și-mi spui doar acum?

— Păi… știi…

Bărbatul care fumează trage clar cu ochiul să vadă dacă halatul se mai deschide puțin. Ar trebui

să intru în casă sau să-l trimit la naiba, dar sunt prea prinsă de discuție.

— O iubești?

Antonio răspunde imediat:

— Mult.

— Bine, atunci mă bucur pentru tine. Știi deja dacă e băiat sau fată?

— Băiat.

— Slavă Domnului!

— De ce slavă Domnului? mă întreabă pe un ton amuzat.

— Păi n-am fi suportat o altă femeie în familie. Și-apoi, e nevoie de un bărbat în această etapă a vieții mele, unul pe care să-l învăț cât știm să fim de ticăloase noi, femeile, dacă nu obținem ce vrem.

— Tu ești într-adevăr o mare ticăloasă, râde el, așa că nu cred că te voi lăsa să-l educi!

— Mai ai câteva luni ca să-ți disprețuiești trecutul, copilăria, mama și locul ăsta. Bucură-te de viață și întreabă-te și de ce continui să fugi de noi, iartă pe cine trebuie să ierți și-apoi întoarce-te aici cu copilul tău, care nu poate să plătească pentru supărările și pentru golurile tale neumplute. Așa, poate că-l învățăm să rămână, în loc să fugă.

Nicio reacție din partea lui Antonio.

— Hei, mai ești la telefon?

— Da…

— Bine, hai că glumeam, nu te supăra… spun în timp ce sting țigara pe balustradă.

— Da, știu, numai că… nu ți-am spus ceva…

Altă rapidă trecere în revistă a problemelor pe care Antonio nu mi le-a adus la cunoștință: nu vrea copilul, nu e sigur că e al lui și n-are nicio intenție să-l recunoască. Vrea să-l ducă în Australia cu el fără ca măcar să ni-l arate.

— Antò, vorbește odată, că m-apucă disperarea!

Arunc chiștocul și-l fixez pe bărbatul care continuă nestingherit să admire ceea ce halatul fără cordon lasă să fie admirat.

— Păi, știi, în realitate copilul s-a născut deja.

Casc ochii și mă îndepărtez de parapet. Dacă n-aș fi terminat tocmai acum de fumat, mi-aș aprinde o altă țigară.

— S-a născut deja? strig.

Vocea lui devine îndepărtată și mică.

— Acum vreo douăzeci de zile.

— Acum douăzeci de zile?

— Luce, trebuie să repeți fiecare propoziție?

— Tu ești nebun, să știi!

— Nu v-am spus pentru că…

— Cum îl cheamă?

— Arturo, ca pe tatăl Raffaellei.

— Arturo… șoptesc ca să mă obișnuiesc cu un nume care, până cu cinci minute înainte, nu însemna nimic pentru mine. De acum înainte o să trebuiască să-l pronunț cine știe de câte ori. Brusc, la jumătatea vieții mele, fără să fi făcut nimic, fără să fi ales, mă trezesc cu un nume pe care trebuie să-l iubesc și cu o zi pe care trebuie s-o sărbătoresc.

— Pentru o clipă m-am gândit să-i spun Pasq…

— Nu vreau să știu, nu mă interesează. Iar Arturo e un nume frumos.

— Luce, ascultă, n-am avut curajul să vă spun, să-i spun mamei, pentru că Raffaella e cu paisprezece ani mai mare decât mine și are o fetiță de treisprezece.

La naiba, de data asta frățiorul meu vrea cu adevărat s-o omoare pe mama!

— Paisprezece în plus? Și câți ani are?

— Patruzeci și șapte.

— Patruzeci și șapte? Da' se mai pot face copii la vârsta asta?

— Păi e dificil, dar se poate întâmpla. Micuțul nu era dorit, dar e neprevăzutul cel mai frumos care mi s-a întâmplat vreodată.

Nu pot să nu-l cred, luând în considerare alte neprevăzute din viața lui. La unsprezece ani, fugind după o pisică, a ajuns sub roțile unui scuter;

chestia e că el n-a avut nimic, dar motociclistul și-a spart capul. La treisprezece ani a reacționat la samavolniciile unui coleg de școală, numai că era colegul greșit, fiul unui boss din Pallonetto, și seara ne-am trezit acasă cu mai mulți energumeni gata să-l omoare, și doar grație câtorva persoane influente din zonă am reușit să potolim lucrurile. La cincisprezece a fost prins cu hașiș la el și dus la chestură. Mama a plâns trei zile și trei nopți în întunericul din camera ei, la a patra trezire a hotărât că doliul trebuia lăsat deoparte, și-a pus obișnuita mască și n-a mai vorbit despre ce se întâmplase. La douăzeci și doi de ani Antonio a plecat la Roma, la un concert al formației Metalica, și n-am mai știut nimic despre el cinci zile. În ziua a doua mama a vrut să meargă la carabinieri, dar eu, care-l cunosc bine pe fratele meu, i-am spus să mai aștepte puțin. A venit într-o dimineață, ras în cap, zâmbitor și cu două tatuaje noi, spunând că la concert a cunoscut o belgiancă cu părul blond și ochii turcoaz și a plecat cu ea la Bruges. „M-am îndrăgostit” tot repeta, până când mama i-a dat un pumn *à la* Bud Spencer, de sus în jos, și i-a spart buza inferioară.

Așa că, în viața zăludă a fratelui meu, în viața smintită a amândurora, a mea și a lui, copiii unei mame căreia i-a fost întotdeauna frică să nu-și piardă controlul și să se lase copleșită de fericire, și ai unui tată care, dimpotrivă, a sacrificat totul și pe toți în numele fericirii, venirea pe lume a unui copil (dorit sau nedorit, e același lucru) nu poate să nu fie considerată drept regina neprevăzutelor, ceva atât de greu de crezut, încât să producă oareșce amețeli și câteva extrasistole.

Uneori ți se întâmplă să te întorci acasă căscând plictisit, să te speli detestându-ți imaginea reflectată în oglindă, să te dezbraci înjurând în șoaptă ziua pe care, pentru a nu știu câta oară, ai pierdut-o, și apoi, când ești aproape gata să-ți acuzi, chiar și numai pentru o clipă, viața, se

întâmplă ceva neașteptat, o bulă de frumusețe care explodează la un metru de tine și îți iradiază chipul, făcându-te să mai crezi o vreme, până la următorul căscat, că nu sunt suficiente toate enervările, durerile și nedreptățile lumii ca să te facă să nu-ți mai iubești mica și uneori plictisitoare existență.

Niciodată.

∵

Într-o zi, Antonio a venit să-mi ceară o sută de mii de lire. Pe vremea aceea lucram la barul de pe via Toledo, dar, la naiba, o sută de mii erau totuși o sută de mii.

— Ce vrei să faci cu ei?

A ezitat o clipă și, în cele din urmă, a găsit curajul să răspundă.

— Săptămâna viitoare, eu și Livia facem trei luni de când ne-am logodit, voiam să-i cumpăr ceva.

— Da' cine-i Livia asta?

— Una…

— Și nu-i poți ceri mamei?

— Nu.

— De ce?

— Pentru că nu vreau să știe ce fac…

— Dar bunica?

— Bunica mi-a dat deja…

— Ți-a dat? Și-atunci?

— Nu-mi ajung, a continuat el plecând capul.

— Da' de ce? Ce vrei să cumperi?

— Un inel, costă patru sute de mii de lire.

— Patru sute de mii de lire? Antò, ți-ai pierdut cumva mințile? Patru sute de mii? am țipat. Da' tu știi cât e asta? E toată pensia bunicii. Pentru o fată pe care o cunoști doar de trei luni!

— Uf, las-o baltă! a zis și a dat să plece.

— Așteaptă, vino aici, l-am chemat, dar Antonio nu s-a întors.

După câteva zile i-am dat banii; nu-i venea să creadă, mi-a zâmbit, apoi a luat bancnota și mi-a

plesnit o sărutare. După care a plecat valvârtej, ca să se întoarcă peste trei ore cu inelul în buzunar. Mi l-a arătat numai după ce s-a convins că mama nu-i pe-aproape.

— Mâine, la școală, i-l dau.

A doua zi însă nu ne-am întâlnit, s-a întors seara târziu și s-a vârât în pat. În dimineața următoare nu s-a sculat să meargă la școală, spunând că are febră.

Mama l-a sărutat pe frunte și, înainte să se închidă în bucătărie să coasă ceva, a comentat:

— Mie mi se pare că n-ai nimic!

— Ce-ai pățit? l-am întrebat.

N-a răspuns.

— Antò?

— Ce-i?

— Ce-ai pățit?

— Nimic…

— Hai, spune!

— Fata aia, Livia…

— Da…

— M-a părăsit.

— Te-a părăsit? Dar nu era aniversarea voastră?

— Ba da, și m-a părăsit chiar în ziua aniversării noastre. Eu i-am dat inelul și ea a zis că-s nebun, că suntem tineri și că ea trebuie să se distreze, așa a zis. Și totuși, banca ei e acoperită cu fraze colorate de noi doi, cu multe inimioare alături…

— Și inelul?

— Nu l-a acceptat. Am fugit la magazin, dar vânzătorul nu vrea să-mi dea pe el decât un pic mai mult de jumătate din preț. I-am întrebat și pe alții, dar nimeni nu-mi dă mai mult de două sute. Sunt disperat.

Am izbucnit în râs, jur, mai întâi înfundat, apoi tot mai tare. M-a privit ca și cum aș fi fost nebună și a întrebat pe un ton aspru:

— Ce-ai găsit de râs?

— Scuză-mă, am încercat să-i spun, dar fața ta căzută e tare caraghioasă.

— Mulțumesc pentru compătimire, a răspuns ofensat.

Am făcut doi pași și m-am așezat pe marginea patului.

— Frățioare, bine ai venit în viață, aia adevărată, a adulților, care te ia la palme când ți-e lumea mai dragă.

Se juca cu marginea cearșafului încercând să nu mă bage în seamă. L-am prins de bărbie și i-am ridicat capul.

— Acum ți se pare un infern, știu, dar o să treacă, cel puțin așa se spune. O să vezi că peste câtva timp, atunci când o s-o întâlnești pe Livia, care vrea doar să se distreze, o să râzi de asta.

— Sigur, a comentat el, prea puțin convins, dar între timp am pierdut două sute de lire.

— Până la proba contrarie, le-am pierdut eu și cu bunica.

— Ți le dau înapoi, a spus, privindu-mă drept în ochi.

— Las-o baltă, sunt o sută de mii de lire cheltuite cu folos.

— Cu folos?

— Păi, la urma urmei, ți-au servit ca să primești primul tău șut în fund în numele iubirii.

— A, mulțumesc, ești foarte amabilă.

— O să-ți facă bine, o să înveți să nu te încrezi prea mult în frazele colorate și în inimioare.

— Așa e, n-o să mai am încredere în nicio femeie, sunteți niște ticăloase!

M-am ridicat zâmbind.

— Ai văzut? De-acum înainte poate că vei fi un pic mai precaut, cel puțin până la următoarea întâlnire nevrotică, până la noua flacără a iubirii.

— E clar că tu ai o părere minunată despre iubire, nu-i așa, o mare încredere…

M-am încruntat.

— Antò, ascultă, încrederea te face să nu te uiți unde pui piciorul, și la următoarea piedică ești din nou la pământ!

∵

— Luce, mai ești la telefon?

— Unde vrei să fiu?

— Atunci, nu spui nimic? Ești mulțumită?

— Cum să nu, încerc doar să mă obișnuiesc cu ideea. Mama cum a reacționat?

— Mi-a trântit telefonul în nas.

— Nu-i de condamnat…

— Dar eu chiar de ea voiam să-ți vorbesc. Vreau să-mi faci un serviciu…

— Să fi terminat măcar o dată convorbirea fără fraza asta!

Chicotește și continuă:

— Vorbești tu cu ea? Știi, mama gândește altfel…

Alleria vine pe balcon și-și vâră botul printre barele de la balustradă.

— Antò, mama o fi gândind altfel, dar tu nu poți să-i telefonezi după ce nepotul a venit deja pe lume! Ce-ai făcut în astea nouă luni?

— Nu știi de câte ori am încercat să-i spun, dar m-am blocat, pentru că-mi imaginam reacția ei la vârsta Raffaellei, care mai e și divorțată. Mă gândeam la ce-o să-mi audă urechile.

— Adică trebuie să audă ale mele? Ăsta-i planul tău, spune?

— Păi da, cam așa ceva.

— Afurisitule, zic, apoi pufnesc și mă frec la ochi. Când îi deschid, fratele meu încă mai râde la telefon, iar bărbatul de pe stradă a terminat de fumat și-acum se uită fix între picioarele mele.

— Ascultă, dar de ce, măcar o dată-n viață, acum că ai ajuns tată, nu te comporți ca un bărbat adevărat și nu vii să vorbești tu cu mama? Nu poți fugi la infinit, ar trebui să înțelegi deja. La un moment dat, n-ai ce face, trebuie să te întorci și să-ți privești în față trecutul, altfel el continuă să te urmărească ca un cățeluș căruia i-ai dat o bucată de pâine. Uneori, Antò, nu folosește la nimic să pleci.

— Luce, fir-ar să fie, cât ești de plictisitoare! Nu te știam așa filosoafă.

— Eu, în schimb, văd că ești exact așa cum erai, nu te-ai schimbat deloc. Sărmanul Arturo. Dar Raffaella asta cum reușește să te suporte?

— Zice că o fac să râdă.

— Da, e ceva, răspund, dar în orice caz să știi că nu vorbesc cu mama, nu pot să-ți rezolv problemele toată viața.

Devine serios.

— Zgaibă…

— Să-ți iasă din cap că mă poți îmbrobodi cu dulcegării! îl întrerup imediat.

— Zgaibă, repetă, ca și cum n-aș fi vorbit, tu ai o relație diferită cu ea, știi cum s-o iei, ai știut întotdeauna. Și, mai ales, știi s-o asculți. Cu mine se poate întâmpla că ea începe să mă judece, eu mă enervez și după aia îmi pare rău de ce-am zis.

— Da, scuza e bună!

— Și mai e o problemă…

— Încă una?

— Vreau să mă însor cu Raffaella.

— Să te însori?

— Da, ce-i rău în asta?

— Nimic, nu-i nimic rău, dacă o iubești. Doar am crezut că e un cuvânt abrogat în familia noastră.

— Da, e ciudat. Am crezut mereu că n-o să fac niciodată așa ceva, dar iată-mă aici.

— Și eu ce legătură am cu alegerea ta?

— Ai, zgaibă, tu ai întotdeauna o legătură cu viața mea, mai ales când e vorba de luat hotărâri importante.

— Nu înțeleg.

— Lù, oi fi tu inteligentă și studioasă, cum spunea mama, dar ești bleagă rău. Încerc să-ți spun că te vreau martoră la căsătorie și nașă pentru Arturo.

— Eu?

— Da, tu.

— Nașă? Ești sigur? Eu nu reușesc să am grijă nici măcar de mine!

— Nu-i adevărat, după părerea mea ai fi o mamă bună. Chiar, de ce nu te grăbești să-ți faci unul? Un copil, vreau să spun.

— Păi e adevărat că sunt obișnuită să mă descurc singură, dar de data asta îmi lipsește un element fundamental.

— Bine, atunci accepți?

Știu, nașa nu e mama, dar problema e că eu nu mă văd chiar deloc într-o postură atât de importantă. Poate pentru că încerc încă să umplu abisurile copilăriei; cel mai mare rău pe care ți-l face un părinte absent e că rămâi toată viața cu ideea că, în fiecare zi lăsată de Dumnezeu, trebuie să lupți ca să meriți dragostea și fericirea.

Mă uit drept la libidinosul din stradă și-i arăt degetul mijlociu ridicat. El se retrage, își întoarce privirea și-și vâră mâinile în buzunare. În fața tăcerii mele, Antonio continuă:

— Printre altele, aș vrea să mă căsătoresc la Napoli, evident la primărie, pentru că Raffaella, cum îți spuneam, e divorțată. Deci e nevoie de o vorbă bună pe lângă mama, care știi cât e de bigotă.

— Și vorba bună trebuie să fie a mea! Bine, Antò, ai noroc, pentru că în seara asta sunt romantică. N-o să știu s-o fac pe nașa, dar îmi place să mă simt utilă, am și eu limitele mele. Și știi și tu asta, nu-i așa, frățioare?

În fundal se simte un scâncet de copil.

— El e?

— Da.

— O să vorbesc cu mama.

— Mulțumesc, Luce, știam că pot conta pe tine.

— Așa, bravo. Și eu când o să pot conta pe tine?

— Întotdeauna, zgaibă, întotdeauna. Te sun mai târziu. Lui Arturo îi e foame și trebuie s-o ajut pe Raffaella. Te sărut.

Termin conversația și rămân pe balcon privind golul din fața mea, care de fapt nu e deloc gol, pentru că la zece metri se află un bloc mai puțin coșcovit decât al meu, unde atârnă cearșafuri colorate, șosete din care picură apa și chiloți care dansează în vânt.

Am auzit probabil mii de plânsete de copii, dar de data asta mi s-a părut că simt o mică tresărire.

— Hei, tu! strig.

Curiosul ridică privirea.

— Nu mi se întâmplă prea des s-o spun, dar în clipa asta mi se pare că sunt fericită! strig.

El mă fixează cu o expresie speriată și hotărăște să se îndepărteze în grabă. Îl mângâi pe Alleria pe cap și comentez:

— Câine Superior, vezi cum sunt bărbații? Capabili să stea două ore să se uite la fundul tău fără să se rușineze, dar gata s-o ia la fugă, ca niște copii speriați, în fața unei emoții.

Sfială[21]

De câte ori pun piciorul în apartamentul mamei, am o senzație ciudată pe care nu știu s-o explic, un soi de furie amestecată cu compasiune, pentru că, la vârsta mea, încă n-am înțeles cum să mă confrunt cu o femeie atât de diferită față de mine, și totuși la fel. Și-apoi mai e casa, cea în care am crescut, în care ar trebui să mă simt acasă, dar nu e așa, pentru că locurile pe care le părăsim se schimbă, exact cum se schimbă persoanele, și când le întâlnești nu mai sunt aceleași, și atunci te miști în interiorul lor cu grijă și melancolie, aceeași pe care o simți când ți se întâmplă să dai peste un vechi prieten pe stradă și-ți dai seama că nu mai știi ce să-i spui.

Apartamentul s-a schimbat mult de când am plecat, e suficient să vezi iconițele care apar în fiecare colț, statuetele religioase, crucifixe ca acela din bucătărie, care n-a existat niciodată acolo, sau figura lui Padre Pio care te întâmpină la intrare.

O găsesc dând jos perdelele.

— Da' nu le-ai spălat luna trecută?

— Acum două luni.

— Și? Speli perdelele din două în două luni?

— Îs deja negre.

Pufnesc.

— Ar trebui să-ți consumi energia pentru lucruri mai importante.

Răbdarea mea e deja pe sfârșite.

— Luce, ce s-a întâmplat, cum de-ai venit așa de dimineață?

— De ce, nu pot să vin să te văd imediat cum m-am sculat?

— N-o faci niciodată.

E inutil, raportul nostru e o continuă descărcare de învinuiri și justificări. Altfel n-am ști ce să ne spunem.

— M-a sunat Antonio ieri… încerc să spun.

Coboară de pe scăriță și-și lipește perdeaua de burtă, apoi prinde colțurile și o împăturește cu gesturi pricepute. E îmbrăcată cu un pulover vișiniu, o fustă gri și are o pereche de papuci de casă bleumarin în picioare. Pare o babă.

— Am vorbit ieri cu Antonio… repet.

Continuă să împăturească perdeaua ținându-și capul plecat, fără să răspundă. E ora opt și jumătate și n-am mâncat încă nimic, așa că deschid frigiderul și scotocesc cu privirea: într-un colț e o cutie cu șase iaurturi degresate.

— De când ai început să mănânci iaurt degresat?

— Sunt pentru tine, spune, tot fără să mă privească.

— Pentru mine?

— Da, pentru micul dejun sau pentru gustarea de după-masă.

— Și cum de-ai știut că o să vin dimineața devreme?

— Nu știam, speram.

Dintotdeauna, atunci când trebuie să-ți spună niște cuvinte drăgăstoase, mama începe să fixeze un lucru inutil, care n-are nimic de-a face cu ceea ce spune, și apoi dă drumul cuvintelor în grabă, ca și cum s-ar elibera de o greutate. Acum mi se pare că privirea i s-a așezat pe raftul de lângă ea, mai precis pe borcanul cu miere. Scot un iaurt și mă apropii de ea s-o îmbrățișez.

— De ce nu te uiți niciodată la mine când trebuie să-mi spui așa ceva? o întreb.

— Așa cum?

— Frumos.

— Ce vrei? Mă sfiesc! Și încearcă să se retragă.

Zâmbesc și-i prind între mâini fața mică. Odată cu trecerea anilor, începe să semene tot mai mult cu bunica Giuseppina. Ce caraghioasă-i viața, te străduiești cât poți, an după an, să fii diferită de mama ta, și apoi la un moment dat, într-o dimineață oarecare, te privești în oglindă și vezi

chipul ei, aceleași riduri, ochii obosiți. Și atunci îi zâmbești imaginii tale reflectate, regăsind aceeași senzație de încredere pe care o simțeai la un zâmbet de-al ei.

— Te sfiești, repet amuzată. E frumos să te sfiești, mami, persoanele sensibile se sfiesc!

Zâmbește, și în colțurile gurii i se deschid niște crăpături.

— M-a sunat Antonio, repet ceva mai târziu, după ce am vârât deja lingurița în iaurt.

Drept răspuns, deschide ușa de la dulap și scoate o cutie de cereale.

— Poftim.

— Și cereale?

— Nu ții regim?

— Țin tot timpul regim.

— Știu, de-aia le-am cumpărat.

O fixez îndelung ca să înțeleg cum face să aibă asemenea puteri. Ea nu spera, ci știa că voi veni. Pun cereale în iaurt și reiau discuția cu gura plină.

— Bine, mami, înțeleg că ești supărată, și ai dreptate, sunt eu, darămite tu. Dar, în cele din urmă, m-am gândit și am ajuns la o concluzie.

Mama pune perdeaua împăturită pe spătarul unui scaun și se sprijină de chiuvetă, cu brațele care se caută unul pe celălalt ca să se încrucișeze ca niște ramuri de răchită în fața sânilor ei căzuți și a spatelui ușor cocoșat, în tipica poziție a cuiva care se pregătește să primească un pumn în stomac. Devine atentă și așteaptă. Numai că eu sunt ocupată cu iaurtul, și atunci mi-o ia înainte:

— Nu te-am învățat să mănânci cu gura deschisă.

— Dacă e pe-așa, nu m-ai învățat nici să râgâi, să-mi vâr degetul în nas și să trag pârțuri. Viața te învață, n-ai ce-i face, fii liniștită!

Suspină.

— Ce să mă fac cu tine?

Dar eu n-o ascult și încep din nou să vorbesc despre Antonio.

— Ziceam că am ajuns la o concluzie – și ronțăi ultimii fulgi de porumb –, și anume că nu poți fi tot timpul furioasă pe toată lumea. O fi o întâmplare, dar Pino Daniele cânta tocmai despre asta atunci când a sunat Antonio.

— Ce legătură are Pino Daniele? întreabă.

— Niciuna și multe. Acum tu te simți jignită și umilită, și ai dreptate. Dar la ce-ți folosesc toate astea? La nimic. Dimpotrivă, suferi doar mai mult pentru că nu faci altceva decât să te gândești la faptul că ai un băiat nesimțit. Da, ai un băiat nesimțit, dar știi care-i noutatea?

Mi se pare că un mic zâmbet începe să se ivească sub platoșa ei de austeritate.

— Zi, care-i noutatea?

— Faptul că tu ai doi copii ciudați, dar Antonio e și mai și decât mine, nu depinde de tine. Da, ca toată lumea, ai făcut și tu greșeli, ai fost o mamă cicălitoare, dificilă și nu prea afectuoasă, dar ne-ai învățat să umblăm drept, chiar dacă am greșit drumul.

Ochii îi devin dintr-odată mari și umezi.

— Și ne-ai mai învățat să fim niște persoane bune, să nu le facem altora ce nouă nu ne place, cum spune Iisus.

— Iisus nu spune asta…

— A, nu? Dar cine atunci? Mă rog, n-are importanță, important e ca tu acum să-l ierți pe Antonio, care vrea să se căsătorească…

— Căsătorească? Vrea să se căsătorească?

Mama face un pas spre mine și în privire i se citește așteptarea.

— Nu ți-a spus?

— Sigur că nu mi-a spus, nu i-am dat timp s-o facă, am închis telefonul.

— Vezi? Ești prea orgolioasă, ăsta-i adevărul. Copilul ăla e nepotul tău, nu vrei să-l cunoști?

— Sigur că vreau, mai ales dacă Antonio se hotărăște să se căsătorească!

— Tocmai, dar apropo de-asta, există o mică problemă…

Zâmbetul lasă locul unei strâmbături interogative.

— Ce fel de problemă?

A trecut deja în defensivă. Li se întâmplă celor care nu prea au de-a face cu fericirea. Își strânge și mai tare brațele în jurul diafragmei și aproape am senzația că aud un mic scârțâit asemănător cu cel pe care-l face parchetul din cabinetul lui Geronimo atunci când parcurg cu pași mari coridorul care mă desparte de biroul avocatului ca să merg să-i spun vreo două.

— Păi partenera lui e puțin mai mare decât el, numai puțin însă, dar e… uite… e divorțată și are o fată.

Mama se îngălbenește la față și scoate un sunet ciudat cu limba, un soi de plescăit pe cerul gurii, apoi trage scaunul de sub masă și se așază. Între timp, eu sunt cu capul în borcănelul de iaurt, ocupată să culeg cu lingurița ultimele resturi, așa că în încăpere se așterne tăcerea. În realitate, încerc să folosesc momentul pentru a mă gândi la ceva important de spus. Problema e că nu-mi vine nimic. Ea e cea care reia discuția, cu vocea frântă de supărare:

— De ce-mi face asta? E gata să plângă.

— Asta ce?

— Să se însoare cu o femeie mai mare decât el, divorțată și cu o fată.

— Și, nu ești mulțumită? Tocmai tu ar trebui să fii. Nu ți-ar fi făcut plăcere dacă cineva ar fi avut grijă de tine și de copiii tăi? Mie da, poți fi sigură de asta. Fără să-mi dau seama, am ridicat vocea. Antonio e gata să fie tată și pentru cineva care nu e copilul lui, mi se pare un lucru frumos, de admirat. Nu voi vorbiți despre dragostea pentru semenii noștri? Și după aceea ce faceți, la prima piedică dați înapoi?

Își privește mâinile și nu-mi răspunde imediat, ca și cum ar avea nevoie să tragă mai mult aer în piept ca să poată susține cuvintele.

— Divorțul e un păcat! rostește în sfârșit sentința.

Dacă nu-i dau o palmă e doar din respect, dar aș vrea mult să merg lângă ea și să-i urlu în ureche, să o scot din ignoranța care o transformă în sclavă, iar pe mine mă face orfană. Micul moment de complicitate e deja o amintire îndepărtată și aproape nu-mi pare posibil să fi pronunțat cuvinte de iubire pentru ea.

— Te-ai prostit de tot în biserica aia, știi? îmi dau drumul și mă încrunt atât de tare, că ochii mi se micesc.

Mama nu se uită la mine. Perfect, înseamnă că îi e rușine de ce a spus. Numai că, din păcate, e încăpățânată rău de tot, și e aproape imposibil s-o faci să-și schimbe părerea.

— Vorbești de păcat, care păcat? Păcatele sunt altele, mami, cele pe care le fac în fiecare zi persoanele de căcat din lumea asta, alea sunt păcate, și cele pe care, dacă vrei să știi, le comite don Biagio, când nu le dă de mâncare câinilor vagabonzi, în curtea bisericii. Cel mai mare păcat ar fi să nu știi să-i iubești pe ceilalți, dar fiul tău îi iubește, și tu l-ai învățat asta. Totuși, se pare că nu-ți face plăcere.

— Nu-i adevărat că don Biagio nu primește câini vagabonzi… răspunde jignită.

— Puțin îmi pasă de don Biagio, vorbim despre viața băiatului tău, și tu te repezi să-l aperi pe preot! exclam și mă ridic brusc ca să alung furia care se hrănește din cuvintele mele.

Ea continuă să mă privească pe furiș, gândindu-se, în timp ce-și freacă mâinile. Pare o fetiță. După câteva clipe spune:

— Eu îmi imaginam o altfel de familie pentru voi. Așa, nici măcar n-o să se poată cununa în biserică.

— Cum ți-o imaginai, să auzim? Familia fericită de la Mulino Bianco[22]? Ne vedeai în jurul mesei, zâmbind și pregătindu-ne o tonă de biscuiți unși cu marmeladă?

— M-aș fi mulțumit cu o familie normală.

— Asta-i bună, noi vorbim de o familie normală! Dar, de fapt, ce înseamnă familie normală? Că eu nu știu. Știu însă că familiile sunt formate din părinți care rămân și copii care cresc, și că atunci când un tată îi spune fiicei sale: „Vin să te iau când ieși", merge cu adevărat în fața nenorocitei ăleia de școli. Asta-i normal, mami!

Urlu așa de tare, că ea tace din nou și începe să plângă încet, cum face întotdeauna când nu mai reușește să-mi trezească, prin cuvinte, un sentiment de vinovăție.

— N-ai de ce să plângi, n-am fost niciodată o familie normală, dar am încercat, am făcut tot ce-am putut și am supraviețuit, am crescut, iar acum Antonio încearcă să construiască altceva, care n-o să fie normal, cu siguranță, dar îi va aparține. Și asta e suficient.

Imediat cum îmi termin fraza, simt nevoia să beau și pun un pahar sub robinet, iar ea profită imediat.

— Fetița, fiica prietenei lui…

— Da…

— N-o să-i fie niciodată cu adevărat fiică, n-o să poată fi, nu-i sânge din sângele lui. Și, mai târziu, când Arturo va fi mare, o să conteze.

De data asta mă așez. Îi este frică, îmi dau seama după mișcarea genelor care urmăresc pleoapele nehotărâte. În realitate, mama știe că sunt pe cale să mă înfurii rău de tot și că în curând n-o să mă mai pot controla. Ce noroc că Antonio m-a rugat să vorbesc eu cu ea!

— Ascultă, eu nu pot să cred că tu ai devenit așa. Păcate, sânge din sângele tău, ce zici? Cine ți-a pus în gură asemenea cuvinte? Te-ai auzit? Unde sunt iubirea, respectul, solidaritatea, caritatea?

Asta vă învață în nenorocita aia de biserică toată ziua? Că putem iubi un copil numai dacă e sânge din sângele nostru?

Încep să umblu dintr-un capăt într-altul al încăperii.

— Pot să iubesc pe cineva numai dacă l-am făcut eu, dacă în el există ceva din mine. Asta nu e iubire, e narcisism. Așa sunt persoanele care, în fața perspectivei de a adopta un copil, rămân îngrozite. Cine iubește o face indiferent dacă există sau nu o legătură de sânge. Eu îmi iubesc copilul, pentru că l-am ajutat să crească, am împărțit cu el o parte din viața mea, pentru că-mi dăruiește în fiecare zi ceva, pentru că mă iubește așa cum sunt. Iată un motiv adevărat pentru a iubi un fiu!

Își duce mâinile la ochi ca să și-i șteargă și îmi dau seama că îi tremură mâinile. Și atunci mi-e foarte milă de ea, o femeie care n-a avut niciodată certitudini și care acum face totul ca să descopere una. De câte ori o găsesc aplecată deasupra Evangheliei sau Bibliei, de câte ori începe să țină lecții despre vremea aceea de demult, mă gândesc că, dacă ar avea aceeași curiozitate pentru istorie, artă, cultură în general, ar fi o altfel de femeie. Poate nu cu atât de multe răspunsuri, dar cu puțin mai multă poftă de viață.

— Domnul tău, spun cu voce calmă, nu ne învață asta. Tu nu ne-ai învățat asta.

— Dumnezeu vrea ca familiile să rămână unite. Căsătoria e un legământ sacru care nu se poate desface după propria plăcere, spune în șoaptă.

Oftez înainte de a răspunde.

— Persoanele care știu întotdeauna ce vor mă calcă pe nervi, mamă, ca să nu mai spun de ăia care spun că știu ce vrea Dumnezeu!

— Cum vorbești, Luce! Parc-ai fi băiat!

— Da, știu, mi-o spuneai și când eram mică…

Trece un secol înainte ca ea să spună din nou ceva, și în bucătăria întunecoasă se aude din nou ceasul de perete, agățat deasupra hotei, același pe

care, atunci când eram mică, stăteam să-l privesc nemișcată, atunci când mama, în timp ce cosea, repeta obișnuita-i frază: „Mai am zece minute și-am terminat”. Zece minute în care te uiți cum se scurge timpul pot să nu treacă niciodată, mai ales dacă ai treisprezece ani și nu dorești altceva decât să ieși în stradă, la prietenele tale, dar ești obligată să aștepți ca mama să elibereze singura masă pe care o aveți ca să-ți poți face lecțiile. Închid ochii pe jumătate, încercând să mă apăr de tic-tac-ul asurzitor și de flashbackul aferent pe care mi-l procură; unora nici măcar nu le e permis să se refugieze în amintirile din copilărie.

În cele din urmă spune o frază șoptită:

— Bine, dacă fiul meu vrea să se însoare cu femeia aia, se va însura, iar eu o să-i fiu alături, ca întotdeauna. Dacă Dumnezeu o să vrea, o să fie totul bine.

— Uite, bravo, așa îmi placi.

Mă sforțez s-o sărut pe frunte înainte de a mă îndrepta spre ușă și a lăsa în urmă nenorocita asta de bucătărie, cu tot ce-i înăuntru. E ora nouă dimineața și mă simt golită și fără nicio putere.

„Dacă Dumnezeu o să vrea, o să fie totul bine”.

Și dacă n-o să vrea, o să mergem mai departe.

„Cum vin lucrurile, așa le luăm”, ar fi spus bunica.

Brigandaj

Azi-dimineață, când m-am întors de la plimbarea cu Alleria, în timp ce vâram cheia în broasca de la intrarea în bloc, am auzit un *fâș* pe lângă ureche. Instinctiv, m-am dat la o parte și m-am uitat jos. La picioarele mele era o pată neagră care se mișca.

— Ce pul… mi-a scăpat, în timp ce mă aplecam circumspectă.

Era o pasăre, o rândunică mai exact, de fapt un puișor de rândunică. Se zice „puișor”? Nu știu, dar trebuie să spun că sărăcuța (sau sărăcuțul) arăta destul de jalnic din cauza căzăturii, începuse chiar să scâncească. Alleria a ciulit urechile și și-a apropiat botul s-o inspecteze, după care, înțelegând că boțul ăla nici nu-i lua, nici nu-i dădea nimic, a întors capul și a uitat de el.

Eu aveam de ales.

În primul rând, aș vrea să știu de ce rândunelele nu se duc într-o pădure și își fac cuib sub o streașină mizerabilă din Cartiere? Dacă aș fi o pasăre, aș alege un loc mai liniștit pentru copiii mei. În orice caz, nu știu nimic despre ornitologie, dar, în materie de umanitate mă descurc, așa că nu m-am gândit prea mult și am luat ghemulețul acela negru în mână ca să-l duc acasă. Aș fi avut grijă de el până când ar fi fost în stare să zboare.

Când Patty (care stătea, ca de obicei, în fața ușii să fumeze) m-a văzut cu rândunica, a întins entuziasmată brațele superbronzate. Patrizia are pielea de culoarea noroiului ud, și ar fi imposibil să nu fie așa, pentru că e cea mai bună clientă a solarului, care se află cu două străzi mai încolo. Într-o zi, când eram foarte bine dispusă și aveam chef să glumesc cu ea (care e, de fapt, o purtătoare sănătoasă de veselie), am întrebat-o dacă se așeza pe tuburi în pielea goală, și Patrizia, în loc de orice răspuns, s-a întors brusc și și-a lăsat fusta în jos ca

să-mi arate bucile (despărțite de un tanga de dantelă roșie) de culoarea cafelei Inka.

— Lulù, a exclamat apoi, bărbaților sau le plac blondele, sau femeile închise la culoare ca mine. Și mi-a făcut cu ochiul.

M-am îndreptat spre ascensor, în timp ce ea spunea:

— Cât îi de frumușel! Unde l-ai găsit?

— Era afară. O fi căzut din cuib.

— Sigur, Lulù, numa' tu-i găsești pe toți amărâții, și a luat o poză de manechin, cu o mână pusă pe șold, e clar că ai o mare energie pozitivă, ești puternică, iar ceilalți o simt, a conchis.

Din apartamentul ei se auzea vocea ultimului neomelodic la modă, asigurând un fundal sonor conversației noastre. Asta-i culmea: tocmai Patrizia să-mi dezvăluie asemenea adevăruri incomode, m-am gândit, în timp ce răspundeam:

— Da, cred că ai dreptate, sunt un magnet pentru cine nu reușește să umble pe picioarele lui.

Am fugit acasă, unde am așezat pasărea într-o cutie de pantofi, cu un pic de vată drept pernă și un păhărel cu apă. Numai că rândunica nu părea prea fericit în noul ei cuib și a început să ciripească încontinuu. Am luat o boabă de-a lui Alleria și i-am pus-o sub cioculeț, dar nimic. Am deschis frigiderul și i-am dat lapte. Tot nimic. După o jumătate de oră, tentativa mea de salvare era deja un eșec total, și senzația de euforie care mă cuprinsese la început (și care m-a făcut să mă simt mândră de mine, de parcă aș fi fost unul dintre operatorii Greenpeace care luptă pentru salvarea balenelor, câinilor și multor altor specii) se risipise, înlocuită de un soi de neputință, un pic de nervozitate și o fărâmă de plictiseală.

Apoi, mi-am adus aminte că don Vittorio a avut odată o pasăre și că, în bucătăria lui, se mai afla colivia goală. M-am dus la el și i-am explicat problema, bătrânul a zâmbit, mi-a luat cutia-cuib din mână spunându-mi că se va ocupa de puiul de

pasăre. Din momentul acela, mi-am considerat misiunea terminată și m-am simțit ușurată și gratificată că făcusem un gest măreț pentru omenire. Iar acum, așezată la masa prietenului meu, mănânc distrată în timp ce ascult povestea uneia dintre cuceririle sale marine.

— A doua zi urma să ne îmbarcăm în portul din Istanbul și n-aș mai fi văzut-o niciodată, spunea don Vittorio, și atunci mi-am luat inima în dinți și m-am apropiat. Era splendidă, cu buclele ei blonde și tapate, cum se purta pe-atunci, și cu o rochie albastră strălucitoare, care-i ajungea până la călcâie. Nu-mi aduc aminte ce i-am spus, dar îmi amintesc ochii ei de gheață. A fost fără doar și poate o seară minunată, încheie, tușind ușor stânjenit.

— Uneori aş avea și eu chef să mă îmbarc și să nu mă mai întorc niciodată, comentez, să-i trimit la dracu' pe Geronimo și pe toți cei de teapa lui, eventual să merg în nord, să duc o viață despre care știu deja că nu va fi a mea, dar care, poate, mi-ar permite să construiesc ceva, orice. Pentru că aici mi se pare uneori că sunt un peștișor roșu într-un bol de sticlă, mă învârt în cerc și, puțin câte puțin, poluez tocmai apa în care respir.

Don Vittorio bea puțin vin și-și înfige din nou furculița în farfuria cu paste.

— Să știi că și eu, când eram tânăr, simțeam nevoia să fug, să las totul în urmă, mă gândeam că e cea mai bună soluție. Apoi, m-am trezit în largul mării și am înțeles că tot ceea ce credeam că lăsasem pe mal se afla cu mine încă, în cabina mea.

Are o mustață de sos sub buza inferioară, dar nu-i spun nimic.

— Nu există fugă pentru cei ca mine, poate și ca tine, pentru cei care cred că, dincolo de orizont, se află întotdeauna ceva mai frumos.

— Nu-i o viziune prea optimistă, afirm, înainte de a mă hotărî să-l pun la curent cu pata de sos,

arătându-i cu degetul locul exact.

Se șterge cu șervetul și mă privește, întrebându-mă dacă e totul bine. Numai după ce am dat din cap că da, continuă:

— În realitate, un soi de fugă există și pentru noi, incurabilii visători, incapabili să crească și să înfrunte greutățile vieții.

— Slavă Domnului, declar amuzată, există o salvare și pentru mine.

Don Vittorio se întoarce și ia pipa de pe dulap, o vâră între dinți și o aprinde pufăind de trei ori, apoi se uită din nou la mine.

— Da. Dragă Luce, zice, avem și noi o posibilitate de salvare. Putem alege strada cea mai simplă, care e adevărat că-i cea mai plictisitoare și mai îndepărtată de ceea ce suntem cu adevărat, dar cel puțin ne ferește de prea multe probleme. Sau de a face altceva…

— Adică?

— Păi nu putem hotărî de unde să plecăm și unde să ne oprim, dar cel puțin ne e dat să ne alegem calea pe care s-o urmăm. O putem lua pe strada principală, cea pe care toți ne sfătuiesc s-o urmăm, cea mai bătătorită, sigură și comodă. Sau, cum spuneam, putem s-o cotim pe prima cărare neasfaltată și să mergem pe câmpii, printre tufișuri, mărăcini, noroi și insecte, cu posibilitatea de a întâlni vreun dezechilibrat (sau ar trebui să-l numesc iluminat), de a ne rătăci, de a petrece o noapte la o stână. Alegerea e a noastră, a ta, a mea. Eu, în ceea ce mă privește, am preferat să fiu un brigand.

— Brigand?

— Da, ai înțeles bine, viața mea a fost un brigandaj, ca pe vremuri, am evitat drumurile aglomerate, cele pe care umblă toți, și am intrat prin tufișuri. Și te asigur că a fost mult mai amuzant.

Îmi aprind o țigară și-i zâmbesc ușor interlocutorului meu cotidian. Omul ăsta are

capacitatea de a vorbi despre alegerile importante din viață (un lucru la care majoritatea oamenilor nici măcar nu se gândesc) fără să te lase să înțelegi că înfruntă subiecte delicate. Îți explică povestind.

— Poate ar fi trebuit să fiți profesor… spun.

— Da, cred că aș fi fost un bun profesor, dar sunt mulțumit de ceea ce am făcut. Există pe lume, draga mea, două categorii de persoane: cele care fac și cele care nu fac. Prima e compusă, în general, din indivizi egoiști, neghiobi, mincinoși și lunatici, într-a doua, în schimb, intră cei pe care toți ar vrea să-i aibă ca prieteni sau soți, mai ales soți, cei care le explică altora cum să fie fericiți și să trăiască viața din plin, dar, în ce o privește pe a lor, n-au curajul să schimbe drumul pe care merg la serviciu dimineața. Ei sunt cei care își fac o familie și, uneori, dacă au noroc, se îmbogățesc, dar după aceea mor mai repede, pentru că toată viața netrăită și doar explicată se acumulează în organism, zi după zi, până când la un moment dat explodează de la un infarct, un ictus, un cancer. Și multe salutări celui care-i învăța pe alții să fie fericiți.

El vorbește, iar eu mă joc modelând scrumul de la țigară pe marginea scrumierei. Don Vittorio, asemenea tuturor persoanelor inteligente și profunde, este și un pic morocănos. Uneori e în stare să nu scoată o vorbă cât ține prânzul, alteori, în schimb, așa cum se întâmplă azi, începe să vorbească despre fericire, alegeri și viață. Și astea sunt zilele cele mai bune.

— Atunci, dumneavoastră sunteți o persoană specială pentru că aparțineți în egală măsură celor două categorii: celei care face și celei care-i învață pe alții…

Mai trage de încă vreo câteva ori din pipă și, înainte de a răspunde, se uită la fumul care urcă rotindu-se către micul lampadar, deasupra capetelor noastre.

— Eu nu-i învăț pe alții, eu îmi povestesc experiența de viață, e altceva. Nu le poți explica altora cum să trăiască, nici nu li se poate transmite dorința de a fi fericit. Fericirea e ceva mic și intim, care te obligă să ai grijă și respect chiar și atunci când n-ai chef, când ești obosit și n-ai vrea altceva decât să te tolănești pe divan. E o nevastă cicălitoare care îți vorbește în timp ce te uiți la un meci de fotbal.

Izbucnesc în râs și aproape mă sufoc cu fumul. „Fericirea e o nevastă cicălitoare"; cine știe de ce vorbele astea mă fac să mă gândesc la mama. Don Vittorio pare să fi terminat ce avea de spus, așa că îmi termin și eu țigara și mă apuc să strâng masa.

— Ieri am aflat că sunt mătușă, spun după câtva timp, fratele meu are un copil… și vrea să se căsătorească și să-și facă o familie.

— Bine, e o veste bună. Mult noroc.

— Mulțumesc.

— Câți ani are?

— Cu doi mai puțin decât mine.

— Mi-ar face plăcere să-l cunosc.

Deschid portofelul și scot o fotografie.

— Uite-l.

Prinde cu două degete poza și întinde gâtul.

— Câți ani are aici?

— Păi vreo zece, unsprezece poate… suntem la mare, la Coroglio. Mama ne ducea deseori acolo, la o prietenă a ei.

— Dar e iarnă, sunteți îmbrăcați cu pulovere groase, zice, în timp ce încearcă să focalizeze imaginea îndepărtând-o.

— Da, e adevărat, mergeam iarna.

— Tu ești de-a dreptul caraghioasă, afirmă fără să se întoarcă.

Mă aplec lângă el să privesc fotografia și mă revăd mică, pe plaja aia îndepărtată, decolorată de timp.

— Nu-mi plac fotografiile, spun.

— Poate pentru că nu-ți plac amintirile.

— Da, poate așa e. Asta pentru că am început să le colecționez prea devreme, în timp ce prietenele mele nu se gândeau decât la cum să aibă cât mai multe Barbie.

Continuă să nu se uite la mine, ținându-și capul aplecat pe fotografie.

— În plus, mă enervează cine trăiește în trecut, cine încearcă tot timpul să nu piardă nimic, cine se gândește la cum să acumuleze cât mai multe obiecte și amintiri. E inutil să ambalezi lucrurile, nu folosește decât la a te umple de vechituri în care se adună praful. Iar praful, se știe, e făcut din piele, unghii, păr, e plin de viață, desigur, dar viață descompusă.

Vittorio Guanella își înalță capul și mă privește uimit, dar eu continui să vorbesc.

— Ca mama, care are o fotografie identică pe noptieră. Trecutul pare mereu recipientul perfect al fericirii, dar e o eroare, o păcăleală. Ea, când privește fotografia asta, când își privește copiii zâmbind, ne vede fericiți, vede plaja, pescărușii, marea, nisipul.

— Erați fericiți?

— Da' de unde! răspund ca pentru mine, care am tot timpul un soi de apăsare pe stomac de care nu scap, cum să fie de-ajuns o plajă și câțiva pescăruși? De altfel, mă enervează teribil pescărușii…

De data asta râde el. Când încetează, adaug:

— Poate e doar o problemă a mea, pentru că rumeg totul prea mult. Restul lumii nici nu se uită la asemenea lucruri, chiar dacă restul lumii nu se uită la o grămadă de lucruri. Mi se întâmplă deseori să mă gândesc cum e posibil ca oamenii să meargă la biserică, să ceară miracole unui Dumnezeu pe care nu-l cunosc și nici să nu le treacă prin cap să ridice din când în când ochii la cer ca să admire punctișoarele alea magice care apar în fiecare noapte sau să înțeleagă cum se face

că, la un moment dat, un pumn de celule în interiorul uterului încep să bată.

— Restul lumii, în general, e prea ocupată să se supere pentru că un serial TV a fost scos din program, intervine don Vittorio, tot mai de acord cu răbufnirea mea neașteptată împotriva umanității.

— Da, exact, chiar așa! spun. Apoi, după o clipă de tăcere, conchid: Adevărul e că, în familia noastră, nu suntem tocmai maeștrii fericirii.

— Păi cine e? zice și mai trage un fum din pipă. Dar, scuză-mă, dacă nu-ți plac amintirile, de ce porți fotografia cu tine?

— Nu știu, poate pentru că anumite amintiri îmi plac. Îmi aduc perfect aminte mirosul mării, de exemplu. Și zgomotul iernii.

Îmi trag nasul.

— Zgomotul iernii?

— Da…

— Fata mea, astea-s lucruri pentru bătrâni – zgomotul iernii, mirosul mării. Ai spus bine înainte, la vârsta ta ar trebui să te bucuri de alte lucruri și să plutești mai la suprafață. Dacă te afunzi prea adânc, riști să dai de întuneric…

— Nu-mi pasă, cred că…

Un lătrat neașteptat al lui Alleria ne întrerupe. Ciulesc urechile și aud voci venind dinspre palier; atunci mă îndrept către intrare și-mi lipesc ochiul de vizor: în fața ușii mele se află Carmen Bonavita cu fiul.

— Cine-i? întreabă don Vittorio, apărut în spatele meu.

— Femeia aia despre care v-am vorbit: nevasta camorristului.

— Și ce vrea?

— Ce știu eu? E cu copilul.

— Ce faci? Nu deschizi?

— Trebuie?

Ridică din umeri și mă lasă pe mine să hotărăsc. Carmen încearcă să sune din nou. Și, din spate,

primul lucru pe care îl observ e îmbrăcămintea ei șocantă: pantaloni aurii încrețiți pe glezne și pantofi cu un toc pe care n-aș ști să-l definesc, în orice caz, un soi de catalige. Plus o jachetă denim, cu mânecile suflecate.

Deschid ușa, se întoarce și mă privește surprinsă, apoi își revine și spune:

— Hei, Luce, da' nu-i ăla apartamentul tău? Și arată spre ușa mea.

— Ba da, am venit să-l văd pe unchiul meu, răspund imediat și-l aud pe don Vittorio șoptind ceva.

Carmen face doi pași spre mine ținându-l pe copil de mână; are un kilogram de fard pe față, gene enorme, și acum, când o privesc de aproape, la lumina zilei, văd câțiva pistrui ici-acolo. Părul, foarte blond, e încrețit în bucle fluorescente. Rezultatul e destul de vulgar, dar ea e atât de frumoasă, că pare de-a dreptul fascinantă.

— Scuză-mă, ți l-am adus pe Kevin, nu-ți știam numărul de telefon, așa că am trecut mai întâi pe la Sasà. Tre' să ies neapărat după-masă, am ceva urgent de făcut. Poți să mi-l ții tu? Și-l arată cu capul pe copilul care mă privește tăcut.

Îmi mut privirea și am o clipă de ezitare, care îmi este fatală. Atunci când crești pe stradă, cum s-a întâmplat cu mulți din cartierul ăsta, chiar și cu Carmen însăși, dezvolți aproape imediat o superputere pe care oamenii comuni (cei cu o copilărie mai mult sau mai puțin normală) nu și-o pot nici măcar imagina. E vorba despre capacitatea de a avea mereu și în orice situație răspunsul prompt, de parcă ai avea instalat în tine un microcip cu o serie de replici prestabilite. Oarecum asemenea animalelor care se nasc deja cu instinctul de prădător, napolitanul de pe stradă vine pe lume cu răspunsul prompt. Așa că, în fața micii mele șovăieli, o chestiune de câteva clipe, Carmen câștigă un avantaj într-o secundă, timpul necesar ca să-mi dea mâna copilului și să spună:

— Mulțumesc mult, Luce, ești o comoară, te iubesc! Mă întorc să-l iau diseară pe la zece, îi dai tu ceva de mâncare? Nimic prăjit, te rog!

Apoi își sărută degetele și se îndreaptă spre mine, cum fac preoții cu apa sfințită când binecuvântează mulțimea. Nu cred că are nimic sfânt Carmen Bonavita, și cu siguranță nimic de binecuvântat, e doar felul ei de a-mi mulțumi, un gest de afecțiune, dacă vrem să-i spunem așa. O clipă mai târziu, dispăruse deja pe scări în jos și doar ecoul cataligelor ei pe marmură îmi spune că e totul adevărat și că nu-i vorba doar de un vis urât.

— Știi să faci cremă de vanilie? întreabă Kevin, ținându-și încă mâna într-a mea.

— Cremă de vanilie?

— Îhî, cremă. Mie îmi place mult, mai mult decât ciocolata. Știi să faci?

— Nu, răspund, nu cred. Hai, intră să-l cunoști pe unchiul meu.

— Dacă nu știi să faci cremă de vanilie, atunci trebuie să mergem să luăm o înghețată!

Am impresia că în ultima perioadă intră prea mulți copii în viața mea. Fără ca măcar să ceară voie.

Cutiuța cu amintiri frumoase

Kevin merge liniștit, cu Alleria în lesă, în timp ce, cu cealaltă mână, se ține strâns de căruciorul lui don Vittorio. Ei da, pentru prima oară de când îl cunosc, bătrânul a ieșit din casă. Meritul copilului ăstuia cu tunsoarea lui bob, care vorbește o italiană impecabilă și spune despre mama lui că e „ignorantă”. Imediat cum a intrat în apartamentul meu a început să mângâie Câinele Superior, care, șmecher, n-a așteptat de două ori și a început să se gudure, la început dând din coadă, apoi punându-se cu burta-n sus ca să profite de toate scărpinăturile alea căzute din cer. După ce a terminat cu Alleria, Kevin și-a întors privirea către don Vittorio, a făcut doi pași spre el și a început o rafală de întrebări despre cărucior, dacă e ușor de condus, dacă e ca și cum ai fi într-o mașină, dacă e comod să te lași transportat de alții. Eram convinsă că Vittorio Guanella o să se enerveze și pentru că, odată, la început, l-am întrebat dacă avea copii, și el mi-a răspuns sec că nu-i plăceau copiii. Însă, întâlnirea dintre două ființe atât de diferite a dus la ceva imponderabil într-un prim moment: cei doi s-au plăcut.

— Așteptați, zice don Vittorio și ne arată un vânzător ambulant care are vată de zahăr. Ce zici de ăla? întreabă și-i face cu ochiul lui Kevin, care zâmbește și răspunde cu un euforic „OK”.

O clipă mai târziu sunt amândoi lângă vânzător. Stau să-i admir de la câțiva metri și mă gândesc la situația mea: e ora patru după-masa, ar trebui să fiu la biroul Geronimo, dar sunt pe stradă, în compania unui bărbat care ar putea fi bunicul meu și a unui copil care ar putea fi copilul meu. O clipă mă încântă ideea, apoi îmi revin și întorc privirea de la vata de zahăr care-mi provoacă amintiri nu prea fericite.

Într-o zi, cu mult timp în urmă, tata s-a întors acasă radiind de bucurie, pentru că, după spusele lui, făcuse o superafacere cumpărând de la unul dintre numeroșii săi prieteni tocmai căruciorul cu vată de zahăr. Aveam vreo șapte ani, dar mai am încă în fața ochilor chipul mamei, care, sprijinită de tocul ușii de la bucătărie, cu un prosop murdar în mână, se uita la tata cu o expresie obosită. Atunci, el s-a apropiat de ea și a îmbrățișat-o, cum făcea întotdeauna când voia să fie iertat pentru vreo prostie, și apoi a zâmbit (oricum el zâmbea mereu), înainte de a spune:

— Era o afacere prea grozavă, nu puteam să nu profit!

Mama s-a desprins brusc și a spus doar trei cuvinte care-mi sună încă în cap:

— Nu ne meriți!

Apoi s-a refugiat în dormitor și n-a mai ieșit de acolo. El a rămas foarte surprins și, pentru o clipă, exact pentru o clipă, am reușit să văd în ochii lui un văl de tristețe. În clipa următoare însă a îngenuncheat lângă mine și Antonio și a spus:

— Mama nu poate înțelege, nu-i așa? Vouă vă place vata de zahăr?

Fratele meu a scos un mic strigăt de bucurie asemănător cu al lui Kevin, eu însă am dat doar din cap, în timp ce, cu coada ochiului, mă asiguram că mama nu ne spiona; învățasem deja să nu mă arăt prea afectuoasă cu tata când era ea pe aproape. Pentru că mama, în lupta ei cotidiană împotriva unui bărbat iresponsabil, care nu era niciodată prezent și care nu aducea o liră în casă pentru copiii lui, credea că are nevoie de un aliat, iar aliatul acela nu puteam fi decât eu, pentru că eram fată și, pe deasupra, și cea mai mare. Iar eu, care, în ciuda a tot, îl iubeam pe tata, îi iubeam zâmbetul, veselia, chiar și absența, a trebuit să învăț să mă prefac că am o ostilitate față de el, ca să n-o supăr pe ea, singura, de fapt, care se ocupa cu adevărat de existența mea.

— Dacă n-ai putere să lupți, fă compromisuri, dar odată ce umerii ți-au devenit mai puternici, atunci învață să scoți ghearele la nevoie.

Așa mi-a spus odată bunica Giuseppina, chiar dacă nu în italiana asta impecabilă.

∵

— Tu nu vrei? întreabă Kevin.

— Nu, zic și îi dau cinci euro, ține, plătește tu!

Ia banii și se întoarce la don Vittorio, care își gustă deja bețișorul. Cum poate un bătrân să se apuce să lingă vata de zahăr de parc-ar fi un copil?

Dar ideea tatii s-a dovedit a fi bună, pentru că vata de zahăr i-a permis să câștige o sumă frumușică de bani. În fiecare dimineață cobora din Cartiere și se oprea pe via Toledo. După câteva zile ne-a întrebat dacă vrem să mergem cu el; între timp, mama o lăsase mai moale (considerând că ideea se dovedea bună și că tata reușea să aducă totuși ceva bani acasă), așa că n-a zis nimic.

Era într-o după-amiază, în apropierea Crăciunului, și strada era mai aglomerată ca de obicei, lumea se plimba și râdea, se uita în jur și se oprea să mănânce. Peste tot străluceau lumini colorate și până și străduțele care se cățărau pe colină, în viscerele Cartierelor Spaniole, își scoseseră hainele bune din dulap și se îmbrăcaseră de sărbătoare, împodobite cu comete care atârnau între o clădire și alta și făceau ca sărăcia să fie puțin mai veselă. Cine știe de ce, în amintirile mele mi se pare că pe vremea aceea toți erau mai mulțumiți, tata în primul rând, care zâmbea încontinuu în timp ce vâra bețișorul de lemn în căzănelul cu vată și le servea pe numeroasele cliente care se îngrămădeau lângă el. Adevărul e că tata, pe lângă că era iresponsabil, era și foarte frumos, așa că, în afară de banii pe care-i făcea cu vata de zahăr, a dat și de bucluc cu mama, care s-a dovedit a fi foarte geloasă. Adevărul e că activitatea lui de „creator de dulceață”, cum îi plăcea să le spună cumpărătoarelor care-l priveau

extaziate, a durat puțin, doar până când a început vara.

Mama, în schimb, pe atunci avea două servicii: dimineața făcea curățenie într-un mic hotel, iar după-masa o dedica reparațiilor de croitorie. Nu există o zi din copilăria mea din care să nu-mi aduc aminte zgomotul mașinii de cusut venind din bucătărie sau soneria care ne anunța pe neașteptate noi oaspeți. Vizitele continue îmi permiteau să-mi întrerup învățatul și să particip la conversațiile adulților, în timp ce înfigeam lingurița în bolul cu cremă, care nu lipsea niciodată din frigider. Ea discuta cu clientul, adică el vorbea și ea dădea din cap, pentru că, de fapt, nu putea să vorbească, dat fiind faptul că era mereu aplecată să fixeze tivuri, cu părul strâns și o grămadă de ace cu gămălie pe care le ținea în gură. Cu anii, acele au devenit tot mai puține, asemenea clienților, dar părul ei, acum alb, a rămas tot strâns, la fel ca gura, de fapt, de parcă timpul s-ar fi servit de niște ace ca să-i închidă gura pentru totdeauna.

∵

Kevin și don Vittorio se întorc zâmbitori și satisfăcuți. Copilul mușcă lacom din norul dulce, și bătrânul îmi întinde bețișorul. Îl refuz dând din cap, iar el pare să înțeleagă că nu-mi place în mod deosebit vata de zahăr. În orice caz, spuneam, ocupația tatei n-a durat mult; odată cu venirea căldurii, vânzările au scăzut, lumea prefera să meargă la mare în loc să se plimbe pe via Toledo arsă de soare. Așa că el a luat fatidica hotărâre: trebuia să mergem la târguri și hramuri. Mama nici măcar nu-l ascultă, dar el era convins de idee; a închiriat deci un microbuz vechi și hodorogit de la un prieten (ca să vezi!) și zile întregi a studiat drumul. Eu mă distram văzându-l așezat la masa din bucătărie, cu Antonio pe un picior, studiind itinerarul pe o veche hartă cu miros de mucegai, în timp ce mama frigea vinete, stând cu spatele la el. Îmi aduc aminte totul, ca și cum s-ar fi întâmplat

ieri: erau zile toride și lumea ieșea în stradă să discute vrute și nevrute cu vecinii și trecătorii. Casele din cartier erau toate deschise, și sunetele, mirosurile se amestecau între ele, la fel vocile de la televizor, care se suprapuneau peste cele de la radio, într-un vacarm care făcea însă ca zilele noastre să semene cu o sărbătoare. Antonio era prea mic, mie însă îmi era permis să ies din când în când, mai ales ca să mă duc la bunica. Fugeam la ea și o găseam așezată în fața intrării, care mie îmi plăcea mult, pentru că semăna cu vizuinile gnomilor. Și de fiecare dată era prinsă într-o discuție cu vecina, cu ucenicul de la băcănie, cu bătrânul de la etaj care ieșise pe balcon, cu un băiat călare pe scuter. Îmi zâmbea și mă prindea ca de obicei de bărbie, apoi își vâra mâna în sân și scotea o punguliță plină de mărunțiș. Căuta cu degetele ei ruginite și scotea întotdeauna o monedă de cinci sute de lire.

— Uite, Nenné, da' să vii repede înapoi!

Eu apucam micuța comoară și alergam la Carmine, care avea, la capătul străzii, un soi de bar în casă. Carmine era un bătrân centenar, cel puțin așa credeam atunci, până când bunica mi-a explicat că, în realitate, bunul Carmine era mult mai tânăr decât ea. Dar n-avea în gură decât doi dinți și o țigară, pe aia o avea tot timpul, așa că, zicea bunica, ar fi fost mult mai ușor să rămână fără cei doi dinți decât fără chiștoc. Casa lui, transformată în bar, era întunecoasă și mirosea a umezeală vara și a broccoli iarna, pe pereți era un tapet galben murdar și rupt, iar podeaua era toată zgâriată, și totuși îmi plăcea mult locul acela atât de misterios, unde într-un colț, ferite de cenușiul puținelor obiecte de mobilier și de mizerie, răsăreau parfumuri și culori: snackuri, drajeuri, gume de mestecat, țigări de ciocolată, fructe confiate, bomboane de ciocolată Baci Perugina, Tic Tac de portocală și de lămâie, și – cireașa de pe tort – grămezi de Big Baboi, preferatele mele. Le

luam, i le arătam lui Carmine, care de obicei era foarte ocupat să discute cu cineva despre fotbal, și lăsam să cadă moneda în mâna lui neagră și bătătorită. Uneori îmi zâmbea și îmi ciufulea părul, dar alteori, mai ales când era prins de discuția cu don Viclenzo, un bătrân care lucra ca frizer acasă la el, chiar lângă Carmine, nici nu mă vedea.

Fratele meu, Antonio, mergea deseori la don Viclenzo, care nu lua decât două mii de lire pentru un tuns, și avea și un căluț de lemn. Chiar așa, căluțul frizerilor adevărați, cei de pe via Toledo sau via Chiaia, care însă cereau șapte mii ca să te lase să te urci pe el, în timp ce te tundeau. Prin urmare, mama îl ducea pe fratele meu la don Viclenzo, care, am aflat mai târziu, nu era chiar frizer, numai că în adolescență lucrase doi ani într-o frizerie, măturând și nimic altceva. Eu îi priveam fața ascuțită și colțuroasă și-mi imaginam copilăria lui ciudată, în care-și petrecea timpul adunând ce nu mai servea, ce le era de prisos oamenilor. În orice caz, la un moment dat, nu știu cum, don Viclenzo intrase în posesia unui vechi căluț și astfel își adusese aminte de trecutul său: pusese taburetul în centrul micuței sale sufragerii și începuse să taie părul copiilor din zonă, care, la drept vorbind, în scurt timp începuseră să se prezinte în fiecare zi, nu ca să se tundă, ci ca să se urce pe căluțul cel frumos. Don Viclenzo, care e adevărat că avea fața ascuțită și că atunci când vorbea nu se înțelegea nimic, era însă un om cumsecade și-i plăceau mult copiii, pentru că nu spunea niciodată „nu”. Așa că îl iubeau cu toții, ca pe Carmine, barmanul, care, uneori, când bunica nu avea mărunțiș, îmi dăruia o bomboană și mă prindea de obraji cu degetele lui ude.

Uite, trebuia să vorbesc de tata și de ideea lui bizară de a vinde vată de zahăr pe la târguri și mă trezesc vorbind de copilăria mea ciudată, care nu vrea să stea departe de mine, pentru că e adevărat că am crescut fără tată și cu o mamă rigidă și nu

prea vorbăreață, dar mulți ani m-am putut bucura de prezența bunicii, care, atunci când nu avea bani, mă prindea de mână și mă ducea în casă să prăjim faimoasele crochete (chiar dacă afară erau treizeci de grade), pe care apoi mă trimitea să le duc, fumegând încă, afară, unde vecinii așteptau într-o tăcere plină de respect și, atunci când apăream, începeau să aplaude. Atunci, eu ridicam farfuria aproape la înălțimea feței, mândră nevoie mare, de parcă aș fi dus o coroană regală. Adevărul e că bunica își pusese în cap să se substituie în parte mamei, ca să-mi dăruiască puțină dragoste și mai ales câteva amintiri frumoase în plus. Bunica Giuseppina nu avea prea multă școală, dar înțelegea viața mult mai bine decât învățătoarele mele, și, undeva, într-un colțișor al sufletului ei mucegăit de umezeala din casă și din viață, știa că, fără o mamă bună, nu există o copilărie frumoasă. Le datorez deci după-amiezilor petrecute afară, pe strada ei, mestecând Big Baboi și încercând să fac balonașe tot mai mari, în timp ce ea se amuza privindu-mă și râdea copios, faptul că am reușit să pun deoparte, într-o cutiuță pe care o păstrez încă sub pat, câteva amintiri frumoase. Uneori, mai ales noaptea, când nu reușesc să dorm, întind mâna pe întuneric să caut cutiuța și mi-o imaginez plină de fundele colorate cu care ea îmi împletea părul, plină de Big Baboi împrăștiate, de Tic Tac de portocale, de monede calde încă de la pieptul ei, de crochete fumegânde și de biscuiți, și am aproape senzația că amintirile au mirosul acelor după-amiezi estivale, miros de căpșuni, portocale, friptură, cremă, umezeală, cafea, mare și tuf. Mi se pare că am fost fericită, ca și cum gâgâlicea aia cu cozi a fost o fetiță ca multe altele, și nu o ființă care lupta în fiecare zi ca să nu le arate celor două femei din preajma ei, și lumii întregi, că avea înăuntru, sub ochii vii, niște vânătăi care se formaseră de la multele mici lovituri pe care le primise de la viață.

Vânătăile acelea mă obligă să fiu azi așa cum sunt. Pentru că, din păcate, putem să le dăruim altora doar ceea ce am primit, și cel care a avut doar o îmbucătură nu-și pierde vremea cu mofturi, și atunci varsă pe masă tot puținul pe care l-a pus deoparte, fără să facă diferența între frumos și urât.

Indiferent dacă-i place sau nu.

Un ghem de dezamăgiri

În orice caz, sunt încă pe stradă, bucurându-mă de briza care-mi gâdilă obrajii și-mi ciufulește părul și ascultând doi străini care nici nu mi se mai par străini, care vorbesc și-și împărtășesc experiențe. În realitate, vorbește mai ales don Vittorio, care, în lumina soarelui, mi se pare mai puțin bătrân. Acum, de exemplu, îi explică lui Kevin cum și de ce au luat naștere Cartierele care se întind în stânga noastră, în timp ce ne plimbăm pe via Toledo.

— Știi de ce se numesc Cartierele Spaniole? întreabă mai mult pentru el însuși. Au apărut în 1500, din dorința regelui spaniol care le-a construit ca să-i găzduiască pe soldații ce trebuiau să reprime eventualele revolte ale poporului.

Dar Kevin nici măcar nu-l ascultă și-și vâră fața în vata de zahăr, în timp ce Alleria trage lesa și-l obligă să umble aplecat. Împing căruciorul și mă uit la copil întrebându-mă încă o dată cum a reușit să crească atât de educat și de politicos în familia aia ieșită din comun. Dar n-am timp să-mi răspund la întrebare, pentru că, între timp, Câinele Superior s-a oprit din nou în fața statuii vivante care e aici și azi, colorată în verde și încremenită în obișnuita poză soldățească. Unde găsește puterea să-și picteze tot trupul în fiecare dimineață? Eu, ca să-mi trag o linie cu creionul pe ochi, puțin lipsește să nu fac să cadă toți sfinții din calendar. Poate nu se spală, se îmbracă așa, colorat în verde.

Kevin se lasă dus de Câinele Superior și se apropie de el, eu și bătrânul, în schimb, rămânem să privim scena de departe.

— E un copil bun… comentează el, care nu isprăvise încă să-mi fluture vata de zahăr pe sub nas.

— Da. Și mă întreb cum poate fi copilul femeii ăleia.

— Ei, din fericire, pentru unii învățămintele par să nu aibă nicio putere…

— Nu vă face rău zahărul la vârsta dumneavoastră? întreb, uitându-mă la el.

— Ba da, cred că da, răspunde candid, apoi se întoarce la ceea ce-l interesează: să vorbească despre Kevin.

— Băiețelul ăla este exemplul viu al faptului că venim pe lume cu un caracter deja bine conturat și că, uneori, din fericire, părinții nu pot face nimic. Din când în când, se naște câte un copil care, cine știe de ce, e dotat cu anticorpi speciali, în fața cărora teribilul virus, pe care omenirea are tendința de a-l reproduce cu o răbdare de fier și cu multă mândrie, nu reușește să aibă efectele sale devastatoare. Vorbesc despre obediență.

Ar trebui să râd, și aș face-o dacă, exact atunci când își încheie fraza, ochii mei n-ar descoperi o scenă de neînțeles, una dintre cele care te fac să clipești des, să întinzi gâtul, să te bâlbâi, să te freci la ochi, să întorci capul de la dreapta la stânga ca să te asiguri că totul e cum trebuie, dacă lumea mai e încă aici și dacă halucinația a dispărut sau nu.

— Cred că ne aflăm în fața unuia dintre rarele cazuri în care copilul o educă pe mamă.

Dar eu nu-l mai ascult pe don Vittorio, pentru că ceea ce îmi sare în ochi e real, atât de real, că-i simt efectele pe trup: în scurtul timp de care don Mimi (un bătrânel care vindea anghinare fripte, pe via Toledo, în zilele de sărbătoare) avea nevoie ca să aprindă focul (câteva secunde), obrajii îmi capătă culoarea jăraticului, urechile încep să-mi țiuie și capul să-mi vâjâie. Mă țin cum pot de cărucior și-mi dau seama că vorbele lui don Vittorio se îndepărtează din ce în ce mai mult, împreună cu ecoul împușcăturilor soldatului artist, râsetele copiilor, lătratul vijelios al lui Alleria și vocea pătimașă a lui Kevin, care, sunt aproape sigură, mă cheamă de mai multe ori să merg să văd

statuia vivantă care nu se mișcă, dar care, n-aș vrea să greșesc, se uită fix tocmai la mine.

— Vin, mă aud spunând, dar e doar o șoaptă slabă.

Fac trei pași și ajung în fața soldatului (care într-adevăr pare să se uite fix la mine), prind mânuța lui Kevin, apoi mă întorc să privesc scena absurdă care se petrece la câțiva metri de mine. Dar de-abia am timp să-mi dau seama că sunt pe cale să fac cea mai mare figură de căcat din viața mea că, în secunda următoare, piciorul meu stâng se împiedică de marginea trotuarului și mă prăbușesc. Exact în brațele bărbatului colorat.

∵

Când îmi dau seama ce s-a întâmplat, mă trezesc cu tufișul ăsta care mă fixează uimit.

De aproape, soldățelul îmi aduce aminte de incredibilul Hulk, chiar dacă el n-are nimic incredibil, adică niciun mușchi pompat ca Manuel, nicio cămașă ruptă, și care, mai ales, mă privește cu o expresie destinsă. Clipesc de câteva ori ca să-mi revin din stânjeneală, dar nu găsesc curajul de a mă ridica, și mă las legănată de artistul care mă prinde în brațe ca și cum aș fi o fetiță.

Mâna lui Kevin mă aduce la realitate.

— Luce, te simți bine?

Drept să spun, niciodată nu m-am simțit mai bine, deși sunt întinsă pe trotuarul celei mai aglomerate străzi din Napoli, în brațele unui bărbat care, un mic detaliu, mi-o fi mânjit cu verde hainele, și chiar dacă în jurul meu sunt zeci de indivizi care observă curioși scena.

— E mai bine?

Vocea soldatului e caldă și n-are nimic milităresc, dimpotrivă, am senzația că mă aflu într-un basm unde totul e colorat și miroase a marțipan. Poți să te îndrăgostești la prima vedere de un soldățel? Fir-ar să fie, Luce, ție lucrurile simple nu-ți plac chiar deloc!

— Vrei să bei? întreabă el.

Dau să răspund că da, vreau să beau, dar nu pentru că mă simt rău, ci pentru că am gura uscată și nu-i chiar foarte drăguț să te trezești față în față cu un bărbat care reușește să te facă să te simți idioată doar din cauza ochilor și zâmbetului său, și să-l năucești cu respirația ta neplăcut mirositoare, pentru că era cât pe ce să leșini. Numai că intervine Alleria, care nu suportă absolut deloc să mă vadă îmbrățișând pe altcineva, și sare pe mine să mă lingă pe gât. Așa că sunt obligată să mă ridic în râsetele celor din jur, și, în haosul ăla, observ că și don Vittorio mă privește curios, ascuns în spatele unui grup de copii amuzați la culme de scena la care tocmai au asistat.

— Sunt bine, îi urlu și-i fac cu ochiul. Numai după aceea mă întorc spre soldat care, între timp, a scos o sticlă din rucsac și mi-o oferă.

— Mulțumesc mult! spun și dau pe gât o înghițitură zdravănă, chiar dacă sticla are același miros puternic de vopsea și ipsos pe care-l are și pielea lui.

Profit de clipa în care beau ca să găsesc un răspuns potrivit la întrebarea care, mai mult decât orice, îmi bombardează creierul de cel puțin două minute: într-adevăr ți-ai pierdut mințile pentru un necunoscut care îți zâmbește? Apoi îmi aduc aminte motivul pentru care am făcut o figură atât de mizerabilă: la câțiva pași de mine se afla mama. Și nu era singură. Mă întorc s-o caut inutil, întind gâtul și cercetez strada, dar, după cum pare, a dispărut. Poate a fost doar o halucinație.

— Îmi pare bine, zice pe neașteptate statuia și îmi întinde mâna, *je suis* Thomàs.

Uau, artistul e francez și când vorbește pare să cânte! Dacă mai stau încă zece minute, tipul mă face praf de-a binelea. Îi strâng mâna, fără să reușesc să scot un sunet, pentru că îmi dau seama doar acum că are ochii verzi, ca pielea vopsită, și buze de un roșu aprins, care-i pun în evidență albul strălucitor al dinților.

— Cum te cheamă? întreabă.
— Luce…
— Luce? Ca lumina? *Lumière*? Ce nume frumos!

Zâmbesc, chiar dacă ar trebui să plâng; îți petreci viața construindu-ți o platoșă, milimetru cu milimetru, așa încât să n-ai probleme atunci când ieși din casă, și-apoi e suficient să apară un tinerel francez care, ce să vezi, face pe artistul de stradă sub ferestrele tale, și te săgetează exact în singurul punct pe care l-ai lăsat descoperit.

— *Le chien est le votre*?
— *Le chien*?
— Câinele e al tău?
— A, da, scuză-mă, sunt încă puțin amețită…
— *Et l'enfant*?
— *L'enfant?*
— Copilul…

Mă întorc și-l văd pe Kevin, care-mi stă agățat de bluză, cu capul vârât sub brațul meu.

— Nu, nu, mă grăbesc să răspund, e copilul unei prietene…

Poate o spun cu prea mult elan, ca și cum aș vrea să mă eliberez de prezența lui, și poate Kevin o simte, chiar dacă nu spune și nu face nimic, pentru că ei, copiii, simt tot și își dau seama de tot, de un cuvânt nelalocul lui, de o intonație greșită, de un gest nesocotit. Rețin și păstrează micul necaz deseori fără ca măcar să-și dea seama, rămânând muți, astfel încât necazul se adaugă altora, și, cu timpul, contribuie la formarea unui soi de ghem de dezamăgiri pe care adulții îl numesc maturitate.

— Aș fi făcut pariu că e *ton fils, il est beau, tu es belle*!

Eu sunt născută în Cartierele Spaniole, bunica nu știa un cuvânt în italiană, mama a fost croitoreasă toată viața ei, tatăl meu a durat un fâlfâit de aripi, fratele meu n-a vrut să deschidă niciodată o carte și și-a luat o diplomă numai

pentru că, altfel, mama îl rupea în bătaie, ei bine, eu sunt singura care am crezut în învățătură, în citit, în evoluția prin cuvinte și cultură, singura cu care s-a mândrit familia noastră hăbăucă. Și totuși, în ciuda faptului că sunt licențiată, n-am ieșit niciodată de aici (ba da, cu școala am fost o dată la Tarquinia și altă dată la Alberobello), nu cunosc pământul natal al acestui francez care-mi vorbește cu o voce caldă, nu cunosc un alt mod de a trăi în afară de a te chinui, în fiecare zi, să ocolești gropile care-ți ies în cale. Viața mea e dintotdeauna un traseu cu obstacole pe un drum pavat cu pietre care, la primele ploi, sar ca niște pop-corn. Dacă am trăi într-un oraș normal, într-o lume normală, gropile ar fi acoperite imediat, pentru că, de când lumea, instinctul omului e acela de a umple golurile. Dar aici gropile nu se închid și ești obligat să le ocolești, și așa înveți regula de bază a acestui loc, puțin spus unic: și anume că nimeni nu va merge cu un pas înaintea ta pentru a acoperi prăpăstiile care-ți apar în drum, va trebui ca tu să știi să le ocolești, una după alta. Și dacă totuși, în cele din urmă, se întâmplă să cazi înăuntru, nu-i nimic, pentru că, în orice caz, printr-o piatră care sare în sus, viața te-a învățat nu atât să te ferești de gropi, cât să știi să amortizezi căzătura.

Da, am divagat, în realitate voiam să subliniez faptul că eu, în fraza pronunțată de soldatul francez, singurul lucru pe care l-am înțeles a fost cuvântul *belle,* care mi se pare că seamănă cu cel napolitan. Noroc că el râde de expresia mea uimită și îngenunchează în fața lui Kevin ca să-i dea mâna.

— Îți plac *les soldats*? întreabă.

Copilul își ascunde fața în spatele meu.

— Soldații îți plac?

Îi ciufulesc părul și intervin:

— Hai, piciule, răspunde, Thomàs te-a întrebat ceva.

Kevin dă din cap, privindu-l în continuare îngrijorat pe tânărul cu fața colorată, care înțelege că băiețelul e destul de speriat de aspectul lui, și atunci ia sticla cu apă și și-o varsă în cap, apoi scoate din rucsac un prosop și se șterge pe față. În cele câteva secunde cât durează operațiunea, am timp să mă întorc spre don Vittorio, care, din spatele frontului, pare să observe cu interes scena, cu pipa în gură și buzele strânse. Între timp, celelalte persoane, înțelegând că spectacolul s-a terminat, s-au îndepărtat și s-au amestecat în haosul general. Privesc din nou în fața mea, exact în momentul în care chipul lui Thomàs se ițește din prosop, și mi se oprește inima în loc pentru o clipă. Trăsăturile lui eliberate de vopsea par sculptate pentru ochii și gura sa. Părul creț și blond reflectă razele de soare care au reușit să ajungă până aici, și pe obraji barba scurtă pare să fi fost muiată într-un borcan cu miere. Nu poate avea mai mult de treizeci de ani, cu siguranță e mai mic decât mine. Cum e posibil ca un asemenea Adonis să ajungă exact sub fereastra mea? Nu putea rămâne în Franța, așa încât hormonii mei să stea acum cât se poate de liniștiți, ca întotdeauna?

— Mulțumesc că m-ai prins, reușesc în sfârșit să spun, îmi pare rău că ți-am stricat ziua de muncă.

Râde.

— Muncă? Asta nu e muncă! Să fii angajat e o muncă.

— Ești din Paris?

— O, nu, din Marsilia. Cunoști Marsilia?

— Da, după nume…

În timp ce vorbesc, îmi trec din când în când mâinile peste față, le vâr în buzunar, îmi întorc ochii peste tot, numai spre el nu, mă leagăn și zâmbesc fără motiv. Se întâmplă, când ai de-a face cu empatia, un lucru ciudat, pe care nici nu știu să-l explic și care însă e foarte asemănător magiei, te învăluie și te face să te prostești cu totul în fața altcuiva, incapabilă să-i susții privirea și să stai să-

l asculți, și atunci te gândești că te-au făcut greșit, cu mâini pe care nu știi niciodată unde să le pui și picioare care nici măcar nu încearcă să stea nemișcate. După câteva secunde de tăcere, spun:

— Bine, atunci la revedere… mi-a făcut plăcere să te cunosc…

El îmi prinde mâna și spune:

— Nu, *encore un moment*!

Nu știu dacă e pumnul în stomac pe care mi l-a dat Thomàs cu frumusețea lui sau scena șocantă cu mama (despre care, jur, voi vorbi mai târziu), dar aproape mi se pare că înțeleg franceza. Soldatul vrea să rămân, iar eu nu sunt în stare să-i spun „nu”, n-are decât să facă din mine ce vrea. Îmi trec limba peste buzele uscate, pe care rușinea le-a ruginit, o nuanță feroasă care aduce a lucruri abandonate, în timp ce mă gândesc la faptul că am crezut că sunt un băiețoi care-și râde de bărbați și de naivitatea lor, dar iată-mă aici, bâlbâindu-mă și zâmbind ca o broască, în așteptarea prințului care să mă sărute și să mă transforme în prințesă.

— Unde locuiești? mă întreabă.

Nu răspund imediat, pentru că mă întreb, ca o proastă, de ce un băiat atât de frumos și de tânăr a hotărât să-și piardă timpul cu mine, așa că pe fața mea nu se vede aproape nicio expresie fericită.

— Aici sus… Și arăt cu mâna străduța care urcă pe colină.

— În Cartiere?

— Da.

Acum ar trebui să-i dau adresa, sau cel puțin numărul de telefon, dar continui să-l fixez fără să scot o vorbă. El, evident, se convinge de faptul că sunt pe jumătate dusă cu pluta și se întoarce. Așa că sunt gata să mă întorc și eu la viața mea și la ziua alcătuită din Kevin (care nu știu ce legătură are cu viața mea) și din don Vittorio (și asta e straniu: că el face parte din viața mea), numai că Thomàs revine la mine și îmi strânge mâna dreaptă cu stânga lui. În cealaltă ține un pix, îl apropie de

încheietura mâinii mele și începe să scrie un număr. Și pielea mi se umple de reliefuri care amintesc de pielea de găină, ar spune mulți, chiar dacă mie nu-mi vine deloc să mă gândesc la găini, ci la un val invizibil și magic care, asemenea unui cutremur, e în stare să miște pentru o clipă suprafața. Când termină, studiază rezultatul și dă satisfăcut din cap, înainte de a spune:

— Eu stau tot timpul aici. Cel puțin câteva zile încă. *Si tu veux passer.*

— Poftim?

— Vii să mă vezi?

— *Oui,* răspund instinctiv, minunându-mă de mine însămi, pentru că, într-adevăr, n-am pronunțat niciodată un cuvânt în franceză. Numai că accentul acestui băiat, împreună cu aspectul lui, mă fac să mă simt învăluită și implicată, și așa mi se pare că nu pot să nu vorbesc ca el, care, am spus deja, aproape cântă. Ca să nu mai punem la socoteală graseierea, care îl face, dacă mai e posibil așa ceva, și mai atrăgător, și care mă face să mă înfiorez ori de câte ori pronunță un „r". Ce mai, băiatul îmi place mult, așa că-mi vine să-l imit, așa cum mi se întâmplă cu romanii. Atunci când stau două zile cu ei, și îmi vine să vorbesc la fel, și nu încetez până când nu ajung acasă.

— Ăsta e numărul meu, zice și-mi arată cu ochii încheietura mâinii, căreia nu i-a dat încă drumul. Apoi se lasă în jos lângă Kevin și-l întreabă:

— Vrei un cadou?

Copilul dă din cap în semn că da, și atunci Thomàs culege coiful de pe jos și i-l pune pe cap. Lui Kevin nu-i vine să creadă că este pentru el și-l privește pe soldatul stradal neștiind ce să spună, dar cu un mic zâmbet care-i luminează pupilele. Micul infam francez știe cum să cucerească inima unei femei, îmi spun.

Mie, când eram mică, nu mi-a pus nimeni un coif pe cap ca să se facă acceptat, nimeni nu s-a obosit să afle ce gândeam. Nu știu dacă mama a

avut pe cineva vreodată, sigur e că nouă nu ne-a spus niciodată nimic. Odată, aveam vreo unsprezece ani, am ieșit de la școală mai repede cu o oră, și acasă am dat peste un domn cu mustăți și cămașa încheiată până la ultimul nasture, care umpluse salonul de parfumul lui dulceag și grețos. Mama s-a prefăcut imediat că-i ia măsurile pentru pantaloni, dar se vedea de departe că nu era un client. Poate am fost șocată, poate era doar un prieten, în orice caz el, mi-a aruncat cu mare greutate o privire stânjenită și, după câteva minute, a șters-o.

Câteva zile n-am vorbit, și poate că ea s-a speriat că am suferit o traumă, pentru că a fost mult mai drăguță și mai atentă ca de obicei. În realitate, nu deschideam gura pentru că eram dezamăgită, cu siguranță nu mă supărase prezența bărbatului, ci faptul că nu se oprise și nici măcar nu încercase să se facă acceptat de mine, pentru că, drept să spun, nu așteptam altceva decât ca un adult să bage de seamă că exist. Au trecut aproape treizeci de ani de atunci, și chiar dacă fac totul pentru a demonstra contrariul, mai sunt încă în căutarea unui adult care să nu fugă speriat.

— Cum te simți, Luce?

— Bine.

— Se poate ști ce s-a întâmplat?

— Nimic, don Vittò, n-am fost atentă…

El mă studiază cu un aer interogativ, dar nu scoate o vorbă, își întoarce doar privirea spre Kevin, care zâmbește și-și ridică tot timpul ochii în sus ca să-și admire coiful.

— Ești foarte frumos! comentez și, drept răspuns, copilul râde și-mi dă mâna.

Dacă puștiul ăsta ar fi cu adevărat fiul meu, acum aș fi extrem de mulțumită să-i văd ochii fericiți, în care strălucește o lumină orbitoare, o sclipire de încredere în viață, în viitor și mai ales în el însuși.

Lumina aceea e singurul mare dar pe care poate și trebuie să ni-l facă un părinte.

Tot restul e fără importanță.

Obișnuințe

Poarta se deschide cu un pocnet și iese un domn gras cu mustăți și o față simpatică, care-și duce câinele în lesă. E tipul de la etajul cinci, iar prietenul său patruped, care se numește Dorothy, e o femelă frumoasă de brac. El ridică mâna și mă salută, eu fac la fel, cu un zâmbet de circumstanță, în timp ce încerc să-l potolesc pe Alleria, căruia, atunci când o vede pe Dorothy, i se zburlește testosteronul și nu mai pricepe nimic. I-am explicat că n-are de ce s-o facă pe îndrăgostitul cu aia, care e un câine de rasă și destul de îngâmfată, așa că nici vorbă să i se ofere lui, care-i o corcitură, cum se zice la noi, are blana zburlită și urechile de cocker. Dar Alleria nici nu vrea să audă, continuă să nu-i pese de stupidele reguli umane, și, până când ea va continua să treacă pe lângă el, va încerca s-o cucerească schelălăind, dând din coadă și lătrând seducător. Și cine știe dacă n-are dreptate el.

În orice caz, e ciudat că un domn simpatic cu un câine frumos nu știe nimic despre mine și despre viața mea și că pentru el totul e ca acum câteva luni, când eu nu aveam un câine de dus la plimbare, ci un bărbat cu care să mă culc. Orice existență, dacă te gândești bine, e un ecosistem încurcat și complex, în care trăiesc în echilibru nevroze, necazuri, frustrări, noutăți bune și rele, traume, dureri, mici momente de fericire și multe de plictiseală, și totuși, în ochii celorlalți, viața noastră e mereu aceeași. În ochii mei, zilele acelui domn trec liniștite ca întotdeauna, cu un câine frumos care-i ține companie, soția care-l așteaptă pe divan uitându-se la televizor, o fiică în partea cealaltă a orașului, care în curând va telefona ca să le spună noapte bună și să le dea la telefon vocea nepotului preferat. Cu toate astea, am impresia că liniștitul stăpân al lui Dorothy va fi avut uneori de

înfruntat furtuni, iar viața lui care se scurge domol se va fi schimbat într-o apă vijelioasă ce rupe malurile. Poate se va întâmpla mâine, săptămâna viitoare, poate s-a întâmplat deja, se întâmplă în fiecare zi, în spatele fiecărei uși, și eu nu știu nimic, noi nu știm nimic, și continuăm să ne salutăm de departe ca și cum viața ar sta acolo să ne aștepte, ca și cum ar fi suficient să ridici mâna ca să spui celor care te cunosc că e totul bine, totul e mereu la fel.

Știu, uneori o iau razna și încep să fac raționamente ciudate. Intru în ascensor și mă trezesc gândindu-mă la infam, cum nu mi se mai întâmplă de câtăva vreme. La ora asta s-o fi întors acasă (da, dar care casă?), poate face pipi și după aceea merge în bucătărie să-și pregătească cina, chiar dacă n-a știut niciodată să gătească. O să mănânce singur? Sau o fi invitat vreun prieten? Sau o fi vreo femeie lângă el? Cum reușesc oamenii să-și schimbe viața de la o zi la alta? Cum reușesc să-și modifice propriile obișnuințe fără să simtă o greutate în stomac?

Timp de doi ani, în fiecare seară, infamul punea masa și mă întreba ce avem la cină. Și apoi se întindea pe divan, așa încât eu să-mi pot vârî picioarele reci sub el. Oare cine-i vâră picioarele sub el acum? Unde găsește puterea să nu-mi telefoneze ca să-mi spună: „Te rog, Luce, nu te mai iubesc, dar mi se pare că viața nu are sens fără să te am alături ca să-ți încălzesc picioarele”?

Se spune că obișnuințele ne fac sclavi. Da, e adevărat, suntem sclavi inconștienți și fericiți ai propriului nostru destin, asemenea gladiatorilor care intră mândri în arenă și merg spre moarte fără să se revolte. Se spune că omul, pentru a fi cu adevărat liber, trebuie să trăiască fiecare moment ca și cum ar ultimul și să facă în așa fel încât nicio zi să nu fie la fel cu cealaltă. Se mai spune și că timpul vindecă rănile, că într-o dimineață te trezești brusc și îți dai seama că ai încetat să mai

suferi și nu mai ai nevoie de vechile lanțuri care-ți sfâșiau încheieturile fără ca tu să-ți dai seama. Știu că, mai devreme sau mai târziu, va veni și pentru mine dimineața aceea, dar știu și că până atunci n-o să pot face altceva decât să dau din cap și să-mi mut gândul de la miile de lucruri mici care-mi lipsesc.

Cu toții ne dorim o viață plină de mari aventuri, iubiri imposibile, visuri de urmărit și idei pe care să le punem în valoare. Cu toții murim de nerăbdarea de a ne azvârli cu brațele deschise în lume, pentru a ne demonstra capacitățile, pentru a spune că valorăm ceva, pentru a atrage atenția celorlalți și a găsi un sens acestui lucru imens, și totuși atât de mic, pe care-l numim viață. Seara însă, cu toții ne întoarcem acasă și ne așezăm comod pe divan, așteptând ca cineva să-și vâre picioarele reci sub noi sau să ne spună că e gata cina. Nu le-aș numi simplu obișnuințe, ci doar o manieră de a face bolta de deasupra noastră mai puțin impunătoare, ca să simțim că avem un loc unde sunt suficiente micile noastre gesturi cotidiene pentru a face ca lucrurile să funcționeze.

Să fii rutinier nu e chiar atât de rău.

Copiii sunt rutinieri. Și câinii.

Cele mai bune ființe din lume.

Piersicuța

În frigiderul meu există doar câteva felii de șuncă de Praga și două ouă. Torn uleiul în tigaie, apoi șunca mărunțită și ouăle și încep să învârt cu furculița, în timp ce casc. A fost o zi destul de grea; Carmen a venit să-l ia pe Kevin abia pe la zece. Copilul adormise pe divanul lui don Vittorio (alături de Alleria, care-și ținea botul pe picioarele lui), după ce a avut grijă toată seara de puiul de rândunică (am spus, nu știu cum se numesc copiii rândunicilor) și după ce i-a dat și un nume, un lucru la care eu și bătrânul nu ne gândiserăm. Se va numi Primăvara, pentru că e o rândunică și, deci, e fetiță (așa ne-a explicat Kevin), iar acum e primăvară, și rândunelele sosesc exact primăvara. Cred că e un nume puțin ciudat pentru o rândunică, ba chiar pentru oricine, dar evident că n-am spus nimic. În orice caz, păsărică se simte mult mai bine, a mâncat ca un haplea și a început să și ciripească.

Am descoperit că păsările nu se hrănesc cu bobițe pentru câini și nici cu lapte. Don Vittorio i-a pregătit un amestec de pesmet și ouă, cam așa ceva, pe care i l-a vârât în cioc cu seringa. Primăvara a început să ciripească și mai tare și să dea din aripi fericită, exact cum face Alleria, care, atunci când miroase mâncarea, nu cântă și nu zboară, dar începe să dea din coadă.

Don Vittorio a spus că prietena noastră va fi gata să zboare peste câteva zile și vom putea să-i dăm drumul.

— Vreau să fiu și eu, a urlat Kevin, vreau s-o ajut să se întoarcă la mama ei!

— Bine, tu o s-o împingi să zboare la mama ei! i-am spus ca să-l fac fericit.

În realitate, cred că mama Primăverii e deja departe, doar mamele-rândunele nu sunt ca mamele noastre, care uneori își risipesc viața

pentru cea a copiilor lor, ca să le-o poată reproșa mai târziu. Dar aș fi intrat într-un subiect dificil, așa că am renunțat.

— Și când te gândești că până de curând casa mirosea a bătrânețe, amintiri și nepăsare, și acum un băiețel doarme ghemuit pe divanul meu împreună cu un câine și, mai ales, ești tu, care ai deschis ferestrele și ai schimbat aerul, a spus don Vittorio la un moment dat.

Nu mă așteptam la asemenea cuvinte, așa că i-am oferit în schimb, de pe fotoliul aflat în fața divanului, un zâmbet stânjenit, în timp ce notele obișnuitului album de jazz venind de la pick-up inundă încăperea și par să coloreze totul într-un verde muștar. El continuă:

— Cred că acum nu se mai simte mirosul acela de stătut, spune trăgând aer în piept, uneori, după cum vezi, mirosul de umezeală dispare pur și simplu deschizând fereastra. Nu e nevoie să mergi cine știe unde. Apoi mi-a zâmbit și a adăugat: încerc să-ți mulțumesc, chiar dacă nu mă pricep prea bine.

— Don Vittò, nu vă pricepeți să mulțumiți, iar eu nu mă pricep să primesc complimente! Așa că e mai bine să tăcem!

Și-a scărpinat barba și m-a întrebat dacă mi-e foame. Am negat dând din cap și m-am uitat la ecranul celularului. Aveam trei sms-uri necitite. Primul era de la avocatul Geronimo: *Hei, fetițo, pe unde ești?* era scris. Al doilea era de la fratele meu, care mă întreba dacă am vorbit cu mama, și al treilea de la Manuel: *Piersicuță, toate bune?*

— Piersicuță? Da' cine te cunoaște? Cum își permite bufonul ăla umflat o asemenea familiaritate?

Don Vittorio a izbucnit în râs, și atunci mi-am dat seama că am comentat cu voce tare.

— Păi piersicuță nu e un cuvânt urât, dimpotrivă… a spus, piersica e un fruct suculent, dulce, moale, portocaliu și rotund.

— Mie îmi plac caisele, sunt mai tari, am răspuns în timp ce mă gândeam ce răspuns să-i dau fitnessistului ăluia.

— După mine, are dreptate el, ești o piersicuță frumoasă!

I-am aruncat o privire pieziță și am adăugat:

— Ar trebui să mă cunoașteți deja, sunt tot ce vreți în afară de dulce…

— Bine, dacă așa îți place să se creadă.

Apoi Alleria a oftat și Kevin a spus ceva de neînțeles; visau amândoi.

— Casele au nevoie de copii și de câini ca să nu îmbătrânească, a declarat el.

— Cu câinele am rezolvat-o, cu copilul mă mai gândesc!

Vittorio Guanella a tăcut, în timp ce sunetul unei vechi trompete continua să iasă melodios din pick-up, acoperit din când în când de zgomotul unui scuter care trecea la zece metri sub picioarele noastre. N-aveam chef să mă cert cu Manuel, așa că am pus telefonul pe masă și am continuat conversația:

— Și când te gândești că, atunci când eram mică, am alcătuit o listă cu lucrurile pe care le voi face atunci când cresc, înainte de a muri și…

— Te gândeai deja la moarte? m-a întrerupt el.

Se oprise cu căruciorul în mijlocul salonului, ținându-și mâinile încrucișate pe piept și pipa stinsă în gură.

— Păi, nu, nu știu, da, de fapt…

— Atunci n-ai avut o copilărie prea frumoasă, a conchis el.

— Drept să spun, există și mai bune…

— Și ce era pe lista aia? Să auzim…

— Acum nu-mi aduc aminte exact. Cu siguranță, spuneam, era câinele. Și o casă pe malul mării… să călăresc, să fac baie în mare noaptea… a, da, voiam să devin creatoare de modă… și să am trei copii, doi băieți și o fată.

— Până una alta, câinele îl ai, a comentat amuzat.

— Da, o dorință împlinită. Și am făcut baie în mare noaptea. Pentru tot restul cred că e cam greu…

— Bine, dar visurile sunt făcute ca să nu fie împlinite, altfel nu s-ar numi visuri. Și cine-ți spune că e greu? Poate n-o să ai o casă pe malul mării, dar pentru copii mai ai timp încă! Ai toată viața în față, nu începe deja să faci liste și bilanțuri. Când ajungi la bilanțuri, vin și regretele, și cu ele nu-i de glumit… sunt perfecte ca să te facă să te simți un bătrân numai bun de aruncat!

Și a râs îndelung, până când o tuse puternică l-a făcut să se oprească.

— Oricum, a reluat după un timp, eu cred că, în timp ce noi ne chinuim mintea încercând să ne căutăm drumul în viață și să ne împlinim visurile, să trăim cu adevărat viața pe care o vrem și mii de alte idei un pic banale, instinctul nostru, Eul, zi-i cum vrei, lucrează pentru noi și ne arată calea. Desigur, și el greșește uneori, se lasă dus în ispită de comodități și bunăstare, când, de fapt, ar vrea s-o ia pe cărări mai greu de străbătut, dar de cele mai multe ori o nimerește. În sfârșit, observând listele astea de lucruri făcute și de lucruri nefăcute, deseori ne dăm seama că există puține motive pentru care să le regretăm cu adevărat.

— Eu nu regret nimic, am replicat mândră.

— Bine faci, pentru că tot ce am făcut este ceea ce puteam face în acel moment precis al vieții noastre. Cred că, în cele din urmă, ceea ce suntem cu adevărat e scris în ceea ce a însemnat drumul nostru. Toate celelalte lucruri prezente în listele pe care le alcătuim pur și simplu nu făceau parte din noi, sunt false obiective, pe care le scriem acolo ca să ne simțim mai bine. În realitate am putea foarte bine să nu luăm niciodată în viață nicio hotărâre și să ne lăsăm conduși de instinct. Ba chiar sunt sigur că am fi cu toții mai puțin stresați dacă ne-am lăsa

în voia sorții, fără a avea aroganța de a crede că putem schimba vreo cale. Și sunt sigur că am trăi aceeași viață pe care am trăit-o. Ceea ce suntem se află în noi, restul e doar suprastructură. Superfluă. Suntem maeștri în a ne înconjura de lucruri superflue.

I-am lăsat timp să-și tragă răsuflarea și am spus:

— Azi după-masă, pe via Toledo, am văzut-o pe mama cu un bărbat pe care-l cunosc de mult și despre care credeam că e un client. Mă uitam la ea atunci când am căzut.

— Păi nu mi se pare nimic ciudat, ai spus că e singură…

— Întotdeauna am crezut că n-are nevoie de nimeni lângă ea.

— Toți avem nevoie de cineva care să ne facă să ne simțim speciali. Eu, ca să mă întorc la discuția despre liste, am avut o viață plină, poate nu cea pe care mi-am imaginat-o, dar bogată în multe lucruri și experiențe. Dar singurul regret adevărat e că n-am avut nicio persoană cu care să împărtășesc toate lucrurile astea frumoase.

Dintr-odată mi-a sărit în ochi fotografia de pe hotă.

— Cine-i doamna din fotografia aflată în bucătărie?

A închis doar pentru o clipă ochii și a spus:

— E o poveste lungă…

Era evident că n-avea chef să vorbească despre asta, așa că m-am întors la povestea mea.

— Se țineau de mână și mama părea fericită, avea o privire ciudată pe care nu i-am văzut-o niciodată, o lumină care îi îmbujora chipul.

— Poate era un prieten.

— Cu un prieten nu te ții de mână și nu zâmbești ca o adolescentă îndrăgostită.

— Ea nu te-a văzut?

— Cred că nu. Era din profil și se îndepărta.

Don Vittorio și-a masat obrazul și după o clipă a adăugat:

— E un lucru bun, pentru ea în primul rând, și pentru tine, pentru că, în felul ăsta, nu mai porți pe umerii tăi toată greutatea și toate responsabilitățile.

— Mă întreb de ce nu mi-a vorbit despre asta și de când se întâmplă.

— El cum e?

— Un bărbat distins, cu părul alb, elegant, înalt, destul de în vârstă.

Alleria a deschis ochii. Era cineva afară. După câteva secunde a bătut la ușă. Carmen a intrat în casă și a rămas interzisă în fața copilului care dormea cu un câine în brațe.

— Ia te uită, ce drăguți! a șoptit fără să salute măcar, apoi a scos smartphone-ul (care, apropo, are o husă plină de strasuri și două urechi ca Bugs Bunny în partea superioară) din poșetă și a început să fotografieze. Numai după aceea s-a dus la stăpânul casei și l-a îmbrățișat cu elan, ca și cum l-ar fi cunoscut de o viață.

— Kevin mi-a vorbit despre dumneata la telefon, ți-o zis „bunicu' Vittorio"! Și a râs amuzată. Apoi l-a strâns din nou pe sărmanul bătrân într-o îmbrățișare agitată, vârându-și jumătate din cap sub nasul lui.

Don Vittorio a rămas nemișcat uitându-se la mine uluit.

— A fost foarte cuminte, am spus atunci, ca să-l ajut pe nevinovatul meu vecin să respire din nou.

Ea s-a întors spre mine.

— Mii de mulțumiri, cu adevărat, a spus cu o voce blândă, în timp ce-și aranja o șuviță de păr după ureche, ați fost foarte amabili…

Și l-a luat în brațe pe copilul care continua să doarmă.

Alleria a căscat zgomotos și a sărit de pe divan.

— Cu cât îți sunt datoare? a întrebat apoi, și eu am profitat ca să spun ce aveam de spus.

— Cu nimic, nu-mi ești datoare cu nimic.

Carmen m-a privit uimită, așa că am oftat și am adăugat o frază pe care o pregătisem și grație

sfatului lui don Vittorio:

— Vin cu tine, trebuie să-ți vorbesc…

Comprimate efervescente

Am însoțit-o pe Carmen, cu intenția de a-i povesti cum stau lucrurile, a-i spune adevărul și gata.

— Ascultă, trebuie să-ți mărturisesc ceva, voiam să încep, dar ea mi-a luat-o înainte.

— Luce, nu știu de unde ai venit, dacă ești un înger și te-o trimis Tatăl Ceresc la noi, nu știu și nici nu vreau să știu, dar vreau să-ți spun că ai fost fundamentală, și că Kevin te cunoaște de câteva zile, dar vorbește despre ține de parc-ai fi cea mai bună prietenă a lui, și că, atunci când m-o sunat azi și mi-o povestit despre câine, avea o voce care semăna cu o păsărică care cântă, apoi mi-o povestit despre vata de zahăr și despre bunicu' Vittorio, și-atunci am început să plâng.

Avea ochii umezi.

— Pentru că Kevin n-are pe nimeni, în afară de mine. Adică are tată, dar ăla nu-i bun de nimic! Și poate nici io nu-s prea bună ca mamă, nu știu, uneori nu mă simt la înălțime, nu-l pricep când vorbește, și-aș vrea să-i spun multe lucruri, da nu reușesc…

Am încercat să n-am nicio ezitare și am răspuns sincer:

— Eu cred că tu ești o mamă bună.

Carmen s-a oprit și s-a uitat la mine, în timp ce o lacrimă îi aluneca pe obraz. Kevin dormea fericit cu capul vârât în pieptul ei generos și cu picioarele atârnând, iar Alleria era ocupat cu căutarea cine știe cărei urme importante pe stradă.

— Și tu ești chiar o fată bună, a declarat apoi, nu știu, cu tine simt să pot spune orice, pentru că tu mă-nțelegi.

În momentul acela ar fi trebuit să vorbesc, să-i mărturisesc vina mea și s-o întrerup ca să-i spun ce aveam de spus. Dar am ajuns lângă blocul ei.

— Tu n-ai copii, nu-i așa?

Am clătinat din cap, chiar dacă mă mai întrebase o dată.

— Cum reușești să fii așa de bună ca mamă?

În realitate, nu mi se părea că am fost prea bună, nu făcusem nimic extraordinar, în afară de faptul că am încercat să fiu drăguță. Ea, ca și cum mi-ar fi intuit gândurile, a adăugat:

— Știi ce mi-o zis Kevin? Că i-ar plăcea să stai cu noi.

M-am uitat în jos, stânjenită, și mi-am vârât mâinile în buzunar. După care am încercat să spun:

— Ascultă. Carmen, adevărul e…

Dar nu mă asculta, părea că n-o face cu nimeni, și a turuit înainte:

— Eu vreau să plec de-aici, Luce, vreau ca băiatul meu să crească lângă așa oameni, persoane ca tine, care or studiat, nu-s ignoranți ca mine sau ca taică-su, io vreau să devină avocat, inginer… dar ei nu vreau.

— Care ei?

— Tu chiar n-ai înțeles?

Nu știam ce să spun, așa că am tăcut.

— Bărbatu' meu îi un delincvent, unu care umblă cu fieru' la el. Toți din familie îs camorriști. Acum câțiva ani eram o proastă și habar n-aveam ce vreau, el mi se părea puternic, hotărât, zicea c-o să mă protejeze și avea mereu o grămadă de bani la el, duceam o viață frumoasă. Îmi plăceau toate chestiile alea, pentru că io n-am avut niciodată nimic, tata o murit când noi eram mici și ne-o lăsat numa' datorii. Așa că mama m-o-mpins, zicea că așa mă aranjam, ne aranjam toți.

Un scuter a trecut încet pe lângă noi și a dispărut. Ea a așteptat câteva secunde, a deschis ușa blocului și m-a împins înăuntru.

— Scuză-mă, da am făcut o obsesie, cred că el mă spionează. Spune peste tot că nu-s o mamă bună, că beau, că merg cu bărbați, pentru că vrea să mi-l ia pe Kevin!

În momentul acela am avut senzația clară că am așteptat prea mult pentru confesiune.

— Vrei să urci? a întrebat apoi și, ștergându-și fața cu dosul mâinii, și-a lăsat dâre de rimel pe obraz.

Am simțit spontan că trebuie să i-l iau pe Kevin din brațe, ca să-l apăr de tot rahatul cu care coloraseră mica lui viață, și ea m-a lăsat. În casă, m-a condus în camera copilului, în timp ce Alleria se culca pe covorul din salon.

— O mâncat, nu-i așa?

— Don Vittorio i-a comandat o pizza.

— Lui Kevin îi place la nebunie pizza, mai ales…

— … marinara. Știu, ne-a spus, am terminat propoziția cu un zâmbet.

Carmen s-a scuzat și a fugit în baie. Ar fi trebuit să-l pun pe Kevin în pat, dar am rămas în picioare, cu capul lui pe umăr, mirosindu-i gâtul transpirat, apoi am trecut la păr și mi-am pus nasul pe gene. Și atunci m-am gândit la nepotul meu Artur, care a venit pe lume, și nici măcar nu l-am privit în față, și la cum se poate să nu cunoști chipul unei persoane care va fi așa de importantă pentru tot restul vieții tale. Ca atunci când a venit pe lume Antonio, și mama se ascundea, pentru că, mi-a mărturisit mai târziu, nu voia să mă facă geloasă, iar tata, în schimb, mă chema să pun mâna pe burtă, spunând chiar așa: „Vino, zgaibă, vino să vezi ce extraordinar, cum se mișcă!”

Eu îmi puneam ezitând mâna pe abdomenul mamei și așteptam până când venea o lovitură, apoi alta, și sub buricele degetelor simțeam chiar mișcarea unui cot sau a unui genunchi, și aproape mi se părea că-l pot atinge, și mă întrebam cum îi e părul și ce culoare au ochii. Iar când mama se îndepărta, rămâneam acolo, năucită, cu întrebările mele fără răspuns, fără să reușesc să înțeleg cum o ființă umană cu mâini, genunchi, picioare și tot restul putea trăi în soiul acela de bășică plină de

apă (cum îi spusese tata) împingând toată ziua ca să-și fac un pic de loc. Poate acolo se formează cu adevărat caracterul unei persoane, în clipa aceea, care nouă ni se pare atât de veselă, dar care, pentru cine se află în interior, nu e câtuși de puțin așa, pentru că scopul său e să lovească cu toată puterea pe care o are pentru a-și crea un spațiu. Și cine știe dacă nu tot atunci înveți să n-o faci, să nu lovești pentru a ți-l cere, vreau să spun. Cine știe dacă tot ceea ce noi reușim mai târziu să fim în viață, după ce ieșim de acolo, nu e legat de acel fatidic moment, de prima noastră luptă adevărată pentru afirmare.

În cele din urmă, Carmen a tras apa, așa că mi-am revenit și l-am vârât pe Kevin în pat, încercând să potolesc senzația de rău care mă cuprinsese. Adevărul e că mă simțeam vinovată pentru situația paradoxală în care mă vârâsem și nici nu-mi plăcea deloc faptul că începeam să simt o dorință necunoscută până atunci.

— E frumos, nu-i așa? a întrebat când s-a întors.

— Îți vine să-l ronțăi, am glumit.

Carmen a răspuns fără să mă privească:

— Nu ziceam de Kevin, ci că e frumos să te simți mamă. Tu nu ești încă, da, în sufletul tău, știi deja ce înseamnă, o citesc pe fața ta.

M-am întors și m-am uitat lung la ea, ca și cum aș fi avut în fața ochilor mei un guru, un personaj luminat, care venea din Asia, din ăia cu un punct roșu pe frunte, și nu o femeie care nu terminase nici măcar opt clase și care a trăit toată viața pe o străduță din Napoli. Ea înțelesese înaintea mea ce-i cu senzația aia, cu fâsâitul lent și înfundat pe care mi se părea că-l aud urcând în mine, ca atunci când pui un comprimat efervescent în apă să se dizolve. În cele din urmă, am dat din cap și am răspuns:

— Am un nepot pe care nu l-am văzut încă, mă întrebam cum o fi.

— Și eu mă întrebam cum o fi Kevin când era în burtă. Speram să fie frumușel, da' nu puteam să

știu c-o să iasă așa o capodoperă!

— E ciudat că începem să iubim pe cineva, fără să știm măcar cum arată. E singura dată în viață când se întâmplă.

— Vezi? Tu ești o fată specială, te gândești la lucruri speciale și ești bună la suflet. Ascultă-mă pe mine: grăbește-te să faci un copil!

Pentru Carmen, și pentru mulți ca ea, ceea ce desparte orice om de o dorință e doar voința de a o pune în practică, de parcă viața s-ar apuca să rupă bilete pentru a-ți permite să intri în marele teatru ca să te bucuri de spectacol.

În salon mi-a oferit o țigară și mi-a dat cincizeci de euro. I-am luat fără să scot o vorbă, pentru că acum ce mai puteam să-i spun, că sunt un avocat, avocatul soțului ei, și că-i intrasem în casă păcălind-o, ca să văd dacă, așa cum se spune, n-are grijă de copil? Am luat banii și m-am gândit că, în sfârșit, mâine îl voi anunța pe Geronimo că renunț la caz și că n-o voi mai vedea pe doamna Bonavita și pe copilul ei. Numai că ea și-a adus aminte ce spusesem cu puțin înainte și m-a întrebat:

— Ce trebuia să-mi spui?

— Ce trebuia să-ți spun? am repetat, în timp ce mă gândeam cum s-o întorc.

— Ai spus că trebuie să-mi vorbești…

Am strâmbat din gură și am răspuns:

— Nu-mi aduc aminte, nimic important în orice caz.

Am stat să fumăm puțin înainte de a mă conduce la ușă. Aici, m-a prins de mână și a întrebat:

— Mâine ești liberă?

Eram pe punctul să-i răspund că nu, dar Carmen, ca de obicei, mi-a luat-o înainte:

— Ai putea să mergi să-l iei pe Kevin de la școală? Eu am o treabă. Școala elementară e la doi pași, un pic mai sus…

— Știu care e, am răspuns, numai că mâine…

— Te rog, m-a implorat, nu ne abandona. Te plătesc dublu. Cât vrei? Nu e o problemă. Claudia, fata de dinaintea ta, nu poate veni mâine, iar eu am nevoie de ajutor.

— Dar soțul tău nu-l vede niciodată pe copil?

— Soțu' meu? Nici vorbă, la ăla nici nu-i pasă, vrea doar să mi-l ia ca să mă pedepsească!

— Să te pedepsească pentru ce? mi-a venit spontan să întreb, înainte de a-mi da seama că mersesem prea departe.

Mi-a lăsat mâna și s-a sprijinit de ușă. Apoi m-a tras din nou înăuntru și a șoptit:

— Luce, tu trăiești aici, la câțiva pași de mine și Kevin, ai crescut aici, dar ești dintr-o altă lume. O cunosc pe maică-ta, cine n-o cunoaște, a cusut tivuri la tot cartierul, e o femeie bună, iar tu ești o fată bună. Ne-am născut și am crescut la câțiva metri distanță, dar zilele noastre n-ar putea fi mai diferite. Cine știe, tu și cu mine am fi fost prietene într-o altă viață…

Am privit-o fără să răspund, și ea a mers drept la țintă:

— În lumea mea, Luce, o femeie nu poa' să facă ce-am făcut io, nu se revoltă, nu cere divorțu' și, mai ales, nu amenință că… vorbește!

Am devenit mai atentă și ea a continuat:

— Dacă ar fi vorba numai despre mine, îți jur că n-aș fi zis și făcut nimic, cum fac multe altele. Da' de Kevin nu tre' să se-atingă, fiu nostru-i altfel, îl vezi și tu, îi inteligent, sensibil, curios, îi plac documentarele, îți dai seama, și benzile desenate! Învățătoarele mi-or zis că-i foarte inteligent și că, dacă studiază, are viitoru' asigurat! Kevin n-are nicio legătură cu taică-său și cu porcii ăia ca el, și nici nu tre' să aibă! Ăla ar vrea ca copilu' să crească pe stradă și mâine să meargă cu el. Atunci i-am zis că, dacă nu-i de acord cu divorțu' și nu-l lasă în pace pe Kevin, mă duc la carabinieri.

În clipa aceea am simțit o furnicătură ciudată de-a lungul brațelor. Fapt e că am reușit să stau

departe de toată mizeria asta treizeci de ani, cu toate că trăiesc în ea; am ocolit-o în fiecare zi, în fiecare moment, mai ales datorită mamei și bunicii, și când colo, îmi dau seama că sunt înăuntrul ei, amestecată într-o poveste mai mare decât mine, cu un picior într-o parte și cu celălalt în alta. Carmen se confesa, iar eu simțeam că mă cuprinde frica.

— Din momentu' ăla o-nceput războiu' dintre mine și ei. Pentru că aici nu tre' să pronunți niciodată cuvântul „carabinieri". Da' io am zis-o numa' ca să-mi salvez copilu', și el o știe prea bine. Da' vrea să mă pedepsească oricum, și vrea să mi-l ia pe Kevin.

Am plecat capul, temându-mă că ar putea să descopere pe chipul meu un sentiment de vinovăție, iar ea a profitat ca să adauge;

— Mâine am de mers la avocat, de-aia îți cer să ai tu grijă de Kevin. Cu tine îi place și o făcut o obsesie pentru câinele tău, mi-o zis că aveți și-o păsărică…

— Bine, mă ocup eu, nu-ți face griji, am cedat în cele din urmă.

M-a sărutat pe obraz și, înainte de a închide ușa, a repetat:

— Da, într-o altă viață am fi fost bune prietene.

∵

Când am coborât în stradă, o ploaie ușoară își făcea loc cu gentilețe printre blocurile din cartier, și pavajul lucea în lumina gălbuie a lampioanelor. Alleria trăgea să se întoarcă acasă, iar eu mă uitam la cerul plumburiu pe care se reflectau luminile roșiatice ale orașului și, între timp, încercam să opresc senzația aceea ciudată, fâsâitul care nu se oprise, dimpotrivă, îmi ajunsese în gât.

Acum sunt aici, în bucătăria luminată de un bec alb care se încălzește încet și te învăluie într-o lumină aseptică, asemenea celei din spitale. M-am lăsat convinsă de mama, care dintotdeauna a fost pusă pe economii, și nu m-am gândit că, dacă

trăiești singură și mănânci singură, nu poți avea o lumină rece să-ți țină companie, ci ai nevoie de căldură, de cât mai multe culori și mirosuri cu putință.

Seara, când cobor cu Alleria, privirea îmi cade pe fațadele blocurilor din jur și le găsesc pline de ferestre galbene, care mă ajută să-mi imaginez că în spatele fiecăreia dintre ele există o familie care mănâncă și povestește cum a petrecut ziua. Așa că mâine dimineață mă duc să-mi cumpăr unul dintre becurile alea vechi, cu un fir înăuntru, care, imediat cum apeși pe întrerupător, sunt gata să împrăștie în încăpere lumina lor galbenă, cele care te fac să te simți acasă, pentru că locuințele sunt dintotdeauna iluminate în galben, culoarea cu care desenăm soarele, încă din copilărie.

Termin de mâncat omleta, beau, din două înghițituri, o sticlă de Peroni caldă, râgâi ușor și apoi mă ocup de Alleria, care-și întinde botul spre mine. Și chiar în fața lui mă hotărăsc să alung în sfârșit soiul acela de spin pe care, de vreo oră, mi se pare că-l simt înfipt în amigdale. Îl privesc și spun:

— Știi care-i adevărul, Câine Superior? Că atunci când încerci să uiți lucrurile urâte din trecut, riști să le uiți și pe cele importante.

El își lasă capul într-o parte încercând să înțeleagă ceva și-mi linge mâna. Îmi apropii gura de urechea lui și șoptesc:

— Am să-ți mărturisesc un secret…

Ochii lui blânzi devin mai atenți.

— Adevărul e că eu am avut un copil…

Cele două inimi ale mele

Aveam optsprezece ani, iar el nouăsprezece. Îl chema Nicola, dar eu îi spuneam Nic, pentru că la vârsta aia înțelegi că un nume nu-i decât un nume, iar normalitatea ți se pare ceva înspăimântător, de care trebuie să fugi, dacă vrei să simți viața, nu s-o lași să treacă peste tine, cum a făcut mama ta, și, înaintea ei, bunica ta, și cum fac vecinii tăi, care se strecoară pe furiș în ascensor, imediat cum te văd apărând în holul de la intrare, sau colegii de școală, care stau în bancă sprijinindu-și fața somnoroasă în palmă, fără să înțeleagă că tocmai acolo, în clipa aceea de plictiseală, viața le scapă printre degete, incapabili să înțeleagă că astăzi hotărăști ce vrei să fii mâine, și că dacă nu începi să ari pământul și să-l semeni, te vei trezi cât se poate de curând cu un câmp plin de buruieni.

— De ce ții atât de mult să treci drept ciudată? întreba mama de câte ori mă vedea ieșind cu bocanci și salopete sau cu părul pieptănat cu creastă.

— Mi-e silă de normalitate, ba chiar mi-e frică, pentru că tocmai în persoanele normale își face loc răutatea de fiecare zi, cea mai rea dintre toate, răspundeam mândră.

Ea pufnea și se întorcea la cusut. Mergeam la școală, pentru că îmi spuneam că era singurul mod de a scăpa de semiviața cu mama, care știa să cârpească hainele altora, dar n-avea idee cum să repare existența ei sfâșiată și pe a noastră, a mea și a lui Antonio, care, inevitabil se sprijinea pe a ei, și de aceea exista riscul să crească șubredă, pentru că, dacă terenul este moale, rădăcinile nu țin. Dar viața mea creștea bine, iar rădăcinile se prindeau în fiecare zi tot mai mult de pământ, care era pântecele meu, unde păstram visurile, speranțele, iubirea pe care nu o primisem și cea pe care o aveam încă de dăruit, rugăciunile nespuse și

întâlnirile ce mă așteptau, ca și frazele neascultate vreodată. Acolo era toată viața mea netrăită încă.

Până în ziua în care am descoperit că sunt însărcinată.

Îmi amintesc că am făcut testul în toaleta școlii și, când am intrat din nou în clasă, nu mai știam unde mă aflu, mi se părea că lumea se topise ca un tiramisù și-mi cădea în cap. Profesoara explica, iar eu mă țineam de burtă și-mi înfigeam unghiile în carne, ca și cum aș fi putut, în felul ăsta, să mă eliberez de străinul care luase în stăpânire pământul meu, cultivat cu atâta grijă. Nu mi-aș fi aruncat viața pe apa sâmbetei, nu mă simțeam în stare să am un copil, nu mă simțeam în stare să fiu mamă. Și, de fapt, nu-l iubeam pe Nic, poate nu-l iubisem niciodată. Dar nu știam cu cine să vorbesc și mi-am petrecut noaptea în pat cu capul înfundat în perna udă de lacrimi, spunându-mi că o să reușesc să depășesc momentul și luptându-mă cu dorința de a mă scula și a merge să-l trezesc pe Antonio. De mai multe ori, am pus picioarele goale jos ca să-i cer ajutor, dar m-am întors din nou sub pătură. Era un copil care avea deja problemele lui, cum ar fi putut să mă ajute?

Cu mama nici nu mă gândeam să vorbesc, aveam nevoie de cineva care să mă iubească, dar care, în același timp, să nu mă constrângă să iau hotărâri pe care nu voiam să le iau. Așa că mi-am luat inima în dinți și m-am dus la bunica. Era iarnă, și scăunelul ei hiberna într-un colț din bucătăria inundată ca întotdeauna de mirosul de paste.

Ea m-a cercetat cu privirea.

— Nenné, ce s-a întâmplat? Ai un necaz, nu-i așa? a întrebat.

N-a terminat întrebarea, că am izbucnit în hohote de plâns. M-a pus să stau lângă ea, m-a îmbrățișat și m-a mângâiat pe capul vârât în pieptul ei generos. Îmi amintesc și acum degetele ei noduroase, pline de făină, mirosul de aluat

impregnat în șorț și îmi amintesc și mângâierile care au durat un timp infinit, mâinile care-mi netezeau părul și-mi ștergeau lacrimile. Am început să vorbesc după câteva minute, chiar dacă lacrimile și mucii mă făceau să mă opresc doar după câteva cuvinte. A ascultat în tăcere, continuând să mă mângâie pe cap, și, când am terminat, s-a ridicat și s-a dus la aragaz ca să pună un ceainic pe foc, a așteptat să fiarbă apa, apoi a pus înăuntru mușețel și a turnat totul într-o cană pe care mi-a întins-o, cu obișnuitul ei zâmbet plin de iubire. Am privit-o și m-am simțit protejată, sigură că nimic nu mi se va putea întâmpla pe lumea asta, atâta vreme cât ea era lângă mine, bătrânica asta căreia nu-i fusese suficientă o viață ca să învețe să citească decent, dar căreia, acum o știu, viața îi fusese suficientă pentru a înțelege că, dacă vrei să ai de-a face cu dragostea, trebuie să te înarmezi cu mult curaj, iar dacă nu-l ai, trebuie să-l găsești, pentru că, dacă există un singur element, pe mingea asta plină cu ură căreia îi spunem Pământ, în stare să ne arate frumusețea a tot ce ne înconjoară, acesta e iubirea.

— Nenné, a spus când s-a întors lângă mine, știu că ești tânără și ai toată viața în fața ta, iar acum nu te gândești la un copil, pentru că ai o mie de planuri în cap. Da' știu și că, atunci când ți se întâmplă ceva atât de important, cu adevărat foarte important, și anume să ai de-a face cu viața, ei bine, atunci trebuie să ții cont de asta, chiar dacă nu vrei.

Am încercat să spun ceva, dar ea mi-a întins batista pe care o ținea în sân și a continuat:

— Uneori e nevoie de puțină răbdare, fetița mea.

— Ce vrei să spui?

— Că trebuie să te lași dusă de viață, și nu să alegi tu pentru ea, pentru că, mai târziu, s-ar putea să-ți pară rău.

— Nu vreau s-ajung ca mama.

Bunica Giuseppina mi-a răspuns hotărâtă:

— Nenné, dacă au fost niște momente în care am văzut-o fericită pe maică-ta, au fost exact atunci când te-ai născut tu și fratele tău!

Mi-am dus mâinile la gură și am început să-mi rod unghiile.

— Nu uita: copiii nu-ți iau niciodată nimic, a continuat ea, eventual îți dau. Ascultă-mă pe mine, nu face prostii!

I-am promis că o să mă gândesc, dar n-am făcut-o, pentru că aveam un singur obiectiv: să nu fac ca mama, care se sacrificase pentru noi. Unde e scris că iubirea unui părinte trebuie să fie una de sacrificiu? Eu simțeam nevoia de a avea încă experiențe, pasiuni, emoții. Nici măcar nu mi-a trecut prin cap că, poate, pasiunile, experiența, emoțiile se aflau închise exact în viscerele mele.

Lui Nic i-am spus-o duminica următoare, pe obișnuita noastră bancă, doar pentru plăcerea de a-l pedepsi.

— Aștept un copil, am început pe un ton glacial, imediat cum a ajuns lângă mine.

El a căscat ochii mari și puțin a lipsit să înceapă să plângă.

— Nu-ți face griji, n-am nici cea mai mică intenție să-mi stric viața, am adăugat imediat după aceea.

Nic mi-a studiat privirea.

— Și ce-o să facem?

— Și ce-o să fac? Îl omor, asta o să fac!

— Nu spune așa, a bolborosit, tulburat.

— De ce, te deranjează să auzi vocea adevărului?

— Bine, de fapt, acum, nu-i încă un copil, nu-i nimic… decât o grămadă de celule!

— Sigur, nu e nimic, am spus fără să-l privesc.

Apoi m-am ridicat și l-am lăsat acolo.

Nu l-am mai văzut niciodată. Mai bine, altfel ar fi trebuit să-i urlu în față la ce m-am gândit în dimineața aia și în toate diminețile următoare,

adică să-i urlu că nimicului ăla, grămezii ăleia de celule începuse probabil să-i bată inima.

Două zile mai târziu, falsa siguranță mă părăsise deja și își făcea loc în mine o senzație ciudată, pe care, atunci, nu puteam s-o descifrez, dar pe care am retrăit-o imediat ce fratele meu mi-a vorbit despre Arturo. La un moment dat, noaptea târziu, mi-am trecut mâna peste pântece și am simțit o căldură neașteptată, care mi-a făcut pielea de găină. Atunci, m-am întors pe o parte și m-am ghemuit în poziție fetală. Nu-mi aduc aminte de cât timp am avut nevoie ca să adorm din nou, îmi amintesc însă că, în momentele alea, s-a cuibărit în mine convingerea că eram pe punctul să fac cea mai mare greșeală din viața mea.

În dimineața următoare m-am trezit cu colici teribile, am fugit la baie și m-am așezat pe toaletă, chinuită de crampe.

Nu era colonul.

Pentru o scurtă perioadă, am avut două inimi care pulsau în mine. Și nu mi-am dat seama. Și n-am avut curajul să le protejez.

Pentru o minusculă porțiune din viață, am avut în mine frumusețea.

Și n-am știut s-o țin.

Schizzechea[23]

Hectogram mă privește pe furiș cum pufnesc, sprijinită de biroul meu, așteptând ca avocatul Geronimo să-mi facă marea onoare de a mă primi. Sunt nervoasă, pentru că dintr-odată mă simt nepotrivită în locul ăsta și pentru munca asta.

— Ce-i, Pasquà, întreb la un moment dat, deranjată, trebuie să-mi ceri ceva?

Se oprește surprins și răspunde:

— Nu, de ce?

— Pentru că din când în când îți ridici dovleacul din spatele computerului și mă fixezi!

— Nu, nu-i nimic, scuză-mă… zice ezitând și-și duce mâna păroasă la gât.

Pasquale Acanfora e un om cumsecade, dar de o urâțenie care aproape aduce a obrăznicie. E chel și-și trage părul dinspre ceafă pe vârful capului, e plin de păr pe brațe și, îmi imaginez, și pe spate, poartă ochelari cu lentile groase pe ochii mici, are buze subțiri care se pierd pe fața lui mare. E slab și jigărit, cu o față disproporționată față de trup, cu niște obraji dolofani și aspri din cauza bărbii foarte negre, pe care și-o rade în fiecare dimineață fără prea mari rezultate.

Pentru a înțelege cine e cu adevărat Pasquale Acanfora, e suficient să spun că, vara, începe să poarte un set complet de cămăși cu mânecă scurtă, peste maioul de lână de sub care ies la iveală câteva fire de păr alb. Dar, spuneam, e un om cumsecade, unul dintre cei care, în ciuda numeroaselor lovituri, n-a înțeles că lumea e un vechi bar înghesuit pe o străduță din port, un loc mizerabil plin de nătărăi și care miroase a urină.

Nu e greu de imaginat că la școală, cu figura lui bună și privirea mioapă, a fost chinuit de cei mai mari decât el. De altfel, acum, când are aproape cincizeci de ani, pare încă elevul model așezat în prima bancă, cel care primește o scatoalcă după

cap imediat cum își permite să se oprească în apropierea vreunui golan așezat în ultimul rând. Poate pentru că mie îmi plac oarecum neadaptații, Pasquale și cu mine avem o relație bună, chiar dacă a trebuit să mă obosesc destul de mult pentru a-i câștiga încrederea. Ei da, pentru că tipii ca Pasquale, adică martirizații existenței, de cele mai multe ori, odată ajunși la vârsta maturității, nu învață să-și scoată ghearele și să lupte, nu, mai degrabă învață să nu se mai încreadă în oameni, așa încât, dacă până și viața, la un moment dat, aproape de milă, se hotărăște să le dea ceva frumos, de cele mai multe ori ei nici nu-și dau seama. Sunt cei care te privesc mereu pe furiș, cu o expresie de antipatie întipărită pe chip, care nu se apropie de tine, nu te îmbrățișează, de sărutat nici vorbă, și în locul mâinii îți întind un șnițel rece. Privit cu ochi neatenți, Hectogram ar putea să pară un șoarece de bibliotecă, care mai e și cu nasul pe sus, dar nu e așa, niciodată nu e, pentru că astfel de personaje au puteri ascunse pe care mulți nici măcar nu și le imaginează; în primul rând este extrem de bine pregătit (motiv pentru care se bucură în mod special de considerația lui Arminio Geronimo), și, lucrul cel mai important, are o lume interioară pentru care l-ar invidia orice copil. Pasquale Acanfora, în realitate, e un copil, cum sunt toți cei care înăuntrul lor păstrează încă un teritoriu necontaminat, făcut din povești și visuri nerealizate și, probabil, nerealizabile.

Și poate tocmai asta mi-l face simpatic, deși nu are niciun pic de umor și nu râde aproape niciodată, exact faptul că, la vârsta lui, aparține încă acelui segment de omenire care speră în fiecare zi că se va împlini una dintre multele dorințe pe care le clocește. Partea rămasă e compusă din cei care au înlocuit visurile cu certitudini, și tocmai ele, certitudinile, dau peste cap mica lume în care suntem obligați să trăim împreună, unii cu alții.

Pasquale nu are o soție, nu are copii, și locuiește cu o mamă de optzeci de ani. E ca și cum ar fi îmbrăcat tot timpul cu un impermeabil pe care emoțiile curg o clipă și apoi dispar. Și totuși, în inima atrofiată a acestui șobolan de birou lucește o scânteie: iubirea neîmpărtășită pentru Giovanna Forino.

În cameră intră chiar ea.

— Luce, avocatul e liber acum. A spus că trebuie doar să-i dea un telefon scurt soției și poți intra.

O dâră de parfum ieftin mă face să mă strâmb. Mă întorc și-l văd pe Pasquale, care, ca îmbătat de miros, și-a luat lăbuțele de pe tastatură, și-a scos ochelarii și și-a umflat nările în încercarea de a inhala cât mai multă aromă posibilă de la muza lui. E clar că ea nu se obosește să-i arunce nici măcar o privire, se întoarce pe călcâie și-și duce impozantu-i fund în afara orbitei noastre.

— Pasquà! zic, dar el nici nu mă aude, și fixează buimac locul ocupat cu puțin înainte de fesele lui madam Fiorino.

— Pasquà!

— Da?

— Parc-ai fi un idiot care n-a văzut în viața lui un fund de femeie!

Cască ochii și întreabă:

— Da' ce vrei să zici?

— Nimic, Pasquà, nimic, numai că, parafrazând-o pe mama, viața știe uneori să fie o curvă, și de atâta bătut pe nenorocita aia de tastatură, trece încet prin spatele tău, lipindu-se de perete, iar tu nici măcar nu-ți dai seama.

Pasquale mă privește cu o expresie nesigură.

— Îți spun că ar trebui să faci ceva cu Giovanna și cu tot restul pe care-l mai ai de realizat.

Șoarecele își pune ochelarii și se întoarce la computer. Nu-i place discuția.

— Ți-ai găsit un apartament?

— Nu încă.

— De un an tot cauți…
— Așa-i…
— Dar cel puțin i-ai spus mamei tale că vrei să locuiești singur?
— Luce, n-ai nimic de făcut în dimineața asta?
— Nu, aștept, după cum vezi. Așa că pot să stau aici să te bat la cap.
Nu răspunde.
— Să știi c-o fac pentru tine. Dacă nu te împinge nimeni de la spate, ești în stare să-ți petreci toată viața bătând pe nenorocita aia de tastatură și așteptând ca, mai devreme sau mai târziu, să-ți pice ceva din cer, care să-ți amestece cărțile.
Pasquale continuă să scrie.
— Îți mulțumesc pentru grijă, dar sunt adult și vaccinat, știu să mă descurc singur.
Rămânem tăcuți, el scriind, eu fixând cerul, până când sună telefonul de la Arminio. Pot să merg la el și să-i spun ce cred. Înainte însă, mai am o ultimă informație pentru colegul meu.
— Eu aș avea o locuință…
Hectogram ridică în sfârșit privirea și mă fixează plin de curiozitate.
— E aproape de mine, la câteva blocuri mai încolo… în centrul Cartierelor. Nu costă mult și ești la doi pași de via Toledo.
Pasquale își scoate ochelarii.
— E mobilată?
— Da, sigur.
În realitate, habar n-am, dar nu pot rezista tentației de a-i face o glumă proastă infamului.
— Dacă ești de acord, azi vorbesc cu prietenul care o are, acolo locuia sora lui.
Pasquale pare să se gândească prea mult, așa că sunt obligată să-l îmboldesc din nou.
— Mai stai să te gândești? Vrei să-și petreci toată viața cu mămicuța, da?
Rozătorul coboară privirea.

— Și dacă ai reuși s-o cucerești până la urmă pe Giovanna, șoptesc, ce faci, o duci acasă la mămicuța?

Perspectiva pare să-l tulbure cu adevărat, pentru că ridică din nou capul și spune brusc:

— OK, ai dreptate, vorbește cu prietenul tău. Poate că e destinul cel care mă cheamă.

— Bravo, spun și-i dau o palmă pe umăr, e destinul. Și când el cheamă, n-ai ce face.

Pasquale zâmbește mulțumit, așa că îi fac cu ochiul și o pornesc spre avocat. Mi-l imaginez deja pe Pasquale, sărăcuțul de el, în ghearele harpiei de Giovanna. Așa merg lucrurile, deseori, tipi ca Pasquale se cuplează cu femei ca Giovanna, care fac ce vor cu ei și-i păcălesc când vor (cum am făcut eu cu puțin înainte). Dar e tot atât de adevărat că, fără asemenea femei, toți Pasqualii de pe lumea asta și-ar petrece oricum viața ascultând de o mamă asupritoare și anxioasă.

Cel puțin așa, din când în când, Pasquale și Giovanna ar putea să și-o tragă.

∵

Avocatul îmi iese în întâmpinare cu un rânjet șiret și îmi pupă mâna, gest care-mi întoarce pur și simplu stomacul pe dos. Un detaliu interesant al lui Arminio Geronimo e că ochișorii lui vioi se află exact la înălțimea țâțelor mele, motiv pentru care, în prezența lui, mi se întâmplă ceva neobișnuit: mă simt o lungană.

— Luce, scumpete, ce mai faci? Manuel mi-a spus. Vino, stai jos.

Deja, doar la auzul cuvântului „scumpete” mi-o ia razna tot sistemul nervos, ca să nu mai vorbesc de faptul că manifestă o grijă și o dulcegărie care, cu mine, nu vor funcționa niciodată. Îmi las fundul să cadă pe fotoliul de piele de o culoare căcănie și aștept să facă și el la fel. Mă privește și continuă să zâmbească, eu însă am o față de buldog furios, cu obrajii care aproape îmi atârnă.

— Am auzit c-ai reușit s-o cunoști pe doamna Bonavita…

Se așază picior peste picior și-și scoate pentru o clipă verigheta. Pare un gnom din romanele lui Tolkien.

— Da…

— Și cum ți se pare?

— Problema nu e ea, ci soțul ei…

Avocatul se așază mai bine pe fotoliu.

— Da, ai dreptate, zice, ne-am băgat într-o situație dificilă.

— Carmen e obișnuita femeie din cartierul meu, care a avut o copilărie urâtă, a fost crescută și educată pe stradă, fără să aibă cine știe ce perspective, și a ajuns să trăiască o viață pe care destinul i-a confecționat-o.

Geronimo se gândește o clipă și apoi spune:

— Luce, odată mi-ai povestit că ai fost ministrantă în copilărie, e-adevărat?

— Ce legătură are?

— Are, are, pentru că se vede că ai o viziune creștină despre viață. Cu toate că faci tot ce poți ca să pari rea, uneori ești de-a dreptul bigotă!

Uf, și eu care speram că nu trebuie să fac o scenă!

— Domnule avocat, ce bigotă?! Aici e vorba despre omenie care, din fericire, nu le aparține doar creștinilor, dimpotrivă, multor catolici le lipsește. E ceva ce ai sau n-ai.

Îmi oferă un zâmbet pervers; poate nervozitatea mea îl excită, poate piticii din creierul lui își imaginează o scenă violentă de sex făcut pe masa de sticlă.

— Dumneavoastră aveți? Omenie… întreb ca să-l provoc.

Dar nu cade în cursă.

— O, Luce, nu mă face să-mi pierd timpul cu jocurile tale. Omenia nu-ți dă de mâncare, știi sau nu? În plus, ai descris-o pe femeia aia ca și cum ar

fi o nenorocită care a fost obligată să se mărite cu un delincvent.

— N-am spus asta.

— Și tu te-ai născut acolo, și, din câte știu, n-ai avut o viață ușoară, dar totuși te afli de cealaltă parte a baricadei, în comparație cu signora Bonavita.

Mă uit la chipul lui Gargamel, satisfăcut că l-a capturat pe Papa Ștrumpf, și pentru prima oară nu știu ce să spun.

— Putem întotdeauna să alegem, conchide după o clipă.

Nu pot să-l las să aibă ultimul cuvânt, nici dacă are dreptate. Îmi iau avânt și încep:

— Domnule avocat, faza asta frumoasă New Age ar fi potrivită pentru Manuel Pozzi, nu pentru cine a crescut pe o stradă mucegăită, fără niciun exemplu de urmat. Eu am avut norocul să am două exemple de urmat. Adevărul e că ar trebui mai întâi de toate să putem alege unde ne naștem. Și din cine. E o chestiune de clipe; dacă ajungi în burta greșită, ai deja destinul pe jumătate hotărât.

Avocatul ar vrea să spună ceva, dar nu-l las să vorbească și adaug:

— Adevărul e că între o viață trăită rău și una puțin mai decentă încape o scobitoare. Și, ca să găsești scobitoarea potrivită, dragă domnule avocat, ai nevoie de noroc, nimic mai mult!

Exact în momentul acela intră în încăpere Giovanna, care ne salută și ne informează că iese în pauza de prânz. Mă uit la ceas; se face târziu și trebuie să merg să-l iau pe Kevin de la școală. Arminio Geronimo ridică doar mâna și se întoarce imediat la mine.

— Bine, Luce, e foarte complicat și mă obosește să vorbesc cu tine despre lucruri importante, iar eu nu-mi permit să fiu obosit, pentru că am o zi foarte încărcată. Așa că hai să ajungem la ce ne interesează: după părerea ta, doamna respectivă e o mamă bună?

— Da.
— Bea?
— Puțin, spun, sperând să nu se simtă în vocea mea o mică ezitare.
— Se poartă urât cu copilul?
— Nu, dimpotrivă, e foarte iubitoare.
— Deci, îmi spui că avem un client care a inventat totul.
— Clientul nostru e un infam care vrea să-și pedepsească soția pentru c-a îndrăznit să vorbească! îi răspund bățoasă.
Arminio Geronimo își apleacă gânditor capul și începe să-și învârtă degetele mari. În cameră se așterne tăcerea, în timp ce, afară, mici picături de ploaie lovesc în fereastră.
— *Schizzechea,* comentez, în timp ce el își ridică distrat privirea spre cerul din spatele lui, apoi începe să-și maseze maxilarul, continuând să tacă.
Atunci vorbesc eu, pentru că nu reușesc cu niciun chip să tac din gură.
— *Schizzechea,* îmi place mult cuvântul ăsta, e unul dintre cei zece termeni ai noștri care spune mai mult decât pare. Mă regăsesc în el.
Geronimo mă privește ca și cum aș fi nebună.
— Înseamnă ploicică, o ploaie măruntă, care nu se termină niciodată, ca asta, care îți dă impresia că poate să cadă zile întregi. Nu e soare, dar nici furtună, e o cale de mijloc, nici frumos, nici urât.
— Ce legătură are, Luce, fă-mă să-nțeleg?
— Niciuna, numai că suntem cu toții un fel de cale de mijloc, nu credeți?
— Din ceea ce știu și văd, nici dumneavoastră nu sunteți un om chiar fericit.
— Ce știi tu despre mine? întreabă pe un ton cam dur.
— Puțin sau nimic, dar sunt aproape sigură că stați și dumneavoastră sub o ploicică. N-aveți expresia cuiva care străbate o stradă însorită care duce spre mare, dar nu mi se pare nici că sunteți

într-o furtună. *Schizzechea* și pentru dumneavoastră, domnule avocat, nu-i așa?

Pare destul de enervat de întorsătura pe care a luat-o discuția, se ridică și se apropie de fereastră, cu mâinile împreunate la spate.

— Geronimo… continui să-l provoc, precum marele șef de trib apaș. Un nume important, greu de dus în spate… comparația e dificilă… spun zâmbind.

În sfârșit, avocatul se întoarce spre mine cu o expresie îmbufnată și exclamă:

— Fetițo, tu azi ai chef de glumă, nu mă face să-mi pierd vremea, că sunt grăbit!

— Atunci spun ce am de spus. Adică… am cam decis să plec de aici.

De data asta gnomul se uită lung la mine, și în privirea lui reușesc să citesc o umbră de mâhnire.

— Munca asta nu-i pentru mine, eu sunt o femeie prea instinctivă, prea inimoasă, iar aici e nevoie de creier, nu de inimă.

Arminio înconjoară biroul cu pași mici și repezi și se așază pe fotoliul liber din fața mea. Apoi își apropie fața de mine și spune:

— Nu spune prostii, tu ești talentată și o să devii o bună avocată. Trebuie doar să înveți să te detașezi de lucruri, să ai mai puține scrupule.

— Așa, bravo, aveți dreptate, exact asta nu vreau, să fiu lipsită de scrupule!

Geronimo pufnește și mă prinde de mână.

— Luce, ascultă-mă, acum ești tulburată. Am greșit când te-am vârât în povestea asta…

— Nu, domnule avocat, problema e că eu nu sunt ca dumneata sau ca Manuel, pe mine nu mă interesează banii, eu am ceva ciudat în mine, ceva care se numește „morală” și care știu că nu te ajută să ajungi prea departe în lumea asta, dar ce vreți, așa-s eu făcută, mama e așa, bunica era așa. Poate sunt persoana potrivită în locul nepotrivit, sau persoana nepotrivită în locul potrivit, în orice caz, după cum vedeți, nu mă aflu unde trebuie. De

aceea am nevoie să înțeleg ce să fac cu viața mea…

Gnomul ar trebui să se simtă cel puțin umilit și jignit pentru că a fost eliminat din discuția despre morală, în schimb începe să transpire.

— Ascultă, facem așa: ne gândim cu toții în noaptea asta, și mâine dimineață hotărâm.

— Adevărul e că simt nevoia să schimb ceva… poate chiar orașul…

La asta, ca fulgerat de fraza mea semiexistențială, avocatul se apleacă și-și apropie și mai mult nasul de șoim de fața mea.

— Te mai gândești cumva la idiotu' ăla care a plecat? întreabă apoi, privindu-mă cu ochișorii lui șmecheri.

Am trei alternative: îi dau cu ceva în cap și chem ambulanța, mă întorc pe călcâie și plec fără să-i răspund sau îi admit talentul de a înțelege situațiile dificile, îi fac complimente și apoi m-apuc să-i înșir spaimele mele legate de viitor, de sosirea nepotului pe care nici nu-l cunosc și, în sfârșit, de ciudata și neașteptata mea dorință de a avea un copil. El însă mi-o ia înainte și adaugă:

— Hai să-ți explic ceva: de-astea au parte toți, și face gestul coarnelor, important e să nu-ți pierzi mințile. Ce poa' să să-ntâmple? Mai devreme sau mai târziu o să găsești pe altul… nu-ți face griji, ai încă toată viața înainte…

— În realitate, nu mi-a pus coarne, țin să precizez.

Arminio Geronimo înțelege că a ghicit și continuă pe panta pe care a pornit-o cu puțin înainte.

— Da, bine, sigur. În orice caz, trebuie să stai liniștită, toate femeile ajunse la vârsta ta încep să fie îngrijorate că trece timpul… nu te gândi, o să vină și pentru tine Făt-Frumos.

Dar de ce am ajuns să discut despre viața mea privată cu mitocanul ăsta? Trebuie să fac ceva.

— Domnule avocat, lăsând la o parte faptul că, dacă asta ar fi problema, n-aș veni să vorbesc despre ea cu dumneavoastră, și în orice caz mă refeream la serviciu, la viața mea în general, chiar simt nevoia să plec. Mă tem că, dacă rămân prea mult într-o realitate care nu-mi place, se poate întâmpla ceva ireparabil: să mă obișnuiesc cu ea.

Geronimo exclamă:

— A, atunci povestea e mai serioasă. Explică, vreau să înțeleg, și se sprijină de spătarul fotoliului.

Sigur, explică-te, ca și cum ar fi ușor. Adevărul e că nu mai pot să aud vorbindu-se despre „accidente de mașină", să-mi petrec timpul cu avocăței de doi bani care se gândesc în orice moment cum să-și fută seamănul. Aș vrea să mă dedic unor lucruri diferite, în fond sunt mai bună decât mulți colegi de-ai mei care se laudă cum reușesc să stoarcă cu ușurință bani de la societățile de asigurări și să umfle și mai mult buzunarele deja pline ale lui Geronimo.

— Nu-i nimic, numai că… respir adânc și continui: Nu-mi place munca asta.

Uite, am zis-o! Gargamel scoate o țigară de foi din buzunarul hainei și o aprinde. Apoi, mă fixează cu un mic zâmbet întipărit pe chip.

— Cui îi place munca?

Chiar, cui îi place? Câțiva norocoși există totuși.

Avocatul se decide să nu mai bată apa în piuă, se apropie din nou, îmi pune mâna pe coapsă și afirmă:

— Știu că ți-am spus că vom fi prieteni, Luce, dar eu, să nu mă înțelegi greșit, te rog, ce mai! tu îmi placi mult, și chiar dacă trebuie să fim doar prieteni, fie! Însă, uite… să nu te mai văd, adică…

Ar trebui să-i dau o palmă peste fața aia de desen animat morocănos, dar nu reușesc, și el continuă:

— Da, ai dreptate, aș putea să-ți fiu tată, și da, și eu stau în *schizzechea,* în sensul că lucrurile nu-mi

merg rău, dar, cu siguranță, nu sunt fericit, pentru că seara mă întorc acasă și trebuie s-o suport pe nevastă-mea, care-i deprimată, și care s-a făcut urâtă, Luce, foc de urâtă! Și atunci mă închid în baie și rămân acolo o jumătate de oră, privindu-mă în oglindă. Și știi ce văd?

Îi dau la o parte mâna de pe coapsă și dau din cap în semn că nu.

— Văd un bătrân cu privirea stinsă, asta văd. Io am nevoie de tine, dar și de Manuel, de oameni veseli, de tineri lângă mine, pentru că tu, voi, mă faceți să mă simt bun. Io, când te văd… și se apropie și mai mult.

Strâng pumnul, pregătită să-l lovesc, dar, tocmai în clipa aia, Manuel Pozzi dă buzna în încăpere fără să bată la ușă. Avocatul se trage brusc, iar eu profit ca să sar în picioare. Manuel ne privește cu o expresie stânjenită și nu spune nimic câteva secunde, așa că Geronimo e cel care întrerupe tăcerea:

— Pozzi, da' tu nu mănânci niciodată?

— Ba da, domnule avocat, tocmai ieșeam când mi-a trecut prin minte să vă întreb ceva… bâiguie el, dar vorbim mai târziu.

Apoi dispare pe coridor, și în câteva secunde se aude ușa de la intrare închizându-se.

— Atunci, Luce, să revenim la noi… zice el.

Îl întrerup imediat:

— Domnule avocat, să terminăm cu comediile astea patetice! Trebuie să plec, s-a făcut târziu. Ascultați-mă, despărțiți-vă de soția dumneavoastră sau luați-vă o amantă, dar alta decât mine, una ca Giovanna Fiorino, de exemplu…

— Nu, Doamne ferește, aia-i o budă!

— O fi, da' are niște ță… dau să spun, înainte de a-mi da seama că m-am vârât într-o conversație mizerabilă cu numărul unu al libidinoșilor. Adică, faceți bine și schimbați-vă viața. Eu plec. Vă salut și mulțumesc.

— Așteaptă, strigă el.

— Ce mai e?
— Vrei să renunț la caz? Asta vrei?
— Sigur, mi-ar face plăcere. Dar nu pentru mine, pentru femeia aia, care e deja singură…
— O să văd ce pot face, vorbesc și cu Manuel…
— Bine, OK, dar…
— Niciun „dar”, Luce, spune și face doi pași spre mine. Uite, facem așa: mă gândesc puțin și-ți dau un alt caz de care să te ocupi, ceva important, foarte important. Ei, ce zici? Tu ești pricepută, știu asta.
Eu nu sunt o femeie frumoasă, și cel din fața mea nu e un bărbat frumos, niciun afacerist de succes sau un actor faimos, e doar un bătrân avocat, un pic escroc, un păcălici care a ajuns ce-a ajuns grație prieteniilor dubioase, un personaj mizerabil și șiret. Și totuși, mă excită să-l văd cum se ploconește în fața mea, mă face să mă simt o femeie importantă. Așa că nu răspund și aștept să facă el următoarea mișcare.
— Gândește-te, fără grabă, și dă-mi de știre. Dacă vrei, îți dau numai cazuri de divorț, îți iau accidentele de mașină! Ei, ce zici?
— Bine, mă gândesc, răspund, pentru că sunt deja în mare întârziere.
— Îmi pare bine. Tu trebuie să vii întotdeauna să vorbești cu mine, spune satisfăcut, apoi mă prinde de braț, se apleacă și-mi sărută din nou mâna.
— Domnule avocat, de fiecare dată trebuie să faceți gestul ăsta?
— Luce, eu nu mă laud, dar știu cum să mă port politicos cu femeile, așa cum merită. Eu sunt întotdeauna un „domn”! Și râde.
Aș putea discuta ore întregi despre ce fel de domn e Arminio Geronimo, dar acum trebuie să plec; îmi trec mâna pe pantaloni, în încercarea de a înlătura urmele gurii lui băloase și o șterg. Afară plouă ușor, sunt cu scuterul și, peste puțin timp, Kevin iese de la școală. Nu e o situație prea

grozavă, și pentru că trebuie să trec pe la don Vittorio să-l iau pe Alleria, care tre' să facă și el, sărăcuțul, un pipi. Îmi pun casca, mă uit la ceas și-mi scapă o înjurătură, vâr într-a-ntâia și pornesc valvârtej. Nu sunt o expertă, dar cred că agitația care m-a apucat are mai mult de-a face cu a fi mamă decât cu a fi babysitter.

Pe un scăunel[24]

Imediat cum ajung în fața școlii, nici s-o fi făcut anume, dau peste Kevin, care se ceartă cu un coleg. Parcurg în grabă distanța ce mă desparte de scenă (Alleria începe să tragă ca un nebun) și-l apuc de ghiozdan pe micul delincvent de buzunar, care tocmai i-a dat o palmă copilului meu. În piațetă se răspândește un „Ooo” de mirare.

— Ce-i? zic eu.

Câțiva copii mici și afurisiți se strâng în jurul nostru. Kevin are obrazul roșu, dar nu plânge, în schimb bătăușul mă privește furios. Are vreo opt ani, e slab ca un țâr, cu pielea măslinie, părul lipit de cap cu gel, cercel cu briliant și o cicatrice lângă ochi. Dacă n-ar avea vârsta pe care o are, aș putea spune că m-am vârât într-o situație dificilă.

— Și tu ce vrei? întreabă cu o expresie sfidătoare.

— Hei, mucosule[25], răspund imediat, n-o face pe grozavu’ cu mine!

El cască ochii și rămâne împietrit. Nu se aștepta să se afle în fața cuiva de același nivel. Dacă aș fi răspuns într-o italiană aleasă, i-aș fi pierdut pentru totdeauna stima, și poate ar fi trebuit și s-o iau la sănătoasa, acum însă în privirea lui aproape că se citește respectul. Mici trucuri pe care le înveți repede când crești pe pavajul acestui labirint de străduțe împuțite.

— El o-nceput! zice cu o expresie încruntată și, dintr-odată, copilărească.

Kevin mă trage de mână, vrea să-l las în pace. Mă eliberez din strânsoare și mă apropii de golănaș, care instinctiv face un pas înapoi.

— Cere scuze, zic și mă uit drept în ochii lui.

Pare nehotărât, dar nu-și coboară privirea. În curte toți amuțesc. Îi fac un semn lui Kevin să se apropie.

— Hai, cere-i scuze.

Băiatul îmi aruncă o altă privire plină de ură, în cele urmă își lasă capul în jos și șoptește un „scuze” stins.

— Și tu, Kevin, ce-ai făcut, de ți-ai supărat colegul?

— Nimic.

— Bine, acum dați-vă mâna, comand, și Kevin întinde imediat mâna.

Micul delincvent nu răspunde la gest, așa că băiatul meu rămâne cu brațul întins în aer, gest ce provoacă un hohot de râs printre cretinii care ne privesc.

— Piciule, mă văd obligată să repet, poate nu ne-am înțeles, dacă nu-i strângi mâna și nu renunți la privirea aia răutăcioasă, nu pleci de aici!

Copilul scrâșnește din dinți și spune:

— Acu’-l chem pe tata și-ți arăt io!

— Cheamă pe cine vrei tu, da’ întinde întâi mâna!

El privește în jur, să controleze dacă a pierdut respectul celorlalți, și numai după aceea se supune. Apoi se întoarce pe călcâie și pleacă fugind. O învățătoare, îmbrăcată într-o rochie cu flori și cu ochelari colorați, apare din spate și se oprește între mine și Kevin. După cum arată, pare un amestec între Amélie, cea cu fabulosul destin, și Arisa[26], care, de fapt, e puțin mai tristă decât Amélie.

— Bună ziua, mă numesc Luciana și am ajuns exact la timp ca să asist la partea finală a scenei. Voiam să vă felicit, știți… aici nu toți au curajul dumneavoastră. Aici, dacă intervii, riști să ai probleme.

Dat fiind că mai am încă o canistră de adrenalină în instalație, mi-e foarte greu să n-o întreb pe amabila învățătoare de ce a apărut doar acum. Dar privirea îmi cade pe Alleria și pe Kevin, care se joacă împreună, și mă calmez; nicio supărare nu poate avea vreodată forța de a se opune Câinelui Superior care dă din coadă! Așa că spun doar:

— Aici m-am născut. Și, oricum, nu e vorba de curaj, ci de *fevra* care-mi apare ori de câte ori am de-a face cu unul dintre aceste mizerabile personaje făcute după șablon.

Femeia zâmbește mulțumită de răspuns și începe să-mi înșire nenumăratele calități ale lui Kevin: cât e de cuminte, cât e de inteligent, studios, binecrescut (zice chiar așa) și cât de mult merită să studieze și să aibă un viitor diferit și mai bun decât media băieților de aici. Și, pentru că nu mai există niciun conflict real sau presupus, cei din jurul nostru încep să plece, așa că rămân singură cu învățătoarea veselă și colorată care nu știu cu cine m-a confundat, dar care continuă să-l laude pe Kevin cu un entuziasm contagios, astfel încât, pentru câteva minute, îmi uit rolul și mă las vrăjită de toate elogiile alea, ca și cum Kevin ar fi cu adevărat copilul meu.

Dar îmi dau repede seama că tocmai asta crede femeia din fața mea, pentru că, la un moment dat, se oprește și spune:

— Trebuie să vă felicit, rolul nostru, al părinților, e fundamental, mai ales într-un context atât de dificil. E în primul rând meritul dumneavoastră, și al soțului dumneavoastră evident, dacă Kevin e un copil bun, și asta mă încurajează ajutându-mă să susțin ideea că nu toți sunt ca delincventul acela pe care l-ați pus la punct, mai există și oameni ca dumneavoastră, familii cumsecade, care luptă în fiecare zi pentru a-și câștiga respectul celorlalți și a nu se lăsa călcați pe picior.

— Să știți că greșiți… încerc să spun, dar interlocutoarea mea merge înainte ca trenul:

— Ce mai, e adevărat ce se spune: cum e mama, așa-i și copilul! și zâmbește satisfăcută.

În clipa următoare, din fericire pentru mine, se uită la ceas, face ochii mari și strigă că trebuie să plece. Îmi întinde mâna spunând că i-a făcut plăcere să mă cunoască, o mamă atât de tânără, de

frumoasă și de sportivă, îi ciufulește părul lui Kevin, care asistă la scenă amuzat și puțin stânjenit, și o ia la picior ca Iepurele Alb, dar cu balerinii fucsia, care fac zgomot pe caldarâm, și cu câteva caiete șifonate sub braț.

— Cred că m-a confundat cu maică-ta, îi spun lui Kevin. Și totuși, suntem atât de diferite… glumesc.

El e prea ocupat cu câinele ca să-mi răspundă.

— Hei, mai sunt și eu pe-aici, spun zâmbind ușor.

Kevin se ridică și mă îmbrățișează și pe mine.

— E nouă, spune referindu-se la învățătoare. A venit acum câteva luni.

— Aha, de aia!

— Dar mă bucur că te-a confundat cu mama.

O spune fără nicio problemă, în timp ce continuă să-l mângâie pe Alleria, care fixează orizontul (un bloc aflat la zece metri), cu limba atârnându-i. Mă întorc, și el simte nevoia să dea lămuriri:

— Mama e frumoasă, dar, știi, nu vorbește prea bine italiana și uneori mă face să mă rușinez.

Ia te uită ce trebuia să mi se întâmple în viață: să încerc să-i dau răspunsul corect unui copil care are îndoieli, tocmai eu, care n-am avut niciodată răspunsul corect nici măcar pentru mine. Mă aplec și îl privesc în ochi.

— Când eram mică, mama lucra toată ziua, și atunci, uneori, venea bunica să vorbească cu învățătoarele.

Kevin devine atent.

— Ea nu știa un cuvânt în italiană, și deseori nici nu înțelegea ce-i spuneau profesorii. Dar oricum, și pentru mine nu erau decât laude, și ea o știa foarte bine, așa că stătea acolo și aproba tot timpul zâmbind. Iar când, odată ajunsă acasă, o întrebam ce i-au spus, inventa că eram cea mai bună din clasă, că o să câștig premii importante, că o să fac carieră și că mă aștepta un viitor strălucit.

— Ce înseamnă „radios”?

— Radios? înseamnă strălucitor, luminos, ca razele soarelui.

— Ca numele tău.

— Da, exact ca numele meu, răspund. Bunica mă mângâia pe cap și-mi repete cuvintele astea, ca și cum le-ar fi spus profesorii. „Nenné, te așteaptă un viitor radios”. Cine știe unde auzise cuvântul ăsta? Dar spunea chiar așa.

Mă ridic și-l prind de mână.

— Nu știu dacă cineva i-a spus vreodată că nu-i nimic de capul meu, că nu mă străduiam sau că nu puteam aspira la mai mult decât o diplomă de liceu; știu că tot ce-mi povestea acasă au fost invențiile ei, lucrurile care mi-au dat puterea de a continua să cred în mine, de a studia, chiar și atunci când nu mai aveam chef. E meritul ei dacă am terminat o facultate, chiar dacă n-a mai putut să vadă asta.

— De ce n-a putut s-o vadă?

— Pentru că s-a dus în cer înainte, explic, și imediat după aceea mă simt destul de caraghioasă. În orice caz, ce vreau să spun e că n-are importanță dacă mama ta vorbește sau nu italiana, important e să creadă în tine, să te facă să te simți special. Te face să te simți special?

El dă din cap în semn că da.

— Atunci ai o supermamă.

Plecăm ținându-ne de mână, cu Alleria în fața noastră, în timp ce două scutere trec pe lângă noi cu o viteză supersonică, și o doamnă în vârstă, care întinde rufele afară, ne salută dând din cap, și exact în momentul acela o rază de soare reușește să scape din strânsoarea blocurilor și se rostogolește la picioarele noastre, ca și cum ar vrea să ne arate drumul spre casă.

— Și tu ai fi o supermamă! comentează după o vreme, înainte ca Alleria să-l oblige să mărească pasul.

Am crezut întotdeauna în povestea (deși puțin degradantă, drept să spun) că, mai devreme sau mai târziu, în viața mea va intra un bărbat, cum spunea întotdeauna tata, care să mă facă să mă simt cu adevărat femeie, cu adevărat realizată.

Dar a intrat un copil.

Deschid ușa apartamentului, mă azvârl pe pat și închid ochii, căutând puțină liniște. La intrarea în bloc ne-a ieșit în întâmpinare Carmen, care, în spatele obișnuitului zâmbet, ascunde o privire tristă. Nu mi-a spus nimic și n-am întrebat-o nimic, nu era momentul, cu Kevin între noi. Așa că, în cele cinci minute, am vorbit numai despre el. S-a uitat la copilul care se juca cu Câinele Superior puțin mai încolo și, într-o italiană forțată, a comentat:

— Nu știu cu cine seamănă. În fiecare zi mă mir de el.

Am zâmbit și a continuat:

— Nu zice niciodată un cuvânt urât, vorbește numa-n italiană, ba chiar mă ceartă dacă n-o fac și io. E-așa de diferit de mine, că mă întreb câteodată dacă-i cu-adevărat copilu' meu.

Am continuat să zâmbesc, dar ea n-avea chef s-o facă.

— Știi, Luce, a șoptit, câteodată mă gândesc că nu merit așa un copil. El îi prea mult pentru mine, io-s puțin pentru el.

Mama ar fi răspuns că avem ce am reușit să câștigăm, eu însă cred că nu există un Dumnezeu care distribuie pedepse și merite, ci pur și simplu viața e cea care ia de la unii și le dă altora, ca un val care inundă plaja și ia cu el o mică formă înfiptă în nisip, ca să i-o dea apoi unui alt copil așezat pe mal, pe partea cealaltă a țărmului.

— Ești o mamă foarte bună, am spus, dar cred că de data asta nu m-a crezut, chiar dacă m-a îmbrățișat și m-a sărutat pe obraz.

În drum spre casă, mi-am dat seama că simțeam din nou o greutate în stomac, ca și cum aș fi

înghițit ceva prea repede, fără să mestec. Poate a fost povestea despre bunica, sau intervenția din fața școlii în favoarea lui Kevin mi-a adus în minte copilăria, când mă vâram să-l apăr pe fratele meu, Antonio, care, atunci când era mic, nu știa să se apere deloc. Într-o zi, m-am dus să-l iau de la școală și am văzut un coleg de-al lui, înalt și solid, care îl împingea, îl lovea cu piciorul și cu pumnii, iar el nu zicea nimic, se apăra doar cu greu. Și atunci mi s-a urcat sângele la cap și m-am repezit să-l prind pe afurisitul ăla de păr. El a început să se smiorcăie, dar eu nu i-am dat drumul, ba, mai mult, i-am dat și două șuturi în fund. Au trebuit să intervină femeile de serviciu și o învățătoare ca să-l scoată din mâinile mele. De atunci mama mi-a interzis să mă duc să-l iau pe Antonio de la școală, dar eu m-am încăpățânat să merg pe ascuns, chiar dacă fratele meu a spus că nu trebuie să mă bag, că e viața lui, și că eu sunt fată și-l fac de râs. S-o fi făcut de râs, dar din ziua aia Antonio a fost lăsat în pace și i s-a permis să crească cum trebuie. Da, știu, devii adult învățând să te descurci singur încă din copilărie, deoarece cu cât înaintezi, cu atât întâlnești în calea ta oameni care te împing, își bat joc și profită de tine. Dar e la fel de adevărat că nu suntem toți la fel, fiecare are timpul său, drumul său, mai mult sau mai puțin traumatic, fiecare își alege calea pe care o consideră mai bună pentru a ieși din pâlnia care e copilăria. Fiecare are pasul său, și pasul acela trebuie respectat. Cine rămâne în urmă nu trebuie nici ajutat, nici dat la o parte, doar așteptat. Eu am intervenit pentru a-i permite fratelui meu să-și pună în aplicare dreptul de a fi așteptat.

Un concept simplu pe care însă, cine știe de ce, nu ni-l explică nimeni nici la școală, nici în viață.

∵

Sună telefonul. Mă uit la ecran: e Vittorio Guanella.

— Alo, don Vittò…

— Hei, Luce, ce faci, nu vii să mănânci?

— Sunt la mine, cinci minute și vin. Mama a pregătit paste *à la* siciliana.

— Oho, perfect, hai, grăbește-te, că mi-e o foame de lup!

Închid, cu zâmbetul pe buze. Ar trebui să mă scol și să alerg spre veselia contagioasă a lui don Vittorio, dar cred că voi mai rămâne un minut întinsă aici (cu Câinele Superior, care, între timp, s-a făcut covrig la picioarele mele) să mă uit în tavan și să mă gândesc.

Să-mi amintesc.

Odată, bunica a încercat să-mi explice, în felul ei, cum stau lucrurile. La treisprezece ani nu mă dezvoltasem încă și mă uitam cu invidie și uimire la prietenele mele, care aveau deja toate rotunjimile la locul lor. Era o fată pe care o chema Jessica, cu un curuleț în formă de mandolină și niște țâțe care-i explodau sub tricouri, și toți băieții înnebuneau când trecea, dar ea nu se gândea la niciunul, umbla pe coridoarele școlii cu nasul pe sus, legănându-și șoldurile, ca și cum ar fi fost o stea de cinema. În realitate, era *regina delle vrenzole,* care în italiană înseamnă pur și simplu vulgară, dar în dialect devine o clasă socială. Umbla mereu foarte machiată, încărcată de rimel și de fard, cu un ruj roșu aprins și conturul buzelor pus în evidență cu creionul. Deși vulgară, era splendidă, și chiar și bărbații adulți întorceau capul după ea pe stradă. Dar, când deschidea gura, îți venea s-o iei la sănătoasa, ca atunci când greșești toaleta într-un autogrill la un drive-in și nu-ți rămâne decât să mergi mai departe, ținându-te de nas și rugându-te ca vezica să ți se deșerte cât mai repede cu putință. Ei, da, pentru că draga de Jessica vorbea ca un hamal din port (nu știu de ce se face întotdeauna comparația cu hamalii din port, dar asta e), ba avea chiar și același ton de voce, drept să spun. Și totuși, bărbaților care se învârteau în jurul ei ca muștele pe un căcat nu părea să le

pese prea mult de acest mic detaliu, motiv pentru care era venerată de toate celelalte fete din școală, inclusiv de mine. Și nu atât pentru stolul de băieți gata s-o servească, cât pentru formele ei generoase, care te lăsau cu gura căscată. Fundul meu părea al unei fetițe (încă nu făcusem cunoștință cu faimoasele pernițe, care vor deveni o prezență fixă numai câțiva ani mai târziu), iar în ceea ce privește sânii, ei, aici nu e mult de spus, pieptul meu era plat, la fel ca marea din Napoli în zorii unei zile toride de iulie.

Într-o după-masă mi-am învins stânjeneala și am întrebat-o pe mama. În fața unei asemenea întrebări, ea și-a ridicat capul de la mașina de cusut, și-a scos dezorientată ochelarii și, în cele din urmă, a spus:

— Luce, nu suntem toate la fel, fiecare are ritmul ei, nu-ți face griji, o să vezi că în curând o să devii și tu femeie. Da' de ce toată graba asta? Să știi că nu-i chiar atât de grozav să fii adult.

Dar, la treisprezece ani, nu-ți imaginezi că e atât de greu să crești, altfel nu puneam întrebarea și rămâneam cu pieptul meu plat și puținele mele certitudini în buzunar. Dar, în scurt timp, au început să-mi apară și mie niște proeminențe, și atunci îmi admiram toată ziua sfârcurile de *femmena fernuta,* de femeie împlinită, îmi imaginam deja ziua în care aș fi putut și eu să umblu cu pas legănat pe coridoarele școlii, simțind privirile ațintite asupra mea. Numai că proeminențele nu s-au transformat niciodată în delușoare, iar mica mea revoluție s-a terminat înainte să înceapă. Chiar și azi, când mi se întâmplă să mă privesc în oglindă, după ce fac duș, mă opresc o clipă cu privirea pe micile ridicături și îmi vin în minte cuvintele bunicii, la care m-am refugiat după ce am intuit că nu voi fi niciodată ca Jessica.

— Nenné, io n-o cunosc pe Jessica asta, dar de multe ori trupurile foarte frumoase înăuntru-s

goale. Dumnezeu uită să le dea și suflet. Ție însă Domnul ți-o dat suflet, și ți l-o dat strălucitor ca soarele! Și ți-o dăruit și un corpușor grațios și proporționat, ce mai vrei? Trebe' doar s-aștepți, doar să ai răbdarea, iubita mea…

— Nu, eu n-am răbdare să aștept, am răspuns acră, și pentru că mi se pare că nu fac decât asta. Aștept să-mi crească sânii, să devin mare, aștept la rând când merg să fac cumpărături, o aștept pe mama, care nu se poate ocupa de mine, pentru că are de cusut, îl aștept pe fratele meu în fața școlii, aștept să mă îndrăgostesc și să dau primul sărut, să fac o călătorie lungă, aștept să văd un loc care să mă lase cu gura căscată, aștept să am un nou tată. Eu nu fac decât să aștept, bunico, și m-am săturat!

Cam astea au fost cuvintele. Ea a zâmbit și și-a plecat capul înainte să-mi arunce o privire plină de dragoste.

— Fir-ar să fie, vino aici! Mi-a făcut semn să mă apropii. Când am fost în brațele ei, a adăugat: Tu ești prea inteligentă pentru vârsta ta, o zic mereu, asta-i problema! Dar, Nenné, ascult-o pe bunică-ta, care nu-nțelege nimic, e mai bine să aștepți mereu ceva, așteptarea e ca speranța, ca visul, te ține în picioare. Când ai terminat de așteptat ceva, ajungi ca mine să stai în fund pe scaun ca să te uiți la viața altora, fără să mai ai interes pentru a ta.

Era prima oară când îmi făcea o mărturisire atât de directă, prima oară când se plângea de condiția ei. Niciodată înainte n-o auzisem vorbind despre ea în felul ăsta. Numai că, la treisprezece ani, îmi treceau multe gânduri prostești prin cap și mi se părea că n-am timp să mă ocup și de vicisitudinile unei femei care, în ochii mei, avea o viață liniștită. Apoi am abandonat subiectul.

— Bine, atunci înseamnă că o să mai aștept, poate între timp o să-mi crească și țâțele.

— Bravo, draga bunicii, așteaptă, a răspuns, că de așteptare n-o murit nimeni niciodată! Și a

izbucnit în râs.

Însă a greșit, pentru că a murit exact de prea mult așteptat. Speranța, draga mea bunică, crește în piept și-ți înfige rădăcinile în inimă. Acum știu. Nu i-au făcut autopsie, pentru că era bătrână, altfel sunt sigură că în mica ei mare inimă am fi găsit explicația pentru sfârșitul ei neașteptat: era atât de plină de așteptare și de speranță că, în cele din urmă, a plesnit.

Așteptarea și speranța să-și revadă fiica.

Pe mama mea.

Camorra e un cuvânt care aici nu se folosește

— Luce!

Cel care mă strigă e Sasà, care stă în fața barului său și fumează. Mă duc spre el și mă opresc la câțiva pași. Și azi am în picioare converșii (pentru că acum se numesc așa, chiar dacă nu știu de ce, deoarece în copilăria mea li se zicea All Star) sub o pereche de jeanși strâmți și trebuie să fiu atentă unde calc, pentru că în dimineața asta sunt băltoace peste tot, care, ca să spun drept, reflectă o fâșie din cerul albastru și fac să apară luminoase până și străduțele astea aflate într-o penumbră perenă.

— Salut, Sasà, ce mai faci?

Trage un fum și răspunde:

— Toate bune, soră-mea a vorbit cu colegu' tău și până la urmă sau înțeles.

— Deci Pasquale închiriază apartamentul?

— Așa mi-a zis.

— Îmi pare bine.

— Da' tu chiar credeai că fostul tău prieten venea să locuiască aici, sub nasul tău?

— Eu nu credeam nimic, tu ai zis!

— Nici vorbă să vină aici… ăla-i cretin, nu nebun! spune cu un mic zâmbet șmecheresc.

— De ce?

— De ce ce?

— De ce e nebun?

— Scuză-mă, da' nu ziceai că nu vrei să-l vezi?

— Ba da, dar ce legătură are? De ce-ai zis că ar fi nebun să se întoarcă?

Aruncă chiștocul pe jos.

— Păi, Luce, dacă aș fi fostul tău prieten, m-aș ține departe de tine…

— Chiar așa de temut îs?

— Păi, da, nu puțin… și, după părerea mea, ești chiar și bătăușă.

— Ascultă, mai bine spune: vorbești des cu fratele meu?
— Cu Antonio?
— Cunoști vreun alt frate de-al meu despre care eu n-am aflat încă?
— Din când în când. De ce?
— Și știai că femeia lui așteaptă un copil?
Sasà își întoarce privirea și își vâră mâinile în buzunar, apoi zice:
— Ascultă, Luce, io nu știu nimic și nu vreau să știu nimic. Îs problemele voastre…
— Bine, bravo, răspunzi cum fac toți în locul ăsta de doi bani. Nu zic că trebuia să vii să ne spui, dar cel puțin puteai să încerci să vorbești cu nesimțitul ăla, să-l convingi să ne explice cum stau lucrurile.
— Și, după părerea ta, n-am făcut-o? Da' tu știi cum îi Antonio, știi că n-ascultă pe nimeni. Îi tare de cap. O fi o trăsătură de familie!
— Da, în realitate, cred că așa-i, în asta semănăm destul de mult…
— Da' ce-a hotărât, vine?
— Ce știu eu? Sper că da.
Între timp, am intrat în bar și aștept să-mi facă o cafea. Îmi întinde cana cu pliculețul de zahăr pe farfurioară și spune îngrijorat:
— În orice caz, Luce, tre' să-ți spun ceva…
— Ce vrei? întreb și-mi pun zahăr în cafea.
— Da' io nu vreau să știu nimic. Io nu ți-am spus nimic.
— Iarăși, Sasà? Iar nu vrei să știi nimic? De fapt, tu nu vrei să știi nimic, dar știi totul!
Sasà își apropie pieptul de tejghea și privește pe furiș în jur, apoi îmi șoptește:
— Ieri o venit unu' care te căuta…
— Infamul?
— Nu, ce infam, unu rău.
Mă privește cu o expresie serioasă, iar mie aproape îmi vine să râd, pentru că fața lui de șmecheraș nu-i făcută să pară îngrijorată. Sasà,

deși are treizeci de ani, arată ca un adolescent. Observă expresia mea amuzată și continuă:

— Vorbesc serios, o venit unu care o-ntrebat de tine, o vrut să afle unde locuiești și ce lucrezi.

— Și tu ce i-ai spus?

— Păi ce să-i spun, că locuiești pe-aici, da' nu știu unde, și că ești avocată.

— Așa ai spus?

— Ce trebuia să fac?

Mă opresc din învârtit lingurița și beau cafeaua dintr-o înghițitură. După aceea îi spun:

— OK, nu-i nimic, ai făcut bine.

Sunt deja la ușă când el mă oprește.

— Zgaibă…

Mă întorc brusc.

— Da' ce pui la cale cu doamna Bonavita?

— Nimic, Sasà, nimic, și zâmbesc, oricum tu nu vrei să știi nimic, nu? Și continuă așa, ascultă-mă pe mine!

∵

Camorra e un cuvânt care aici nu se folosește, nu se poate pronunța. Aici, cel mult se vorbește despre „sistem", înțelegând prin acest termen ceva organizat. Aici poți chiar, dacă reușești, să te prefaci că nu vezi camorra; ea merge alături de tine, te atinge ca o briză ușoară și-ți ciufulește ușor părul. Ridici distrat mâna să-ți pui la loc, după ureche, șuvița rebelă, și te întorci la viața ta. Pentru că, oare, ce altceva poți să faci, să te superi pe vânt? Un tovarăș al tatălui lui Kevin m-o fi văzut învârtindu-mă în jurul copilului și o fi vrut să afle ce și cum.

— Mami, eu sunt.

Deschide ușa fără să răspundă. E în bucătărie, dar de data asta nu-i cu capul vârât în mașina de cusut, ci stă în picioare, uitându-se la fereastra mică, cu spatele întors spre mine.

— Hei, spun.

— Hei, zice și ea, dar nu se întoarce.

Se simte un miros de varză amestecat cu cel obișnuit, prezent în încăpere de treizeci de ani: miros de stofă croită, surfilată, tăiată bucăți și reconstruită, miros de vapori proveniți de la masa de călcat aflată într-un colț, de la fișelină, de la degetarul de metal pe care mama îl mai poartă încă, ca și cum ar fi deja parte din ea, ca și cum n-ar ști că dedesubt mai are încă piele. Și mai e aroma cafelei, care, doar până la un anumit punct, n-are nimic în comun cu croitoria, căci, în mai bine de treizeci de ani, bucătăria a înghițit în pereții săi, îngălbeniți deja, milioane de cafele, care acum sunt acolo, amintindu-mi de multele după-amiezi din copilăria și adolescența mea, când aceste arome erau și ale mele și când șuieratul cafetierei urma aproape imediat după cel al soneriei, anunțându-mă că un nou client venea să i se ia măsurile.

— Ce s-a întâmplat? întreb și-mi pun poșeta pe masă.

Nu răspunde imediat, și tăcerea ei mă pune în încurcătură. În realitate, nu absența cuvintelor mă dezorientează, ci absența multor zgomote care, alături de mirosuri, alcătuiesc fundalul ruginitelor noastre conversații.

— Știi bine ce s-a întâmplat.

Nu aud, de exemplu, zgomotul foarfecei care se deschide și se închide.

— Nu, nu știu despre ce vorbești.

În sfârșit, se întoarce și mă fixează cu o expresie hotărâtă.

Și nu aud nici zgomotul pedalei de la mașina de cusut.

— Am observat că m-ai văzut pe via Toledo, afirmă.

În această liniște adâncă s-ar putea auzi fără probleme zgomotul unuia dintre multele ace cu gămălie care cădeau pe gresie și mă împiedicau să mă așez în genunchi pentru că mama spunea imediat:

— Hei, ridică-te, că-s multe ace pe jos și te înțepi!

— A, da? Bine, zic, pentru că nu știu ce altceva să spun, în timp ce mă văd copil, ghemuită să strâng cu degetul arătător multele fire de ață împrăștiate prin cameră, ca niște viermișori colorați.

Noroc că ea e cea care hotărăște soarta discuției.

— N-ai nimic să mă întrebi?

Mă așez. Ea rămâne în picioare, cu o mână pe piept și cu cealaltă acoperindu-și jumătate din obraz.

— De fapt, aș avea ce să te întreb ceva, dar nu știu de unde să încep.

Nu șuieră nicio cafetieră, și tăcerea continuă să plutească în aer.

— L-ai recunoscut, nu-i așa?

Dau din cap în semn că da.

— E cavalerul Bonfanti, spune după o așteptare care mi se pare interminabilă.

Mă scol să pregătesc cafeaua; tăcerea asta mi se pare pur și simplu insuportabilă.

— Mult timp, Luce, nu m-am gândit decât la tine și la Antonio. Dar, la un moment dat, voi ați devenit adulți și eu m-am trezit cu viața asta cu care nu știam ce să fac…

— Mami, intervin, în timp ce deșurubez cafetiera, tu poți face tot ce vrei, poți chiar și să te căsătorești cu Bonfanti ăsta, dar încetează să mai spui că viața ta a fost un dezastru din cauza noastră!

În fața expresiei mele pline de răutate, ea adoptă imediat o atitudine de victimă.

— Cine a spus vreodată așa ceva? întreabă.

— Tu, de mai multe ori. Dar nu vreau să vorbesc despre asta. Doar atât te întreb: cavalerul nu are o familie?

— Nu, trăiește singur dintotdeauna.

— Aha!

Ne uităm la limbile de foc care ies din ochiul aragazului, apoi, când cafeaua începe să bolborosească, mama găsește curajul să continue:

— Adevărul e că ținem unul la altul de multă vreme.

— Adică de când?

Nu răspunde. Sting focul, pun trei lingurițe de zahăr în cafetieră și amestec. Iată un alt zgomot familiar: metalul tacâmului care îl lovește pe cel al cafetierei e suficient să mă facă să mă simt mai bine și din nou în largul meu. Torn lichidul în cănițe și-i întind una. Gesturile obișnuite mă ajută să nu mă gândesc prea mult și să acționez din instinct, pentru că, atunci când fac apel la instinct, în general lucrurile se îndreaptă.

— Mi-l amintesc pe Bonfanti de când eram mică, spun în timp ce suflu în cafea, mereu elegant, distins, cu gesturi amabile. Mereu cu pieptul bombat, cu spatele drept. Pare un colonel, un general, un… Dar ce e, ce face?

— E pensionar, a lucrat la IMPS[27].

— La IMPS? Și de ce e cavaler[28]?

— Nu, nu-i cavaler cu adevărat. I se spune așa din cauza comportamentului său amabil.

— Aha!

Sorb încet a doua cafea a zilei.

— Și în toți anii ăștia nu ne-ai lăsat să înțelegem nimic. De ce?

Zâmbește puțin mai relaxată.

— Îmi face curte de mult timp. De altfel, e singur dintotdeauna, e un om bun și a fost un foarte bun client. Dar pentru mine, știi, iubirea n-a avut niciodată prea multă importanță, așa că i-am refuzat întotdeauna propunerile. Mai ales pentru că erați voi și, n-o spun ca să vă învinovățesc, nu voiam să vă fac rău. Și așa au trecut anii. Apoi, într-o bună zi, la a nu știu câta invitație la cină, n-am mai avut nicio scuză. Și am acceptat.

— Să ne faci rău? În ceea ce mă privește, l-aș fi acceptat imediat pe cavaler. Ba, mai mult, l-aș fi

primit pe orice bărbat te-ar fi făcut fericită. Dar tu n-ai înțeles asta niciodată.

Mama întinde mâna spre mine. De multă vreme nu mai face un asemenea gest, așa că sunt atât de stânjenită, încât nu mai reușesc să continui. Noroc că o face ea.

— Imediat cum te-am văzut, ieri după-masă, am întors capul și m-am îndepărtat cât am putut de repede… mi-era rușine.

— Era prea târziu…

— Așa e… el ar fi vrut să ne întoarcem înapoi să te salute. Nu v-ați cunoscut niciodată, și totuși știe totul despre tine.

— Eu despre el, nimic.

Stânjeneala e din nou prezentă pentru o clipă, așa că îmi iau inima în dinți și spun:

— Ai putea organiza o cină. Ce zici? Și-mi trag mâna dintr-a ei.

— Cu el?

— Sigur, cu el și cu Antonio și logodnica lui, când vor veni la Napoli. E o idee bună, nu crezi?

Pe neașteptate, ochii i se umplu de lacrimi și-și lasă capul în jos, iar eu, în loc să spun ceva, încep să mă gândesc cât timp a trecut de când n-am mai plâns și de ce nu reușesc s-o fac.

— Ce s-a întâmplat? întreb după un secol.

— Nimic, îs fericită…

— Și ce-ai de plâns? Plângi când ești tristă, nu când ești fericită!

Mama zâmbește și-și scoate batista din sân (exact cum făcea și bunica) ca să-și șteargă ochii. Numai după aceea spune:

— Acum numai tu mai lipsești. Și se uită fix la mine.

— Pentru ce?

— Să te aranjezi…

— Ei, asta-i… zic distrată și dau pe gât cafeaua.

— Draga mea, sunt îngrijorată pentru tine. Ai deja o vârstă, ar trebui să-ți găsești un băiat bun. A

trecut deja un an de când te-ai despărțit de ăla. Se poate să nu-ți placă nimeni?

— Mami, nu mă bate la cap cu poveștile obișnuite! Un băiat bun! Și unde-o fi băiatul ăsta bun? Și, de fapt, cine-l vrea pe băiatul ăsta bun…

Tăcerea, asemenea ceții care coboară brusc, face din nou ca încăperea să fie vătuită și tăcută. Mama se uită la mine, eu nu-i răspund privirii, ba chiar dau să mă ridic. Ea atunci mi-o ia înainte și pune o întrebare care mă lasă cu gura căscată:

— Nenné, spune-i lu' mama adevăru': nu cumva ești lesbiană? Nu-ți plac cu adevărat bărbații?

Mă întorc brusc și mă uit la ea buimacă. Primul impuls e să urlu, apoi mă gândesc să plec fără să-i răspund, n-are decât să creadă ce vrea! Izbucnesc însă în râs, tare de tot, mă îndoi de râs. Zâmbește, ușurată. Așteaptă să mă calmez și adaugă:

— Nu că aș avea ceva împotrivă, numa că nu vreau să te ascunzi de mine…

O prind de mână.

— Mami, întrebarea asta trebuia să mi-o pui cu mulți ani în urmă, nu crezi?

Ochii îi devin mici. Nu înțelege și, mai ales, se teme de adevăr, deși face totul ca să pară senină.

— Nu-mi fac femeile, nu-ți face griji, spun atunci, dar nu-mi plac nici bărbații… Și rămân așa, amuzându-mă de nesiguranța zugrăvită pe chipul ei.

Îi scot degetarul și-i privesc degetul chinuit de muncă.

— Adică, adaug, nu-mi plac bărbații care-s foarte mândri că sunt bărbați. Îmi plac bărbații cărora puțin le pasă că sunt bărbați…

Acum mama pare îngrijorată. Îmi vine să râd, pentru că spune:

— Nu te înțeleg…

— Știu. Cum ai putea? Eu sunt prima care nu mă înțeleg…

În fața tăcerii ei interogative, încerc să explic.

— Tu ți-l amintești pe tata?

Își înalță bărbia și se strâmbă.

— Îți aduci aminte cum era?

— Cum aș putea să uit?

— Era un superficial, asta-i sigur, dar mă făcea să râd, era tot timpul vesel, zănatec, plin de îndoieli, pe care le ascundea cu false certitudini. Uneori mi se părea un măscărici, alteori un prieten și doar rareori un tată…

Mama încearcă să spună ceva, dar eu n-am terminat.

— În fond, nu știu dacă exemplul lui m-a făcut să fiu așa, dar mă simt puțin ca el, un pic măscărici, un pic copil, un pic băiat și un pic fată. Și de asta mai sunt încă singură, pentru că bărbații știu sau doar să râdă, sau doar să se plângă. Puțini știu să facă amândouă lucrurile.

La sfârșitul acestei lungi explicații, își trage mâna dintr-a mea și își suflă nasul înainte de a întreba ezitând:

— Deci îți plac bărbații?

— Da, mamă, îmi plac bărbații, fii liniștită! Numai că îmi place un gen de bărbat anume, care nu se întâlnește prea des…

Pentru o clipă, sunt tentată să-i povestesc despre micul soldat francez, dar ea mă surprinde, pentru că se hotărăște să vorbească despre tata.

— N-am vorbit niciodată despre tatăl tău, știi asta; chiar și atunci când aș fi putut s-o fac, am evitat, pentru că nu voiam să ai o amintire urâtă despre el. Dar… ce mai, era un om pe care nu te puteai baza, unul cu care nu se putea construi nimic…

— Până una, alta, ți-a dăruit doi copii, nu mi se pare chiar că nu se putea construi nimic…

— Da, dar după aceea a trebuit să-i cresc singură…

Timpul care urmează e ocupat de sunetul funebru al clopotului bisericii aflată lângă blocul nostru.

— Ce naiba, comentez, în fiecare dimineață e o înmormântare?
— De ce crezi asta?
— Ce știu eu? Dar, când eram mică, nu era deloc așa!
— Nu-ți aduci tu aminte…
— În orice caz, don Biagio e foarte trist, ca și cum s-ar simți bine într-o climă funebră, îi place…
— Termină… Și mă lovește ușor peste mână.
— Gândește-te ce frumos ar fi dacă, dimineața, de la biserică, în loc să se audă clopotul ăsta de moarte, s-ar auzi o minunată simfonie… ce știu eu, Mozart, Beethoven… sau chiar niște rock sănătos!
— Întotdeauna ai fost un pic ciudată…
— Eventual un pic prea normală. Și asta mi-a creat întotdeauna probleme. De fapt, am venit să te întreb ceva: Ce părere ai despre doamna Bonavita?
— Doamna Bonavita?
— Carmen… cea care locuiește în spatele nostru.
— A…
— Adică…
— Da' de ce?
— Mă ocup de procesul dintre ea și soțul ei.
— Fii atentă cu oamenii ăia, Lù.
— Ea cum e?
— Păi e mereu amabilă, zâmbitoare. Iar copilul parcă nu-i al ei, așa-i de bine educat…
— Dar?
— Da', ce mai, se știe cine-i soțul… Și coboară vocea, ca și cum ar putea să ne audă cineva.
— De ce vorbești în șoaptă?
— E o familie de delincvenți, toți știu asta.
— Da, el. Dar, după părerea ta, ea e o mamă bună?
— Ce să-ți spun, băiatul face catehism cu mine și e un copil deosebit. Parcă n-ar fi al ei!
— Știu, e o dulceață. Dacă ar fi să am și eu un copil, mi-ar plăcea să fie ca el… mă ia gura pe

dinainte, înainte de a-mi fi dat seama că m-am vârât într-un tunel de unde nu se vede lumina.

— Ar fi chiar timpul… zice ea imediat.

— Tatăl vrea să-i fie încredințat copilul, explic pentru a reveni la discuția noastră.

— Știu că ea a fost cea care a cerut divorțul.

Continuă să vorbească în șoaptă și mi-e greu s-o urmăresc.

— Dar de ce vorbești în șoaptă? Cine ne poate auzi?

— Nu se știe niciodată, răspunde, și, de fapt, așa sunt obișnuită, nu-mi vine să vorbesc normal. În orice caz, stai departe de ea, de ei, scumpo, nu te-am crescut ca să te văd că ai de-a face cu mizerabilii ăia.

— Asta mi-e meseria, zic sec.

— Atunci, fii atentă!

Mă ridic, o sărut pe cap și-mi iau poșeta. Mă conduce pe coridor.

— Eu cred că, dacă n-ar fi o mamă bună, n-ar putea avea așa un copil… adaug din ușă.

— Nu întotdeauna e adevărat, uneori copiii sunt mai buni decât părinții…

Se referă la mamă. La mama ei. O privesc descumpănită înainte de a comenta:

— Ți-a cerut scuze de două ori…

— Era prea târziu…

Pufnesc și mă întorc să plec, apoi, cu o clipă înainte de a o lua pe scări în jos, adaug:

— Partea frumoasă e că în biserica ta se învață iertarea.

— Nu-i chiar așa de simplu.

— Ce-i dificil, s-auzim? ridic vocea și vin la un pas de ea, care dă înapoi, speriată.

— Nu pot să uit ce mi-a făcut, zice și închide ușa în spatele meu.

— Credea că așa e bine. Bunica nu era cu siguranță o pedagogă. Și, în orice caz, te-a căutat și ți-a cerut iertare…

— Și eu sunt o ignorantă, Luce, nici eu n-am studiat, doar am muncit, eram singură, dar nu m-am gândit nicio clipă să vă trădez încrederea.

— Nu-ți cer să uiți, doar să ierți… cel puțin acum, când ea nu mai este.

Mă privește lung și apoi zice:

— Tu l-ai iertat pe taică-tău?

— Ce legătură are?

— Răspunde!

— Sigur, cu mult timp în urmă.

— Eu însă cred că nu l-ai iertat cu adevărat.

— Ce știi tu cum gândesc eu?

— Pentru că, Dumnezeu să mă ierte, îi drept că am numa opt clase și-s croitoreasă, da am înțeles că iertăm cu adevărat numai atunci când nu ne mai pasă. Toate celelalte iertări, din păcate, nu sunt adevărate și creează o grămadă de probleme. Mie-mi pasă încă de mama… așa cum îți pasă ție că taică-tău n-a fost aici.

O privesc cu gura căscată și, pentru o clipă, mă gândesc să-i răspund că nu-i adevărat, că iertarea e un act de curaj, pe care-l faci, înainte de orice, pentru tine însuți, care te ajută să întorci pagina și să mergi înainte. Numai că, dintr-odată, cuvintele astea îmi apar goale și lipsite de orice semnificație, iar ea își dă probabil seama, pentru că zâmbește amar și conchide:

— Ierți cu adevărat numai atunci când încetezi să mai iubești, Luce, ascultă-mă pe mine. Așa că pe părinți nu-i iertăm aproape niciodată.

Îmbrățișare umedă

Era o seară de decembrie când am aflat că tata murise. Aveam unsprezece ani, și în momentul acela, adică exact în acea clipă fatală, cu puțin înainte ca mama să se apropie ca să-mi vorbească, îmi vârâsem picioarele înghețate în apa fierbinte din bideu.

Ieșeam întotdeauna cu haine prea subțiri, deși în fiecare iarnă mama ne croșeta un pulover nou. Problema era că puloverele ei nu-mi plăceau, mă deranjau și mă făceau să mă simt greoaie și bătrână. Iată de ce iarna eram îmbrăcată aiurea, cu puloverașe bune pentru toamnă sau primăvară, dăruite de vreo rudă îndepărtată, cu paltoane demodate și tocite și cu pantofi nepotriviți. „Nepotrivit" este cuvântul care, mai mult decât oricare altul, reușește să descrie acea perioadă a vieții mele. N-am dat niciodată importanță bogăției și, chiar și în fața celor câțiva colegi proști care apăreau în fiecare zi cu o haină nouă de firmă, ridicam din umeri. Dar, de fapt, dacă ar trebui să explic ce este sărăcia, nu vorbesc, evident, de mizerie, aș răspunde că e exact acea situație în care uneori nici nu-ți dai seama că te afli, o condiție obișnuită în care lipsește tot timpul ceva mic, nu absolut fundamental, dar care te face să te simți nepotrivit. Adolescența mea a fost o continuă „mică" lipsă; orice făceam, oricum mă îmbrăcam, exista mereu ceva greșit, indiferent dacă era un pulover prea mare sau prea subțire, un palton vechi căruia îi lipsea un nasture și care nu se închidea la gât, un ciorap cu firele duse, care te făcea să stai ca pe spini, atentă să nu faci mișcări prea repezi, sau pantofi necăptușiți în care îți înghețau picioarele.

În ziua aceea fusesem încălțată cu o asemenea pereche de pantofi, așa că stăteam cu picioarele în apă și cu privirea pierdută pe gresia albă din baie,

când mama a deschis ușa. Am înțeles imediat că în ochii ei sălășluia greutatea unei dureri.

— Ce-i? am întrebat îngrijorată.

S-a sprijinit de caloriferul care funcționa pe jumătate, a aplecat o clipă capul, ca pentru a-și găsi forța, apoi l-a ridicat și a scos un soi de horcăit, în timp ce spunea:

— Trebuie să-ți dau o veste rea…

M-am gândit la bunica. Nu mi-a trecut nici măcar o clipă prin cap că i se putuse întâmpla ceva tatei, care plecase în urmă cu doi ani, și de atunci nimeni nu mai știa nimic despre el. Se spunea că e în străinătate, dar pentru mine, o adolescentă care nu ieșise niciodată din Cartierele Spaniole, străinătatea era ceva de greu de înțeles, oricât m-aș fi gândit. Era ca și cum s-ar fi spus că tata se afla într-o lume paralelă; pentru mine nu exista decât viața mea măruntă și plină de lipsuri, încercarea mea de a rezista angoasei care mă chinuia din interior, fără ca altcineva s-o știe, și aceea de a nu mă teme de nimic, așa cum mă învățase el.

— Tatăl tău… a bâiguit mama.

Și atunci am înțeles, numai că, cine știe de ce, când înțelegem, avem nevoie oricum să mai întrebăm ceva, ca și cum curgerea cuvintelor ne-ar permite să câștigăm timp și să mai ținem puțin deoparte durerea.

— Ce-i cu el? am întrebat deci.

Nu pot măsura momentul, văzându-l de aici, după atâția ani, mi se pare infinit, ca și cum între întrebarea mea și răspunsul definitiv al mamei ar fi trecut o eternitate și s-ar fi căscat o prăpastie temporală, în clipele acelea de pură tăcere și nemișcare, în care și respirațiile noastre au încetat pentru o clipă să se amestece în aer, scena a fost furată de robinetul de la chiuvetă care picura, și pe care tata spunea că, odată și-odată, o să-l repare. Deci, imediat cum am avut răspunsul mamei, cele două cuvinte care mi-au trepanat creierul, „a murit”, primul lucru la care m-am gândit a fost că

robinetul trebuie reparat, că locuința noastră ar avea nevoie să fie împrospătată și că viața mea ar avea nevoie de ceva frumos care să nu mă mai facă să mă simt nepotrivită.

— De ce nu chemi pe cineva să repare căcatu' ăsta de robinet? am spus brusc.

Mama a căscat ochii și s-a uitat la mine aproape fără să respire, înainte de a avea curajul să întrebe:

— Ai înțeles ce-am spus?

— Nu, n-am înțeles nimic, drept să spun! am urlat și mi-am scos picioarele din bideu. Am smuls prosopul și am început să mă șterg cu furie.

Mă privea și nu spunea nimic.

— M-am săturat de casa asta, unde nu funcționează niciodată nimic și e frig tot timpul! Și m-am săturat să n-am niciodată nimic frumos de îmbrăcat, m-am săturat de robinetul care picură, de becul din hol care nu arde, de tapetul rupt din camera mea, de telecomanda care n-are niciodată baterii, de prizele care ies din perete odată cu ștecherele, de gresia din coridor care se mișcă sub picioare, și chiar și de pata aia de umezeală de pe tavan. Și am arătat în sus. Nu mai pot să trăiesc așa, suntem o familie plină de umezeală, trăim într-o casă care stă să se dărâme!

În timp ce vorbeam, m-am trezit în picioare, fără să-mi dau seama cât de tare urlam, sau că fratele meu apăruse în baie plângând, sau că mama mă prinsese de încheietura mâinilor, încercând să mă calmeze. N-am văzut nimic, n-am auzit nimic și am continuat strigându-mi furia către o viață care mi se părea nedreaptă și care se amuza să-și bată joc de mine și să-mi ia puținele lucruri frumoase pe care le aveam.

— Luce… continua să repete mama și, tot repetând, ținându-mă strâns de încheieturi și ascultându-mi cuvintele care se transformaseră în urlete fără sens, a început din nou să plângă și, între timp, îmi șoptea numele, dar eu nu reușeam

să simt nimic, în afară de o greutate în stomac care apăsa, apăsa, apăsa, până la a-mi tăia respirația.

Apoi Antonio a făcut un pas înainte, cu chipul lui de copil, schimonosit de plâns și de durere, a dat-o la o parte, cu un singur gest, pe mama, s-a uitat fix la mine și m-a îmbrățișat cu o forță pe care la vârsta lui n-ar fi putut-o avea. Și atunci ochii mei au început din nou să vadă, și trupul meu să simtă, și am observat că mama ne privea terorizată, și apoi mi-am dat seama că spărsesem oglinda și am auzit mai ales respirația gâfâită a lui Antonio, care se lipise de mine, căutând puțină căldură. Am stat nemișcată, și în mica noastră baie s-a făcut din nou liniște, și s-a auzit din nou blestemata de picătură care cădea din robinet.

Am rămas așa nu știu câtă vreme, Antonio și cu mine îmbrățișați, și mama sprijinită de chiuvetă, acoperindu-și fața cu mâinile. În cele din urmă, am întins brațul și am tras-o spre noi, într-o viscerală strânsoare de familie umedă, dar care se iubea.

Când ne-am desprins unul de celălalt, am rupt o bucată de hârtie igienică și mi-am suflat de mai multe ori nasul. În cele din urmă, i-am privit și am încercat să zâmbesc.

— Nu vă faceți probleme, am spus, repar eu robinetul.

Cearșafuri mototolite

Mă urc pe scuter și pornesc dintr-o singură mișcare. În general, am nevoie de pedală ca să completez operațiunea deloc simplă, dar de data asta totul pare ușor. Chestia e că discursul de genul „eu știu tot” al mamei m-a enervat din nou.

În fiecare zi mă lupt cu mine însămi și cu drumul pe care l-am parcurs, cu ce sunt și ce am fost, ca să încerc să ajung până seara și să trag pe mine plapuma puținelor mele certitudini, care e mereu prea scurtă, și în fiecare zi există cineva care se apucă să-mi șifoneze cearșafurile. De data asta a fost mama, și când acționează o mamă e mai ușor să ai de-a face mai târziu cu o grămadă de moloz de măturat.

Nu-mi servește la nimic să-l urăsc pe tata. A existat puțin și în felul său, și totuși n-am amintiri urâte despre el, nimic care să mă poată ajuta cu adevărat să-l detest, sau cel puțin să-l uit.

În afară de una.

Era în vara cu târgul și vata de zahăr. Mă hotărâsem să nu vorbesc despre asta, dar acum sunt furioasă și simt că trebuie s-o fac, în ciuda faptului că aerul călduț care vine dinspre mare mă lovește în față cu mirosuri de polip fript și smoală, același miros al verilor mele din copilărie, când eram obligată să mă joc în fața casei bunicii, pentru că mama lucra și nu putea, evident, să ne ducă la mare. Cu prietenii de atunci, în zilele mai calde, ne cățăram pe acoperișuri, de unde reușeam să vedem în depărtare, la poalele Vezuviului, o fâșie de mare. Stăteam acolo ore întregi, întinși pe copertină, murdărindu-ne de negru mâinile și genunchii, bucurându-ne de briza care aducea cu ea același parfum acru-dulce de azi. Nu-i adevărat că marea e pentru toți, cel puțin la Napoli nu e așa, aici se lasă curtată, deseori trebuie s-o cucerești cu efort și sudoare, urcând cinci etaje pe jos doar

pentru a o admira de departe, doar ca să nu petreci a nu știu câta zi trecând în revistă tuful, pietrele din pavaj, bălțile, conductele de apă care se cațără pe un perete, sau un capac de canalizare ruginit care se scufundă în asfalt.

Dar în vara aceea n-a trebuit să-i fac curte mării, era la doi pași de mine. Tata și cu mine am plecat cu o furgonetă hodorogită și plină de lucruri. În afară de necesarul pentru vata de zahăr, mai luase cu el nu știu câte păpuși gonflabile: Omul Păianjen, Jeeg Robot, Mazinga Z și așa mai departe. Îmi aduc încă aminte mirosul plasticului și tubulețul pentru închis valva, care-mi aluneca mereu din mână. Nu aveam pompă de umflat, așa că el era obligat să sufle în fiecare păpușă, iar eu trebuia să închid valva. Am ajuns într-o localitate balneară din Cliento, al cărei nume nu mi-l amintesc, și ne-am oprit cu furgonetă pe faleză, unde erau și alte tarabe. Era pe la sfârșitul verii, pentru că luasem cu mine cărțile și caietele pentru temele de vacanță, chiar dacă era în continuare o căldură insuportabilă, și tata, imediat cum am parcat, și-a scos tricoul, m-a luat în spate și a spus:

— Zgaibă, în primul rând facem o baie!

Antonio era încă prea mic să vină cu noi, așa că, în ziua aceea, aproape m-am simțit singură la părinți, singura fiică din lume care avea un asemenea tată, mereu vesel, extravagant, amuzant, niciodată o vorbă urâtă sau o palmă. Adevărul e că la astea se gândea mama, care ne-a crescut cu palme, mai ales pe Antonio; ca, de exemplu, în ziua în care a descoperit că fugise de la școală și i-a dat o bătaie bună.

În orice caz, în după-masa aceea am făcut cea mai minunată baie din viața mea. Dacă mă gândesc bine, eram amândoi în chiloți (nici vorbă ca tata să-și facă vreo problemă), dar nu mi-a fost absolut deloc rușine. Seara parcă eram o pătlăgică roșie, cu părul ciufulit, desculță și cu maioul murdar de la înghețata de ciocolată pe care tata mi-

o cumpărase atunci când stătusem lângă el să vând vată de zahăr, caramele și baloane persoanelor care mă priveau pe furiș. Poate se întrebau cine sunt și de ce mă aflu acolo, dar el era atât de simpatic cu toți, că lumea nu se mai gândea la asta și trecea mai departe.

Amintirea e atât de limpede, că mai am încă în fața ochilor figura lui colorată: tata era îmbrăcat cu tricoul verde auriu al echipei de fotbal a Braziliei, avea pe cap o șepcuță roșie, de sub care îi ieșeau șuvițe lungi de păr, un costum albastru, iar în picioare niște papuci găuriți în mai multe locuri. Adevărul e că nu aveam bani, iar lui puțin îi păsa de îmbrăcăminte, era prea ocupat cu miile sale de proiecte fără sens și îi era suficient să aibă companie, să fumeze (și cât mai fuma!), să bea bere, chestii din astea. Prima zi a mers foarte bine, și seara era foarte fericit și făcea planuri.

— Mamei tale vreau să-i cumpăr un colier frumos și un taior, da' unu' de adevărată doamnă! zicea.

Dormeam în furgonetă pe o salteluță, unul lângă altul, unul peste altul. În noaptea aia am adormit jucându-ne de-a râgâitul: cine făcea unul mai puternic. Evident că a câștigat el: dăduse pe gât o ladă întreagă de bere!

Dimineața, când m-am trezit, eram singură. Am coborât din furgonetă și am privit în jur. Tata era deja la mare și îmi făcea semne de departe să vin după el. Târgul începea abia pe la șapte seara, așa că restul zilei era liber. Am fugit la el și l-am găsit meșterind la o undiță.

— Ce faci? am întrebat.

— Pescuiesc, a răspuns simplu.

Nu-l mai văzusem niciodată pescuind, nici nu-mi vorbise despre această pasiune.

— Și de unde ai luat undița?

— Am cumpărat-o de la Luigi, care are taraba lângă a noastră. Am luat și scăunelul, niște viermi, și uite câte cârlige, și plasa. Îți place?

Tata zâmbea ca un copil, deși cheltuise cea mai mare parte din banii câștigați în seara precedentă ca să cumpere o trusă profesională pentru pescuit, pe care avea s-o folosească doar o jumătate de zi. M-am bosumflat, pentru că m-am gândit la mama și la colierul pe care nu-l va mai primi niciodată, dar el nici măcar n-a observat, prins cum era de noua lui pasiune. În după-masa aceea n-a pescuit decât un mic biban, pe care l-a pus într-o găleată cu apă, și în timp ce el scruta orizontul ca un pescar încercat, eu stăteam ghemuită, cu genunchii la piept, lângă găleată, uitându-mă la peștele care se învârtea în cerc și se oprea să ia aer. A început să-mi fie milă de el; cu o clipă înainte era în mare, lucrul cel mai întins, mai liber și mai special care există pe lume, și acum se afla într-o închisoare de plastic, o chestie făcută de oameni care se pricep la închisori, dar la mare și la libertate, prea puțin. Și, cu cât priveam mai mult bibanul, cu atât mă gândeam că poate n-ar trebui să moară, și pentru că paradisul lui n-ar fi putut fi, cu siguranță, mai frumos decât marea. Și atunci l-am prins pe tata de mână și l-am rugat să-i dea drumul.

El m-a privit cu o expresie plină de milă și a spus:

— Dar e singurul pe care l-am prins!

Apoi, în fața expresiei mele dezamăgite, a golit găleata în mare.

— Acum ești mulțumită? a întrebat.

Iar eu am izbucnit în râs.

În timp ce ne întorceam la furgonetă ca să ne pregătim pentru o nouă seară de vată de zahăr, a comentat:

— În orice caz, eu nu înțeleg pescuitul, ce plăcere e să stai toată ziua și să aștepți… hmm…

— Mie mi-e milă de pești… am spus.

— Da, ai dreptate, a răspuns și mi-a făcut cu ochiul. Apoi a vârât toate uneltele în furgonetă și a uitat pentru totdeauna de noua și foarte scurta sa pasiune.

Și în seara aceea lucrurile au mers bine și am vândut foarte multă vată de zahăr. Numai că eu începeam să mă plictisesc, și tot mai des privirile îmi erau atrase de călușeii cu lumini colorate care străluceau puțin mai încolo.

Tata și-a dat seama și, la un moment dat, m-a întrebat:

— Ce-i, zgaibă, ești obosită?

— Puțin…

A scos cinci mii de lire pe care le ținea împăturite în buzunarul costumului și s-a uitat spre călușei. I-am zâmbit cu toată gura și am luat-o la fugă.

— Să fii atentă! a strigat, dar eu eram deja departe.

Am rămas mai mult de o oră, chiar dacă, după douăzeci de minute, terminasem deja banii. Dar am început să-i privesc pe alții cum urcau și coborau din astronave și de pe căluți și m-am oprit și în fața unui spectacol de marionete, care m-a amuzat enorm. Când m-am întors, târgul se terminase și tata nu era nicăieri. M-am așezat pe scăunelul din spatele tarabei și am așteptat să se întoarcă. După un sfert de oră însă, mi s-a făcut somn și m-am gândit să mă întind în furgonetă și să-l aștept acolo. Am deschis ușa, și în fața mea a apărut o scenă care mia schimbat pentru totdeauna copilăria.

Viața e făcută din puține momente importante, pe care, deseori, nici măcar nu reușim să le observăm în timp ce trăim. Ele sunt mereu cu un pas în urma noastră și, când întoarcem capul, totul s-a întâmplat deja și e iremediabil schimbat, în bine sau în rău.

Tata a încremenit și m-a privit năucit, eu, în schimb, am închis ușa și am fugit pe plajă, cu inima care părea că refuză să bată regulat și neputând să respir. M-am lăsat să cad pe mal, la câțiva pași de marea care pufăia încet din cauza oboselii acumulate peste zi, și am rămas acolo nu

știu cât timp, admirând luna care stria apa, până când a venit el și mi-a pus mâna pe umăr, fără să scoată o vorbă, una singură măcar.

Eram prea mică pentru a înțelege importanța a ceea ce văzusem, prea copil pentru a pricepe că unul dintre puținele momente importante care te schimbă pentru totdeauna tocmai trecuse pe lângă mine.

Dragă tăticule

Întinsă pe pat, cu o țigară în gură și o sticlă de bere goală pe noptieră, învârt în mână caseta cu vocea tatei. Înăuntru sunt toate răspunsurile la întrebările care ani întregi mi-au venit în cap, cum ar fi de ce a fugit de acasă pe neașteptate și de ce blestemata aia de scenă la care asistasem în furgonetă.

A înregistrat-o pentru noi când era deja în America de Sud și apoi i-a expediat-o bunicii, cu rugămintea să ne-o dea nouă. Bunica Giuseppina însă n-a avut puterea să-i facă pe plac și a hotărât să-i dea caseta mamei, convinsă fiind că doar ea ar fi putut ști când eram pregătiți s-o ascultăm.

Într-o după-amiază totuși, bunica m-a dus lângă dulapul care ocupa mare parte din sufrageria ei și a scos o foaie albă dintr-un sertar. Când mi-a dat-o, a spus:

— Nenné, m-am gândit la un lucru: de ce nu încerci să-i scrii o scrisoare lui taică-tu…

Am privit-o fără să înțeleg, și apoi m-am uitat la foaia de hârtie, șifonată de mâinile ei slabe.

— Când se va întoarce, o să se bucure s-o citească.

— De ce, se întoarce? a fost singura întrebare care mi-a venit în minte.

A zâmbit.

— Io nu știu, da' știu că la tați le plac scrisorile de la fetele lor. Încearcă să vorbești cu el, să-i explici cum te simți…

Am luat foaia cu două degete, aproape speriată că s-ar putea dezintegra, și am continuat s-o privesc pe bunica. Ea m-a prins, ca de obicei, de bărbie și a adăugat:

— Și promite-mi ceva…

— Ce?

— Că și dacă nu se-ntoarce, tu n-o s-o arunci… Și a privit foaia. Tre' s-avem respect de amintiri…

Am promis și am vârât foaia în buzunar. Seara, în pat, am încercat să scriu, dar m-am blocat imediat după primele cuvinte: „Dragă tăticule”. Ce puteam să-i spun, că îl iubeam? Că îmi lipsea? Da, sigur, dar aveam o senzație căreia nu reușeam să-i dau un nume, dar care, acum știu, era furie, frustrare, sentiment de nedreptate. Învățam să am de-a face cu ura, care e tot timpul trecătoare și e de folos mai ales pentru a ne face să rezistăm, pentru a ne permite să uităm mai repede o persoană pe care o iubim, care ne face să suferim.

Din seara aceea au trecut douăzeci și cinci de ani și scrisoarea neterminată e încă aici cu mine, într-un sertar, îngropată sub alte amintiri care nu mai servesc la nimic. N-am aruncat-o pentru că am făcut o promisiune, însă, chiar în seara aia, am împăturit-o, iar altă dată, încercând din nou să scriu ceva, am vărsat pe ea Coca-Cola. Dar mă bucur că n-am făcut-o, că n-am aruncat-o, pentru că foaia aceea îngălbenită, cuvintele îndoite și pătate sunt singurele pe care am reușit să i le dedic în toți acești ani, și azi pot să spun că a fost bine așa, că nu era nevoie să adaug nimic. Sentimentul pe care-l am când mă gândesc la el, tot ce s-a întâmplat după aceea, de-a lungul anilor, ceea ce am descoperit despre viața lui, n-aș fi știut și putut să le explic mai bine.

Era și este și-acum strâns în cele două simple cuvinte: dragă tăticule.

Scoici, stridii, moluște

Sună cineva la interfon, și Alleria se ridică brusc, cu un lătrat. Pufnesc, pun caseta pe noptieră și merg să răspund. În seara asta speram să fiu lăsată în pace.

— Cine-i? întreb cu voce iritată.

— Luce.

— Da…

— Ciao, îți duci aminte de mine?

— Dacă nu-mi spui cine ești, cum să-mi aduc aminte, scuză-mă?

— *Je suis Thomàs*…

O, la naiba, soldățelul francez, frumos ca soarele, e aici, sub fereastra mea, și puțin a lipsit să nu-l trimit la dracu'!

— Thomàs, ciao, spun cu o intonație perfectă.

— Ai chef să cobori?

— Să cobor?

— Să mâncăm *quelque chose*!

Îndepărtez telefonul de ureche și închid ochii. De zile întregi nu-mi spăl încheietura mâinii ca să nu-i șterg numărul de telefon, nu mă hotărăsc să-i telefonez, și-acum el e aici.

— Da, cum să nu, am chef să mâncăm *quelque* nu știu ce… Așteaptă-mă cinci minute și cobor!

Fug în baie, mă spăl pe dinți, mă pieptăn, în timp ce Alleria mă privește perplex din prag, iau pe mine un top și o pereche de jeanși, ba nu, îmi scot sutienul și iau un push-up, care arată întotdeauna mai bine, în special când, așa ca mine, ai două caise în loc de sâni, îmi dau cu puțin fard și cu creion dermatograf pe ochi, un pic de parfum, pantofi de sport, și *voilà,* sunt gata pentru seara mea romantică alături de francezul apărut din neant. Ies pe palier și sun la don Vittorio. Apare după câtva timp și deschide ușa încet, mă măsoară din cap până-n picioare.

— O, Luce, ce frumoase suntem în seara asta! Ce e, o întâlnire galantă?

Din apartamentul lui se aude obișnuita melodie tristă, așa că, fără să mă gândesc prea mult, încep să clatin ușor din cap și aproape și aproape că-mi vine să-i spun să-și ia trompeta și să-mi cânte măcar o dată nebunia asta de cântec, apoi îmi aduc aminte că el nu mai cântă și că, mai ales, jos mă așteaptă Thomàs. Așa că zic:

— Cam așa ceva, don Vittò, dar nu mă faceți să mă gândesc, fiindcă n-am mai ieșit cu un băiat nici nu mai știu de când și, dacă mă gândesc prea mult, începe să mă doară burta, și nu-i ceva prea drăguț, la prima întâlnire.

Râde, în timp ce eu îi fac loc lui Alleria.

— Îl puteți ține dumneavoastră?

— Înțeleg că nu reușești să mă tutuiești, dar cel puțin spune-mi „dumneata”. Zâmbește amuzat. Știi că toți îmi spun „dumneata”, uneori îmi vine să cred că ești supărată pe mine…

— Da, știu, sunt singura care am această ciudată obișnuință… ce să fac, trebuie să aveți puțină răbdare. Și-i fac cu ochiul.

— Hai, du-te, spune el, noi o să ne uităm la plictisitorul ăsta de televizor.

Mă aplec să-l mângâi pe cap pe Câinele Superior, apoi îl sărut pe obraz pe vecinul meu.

— Am avut mare noroc să vă întâlnesc.

Zâmbește încurcat și nu spune nimic.

— Nu-mi urați noroc?

— N-ai nevoie, ești minunată!

— Bine, înseamnă că țineți cu adevărat la mine. Ne vedem mai târziu.

Mă reped pe scări în jos și dau nas în nas cu Patrizia, care fumează în fața ușii, fredonând un oribil cântec neomelodic.

— *Oh lá lá,* Lulù! Ce-ai făcut? Ești prea frumoasă, parc-ai fi o savarină! exclamă imediat cum mă vede, și-și agită euforică mâinile în aer

într-o manieră convulsivă, pentru a sublinia evidenta ei stare de șoc.

Poate ar trebui să mă supăr, pentru că, de fapt, tot femeie sunt și în viața de toate zilele, iar faptul că ea scoate în evidență asta doar acum nu mi se pare un lucru drăguț, dar izbucnesc în râs și mă las prinsă de mână pentru a fi condusă, într-o mică paradă a modei, în holul de la intrare.

— Cum arăt? întreb, lăsându-mă prinsă în joc.

— O bijuterie. Și își sprijină bărbia în pumn ca să mă privească mai bine. Dacă n-ar fi pantofii ăia… Și-și aruncă privirea spre picioarele mele.

— De ce? întreb naivă, ce-au de nu-s buni?

— Lulù, spune cu reproș în glas, o femeie tre' să fie tot timpul pe tocuri, asta-i regula număru unu!

Mă prinde de talie și mă întoarce ca pe o șosetă.

— Vezi? Fără tocuri, coboară și portbagajul. Și-mi prinde fundul cu amândouă mâinile, ca să-l împingă în sus. O pereche de tocuri și ăsta ar sta în sus de minune!

— Nu știu să umblu pe tocuri.

Nu e prima oară că Patty îmi oferă lecții de modă și feminitate; de altfel, ea umblă tot timpul pe tocuri de doisprezece centimetri, că numai când te uiți la ele te apucă amețeala. Și acum e încălțată cu niște pantofi roz închis care par de latex, atât sunt de lucioși, cu tocuri lungi cât piciorul unei cupe de șampanie, sub o pereche de jeanși foarte strâmți, care pocnesc pe ea. Nu e o ținută prea fină, dar, mă rog, asta e!

— OK, îi bine și-așa! Și-mi trage o palmă peste fund. Dar data viitoare întreabă-mă pe mine. Și mă împinge afară, unde mă așteaptă minunatul Thomàs, care, atunci când mă vede, cască ochii ca și cum ar avea în față o superfemeie, ca să folosesc vorbele lui Patty.

— Ciao, mă salută și-mi întinde timid mâna.

— Ciao, Thomàs! și i-o strâng.

Nevopsit, apare în toată splendoarea lui, cu cârlionții blonzi încadrându-i chipul ce inspiră

încredere și veselie.

— Ai chef să mergem să privim *la mer*?

— Poftim?

— Marea.

— A, marea, sigur că da.

Zâmbește, își vâră mâinile în buzunar și merge alături de mine, privind în jos. După cum se mișcă, îmi dau seama că e timid, poate de aceea ziua se ascunde în spatele unei măști.

— Cum ai reușit să mă găsești? întreb ca să rup tăcerea.

— Am pus câteva întrebări *autour*...

— *Autour*?

— În jur…

— A, da.

— Îmi place Napoli, lumea e *chaud,* caldă… umană.

— Da, așa e… poate puțin prea mult.

Ne plimbăm, și el vorbește fără oprire despre viața lui în Franța, unde lucra în întreprinderea tatălui, până într-o bună zi, când s-a săturat de viața aia cenușie și a plecat.

— Și tatăl tău ce-a spus?

— *Mon père* este un bun *père*...

Atunci poți spune că ești un om norocos, dragul meu Thomàs.

— Și tu, *tu fais quoi dans la vie*?

— În *vie*?!

— În viață… Și zâmbește.

Fir-ar să fie, el și zâmbetul lui, dacă n-ar fi așa de atrăgător, l-aș trimite la naiba, pentru că un bărbat care începe atât de repede să pună întrebări nu-mi inspiră prea multă încredere. Dar răspund:

— Păi nu știu, sunt avocată, cel puțin așa cred, apoi sunt stăpâna lui Alleria, câinele meu, fiica unei mame singure și, poate, babysitter…

Mă privește amuzat, și atunci îmi dau drumul.

— De fapt, nu știu, e o perioadă în care nu sunt convinsă de drumul pe care a luat-o viața mea. Sunt confuză, pe de o parte simt nevoia să schimb

totul, să plec, ca tine, să fug de toată imobilitatea asta, să încerc să am o existență diferită. În fond, câte vieți poate trăi fiecare dintre noi? Dacă nu încercăm, n-o să știm niciodată…

Nu știu de ce mi se pare normal să-i dezvălui francezului adevăruri și dubii pe care până acum am încercat să mi le ascund chiar și mie însămi.

— Păi atunci pleacă…

— Nu-i chiar așa de ușor…

— De ce? Și mă privește fix.

— De ce, de ce… pentru că eu m-am născut și am crescut aici, am obiceiurile mele, o am pe mama, am un prieten drag pe care n-aș vrea să-l pierd…

— Ți-e frică, *alors…*

Mă blochez.

— Da, poate, de ce, ce-i rău în a-ți fi frică?

Zâmbește, și, de data asta, văd în zâmbetul lui o oarecare siguranță care nu-mi place, convingerea că poate să-mi explice cum stau lucrurile.

— Știi câți am cunoscut *des gens comme vous*?

— Poftim?

— Persoane ca tine… Și graseiază mai mult ca de obicei.

— Ce vrei să spui? Și-mi încrucișez brațele pe piept.

Am senzația că, în curând, Thomàs va cunoaște latura mea rea.

— Spun că păsările care se nasc în colivie nici nu știu de *pouvoir voler,* că pot zbura…

— Ascultă, și întind degetul arătător spre el, dar de ce nu-mi zâmbești tot timpul în loc să scoți pe gură asemenea fraze de doi bani?

Nu înțelege, sau poate că da, dar nu știe dacă să râdă sau să se simtă jignit.

— Mă enervează ăia care cred că au înțeles cum se-nvârte lumea. Eu nu știu ce-i mai bine pentru mine, dacă să plec sau să rămân, desigur nu cred că, așa cum spun unii, cine rămâne, cine încearcă să repare lucrurile, cine se chinuie în fiecare zi să

schimbe mica lui bucățică de lume e mai puțin curajos decât cel care aruncă totul în aer!

Thomàs are o expresie pierdută și face un pas înapoi, și așa îmi dau seama că am intrat în faza „teckel furios”, cu sprâncenele încruntate, maxilarul inferior împins în față (în realitate mai mult buldog) și nările lărgite. Latru la singurul băiat care îmi place în ultimul an. Bravo, Luce!

— *Excusez-moi!* exclamă el, încercând să zâmbească, deschizând larg mâinile în aerul torid de pe această străduță îmbâcsită, nu te enerva, că te faci *laide*…

— Ce înseamnă *laid e?*

— Urâtă.

Rămân interzisă pentru o clipă, neputându-mă hotărî dacă să-i răspund la fel sau să continui să atac. Micul lui discurs nu mi-a plăcut deloc, iar zâmbetul lui de acum mi se pare că ascunde o oarecare aroganță.

— Franțuzicule, nu mai încerca să-mi oferi adevăruri absolute, spun întorcându-i zâmbetul, pentru că nu cred că tu ai plecat numai din cauza cenușiului și nu cred nici că tatăl tău n-a avut nimic de zis. Dacă vrei să călătorești toată viața, bine, fă-o, dar nu te baza pe faptul că poți veni aici, cu zâmbetul tău frumușel, ca să-mi spui că toți cei care n-o fac, care fug de responsabilități, sunt niște cretini. Și acum, hai să mergem să vedem minunata asta de mare! zic și-l iau de braț.

Pe drum, Thomàs nu mai spune nimic, uitându-se în jos, deși mă întorc de câteva ori să-i caut privirea. Blestemata de mine, trebuie să am întotdeauna ultimul cuvânt!

— Scuză-mă, spun după un timp, știi, poveștile astea mi-l aduc în minte pe tata… Și nu mai adaug nimic.

— *Désolé que vous,* scuză-mă, tu, n-am vrut…

— Bine, bine, acum terminăm, altfel trece seara… Și râd.

El acceptă și mă întreabă:

— Ți-e foame?

Dau să-i răspund că, în realitate, m-am îndopat cu o felie de pâine unsă cu Nutella, chiar înainte să sune la interfon, dar Thomàs mă prinde de mână, și atunci, brusc, nu mai am timp, nici chef să vorbesc, pentru că simt că mi se topește ceva pe ceafă și percep elanul vântului de primăvară, care pare venit să-mi sufle în față ca să-mi ciufulească părul și gândurile. Încerc să-mi revin și să spun ceva de bun-simț, dar el e mai iute și mă trage după el în fața unui chioșc care vinde *taralli 'nzogna e pepe*[29]. Mă privește ca și cum ar vrea să aibă aprobarea mea, dar eu dau doar din cap ca o adolescentă prostuță, care de-abia a reușit să cucerească un loc pe șaua cea mai râvnită a școlii, adică pe motocicleta masculului ochit de toate fetele din cartier. Mie, în realitate, nu-mi plac motocicletele și nici fetele care au visuri atât de meschine, dar cu mâna mea într-a lui nu-mi vine deloc să mă comport ca o persoană serioasă. Thomàs însă pare oricum mulțumit, cumpără un pachet de *taralli* și două beri și mă trage pe stânci, unde vântul nu întâlnește obstacole.

Ne așezăm pe malul mării, și eu mă gândesc că nu făceam așa ceva de cine știe când, de fapt, cine s-a așezat vreodată pe o stâncă de pe țărm să mănânce *taralli*? Adevărul e că, dacă n-aș ține cont de faptul că soldățelul nu e napolitan și că are un chip de înger, iar atunci când zâmbește, în ciuda aroganței, mă face să simt un fior ciudat în cap, ca și cum mi-ar crește brusc părul, i-aș fi trimis deja la dracu' pe el și pe *taralli* lui cu untură. Dar, cu luna asta care se ițește, liberă și puternică, la vreo câteva etaje mai sus de Vezuviu, primul gând clar care-mi vine în minte e că, peste puțin, peste foarte puțin, Thomàs se va lipi de mine ca o scoică de stâncă și mă va suge ca și cum aș fi stridie mare și plină de suc. Și nu-i prea grozav să te dedai amorului când ai încă gura năclăită de untură și piper.

În orice caz, scena de-abia descrisă rămâne înțepenită doar în gândurile mele murdare, pentru că francezul e mult prea educat pentru gusturile mele și nu face altceva decât să soarbă berea, să mănânce *taralli*, să privească portul, care, cu luminile sale gălbui și cu debarcaderele, pare să taie în două golful, și să vorbească. Thomàs vorbește despre toate, despre experiențele sale de călătorie, despre pasiunea pentru travestiri, despre viața de artist de stradă, despre Franța și despre Napoli, despre prima lui prietenă, și chiar și despre mama lui. Iar eu stau și sorb din bere fără să-mi umplu stomacul și mă uit la gura lui cărnoasă, înconjurată de perișori blonzi, care se deschide și se închide, și poate ar trebui să-i povestesc și eu ceva în plus despre viața mea, despre mama, de exemplu, care, la șaizeci de ani, are un cavaler lângă ea, dar eu m-aș fi mulțumit și cu un scutier, numai să-i poarte un pic de grijă, pentru că a primit prea puțină atenție în viață. Sau aș putea să-i povestesc despre fratele meu, pe care nu-l văd de mult timp și care acum are un copil, și copilul acela, fără să vrea, a făcut ca dintr-odată să-mi alunece pământul de sub picioare și m-a făcut bătrână, chiar foarte bătrână, pentru că, fir-ar să fie, vreau și eu un copil, chiar dacă nu-i suport pe ai altora, și, când plâng, le-aș da un pumn în cap, iar când râd, pe mine nu mă fac să râd, pentru că îi fac să râdă pe părinți, care încep să scoată sunete grotești, schimonoseli ridicole și sclifoseli. Aș putea să-i vorbesc despre don Vittorio și despre cum, doar faptul că-l știu în apartamentul vecin mă face să mă simt cu adevărat acasă sau despre Kevin, copilul caraghios de perfect, care mi-a invadat viața, și, așa mic cum e, mi-a umplut-o de prezent, da, chiar de prezent, de fapt singurul lucru care contează cu adevărat. Într-o seară, Carmen mi-a spus că, de când e copilul, nu mai are timp să se ocupe de lucrurile stupide. Și cred că exact asta este magia cea mai mare inventată de natură și de

Dumnezeu, nu știu exact de care, și anume că, la un moment dat, apare un piticuț în viața ta, care te obligă să te gândești la biberoane, râgâit și căcăcei, așa încât nu mai ai timp să-ți pierzi mințile gândindu-te la trecut și la viitor, căci Dumnezeu (sau natura) știe bine că, la o anumită vârstă, mintea îți stă tot timpul acolo, la trecut și la viitor. Ca animalele, sau ca nou-născuții, care sunt liberi și fericiți, pentru că sunt inconștienți și nu trăiesc decât prezentul, la infinit. Uite, eu aș vrea să trăiesc prezentul la infinit, aș sta tot timpul pe această stâncă să-l ascult vorbind pe Thomàs, să sper să mă sărute, și chiar dacă asta nu s-ar întâmpla, nu m-aș supăra, n-aș putea să mă supăr, pentru că eu o să fiu mereu acolo, în prezentul meu, în clipa aceea care se repetă continuu, în care iluzia că figura asta de francez prea educat mă mai sărută n-a dispărut încă.

Se spune că dovada existenței lui Dumnezeu este tocmai conștiența omului; eu însă chiar nu reușesc să fiu atât de egocentrică și sunt convinsă că Dumnezeu, în realitate, se manifestă în inconștiență. Nu pot desigur să spun că sunt o femeie credincioasă, și totuși exact în fața micilor forme de viață neștiutoare mi se pare că simt ecoul vocii Sale, în privirea blândă a unui câine, ca și în traiectoria bizară a unui licurici. În schimb, în conversația cu o ființă umană conștientă, singura prezență pe care o simt e plictiseala.

Această conversație nu e plictisitoare, n-ar putea fi, și totuși simt nevoia s-o întrerup. Poate pentru că băusem deja acasă și încep să fiu amețită, poate pentru că o asemenea situație cine știe când o să se mai repete, în sfârșit, eu sunt mult mai needucată decât francezul, așa că mă reped la gura lui și mă lipesc de ea ca o scoică de stâncă. El, pentru o clipă, se retrage dezorientat, apoi pornește la atac și îmi vâră limba în gură, și-atunci aproape mi se pare că mă sufoc, pentru că n-am văzut niciodată o limbă așa de mare. Acum sunt eu cea care dă

înapoi, așa că el se potolește și începe să mă sărute încet, cu mai puțin patos și mai multă gingășie, și-atunci mi se pare cu adevărat că de abia mi-am vopsit părul, așa de tare mă ustură capul, și-apoi simt că mi se face pielea găină de emoție, și-apoi… fir-ar să fie!

Deschid ochii și-i văd chipul la o palmă de nasul meu, cu pleoapele coborâte și gura deschisă. În realitate, când e atât de aproape, până și francezul își pierde puțin din farmec. Ar trebui să închid în mare grabă ochii și să gust momentul, clipa, la infinit, dar nu reușesc să nu mă gândesc că seara va trebui să se încheie obligatoriu într-un alt fel decât cel pe care l-am pregustat pentru o clipă. M-am spălat pe dinți, am evitat să ronțăi *taralli,* m-am pieptănat și parfumat, mi-am pus până și push-up-ul ca să par o femeie țâțoasă, și-apoi am uitat să mă epilez pe picioare! Cea mai obișnuită greșeală a nefericitei care se gândește întotdeauna: „Bine, am timp, nu-mi trebuie mult, oricum nimeni nu se uită la mine…”

Uită-te pusă la punct, dragă Luce, viața a hotărât în seara asta să-ți dea o nouă lecție, și anume că lucrurile frumoase vin pe neașteptate, într-o marți seara oarecare, și nu-ți telefonează înainte să te anunțe, și atunci e mai bine să fii tot timpul pregătită, aranjată, cum se spune aici, la noi, machiată și îmbrăcată elegant, mereu gata să ai grijă de tine, să te respecți și să te iubești, să trăiești, nu să supraviețuiești, să zâmbești și să nu te lamentezi prea mult că ai ghinion, pentru că așa poți fi sigură că, atunci când, în sfârșit, frumusețea se va hotărî să bată și la ușa ta, tu o să-i poți face cu ochiul spunând: „Chiar pe tine te așteptam”.

∵

În orice caz, sărutul acesta va fi cel mai mare gest eroic al serii și vreau să mă bucur de el. Mă agăț de gâtul lui, și el mă prinde în brațe și începe să-și împingă bazinul, și atunci, nu, la naiba, trebuie să opresc prezentul și să mă gândesc la

viitor, la francezul care-mi atinge coapsa cu mâna și dă peste nenorocitul ăla de păr. Mă desprind și încep să respir din nou. Obrajii îmi ard ca soba pe care bunica o aprindea doar de trei ori pe an, în zilele mierlei[30], și am nevoie de aer; el însă zâmbește și rămâne alături, lungit pe jumătate peste mine. Își întinde arătătorul pe fața mea și-mi urmărește conturul buzelor, ca și cum ar avea un creion în mână. Lumina cobalt a lunii îi spală chipul, iar cea gălbuie a portului îi face și mai blonzi cârlionții ciufuliți de vântul sudului. Sfântă Fecioară, cât e de frumos! Îi zâmbesc și-i prind degetul cu dinții.

— *Tu es très belle*! exclamă.

Și atunci învăț și că frumusețea e frumusețe oriunde și se spune mereu la fel, în Franța, ca și în Napoli.

— Ai băut prea mult, ascultă-mă, spun și-l fac din nou să râdă.

— Copilul de zilele trecute… *c'est ton fils*?

Îl privesc fără să înțeleg, și atunci el repetă în italiană.

— E al tău?

„De fapt, m-ai întrebat deja”, mă gândesc și mă grăbesc să-i spun că nu.

— Păcat… zice.

— Păcat?

— *Oui, c'est un beau bébé*!

— A, da? Dacă ar fi copilul meu, ar fi și un tată cu noi, nu crezi?

— Ei, nu întotdeauna e așa. Este cineva cu tine, chiar dacă nu un tată?

Îi admir buzele cărnoase și răspund:

— Nu este nimeni.

Mi se pare că-i strălucesc ochii, dar poate fi luna care mă înșală. Ne ridicăm, și Thomàs scoate o țigară de iarbă. O aprinde și mi-o oferă, apoi începe să vorbească, și-mi povestește că, odată, la Bilbao, un copil l-a scuipat în față, și atunci el a

luat găletușa cu vopsea și i-a vărsat-o în cap. Nu zice chiar vărsat, dar sensul e ăla. Fumăm și ne bucurăm de clipă, mica intimitate ce pare să se instaureze, după ce ne-am sărutat, și râdem fără motiv, ca niște copii prostuți. Fumăm și vorbim, de fapt el vorbește și, drept să spun, vorbește puțin prea mult minunatul meu francez, și îmi imaginez că iarba e de vină, pentru că nu se oprește o clipă. Dar, în fond, cui îi pasă, n-are decât să vorbească toată viața, în timp ce eu îl admir și mă umflu în pene, întrebându-mă de ce un frumușel ca el, care, în paranteză fie spus, nu e prost, nu pute și nu mi se pare un *serial killer,* s-a hotărât să mă curteze tocmai pe mine, care, la treizeci și cinci de ani împliniți, mai sunt în căutarea a ceva care să mă facă să mă simt frumoasă și irezistibilă în fața oglinzii, în fața ochilor mei, care însă nu mă iartă niciodată. Dar, la un moment dat, și Thomàs tace, și o face pentru că eu nu-l mai urmăresc, ci fixez un punct în fața mea, pe banca aflată la câțiva metri.

— Ce e? întreabă.

— Lângă chioșc, am răspuns coborând vocea și mă opresc.

Se întoarce și încearcă să înțeleagă.

— Copilul ăla…

— Ce-i cu el?

— E Kevin.

— Copilul *avec toi* alaltăieri?

Dar n-am timp să răspund, trebuie să fug la el, la micul Kevin, pentru că nu înțeleg de ce se află singur, pe via Partenope, seara.

— Scuză-mă… Și mă îndrept cu pași mari spre copil, care privește în jur gânditor.

În timp ce parcurg distanța, am timp să mă gândesc că iubirea pentru un fiu trebuie să fie ceva foarte asemănător cu ceea ce simt eu în acest moment, desigur, de un milion de ori mai puternic, dar crampele la stomac care m-au apucat, imediat cum i-am văzut expresia rătăcită a fețișoarei, cred

că sunt la fel. Simt în mine o energie ciudată, înnăscută și ancestrală, de care nici măcar nu știam și care mă face să am un sentiment de protecție pentru creatura aceea, aceeași forță primitivă care ne împinge la conservarea speciei, când în fața unui nou-născut începem să facem schimonoseli fără sens și să vorbim ca niște demenți, ca și cum am cunoaște deja limbajul folosit cu o mică ființă care are nevoie de anumiți stimuli senzoriali. Instinctul e cel care ne călăuzește, ere întregi de mutații și de lupte pentru supraviețuirea umanității.

Așa că, în timp ce alerg cu brațele deschise către Kevin al meu, îmi dau seama că nu fac altceva decât să răspund energiei care îmi dă putere și mă obligă să zâmbesc și să grăbesc pasul. Cel puțin așa îmi place să cred. În realitate, dacă vrem s-o considerăm o chestie mai puțin romantică, sunt doar o mamă care luptă pentru a-și proteja fiul. Ba chiar, dacă vrem s-o considerăm cum e în realitate, sunt doar o femeie care se atașează într-o manieră puțin prea morbidă de copilul alteia, pentru că în felul ăsta își satură foamea de maternitate, care începe să se facă simțită. A aduce pe lume un copil nu e un gest de iubire, e satisfacerea unei nevoi care vine de departe și care ne comandă. Nici vorbă de un dar, ci de ceva profund egoist care ne face să ducem o sarcină. În ciuda mamei și a prietenelor ei bigote.

În orice caz, continui să mă îndrept săltând către Kevin, și, peste o clipă, o să-l strig, iar el se va întoarce brusc, mă va recunoaște, apoi o să ne îmbrățișăm și o să mă acopere de sărutări și, în sfârșit, o să-l duc pe stânci la Thomàs, care se uită la noi de departe, iar în noaptea asta, eventual, aș putea să-i cer lui Carmen să-l lase să doarmă la mine… dar mă blochez la câțiva metri de el și mă retrag, fără să mă întorc, cum face racul. Lângă el a apărut un bărbat, unul cu o expresie urâtă, dar cu maniere care nu par prea grosolane. Îngenunchează în fața lui Kevin și-i întinde un con

de înghețată, în timp ce din stânga lui apare și o prăjină cu părul blond, drept și cu pomeții obrajilor botoxați. Bărbatul e îmbrăcat cu o pereche de pantaloni trei sferturi și o cămașă albă pe corp, din care i se văd bicepșii rotunzi și tatuați cu desene tribale, ea, cu o pereche de jeanși și pantofi violet, cu talpă de plută. Îi aud râzând, nu înțeleg ce spun, dar Kevin pare să se distreze și nu mai are pe chip expresia aceea pierdută și supărată de dinainte, și pentru că adultul îl pișcă și-l gâdilă drăgăstos, în timp ce el linge înghețata. Apoi, dintr-odată, țopârlanul îl saltă pe Kevin pe umeri ca și cum ar fi un balon fără greutate și îl învârte, iar copilul începe să țipe râzând și zbătându-se. Iar eu, care urmăresc scena de departe, izbucnesc în râs, pentru că e adevărat că e ceva ireal în joaca dintre un copil educat și un criminal cu tatuaje tribale, dar e tot atât de adevărat că mi se pare evident că se iubesc și că există între ei o legătură puternică.

Tată și fiu.

Atât de diferiți unul de celălalt, dar totuși tată și fiu.

Continui să mă retrag și aștept ca ei să se urce pe o motocicletă mare, aflată la câțiva metri. Mârlanul pornește motorul și începe să se joace cu mânerul acceleratorului, astfel ca lumea (care, în micul său creier, nu e decât ceea ce el cunoaște, cartierul lui idiot și faleza asta) să poată afla puterea motocicletei sale și, mai ales, a membrului său (cele două lucruri sunt întotdeauna strâns legate, pentru o anumită categorie de bărbați). Câteva secunde și perechea, cu Kevin în mijloc, se îndepărtează cu un scrâșnet al cauciucurilor și un huruit sec, și până și marea care moțăia pare să se tulbure brusc.

— Casca… șoptesc, când monstrul e deja departe.

Thomàs mă așteaptă pe stânci. Ei, da, mai bine să mă întorc la Poseidonul meu, pentru că oricum nu pot face nimic pentru a alunga senzația

neplăcută care mă apasă în piept, un amestec de gelozie și invidie pentru niște părinți ignoranți, care, drept să spun, nu merită un asemenea fiu. Așa că mă îndrept către francez, care-mi fură un zâmbet, dar nu reușește totuși să potolească senzația de nedreptate care-și face loc imediat după invidie, ca și cum ar fi vina cuiva dacă Kevin nu e fiul meu, vina cuiva dacă, la treizeci și cinci de ani, mai stau încă pe o stâncă să fumez iarbă, vina cuiva dacă oamenii ca mine, cu o copilărie de căcat, ascunsă sub piele, pornesc mereu pe ultimul culoar, și o fac cu întârziere, când ecoul împușcăturii a dispărut și restul lumii e deja la prima curbă.

Nu e vina nimănui.

De aia sunt supărată pe toți.

În Thailanda e prea cald

Acum două zile l-am întrebat pe Thomàs de când se află la Napoli și cât timp mai vrea să rămână. Mi-a zâmbit și a spus:

— *Je ne sais pas,* până când te saturi de mine!

Am zâmbit și eu, chiar dacă, în realitate, mi-am dat seama că minte. N-am îngâmfarea să cred că un tip ca Thomàs poate hotărî să-și blocheze ciudata și aventuroasa existență pentru mine și pentru orașul ăsta. De altfel, cum am spus, nu știu nici dacă mie mi-ar conveni să-mi petrec toată viața aici, poate chiar cu acest francez care m-a făcut să-mi pierd capul. Așa că am lăsat să treacă de la mine, oricum știu că, într-o bună zi, pe neașteptate, mâine sau peste șase luni, îmi va spune că trebuie să plece. Oricum știu că lucrurile frumoase durează puțin și se topesc cu o clipă înainte să se transforme în obișnuință.

A trecut o săptămână de când nu mă duc la birou și nu-i simt lipsa, în ciuda unor telefoane de la avocat, de la Manuel și de la Hectogram. Nu știu ce o să fac cu viața mea, ce se va întâmpla cu dorința asta ciudată, care mă apucă uneori, să mă duc departe, să plec spre o destinație neprecizată, deocamdată mi se pare că mi-am găsit un straniu echilibru, care mă face să mă simt bine. Acum sunt babysitter cu normă întreagă pentru Kevin; am înlocuit-o pe fata de dinainte și-mi petrec după-amiezile cu el, îl ajut la învățat, îi pregătesc gustarea de la ora cinci, îl însoțesc la câte un prieten sau ne umplem timpul colorând, citind, spunându-ne povești. Carmen îl aduce după-masa și vine să-l ia seara, uneori chiar după cină. Nu știu ce are tot timpul de făcut, dar mie îmi convine așa. Don Vittorio mă bate la cap să-i spun adevărul lui Carmen, în timp ce mama susține că sunt nebună, că am făcut atâtea sacrificii ca să studiez și acum lucrez ca babysitter, că am o vârstă…

Cu Thomàs ne vedem în fiecare zi. Sau mergem noi, și prin „noi” înțeleg eu, Kevin și Alleria, să-l vedem lucrând (și Kevin se distrează încă mult), sau vine el, când a terminat. Aseară, Carmen m-a sunat ca să spună că o să se întoarcă târziu, și atunci don Vittorio a profitat ca să ne invite pe toți trei la cină, susținând că Agata face cele mai bune paste cu mazăre din toată Italia de sud (o spune pentru orice fel de mâncare de-al ei) și ar fi fost nepoliticos să refuzăm. Așa că ne-am strâns cu toții în jurul mesei, ca și cum am fi fost o familie, în realitate cea mai ciudată dintre familii, pentru că niciunul dintre noi nu are prea mult de-a face cu legături familiale. Și totuși, ne-am simțit bine, am râs și am povestit câte ceva din viețile noastre. Poate pentru că Thomàs are întotdeauna mii de povești din călătoriile sale, sau pentru că don Vittorio are capacitatea de a se face ascultat, sau poate pentru că, printre noi, era un copil curios, care are darul de a-i bine dispune pe ceilalți, nu știu, pentru o clipă, o singură clipă, m-am pierdut în admirarea feței de masă cu romburi pe care erau așezate vinul roșu și pâinea, elemente ce păreau să ne unească într-o formă privată de inconștientă liturghie: don Vittorio, care asculta amuzat, cu pipa stinsă atârnându-i din gură, poveștile absurde ale lui Thomàs, care un pic vorbea, un pic îl mângâia pe Alleria, un pic râdea și glumea cu Kevin. Și mai era și el, copilul-minune, care întrerupea orice conversație ca să pună una dintre întrebările sale, fără să mai asculte răspunsul, pentru că era prea ocupat să-l mângâie pe Câinele Superior sau pe Primăvara, rândunica noastră, care crește pe zi ce trece și zboară deja de pe o mobilă pe alta.

Când a sosit Carmen, Kevin i-a spus să urce, că ne distram, și atunci ea a luat loc în mijlocul nostru, și a băut, și râs în felul ei, exagerat, a ridicat glasul când nu era nevoie, i-a întrerupt pe ceilalți, și a continuat să vorbească atunci când nimeni n-o asculta. Dar, în final, a ridicat paharul

și a cerut să țină un toast în cinstea minunatei familii pe care Dumnezeu a vrut să le-o trimită ei și fiului ei. Aș fi vrut să intervin ca să-i spun că în bucătăria aia nu prea exista o familie, dar am tăcut, pentru că m-am gândit că, în realitate, eu nu știu ce ține împreună familiile, știu sigur însă că nu sângele și nici problemele. Se spune că atunci când vin necazurile, cei pe care-i ai alături sunt numai și întotdeauna cei din familie. O fi adevărat, dar mă întreb: de ce în momentele de emoție pură, în fotogramele care ne trec prin fața pupilelor când închidem ochii, dacă ne uităm mai atent, lângă noi există întotdeauna cineva care are de-a face puțin sau deloc cu familia noastră restrânsă?

∵

Alleria își ridică botul și latră. Se aude interfonul. Ridic receptorul, și o voce familiară îmi invadează pavilionul auricular. O voce din trecutul pe care-l credeam trecut pentru totdeauna.

— Lù, eu sunt…

Îndepărtez receptorul și privesc năucită peretele, deși simt cum ochii lui Alleria se uită la mine curioși.

— Lù… repetă vocea.

Trece un secol înainte să găsesc forța de a răspunde.

— Ce vrei? întreb.

Rămâne interzis, pentru că nu spune nimic, tușește ușor și încearcă din nou.

— Lù, ascultă, aș vrea să vorbesc cu tine o clipă. Pot să urc?

— Lăsând la o parte faptul că mă cheamă Luce, și nu Lù, Lù îmi poate spune numai cine-și împarte zilele cu mine, de ce să urci? Ce mai avem să ne spunem?

— Un minut…

— Ce e, îl întrerup, în Thailanda e prea cald? Prea multă umezeală?

— Hai, Luce, n-o mai face pe fetița răzgâiată!

Îmi vine să urlu, dar, dacă aș face-o, Alleria ar începe să latre ca un nebun.

— Așteaptă acolo, spun și închid.

Iau cheile de pe raft și închid ușa în spatele meu. Pe scări mă gândesc la ce va trebui să spun, la comportamentul pe care va trebui să-l am, la cea mai bună manieră de a-l răni pe infam. M-a făcut „fetiță răzgâiată”, nu pot să cred! Chiar dacă, într-adevăr, comparația mi se pare potrivită. Da, sunt o fetiță care le face altora în ciudă și scoate limba la ei, și ce? Adulții trebuie să-și ascundă sentimentele, eu pur și simplu nu reușesc, și dacă iubesc pe cineva trebuie să i-o urlu în față, iar dacă îl urăsc și mă simt rănită, mă văicăresc și mă răzbun cum pot. Nu-mi place cine reușește întotdeauna și oricum să fie demn, cine iubește fără s-o spună, cine și-o trage fără să se abandoneze, cine nu urlă de furie și se lasă măcinat în interior, cine răspunde la o îmbrățișare cu o palmă pe spate. Trebuie să fii adult când ai de-a face cu responsabilitățile, curajul, educația și munca, dar când e vorba de sentimente, cred că e mai bine să te joci făcând-o pe copilul.

Deschid ușa de la intrarea în bloc și iată-l, așa cum era acum o eră, când ne-am despărțit, poate doar părul îi e puțin mai lung. Vine spre mine zâmbind și-mi întinde obrazul. E îmbrăcat cu o geacă de piele, total nepotrivită cu căldura de afară, o bască și un mic fular de mătase gri la gât. Rămân nemișcată în ușă, ținând-o deschisă cu piciorul, ca să-l fac să înțeleagă că n-am timp de pierdut, în timp ce-mi retrag fața și-i întind mâna, pe care infamul o strânge un pic jignit.

— Tot supărată?

E foarte sigur pe el, se vede că se place mult.

— De ce, n-ar trebui să fiu?

— Se spune că rănile se vindecă în timp…

— N-am o bună cicatrizare.

Nu spune nimic, și atunci întreb:

— Deci, ce vrei?

— Nimic, doar că… mi-era dor să te văd, voiam să știu ce mai faci.

— Foarte bine, mulțumesc, răspund cu o voce glacială.

Parcă nu mai e chiar atât de sigur.

— Adică, revine, cum îți merge, ce faci în momentul ăsta?

— Nimic care să te intereseze.

— Luce, hai, nu ne vedem de un an, și tot ce poți să faci e asta? Să știi că nu te-am părăsit pentru alta…

Îmi încrucișez brațele la piept.

— Exact, și mai rău! Dacă ți-ai fi pierdut capul după cineva, aș fi putut accepta, dar așa a fost mult mai greu de acceptat că ai scuipat pe o relație care dura de doi ani, ca să fumezi niște iarbă în libertate cu prietenii.

— Ei, hai, zice și râde, nu de-asta am plecat…

— Ce naiba găsești de râs? întreb și mă apropii amenințătoare.

Se retrage bâlbâind:

— Nu știu ce mi-a trecut prin cap, m-am simțit dintr-odată prizonier, închis într-o viață pe care n-o alesesem, ca și cum viitorul meu fusese deja hotărât de cineva care nu eram eu… am simțit nevoia să plec…

— Ce cuvinte frumoase!

— Îți jur, Luce, am fost un laș, m-am gândit că în scurtă vreme mi-ai fi cerut să ne căsătorim, să avem un copil și mi-a fost frică. Asta-i, nu m-am simțit pregătit și…

— Da, bine, am înțeles. Și-acum ce vrei?

Își înclină capul și, cu mâinile în șold, privește pietrele din pavaj. Deasupra capetelor noastre, Alleria latră, cu capul scos printre barele de la balcon.

— Ascultă, zic încrețind nasul, te-am iubit cu adevărat și, pentru o vreme, chiar am crezut că vreau să-mi petrec toată viața cu tine, dar gestul tău m-a făcut să înțeleg că greșisem totul, că nu

pot să-mi arunc viitorul în budă. Pentru că așa s-ar fi întâmplat, dacă aș fi rămas cu tine. În orice caz, pot înțelege ce-ai spus, serios, înțeleg. N-ai încă maturitatea necesară pentru a-ți schimba viața, ești o păpușă de cârpe, cum se spune acum, nu? Dar, știi care-i noutatea?

Își înalță capul și-și înfige privirea plină de speranță într-a mea.

— Fapt e că gestul tău m-a făcut să reflectez. Aveai dreptate tu, nu eram pregătiți pentru viața aia, niciunul dintre noi n-o voia cu adevărat. Poate nici nu ne iubeam și nu ne dădeam seama de asta…

— Nu, mă întrerupe el, eu te iubeam… ba nu, te iubesc!

Îi râd în față și se simte jignit.

— Tu habar n-ai ce-i iubirea, crede-mă. Te-ai întors din minunata ta călătorie, ai făcut experiențele dorite, te-ai îmbuibat cu fum, poate ți-ai și tras-o cu vreo thailandeză, și-acum te simți singur. Ești un laș și gata… unul care n-a reușit nici măcar să plece cu adevărat…

Apoi îi șoptesc la ureche:

— Nu-ți face griji, e doar frica de singurătate, un sentiment comun multora și care te face să pronunți deseori acest „te iubesc” lipsit de sens. Dacă reziști sau dacă găsești alta, o să vezi că-ți trece. Dacă însă te-aș ierta și am fi din nou împreună, ar fi o catastrofă, crede-mă. Relația noastră e pierdută, expirată, stricată. E de aruncat[31]!

— E clar, ești acră rău! Și își ridică privirea spre Câinele Superior, care continuă să privească scena în tăcere. Ți-ai făcut o nouă familie? întreabă pe un ton ironic.

N-am nevoie să-mi ridic capul ca să răspund:

— E mult mai familie decât tine.

Infamul simte lovitura.

— Știi, crezusem în povestea cu noi doi, continui, noi doi care am fi construit ceva frumos

acolo sus, unde credeam că e cuibul nostru de dragoste. Dar tu ai plecat pe neașteptate, și atunci am înțeles că nu era cine știe ce de construit, iar cuibul nostru nu era decât o căsuță mucegăită din Cartiere, cât despre poveste, nici vorbă, dimpotrivă, totul mirosea urât și era aspru cum numai realitatea știe să fie.

— Și eu credeam în povestea noastră… încearcă el.

— Nu-i adevărat… n-ai crezut niciodată. Poveștile au o morală și se termină întotdeauna bine. Tu însă ești o poveste citită rău.

— O poveste citită rău?

— Da, ai auzit bine, o poveste citită rău.

Vecinul de la etajul cinci, cel cu mustăți și cu Dorothy în lesă, iese pe ușă și se oprește o clipă să ne privească uimit; cred că se obișnuise să nu-l mai vadă pe infam lângă mine, și acum nu mai înțelege nimic.

— Nu vă faceți probleme, nu ne-am împăcat, precizez eu atunci, doar că el nu-i suficient de macho să meargă până la capăt când ia o hotărâre. Voi, bărbații, nu sunteți chiar un exemplu de curaj, nu credeți?

Bărbatul afișează un mic zâmbet idiot și rămâne înțepenit între noi, gândindu-se probabil cum să iasă din situația asta, fără să facă vreun rău.

— Toți suntem în stare să înfruntăm valurile, mai adaug, e suficient să înotăm și să urmărim curentul. Problema e când trece furtuna și te trezești plutind pe marea calmă. Acolo trebuie să fii dibaci ca să te miști cât mai puțin posibil.

— Ce spui? intervine infamul, pe un ton jignit.

Sărmanul vecin profită de pauza mea ca s-o șteargă, și pentru că, între timp, Câinele Superior a început să lanseze de pe balcon obișnuitul chelălăit amoros, ca să încerce s-o cucerească pe femela de brac.

— Spun că nu știi să înfrunți viața de zi cu zi, care e mult mai vicleană decât criza, pe care te

temi s-o trăiești singur și probabil te plictisește de moarte. Spun că ești unul dintre cei care pleacă doar pe jumătate, cei mai răi…

El se apropie și mă prinde de mână.

— Lasă-mă, îi spun scrâșnind din dinți.

— M-ai uitat deja? Ai pe altul, nu-i așa?

Aș putea să-i povestesc despre francezul cel minunat și despre cum mă înroșesc de fiecare dată când se uită în ochii mei sau mă sărută. Sau aș putea să-i mărturisesc ce simt când îmi atinge gâtul sau dacă mă întorc și văd că mă privește. Aș putea chiar să-i vorbesc despre acest lucru absurd care e bucuria oferită de o familie improvizată, în care nimeni nu e cu adevărat la locul lui și unde, mai ales, nimeni nu va rămâne acolo pentru totdeauna. Dar răspund:

— Și ce te fute grija pe tine?

— E clar că te pricepi să fii foc de afurisită…

E un om norocos, nimic de zis, pentru că reușește întotdeauna să scape fără să sufere prea mult. Era gata să-l scuip drept în față, fără să-mi pese nici de vecinul cu mustăți care continuă să pândească de departe, nici de doamna de la primul etaj care a ieșit pe balcon și nu se mișcă de acolo. Cu o clipă înainte de scuipat însă, celularul din mâna mea stângă a început să sune. E Manuel. Vreau să refuz apelul, apoi îmi vine o idee genială, apăs tasta verde și răspund.

— Iubitule!

Tăcere.

— Iubitule, ești acolo?

— Luce, sunt Manuel…

— Ciao, ce faci? spun cu o voce mieroasă.

Tăcere.

— Da, sigur, cum să nu, continui, în seara asta. Bine, de-abia aștept!

— Ai căzut și te-ai lovit la cap?

— Da, da, nu-ți face probleme, mă fac frumoasă.

Infamul mă privește cu gura căscată. Manuel însă răspunde:

— Nu știu cine e lângă tine, și nici nu mă interesează, dar are un oarecare efect asupra mea faptul că mă tratezi cu atâta atenție… mai c-aș profita, să mă distrez și eu un pic. Ei, ce zici, iubițica mea?

— Nici să nu te gândești!

— Oricum, știu că mă iubești dintotdeauna.

— N-aș zice, răspund instinctiv. Apoi încerc să remediez și revin la tonul de dinainte. Bine, iubitule, trebuie să te las, atunci ne vedeam diseară?

— Iubițico, așteaptă, nu închide. Voiam să-ți spun că te caută urgent avocatul.

— Ce vrea?

— Nu mi-a spus, dar cred că vrea să-ți vorbească despre cazul Bonavita. Am hotărât în sfârșit că nu există motive pentru a deschide o acțiune judiciară împotriva doamnei. Cred că asta vrea să-ți spună.

— Serios? întreb și-mi scapă un zâmbet.

— Da, avocatul Geronimo mi-a spus că va renunța la mandatul oficial. Problema e cum să-i explice clientului, dar asta nu ne privește.

— Mă bucur.

— Ai văzut că Manuel al tău știe întotdeauna cum să te facă fericită? glumește și imediat după aceea adaugă: Ce zici să sărbătorim cu o cină romantică?

— Ciao, iubi, ne auzim! Și închid.

Infamul mai e încă aici și așteaptă fără să spună nimic.

— Bine, acum trebuie să plec…

— Mă suni?

— Când?

— Când vrei…

— Atunci nu…

Ochii îi devin mici de tot, că ai hârciogilor, și în clipa următoare mă împinge ca un nebun în holul

de la intrare, lipindu-mă de perete, apoi mă blochează cu brațul și încearcă să mă sărute. Strâng buzele și-i simt limba pe bărbie și pe gât. Și atunci se întâmplă ceea ce speram să nu se întâmple: mi se tulbură mintea.

El e atât de prins de tentativa de a-mi vârî limba în gură și de a se freca de trupul meu, că nici nu-și dă seama că mâna mea coboară. Când înțelege, e prea târziu, și testiculele îi zac fără apărare în palma mea care se strânge ca un clește. Ca și cum ne-ar fi auzit, Patrizia iese din garsoniera ei, machiată de te-apucă greața și îmbrăcată cu o rochie de paiete care o face să semene cu una dintre mingile atârnate prin discoteci. Primul lucru care sare-n ochi, în ciuda fundului ei în formă de mandolină, ciorapii de plasă și rochia strâmtă pe corp, este nasul acvilin, pe care, mi-a mărturisit odată, și-l va opera, mai devreme sau mai târziu. Vecina mea rămâne împietrită în fața scenei pe care o vede.

— Te sfătuiesc să nu urli, să faci un pas înapoi și să ieși pe ușa aia și din viața mea pentru totdeauna. Altfel îți smulg coaiele și i le dau câinelui meu la cină, spun, ca și cum ea n-ar fi de față.

Infamul ar vrea să răspundă, dar durerea e prea puternică, și cred că se și rușinează. Așa că încearcă să se îndepărteze și mă roagă din priviri să-i dau drumul. Îl las și-l împing cât colo, rămâne pe loc privindu-mă cu ură și ar fi în stare să și spună ceva, dacă nu i-aș lua-o înainte:

— Nu face figura asta, știu că nu ești rău. Ești prea prins de tine însuți ca să vrei răul cuiva.

Îi aruncă o privire rapidă Patriziei, apoi pufnește și dă să plece. În prag se răzgândește și spune:

— M-am înșelat, credeam că ești o fată bună…

Râd și răspund imediat:

— Ai rămas un pic în urmă, fetele bune nu se mai găsesc decât în romanele din secolul al XIX-lea.

Infamul dispare în întunericul care înghite strada de la ușă încolo, și în tăcerea care urmează reușesc să-mi simt inima bătându-mi în tâmple, respirația gâfâită și mișcările neregulate ale sărmanului meu intestin.

— Lulù, spune doar acum Patty apropiindu-se, ești bine?

Dau din cap în semn că da.

— Ai nevoie de mine? Și mă mângâie pe obraz, un gest care mă surprinde. Parfumul ei îmi invadează nările și-mi vine să vomit.

— E-n regulă, Patty, serios, spun ca să mă eliberez de prezența ei.

Se uită la mine câteva clipe și în ochii ei observ părere de rău și solidaritate, apoi își retrage brațul și adaugă:

— Nu știu ce ți-a făcut, dar ai fost grozavă cum l-ai pus la punct. Bărbații fără coaie se văd de departe, iar ăla nu le-a avut niciodată! Dacă ai nevoie de mine, știi unde mă găsești. Apoi mă sărută pe obraz cu un plescăit și-mi lasă un kilogram de ruj pe piele, înainte de a ieși în stradă.

În hol se face din nou liniște. Îmi aprind o țigară și-mi dau seama că tremur. Atunci mă sprijin de perete, sperând că nu va intra nimeni, altfel ar trebui să am o discuție și pentru că fumez, cum de altfel i se întâmplă în fiecare zi Patriziei.

Mă simt atât de obosită, că aproape mi se închid ochii.

Cât de mult ne costă încercarea de a fi curajoase?

Persoane speciale

Stau încă sprijinită de perete, când primesc un sms de la Carmen. „Vino imediat, te rog”, scrie. Ce s-o mai fi întâmplat? Urc să iau Câinele Superior și o iau din nou pe scări în jos. Ce mai seară!

Imediat ce ies pe ușa blocului, dau peste un gândac care umblă cu repeziciune dintr-o parte într-alta a străzii, bucurându-se, poate, de aerul nopții și de umezeala izvorâtă din pavajul alunecos. În câteva minute sunt în fața casei lui Carmen, unde mă așteaptă Kevin, sprijinit de ușa de la intrare și cu capul vârât în smartphone.

— Hei! îl strig când ajung la un pas de el.

— Luce, zice și mă îmbrățișează.

Mă uit în jur, dar de Carmen nici urmă.

— Ce faci aici?

— Mama e sus cu tata.

— Cu tata?

— Da, se ceartă de o oră, și el urlă ca un nebun, a spart și o vază. Și mama mi-a dat zece euro și mi-a spus să cobor, că trebuie să sosești tu.

Privesc fără să vreau în sus, către fereastra luminată a apartamentului Bonavita, dar nu văd și nu aud nimic.

— Dar ce face taică-tău aici?

— Nu știu, câteodată vine, încep să se certe, și după aia pleacă, spune el serafic, în timp ce apasă convulsiv pe o tastă a telefonului ca să completeze jocul video.

— Întotdeauna face așa?

Kevin ridică doar o clipă privirea.

— Cred că tati ar vrea să merg să stau cu el, odată mi-a și cerut asta.

— Și tu ce-ai răspuns?

— Că o iubesc pe mami.

— Bravo!

— Dar și pe tati îl iubesc, chiar dacă el e un tip ciudat, și deseori nu-l înțeleg, iar el nu mă înțelege pe mine. Pentru că știu că și el mă consideră ciudat și altfel decât el, știu că ar vrea să fiu mai… dar eu sunt așa, și gata. Dar tati nu e rău cu adevărat, îmi face tot timpul o grămadă de cadouri, mă lasă să conduc motocicleta uneori, și el m-a dus la stadion prima dată, dar mie fotbalul nu-mi place prea mult.

— Înseamnă că e un bun tată, îndrăznesc să spun.

Kevin pare să se gândească, apoi încuviințează dând din cap și precizează:

— Numai cu ea e antipatic, se transformă și începe să urle. Dar, când mama nu e cu noi, e simpatic, chiar dacă îmi face o grămadă de figuri urâte, pentru că el trăiește așa… fără să-i pese prea mult de alții.

— Da, pot înțelege ce vrei să spui, răspund, dar acum ești sigur că mama e bine? N-ar trebui să chemăm pe cineva?

Kevin se uită din nou la mine.

— Pe cine să chemăm?

Îmi șterg mâinile transpirate de jeanși și răspund:

— Bine, atunci ce facem?

— Păi mie mi-e un pic foame…

E ora zece seara și, la ora asta, un copil ar trebui să fie în pat, iar Kevin n-a mâncat încă de cină. Oftez și-i iau celularul:

— OK, gata cu ăsta, nu-ți face bine! Să mergem să mâncăm, în speranța că Sasà mai are vreo *focaccia,* altfel va trebui să mergem pe via Toledo.

Se lasă prins de mână și vine cu mine liniștit. După câțiva pași spune:

— În orice caz, eu n-o să mă căsătoresc niciodată.

Mă întorc spre el.

— De ce?

— Pentru că nu-mi plac familiile…

Asta-i bună!

— Nu spune așa…
— Ăsta-i adevărul…
— Familia e importantă, o să-ți dai seama când o să găsești fata potrivită.
— Nu, nu, oricum o să ne certăm tot timpul, iar mie nu-mi place să mă cert. Eu detest urletele.
Ar trebui să spun ceva, să încerc să apăr familia în ochii unui copil, numai că și eu detest urletele. În cele din urmă reușesc să răspund:
— Familia nu e un loc unde se urlă tot timpul, dar părinții tăi nu erau făcuți să stea împreună. Când ți se va întâmpla ție să te îndrăgostești, fă-o cu atenție, pentru că majoritatea oamenilor își aleg tovarășul de viață ca și cum ar hotărî ce faianță să pună la budă.
În clipa următoare, când mă întorc și îl văd râzând, îmi dau seama că am spus un cuvânt nu prea drăguț.
— Aș putea să mă căsătoresc cu tine… zice.
Nu pot să nu zâmbesc, și Kevin adaugă:
— Aș fi un soț foarte bun, să știi. N-aș urla niciodată, nu m-aș enerva, pentru că pur și simplu nu reușesc să mă enervez. În plus, ți-aș face o mulțime de cadouri și te-aș duce să mâncăm la restaurant și la cinema. Tati n-o ducea niciodată pe mami la cinema, și nici pe mine, sincer să fiu. Mie îmi plac filmele, am putea merge chiar și în fiecare seară.
Izbucnesc în râs și mă aplec să-l văd mai bine la față. Bretonul îi cade pe sprâncene, are pielea feței lucioasă ca o cireașă și buzele în formă de inimă. E atât de frumos, că-mi vine aproape să-l mușc de obraz și pentru că mă fixează cu ochii lui de culoarea alunei și continuă:
— Sau, uneori, am putea merge la Edenlandia, care îmi place mult, și lui mami îi place. Ea adoră să se dea în *montagnes russes,* și, când e sus, râde și urlă ca o nebună. Ție îți plac?
— Nu, răspund cu o expresie amuzată, sufăr de vertij. De fapt nu cred că mai există.

— Atunci nu mergem, am putea să ne dăm pe tobogan, și după aia ți-aș cumpăra popcorn, ba nu, ți-aș face cadou o păpușă din alea care se câștigă la tir. Eu mă pricep la așa ceva, odată am câștigat pentru mama o jucărie de pluș. Sau la grădina zoologică…

— Kevin… încerc să spun, dar el nu se mai oprește.

— Din când în când am putea-o lua și pe ea, pe mami, ce zici? La cinema, sau la Luna Park, sau la grădina zoologică. Pentru că oricum sunteți prietene.

În sfârșit se oprește. Dar numai o clipă, pentru că imediat mă privește fix și întreabă:

— Atunci, mă aștepți până când mă fac mare?

„Te-aș aștepta cu siguranță, dacă aș putea, Kevin, pentru că ești un copil excepțional și sunt convinsă că vei fi un bărbat tot atât de minunat. Pentru că exact la vârsta ta se nasc și se formează persoanele cele mai bune, cele cu suflet de aur, care mai târziu vor fi buni parteneri, soți și tați. Sunt pur și simplu copii ca tine, lipsiți de dreptul fundamental de a crede în cea mai frumoasă dintre povești, și anume că viața e ceva fantastic. Se spune că durerea te ajută să crești mai repede, și e adevărat, dar există un lucru care te face să devii adult și mai repede: dezamăgirea. Tu, dragul meu Kevin, la fel ca mine, vei fi un adult sensibil și mereu ușor nefericit, pentru că viața, din păcate, te-a ciupit puțin înaintea altora".

— Sigur că te aștept, cum aș putea să n-o fac! răspund și-l prind de mâini, dar pun pariu că n-o să mă mai vrei tu!

— Nu-i adevărat, izbucnește supărat, eu o să fiu întotdeauna pentru tine. Și pentru Alleria, la fel! Și se întoarce să se uite la Câinele Superior, care, între timp, sătul de discuția noastră de neînțeles, s-a așezat să se bucure de briza nocturnă care bate dinspre Marea Tireniană.

Îl îmbrățișez pe Kevin și-l sărut pe obraz, înainte de a spune:

— Facem așa: dacă peste mulți, mulți ani, n-ai găsit-o pe femeia vieții tale, o să ne căsătorim noi doi.

— Și o să avem și copii?

— Păi nu știu. Îți plac copiii?

— Nu prea, sincer să fiu. Dar îmi plac bunicii.

— Bunicii?

— Adică nu chiar toți bunicii, ai mei, de exemplu, nu sunt foarte simpatici, dar don Vittorio e un bunic perfect!

Îmi vine să râd gândindu-mă la don Vittorio pe post de bunic.

— Da, într-adevăr, nu i-ar sta rău ca bunic.

Cine știe de ce uneori cei mai buni părinți și bunici sunt cei care n-au fost cu adevărat, îmi spun în timp ce ne îndreptăm spre barul lui Sasà, a cărui firmă de neon împrăștie o lumină albă pe clădirea din fața lui.

— Dacă mă gândesc bine, am putea să trăim cu toți împreună, tu, eu, mama, Thomàs, don Vittorio, Alleria și Primăvara. Am fi o familie minunată!

— Dar n-ai spus că nu-ți plac familiile?

— Nu-i nimic, a noastră e o familie specială!

— Fără îndoială.

Kevin îmi cere să batem palma, o fac și întreb:

— Îți place *focaccia*?

I se luminează ochii.

— Sasà face niște *pizzette* excelente. Mie-mi place mult aia ciuperci. Ție?

Ridică privirea spre cerul întunecat și răspunde:

— Mie-mi place aia cu cartofi prăjiți și crenvurști.

— OK, atunci să fie cu cartofi prăjiți și crenvurști.

— Daaa! strigă și se desprinde din mâna mea ca să intre în bar.

„Familiile speciale nu există, Kevin”.

Există persoane speciale.

Cu un pic de noroc, uneori poți întâlni una.
Și e deja mult.

O serie de abandonuri

„Autostrada e un zid cu fericire, și eu rămân treaz, în căutarea cuiva care vrea să fumeze pe jumătate…”

M-am întors acasă de mai puțin de o jumătate de oră și e trecut de miezul nopții, când cineva sună la ușă. Nu aud imediat pentru că am căștile pe urechi și fredonez o strofă din *Cu capul în jos;* a patra oară însă îmi dau seama și mă grăbesc să deschid, îngrijorată din cauza orei. Seara asta pare că nu vrea să se termine!

În fața mea se află Carmen. Îi zâmbesc și aproape că îmi vine să o îmbrățișez, pentru că am o veste bună pentru ea, o veste fantastică, și mâine dimineață urmează să trec pe la ea, eventual și ca să-i povestesc totul și să-i cer iertare. Dar Carmen nu pare prea veselă; dimpotrivă, când o privesc cu mai multă atenție, arată tristă, nu, nu tristă, e furioasă foc. Două dungi de rimel care a curs îi brăzdează obrajii.

— Ce s-a întâmplat? întreb alarmată.

— Da’ tu cine ești, de unde vii? Ce vrei de la mine și de la copilul meu?

Casc gura și mă retrag brusc, în timp ce cuvintele lui Pino Daniele se aud din căștile telefonului ca un fundal muzical.

„Mereu mă agit un pic, ca să strig niște nume pe care le-am inventat și le cunosc, dar ce vrei…”

Alleria se apropie mârâind.

— Nu înțeleg, reușesc să spun.

— A, nu mă-nțelegi? Și-și vâră un picior în casă.

E agresivă, cum n-am văzut-o niciodată, și cred că vocea ei trezește tot blocul.

— Ce cauți, cine te-a trimis? Căcatu’ ăla?

Simt cum un val de căldură îmi urcă în piept.

— Nu înțeleg, repet pe același ton.

Dar înțeleg cât se poate de bine, mai ales că ea e gata să mă bată, și fac încă un pas în spate. Carmen înaintează cu mâinile ridicate în fața chipului schimonosit de furie.

— Ești o avocată, Luce, nu-i așa?

Am feștelit-o. Îmi plec capul încercând măcar să opresc muzica, dar ea insistă:

— Sau nici măcar nu te cheamă Luce?

Îmi tremură mâinile și nu reușesc să închid telefonul.

„Feeling-ul e sigur, el nu pleacă, îl alungi în fiecare clipă, e toată viața ta, și știi că ești un negru pe jumătate…"

Dacă nu fac ceva, risc să ajung la spital. Cred că doamna Bonavita reușește destul de bine să se bată.

— Pot să-ți explic, șoptesc.

— Explică atunci, zice, dar încearcă s-o faci repede, că de nu, te pocnesc!

— Da, sunt avocată, admit, dar, uite… acum nu mai sunt. Am renunțat la caz și am abandonat biroul de avocatură.

— Și ce mă fute grija pe mine! Io vreau să știu de ce-ai intrat în casa mea. Ce-ai vrut? Cine te-o trimis, căcatu' ăla?

Deja urlă, iar vocea ei se răspândește și răsună în toată curtea interioară a blocului, iar pe fereastra aflată pe palier, în fața ușii mele, văd două obloane care se deschid și câteva capete care scot nasul afară încercând să înțeleagă ce se întâmplă.

— Să intrăm, spun atunci și o împing în casă. Mă lipesc de perete și o privesc cum se mișcă în sus și-n jos turbată prin cameră, în timp ce din două în două secunde își duce mâinile la față. Alleria stă nemișcat într-un colț controlând scena și scoate un mârâit de avertisment care mă face să mă simt oarecum protejată.

— Cum ai aflat? întreb.

— Chiar ai crezut că poți să-mi ascunzi așa ceva? Aici? Lumea vorbește, ar trebui să știi asta!

„În timp ce întunericul dispare, te trezești stând cu capul în jos…”

Aplec capul și opresc în sfârșit muzica; în liniștea care urmează reușesc să aud cum gâfâie.

— Unde e Kevin?

Se întoarce spre mine cu o expresie rea pe chip.

— Și pe tine ce te fute grija? Doarme, nu-ți face probleme, că io știu să-mi cresc copilu', n-am nevoie de nimeni, cu atât mai puțin de tine!

— Voiam să vin mâine dimineață să-ți spun cum stau lucrurile. Avocatul a renunțat la caz, n-o să-l apere pe soțul tău, zice că nu există motive pentru o cerere de încredințare exclusivă tatălui…

Carmen își pune mâinile în șold. E îmbrăcată cu un maiou maro, din care i se văd umerii bronzați, cu jeanși scurți de culoare deschisă și o pereche de cizmulițe de piele.

— Ai merita să te bat[32], știi, pentru ce-ai făcut?

— Lasă-mă să-ți explic…

— Da ce vrei să explici? Ce-i de explicat? Ești o femeie de nimic!

Fața ei e la câțiva centimetri de a mea, reușesc chiar să-i văd vinișoarele din albul ochilor, și, mai jos, pieptul transpirat și acoperit cu pete roșiatice. Și, brusc, toată furia acumulată se revarsă în exterior în lacrimi care încep să-i curgă pe obraji, fără ca ea să-și fi schimbat expresia. Își trece dosul mâinii pe obraji și se întoarce cu spatele.

Aștept câteva minute înainte să vorbesc.

— Am crescut cu mama și cu bunica. Tata a plecat când aveam nouă ani și a murit doi ani mai târziu. Nu l-am mai văzut niciodată. De la el mi-a rămas doar o casetă audio și nimic mai mult. Sunt o femeie care a crescut cu femei, știu ce înseamnă să fii singură, știu ce simți și ce simte Kevin.

— Nu-i mai pronunța numele, spune fără să se întoarcă, încercând să nu plângă.

— Am fost întotdeauna de partea ta, încă de la început. Numai că era prima mea slujbă, n-aveam un salariu, prietenul meu plecase și nu voiam să

mă întorc la mama. Așa că am acceptat să te urmăresc, ca să înțeleg dacă erau adevărate acuzațiile soțului tău.

În cele din urmă se întoarce, cu chipul încă schimonosit de ciudă și de durere, și strigă:

— Ai intrat în casa mea cu o minciună. Ți-ai bătut joc de mine, și mai ales de Kevin, care ține la tine!

— Și eu țin la Kevin, nici nu știi cât de mult… îi răspund, dar ea își duce arătătorul la buze și mă oprește.

— Să nu-ndrăznești să vorbești despre el, nu tre' nici măcar să-i pronunți numele! Și, dacă încerci să te mai apropii de el, te-omor! Ai priceput?

Îmi întorc privirea spre Câinele Superior, care mârâie din nou.

— Am înțeles imediat că ești o mamă bună, încerc să mai spun, deja în prima seară, și îți jur că aș fi vrut să-ți spun, dar n-am știut cum, și așa au trecut zilele, și m-am gândit că ar fi fost inutil, și atunci m-am dus la avocat și am renunțat la caz.

— Prea târziu… zice și-și șterge lacrimile.

— L-am convins să nu-l apere pe soțul tău. Am luptat pentru tine și pentru copilul tău, cum am putut.

— Și io care credeam că am găsit, în sfârșit, un fel de familie, o prietenă… de data asta șoptește.

— Carmen, trebuie să mă crezi, prietenia care s-a născut între noi e sinceră, ca iubirea pe care o am pentru…

— Ți-am zis că nu tre' să-i spui numele!

Tac și-mi duc mâinile la piept. Carmen se ghemuiește cu spatele la perete și privește pe fereastră cerul. După un timp infinit, începe din nou să vorbească fără să se uite la mine.

— De mine nu-mi pasă, nu ești prima persoană care profită de mine, io așa-s făcută, am încredere în alții și nu mă-nvăț minte niciodată. Îs proastă, îmi place să cred că oamenii-s cinstiți. Dacă era după mine, te-aș fi iertat sigur. Oricum, alții mi-au

făcut mai mult rău. Gândește-te că eram atât de idioată să cred că soțu' mă iubea numa' pe mine, că nu existam decât io pentru el. Când l-am cunoscut eram o naivă, da' naivă rău, un copil, practic. În adolescență îmi imaginam întotdeauna că o să cunosc un bărbat special, care o să mă scoată din locul ăsta de căcat, că o să mă ducă să văd lumea. Nici nu știi cât am sperat că bărbatu' ăla putea să fie el, și că, odată și odată, o să plec de aici.

Chiar și cu chipul plin de lacrimi și rimelul întins, e de o frumusețe devastatoare. Părul blond care-i cade pe umerii plini, trăsăturile marcate ale chipului amintind de un portret cubist de Braque, picioarele bine făcute, pielea de culoarea deșertului, totul o face să fie o femeie ce-ți taie răsuflarea. Nici chiar buzele și sânii cu silicoane nu distonează cu întregul. Cum nu distonează (chiar dacă ar putea) nici micul tatuaj ce apare de sub maiou: un trandafir care înconjoară cu tija lui spinoasă numele fiului. Dacă femeia asta nu s-ar fi născut aici, viața ei ar fi fost cu totul alta.

— Știi care-i cel mai rău lucru pe care mi l-a făcut? reia, și-mi imaginez că se referă la soț. Mi-a furat naivitatea aia. Zicea mereu că-s cu capu'-n nori! Acum nu mai am capu'-n nori, nu mai cred în Făt-Frumos și nici că oamenii îs buni, dar viața mea nu-i mai bună din cauza asta. Apoi ai apărut tu, și mi-am zis: „Se poate ca viața să-mi dăruiască în sfârșit ceva?"

Se întoarce să mă privească și mă face să mă simt de căcat. Mă las și eu jos.

— Carmen, ascultă…

— Dac-ar fi după mine, Luce, te-aș ierta, pentru că am nevoie de tine, nu numa pentru copil. Da' de Kevin nu trebuia să te-atingi, el îi altfel, are încredere în tine și-n oameni, și nu vreau să învețe să nu mai aibă. De asta tre' să crească cu mine, nu cu taică-su.

Apoi tace și rămâne nemișcată, uitându-se în gol și trăgându-și nasul din când în când. O privesc și nu deschid gura, în timp ce Alleria se hotărăște în sfârșit să se întindă pe jos. Trec cinci minute înainte ca ea să spună:

— Mă duc, Luce. Numa' bine.

— Carmen, eu eram de partea ta, am fost întotdeauna, repet, dar ea nici nu pare că mă ascultă.

— Ce-o să-i spui lui Kevin? întreb și mă ridic brusc.

— Nu știu, răspunde fixându-mă o clipă cu o privire stinsă, poate că ai murit. Și închide ușa în spatele ei.

∵

Mă las din nou la pământ, alături de Câinele Superior, care începe să-mi lingă cotul, scot o țigară din buzunar și o termin din patru fumuri adânci. După câteva clipe se aude din nou soneria. Mă ridic brusc, convinsă că e ea, că s-a întors să-mi spună că mă iartă, că de mâine totul va fi ca înainte și că după-amiază mi-l aduce pe Kevin. Dar e don Vittorio, îmbrăcat cu o pijama neagră cu dungi roșii, așezat în căruciorul său pe rotile. Nu reușesc să-mi ascund o expresie de dezamăgire; el mă privește lung și întreabă:

— Nenné, ce s-a întâmplat? Ați făcut așa o gălăgie, că m-ați trezit. Și-acuma, după părerea ta, ce-ar trebui să fac? Știi că n-o să mai dorm toată noaptea!

Nu înțeleg dacă glumește sau vorbește serios, dar nu mă interesează.

— Carmen a descoperit totul, spun.

Vittorio Guanella își scarpină barba.

— A venit aici și mi-a spus că n-o să-l mai văd niciodată pe copilul ei.

Bătrânul pătrunde în casă împingându-și căruciorul cu mâinile. Îl mângâie pe Alleria, care s-a apropiat dând din coadă, apoi se întoarce, mă privește și întreabă:

— Și ce vrei să faci?

— Ce să fac? Ce pot să fac?

— Poate ar trebui să lași să treacă câteva zile și apoi să încerci să vorbești din nou cu ea.

— Nu, viața mea merge înainte. De altfel, până în urmă cu o lună, nici măcar nu-i cunoșteam. O să mă liniștesc, iar dacă o să-l întâlnesc pe Kevin pe stradă, o să-l îmbrățișez. Știu oricum că a fost o paranteză, așa cum știu că povestea cu Thomàs va fi o paranteză, la fel ca toate lucrurile prea frumoase, care, tocmai pentru că sunt frumoase, sunt doar niște paranteze. Și, de fapt, peste o lună sau peste un an și eu voi pleca… n-am deloc de gând să stau aici să mucegăiesc toată viața, cum au făcut mama și bunica!

Pufnește contrariat:

— Luce, ce de tâmpenii zici! În primul rând, cine ți-a spus că povestea cu francezul trebuie să fie o paranteză? Mie băiatul mi se pare îndrăgostit, și-apoi povestea asta cu paranteza nu mă convinge. Atunci înseamnă că și lucrurile urâte sunt închise într-o paranteză, pentru că și ele trec. Dacă viața m-a învățat ceva, e că nu există paranteze rotunde sau drepte, nicio intercalare sau un interval, lucrurile, frumoase sau urâte, îți apar dintr-odată în față, când o iei de la început, și poate că e un noroc, pentru că altfel ar fi suficient să eviți parantezele pentru a avea o viață senină. Numai că, dacă sari peste intercalări, fraza se scurtează și ajunge repede la punctul final.

Don Vittorio zâmbește satisfăcut, mie, în schimb, îmi vine să plâng.

— Don Vittò, nu e momentul pentru digresiuni filosofice…

— Bine, e târziu, te las să dormi. Și se îndreaptă spre ușă.

Îi deschid fără să mai spun nimic, el întoarce capul și spune:

— Dacă vrei, știi unde mă găsești.

E deja în fața ușii apartamentului său, când precizez:

— Nu sunt obișnuită cu persoane care rămân. Sau, cel puțin, cu persoane care rămân convinse de alegerea pe care au făcut-o, fericiți că au făcut-o. Am crescut cu ideea că, la un moment dat, cine îmi e aproape pleacă.

— Experiențele tale trecute sunt trecute, răspunde imediat, cei mai mulți oameni nu merg nicăieri, Luce, rămân la locul lor. Eu sunt unul dintre ei.

O lacrimă îmi alunecă pe obraz, în timp ce mă sprijin cu mâna de tocul ușii.

— Uneori mi se pare că sunt rezultatul a ceea ce am trăit. Eu sunt o serie de abandonuri, șoptesc.

De data asta, don Vittorio pare de-a dreptul stânjenit și-și scarpină încă o dată barba zbârlită. Apoi se decide să comenteze în felul lui:

— Amuzant jocul ăsta cu seria, mă face să mă gândesc la cercurile pe care ne puneau să le desenăm la școală când eram mici, cele pline cu mere. Ale tale ar fi pline de abandonuri, ale mele, de dezamăgiri.

De data asta îmi vine și mie să râd, în timp ce un fluture de noapte se lovește în mod repetat de neonul prins în tavan.

— A, deci nu ți-ai pierdut zâmbetul, zice mulțumit. Îmi pare rău să te contrazic, dar nu cred că suntem numai ceea ce am trăit. Calea pe care am străbătut-o ne poate transforma până într-un anumit punct, dar există o parte care rămâne mereu întreagă, gata s-o ia de la capăt și să ne arate alte căi. Există în fiecare dintre noi, chiar dacă mulți nu știu că o au, și stă acolo așteptând să fie folosită pentru ceva extraordinar.

— Cum de reușiți să vedeți întotdeauna așa lucrurile?

— Așa cum?

— Frumoase.

— Pentru că am trăit mai mult decât e necesar, răspunde sec. Apoi împinge căruciorul până la fereastra de pe palier și o deschide. Se întoarce și intră cu o roată în apartamentul său. Mâine dimineață, la lumina soarelui, și ea, și arată cu privirea insecta de lângă neon, își va găsi calea. Dormi bine la noapte și așteaptă-ți zorii. Și să nu îndrăznești să mă mai trezești vreodată ca să-mi spui niște chestii atât de stupide. O serie de abandonuri… Și clatină din cap.

Sunt norocoasă să-l am pe omul ăsta alături; zâmbesc și-i trimit o sărutare înainte de a intra în casă.

— Luce?

— Da, și mă întorc brusc.

— Nu uita: venim pe lume ca să facem ceva minunat. Toți. Și tu.

Pentru Luce și Antonio

Nu zilele care se lungesc, nici soarele care crește sau vântul care devine ușor și parfumat îți aduc aminte că vine „sezonul”, vara, la Napoli. Nu.

E mirosul de prăjeală.

În dimineața asta m-am trezit cu doamna din blocul de vizavi care prăjea vinetele în patul meu. Aseară am avut curajul să las puțin de tot fereastra deschisă, și rezultatul a fost că la ora șapte și un sfert am căscat ochii deja încruntată și, ca un câine de vânătoare, am început să amușin aerul, lucru pe care Alleria îl face, deja, de un sfert de oră.

— Câine Superior, dormi, am spus și m-am întors pe burtă, cu un braț care-mi atârna în aer. Numai că el stătea în fund și mă privea; am închis ochii, dar el a început să-mi lingă mâna.

— Ce-i? am întrebat.

Alleria a scâncit.

— Da, a venit vara, ca în fiecare an. Dormi.

Un lătrat.

— OK, ai învins tu, am declarat după zece minute de lamentări, ba nu, a învins vara. A învins doamna de vizavi.

Am coborât înainte de opt, magazinele erau încă închise și pe străzi pătrunsese o briză delicată care aducea cu ea parfumul de mare, de brioșe și de gogoși, amestecate laolaltă.

Eu și Câinele Superior am făcut plimbarea obișnuită, care prevede primul pipi lângă stâlpul ce susține un indicator scorojit de oprire interzisă, al doilea lângă un oblon ruginit care nu se mai deschide de ani de zile și unde pe vremuri se afla atelierul unui un mecanic auto, iar al treilea aproape de locuința mamei, mai exact sub poarta din lemn a unei vechi parohii desființate. Întoarcerea are loc parcurgând strada Conte di Mola. Deci eram cu Alleria în lesă, cu ochii

umflați de somn și de dezamăgire, în pantaloni scurți, cu ghete în picioare și un *t-shirt* cu Mickey Mouse, când privirea mi-a căzut pe un afiș pe care era scris „De vânzare”.

Nimic ciudat, desigur, aici peste tot e plin de afișe cu „De vânzare” și „De închiriat”, numai că afișul era lipit pe ușa casei care fusese cândva a bunicii Giuseppina. M-am oprit brusc și m-am apropiat. Nu era scris nimic, doar un număr de telefon pe care l-am vârât în memoria telefonului mobil.

Când eram mică îi spuneam „casa gnomilor”, pentru că era mică și vârâtă în viscerele rocii de tuf. Unul dintre jocurile mele preferate consta în a mă imagina prietena familiei de gnomi care locuia acolo, dedesubt. Nu aveam un prieten imaginar, ci o întreagă familie de gnomi imaginari. Tatăl, care era cel mai bătrân, cu barba albă și lungă, cu puțin mai înalt de un metru, avea pielea plină de striații, asemenea lemnului, ochii albaștri și se numea Geppo. Apoi, mai erau soția lui și doi copii, dintre care unul extraordinar de frumos pentru un gnom, cu părul blond, pielea aurie și ochii de culoarea cobaltului. Copiii nu erau niciodată acasă, pentru că lucrau în carierele de tuf, așa că îmi petreceam timpul mai mult cu Geppo (soția lui nu-mi era prea simpatică), care era un bătrân ciufut, dar mă făcea să mor de râs. Uneori se fixa pe o idee și nu era chip să-l convingi să facă altceva, așa că atunci îmi pierdeam răbdarea și mergeam să mă joc afară, uitând de existența lui. Nu-mi aduc aminte ziua exactă în care i-am spus adio lui Geppo și familiei sale, poate că n-a fost un moment anume, ci o desprindere lentă și nedureroasă, cel puțin pentru mine. Cam la fel cum s-a întâmplat cu bunica mea, care atunci când eram adolescentă a stat să mă controleze de departe și să-mi trimită un sărut de pe taburetul ei, când treceam pe acolo cu o prietenă sau un coleg.

După moartea ei, aici a locuit mai mulți ani un pakistanez sau cam așa ceva, care era foarte amabil, dar nu era niciodată acasă. Într-o zi, am trecut pe acolo și l-am găsit afară măturând trotuarul, cum făcea bunica. M-am apropiat și i-am explicat că aceea a fost casa copilăriei mele, casa gnomilor; nu cred că a înțeles, dar m-a invitat să intru. Ar fi fost mai bine dacă n-aș fi făcut-o. Căci, imediat cum am ajuns înăuntru, amintirea casei gnomilor s-a făcut praf și pulbere și, în fața ochilor mei, a apărut aspra realitate, aceea pe care copiii se pricep atât de bine s-o ocolească, s-o modeleze și s-o coloreze cu ajutorul celui mai mare dar pe care-l posedă: fantezia. Nu exista niciun gnom cu barba albă și lungă acolo, nicio urmă de Geppo, de soția lui sau de copii. N-am mai reușit să simt nici măcar acea ciudată senzație de protecție. Totul dispăruse.

Deseori, cu fratele meu Antonio, construiam în sufragerie peștera noastră personală cu pernele de pe divan, o grotă care trebuia să ne apere de primejdii. Și, de fiecare dată, mama venea să ne alunge fără să-i pese de nevoile (pe care le au toți copiii) de a se simți protejați, furioasă în fața perspectivei de a scoate husa de pe divan și de a o spăla cu mâna. Atunci când am ieșit din locuința pakistanezului m-am simțit exact ca atunci când mama ne distrugea peștera, lipsită de apărare și la cheremul tuturor urâțeniilor vieții.

Avem nevoie să păstrăm puțin din traseul copilăriei noastre, chiar și numai o amintire care să ne ajute să transformăm realitatea în ceva mai romantic și mai colorat. Unii, din când în când reușesc, mulți alții nici nu încearcă. Numai foarte puțini își fac din asta un țel în viață: sunt visătorii, cei cărora lumea le spune nebuni.

Mama era mai tânără decât mine atunci când tata a plecat. La nici treizeci de ani s-a trezit că are de crescut doi copii singură. E normal că bunica a ajutat-o, pentru că ea trebuia să lucreze tot mai

mult pentru a ne întreține, tata n-a trimis nici măcar o liră în cei doi ani. Mama a fost obligată să facă și mai multă croitorie și-și petrecea întreaga zi aplecată deasupra mașinii de cusut sau însăilând niște pantaloni, la lumina gălbuie a becului din bucătărie, unde nici măcar în zilele senine nu pătrundea soarele.

După școală, mă trimitea la bunica, așa că ea îl avea în grijă doar pe Antonio. Seara, era suficient să trec strada ca să fiu acasă. Nu venea niciodată să mă ia, nici s-o vadă pe bunica. Iar bunica, la rândul ei, nu punea niciodată piciorul în casa noastră. Pe vremea aceea nu mă întrebam de ce, eram mai ales cu gândul la tata, dispărut în neant, și, de altfel, viața mea îmi părea doar puțin mai strâmbă decât cea a altor colegi, chiar dacă, în clasă, erau copii care o duceau mai rău decât mine, așa că nu mă plângeam și încercam să mă bucur de afecțiunea pe care două femei, fiecare în felul său, reușeau să mi-o dea. Nu mă întrebam de ce nu puteam să-mi petrec timpul cu amândouă, de ce nu puteam să sărbătorim Crăciunul toți împreună sau să mergem să bem o limonadă pe via Chiaia, în după-amiezile liniștite de august. Și, dacă totuși îmi puneam vreo întrebare, nu mi-o mai amintesc. Știu doar că a trebuit să aștept moartea bunicii ca să aflu adevărul, motivul copilăriei mele ciudate, obligată să stau când ici, când dincolo, după-masa cu bunica Giuseppina, seara cu mama. Ca un copil al unei familii divorțate, am putut să mă bucur de dragostea uneia dintre ele, când cealaltă nu era prezentă.

În ziua înmormântării bunicii, adevărul m-a izbit în față prin vorbele încâlcite ale mamei, care s-a lăsat convinsă să urmeze dricul doar de plânsul meu în hohote. Aveam deja douăzeci și trei de ani și simțeam nevoia unui adevăr și a unor răspunsuri de care nu avusesem parte toată copilăria. În după-amiaza aceea, când ne-am întors de la cimitir,

mama ne-a explicat cum stăteau lucrurile și de ce nu reușea se ierte pe bunica.

— Voi nu știți tot adevărul, a început.

— Și care e adevărul, spune-ni-l tu, o dată pentru totdeauna! am exclamat.

Antonio stătea în spatele meu, nemișcat, și se uita în pământ.

— Tatăl vostru n-a dispărut de seara până dimineața, a mărturisit, în primele zile s-a refugiat în casa bunicii. A mamei mele…

Îmi amintesc și-acum tăcerea care a urmat acelor cuvinte. Și-mi amintesc până și ce anume a umplut golul lăsat de tăcere: bătaia obișnuitului ceas de perete pe care-l aveam deasupra hotei și căruia mama îi arunca din când în când o privire rapidă, între un cusut și un croit. Și apoi, zgomotul ciocului vrăbiuței noastre de atunci, care ciugulea mâncarea și-și petrecea mizerabila existență într-o colivie atârnată lângă fereastra bucătăriei, în căutarea unui firicel de soare. Și scrâșnetul dinților lui Antonio, care-și luase urâtul obicei să-și strângă maxilarele când se enerva, ceea ce se întâmpla tot mai des. Au fost probabil doar câteva clipe, dar reușesc încă să le retrăiesc ca și cum m-aș afla acolo în după-amiaza aceea întunecată de sfârșit de octombrie.

— Ce vrei să spui? am reușit în sfârșit să întreb.

— Exact ce-ai auzit, a răspuns ea încruntată, pentru aproape o lună, bunica l-a găzduit pe tatăl vostru în casa ei, fără să-mi spună, să ne spună nimic.

— De ce? Și cum s-a putut să nu-mi dau seama?

— Mergea acolo numai să mănânce de cină și să doarmă, a răspuns mama, cât despre motiv, e întrebarea pe care mi-am pus-o și eu ani de zile. De ce l-a primit, de ce nu mi-a spus nimic, de ce nu l-a convins să se întoarcă acasă la noi?

Am scos scaunul de sub masă și m-am lăsat să cad pe el; picioarele păreau să mă lase dintr-o clipă într-alta.

— Și n-ai întrebat-o niciodată de ce? a spus Antonio.

— Cum să nu! Într-o zi, o clientă și prietenă de-a mea mi-a mărturisit că a aflat că tatăl vostru se ducea seara în casa soacrei. N-am crezut, nu puteam să cred. A doua zi dimineața v-am dus la școală și după aceea am alergat la ea. El însă nu mai era acolo de vreo câteva zile, fugise pentru totdeauna. Am început să plâng și să urlu, chiar dacă mama încerca să mă îmbrățișeze și să mă calmeze. O întrebam de ce îmi făcuse una ca asta, de ce nu mă anunțase, de ce îl protejase, de ce fusese de partea lui, de ce, de ce, de ce. Dar ea continua să repete că nu putea face altfel, că nu putea să-mi spună adevărul și că trebuia să mi-l spună el, că o făcuse ca să ne protejeze pe mine și pe voi. Atunci i-am dat o palmă, m-a privit uimită, dar n-a spus și n-a făcut nimic. Ne-am uitat o clipă una la alta ca două dușmance, apoi am fugit.

Antonio mi-a pus mâna pe umăr, ca și cum ar fi vrut să mă apere. La douăzeci de ani, credea că e bărbatul casei și de aceea se simțea obligat să ia în cârcă și durerile, absențele și cicatricile mele.

— Nu ne-am mai vorbit, chiar dacă, pentru voi, trebuia să ne prefacem că totul este normal. De-a lungul anilor, a încercat de câteva ori să se reapropie, dar eu n-am vrut niciodată. N-am reușit s-o iert. Eu plângeam noaptea, în pat, singură cu doi copii mici, iar ea îi dădea de mâncare bărbatului care ne făcuse toate astea.

— De ce? am întrebat-o încă o dată.

Mama a oftat, a stat o clipă pe gânduri, s-a uitat lung în tavan, apoi a pufnit și a dispărut pe coridor. Am auzit-o moșmondind în sertarul de la dulap, unde se aflau uneltele sale de lucru, și Antonio m-a privit dezorientat, așteptând poate de la mine un răspuns pe care nu i-l puteam da. Mama s-a întors târșâindu-și papucii pe gresie, care atunci era încă de un albastru închis, dar care acum, după milioane de târșâituri, s-a decolorat, iar în câteva

locuri au apărut pete albe. Ținea în mână o casetă audio pe care era scris cu pixul: „Pentru Luce și Antonio”. S-a uitat lung la noi, întâi la unul, apoi la celălalt, și, în sfârșit, mi-a întins caseta, iar eu am apucat-o șovăind.

— Ea tatălui vostru, a afirmat, privindu-mă drept în ochi, a înregistrat-o la un an după ce a fugit de acasă.

Am căscat ochii și am întrebat-o brusc:

— Și ne-o dai abia acum?

Mama n-a părut să se clatine, poate se pregătise dinainte pentru un asemenea moment, și-a strâns doar maxilarele.

— Am făcut-o pentru voi, ca să vă protejez. Erați mici și meritați să aveți o copilărie senină. Există lucruri pe care copiii nu trebuie să le știe.

— Meritam să știm de ce tatăl nostru ne-a părăsit! am urlat, cu ochii plini de lacrimi, și m-am ridicat brusc.

Ea a făcut un pas în spate și Antonio unul în față, să mă prindă de mână. Mă aflam în picioare în fața mamei noastre și o priveam disprețuitor.

— Poți să mă urăști, dar sunt convinsă că am făcut bine.

A fost suficient să-mi încrucișez o clipă privirea cu cea a fratelui meu ca să mă calmez și să înțeleg că va trebui să ascult eu banda; pe maxilarul lui încleștat urca un val roșu de furie. Am încercat să-l îmbrățișez, dar Antonio s-a ferit și a ieșit din casă, trântind ușa.

Mă uitam încă în gol, când ea a început din nou să vorbească.

— Dacă ai puterea să ne ierți, pe mine și pe el, mai bine pentru tine. Eu n-am reușit încă s-o iert pe mama.

Apoi s-a târât din nou în sufragerie.

Iar eu am vârât caseta în Walkman.

Lucruri cârpite

În orice caz, de-abia terminasem de introdus în agendă numărul celui care vindea casa bunicii, când a sunat telefonul. Era Antonio.

— Hei…

— Ciao, zgaibă! m-a salutat vesel. Ce mai faci?

— Am aflat de curând că se vinde casa bunicii.

A tăcut o clipă, apoi a întrebat:

— Casa bunicii?

— Da. Îți aduci aminte, nu-i așa, că aveai o bunică.

— Și ce-i cu asta?

— Mi-ar plăcea să cumpăr casa.

— Tu?

— Da.

— Da' ce să faci cu casa aia, Luce? Era un subsol!

— O peșteră, l-am corectat, cu mulți gnomi.

Antonio a pufnit.

— Bine, și cum te-ai gândit să faci?

— Cât poate să coste? Aș putea cere un împrumut.

— Dacă nu mă-nșel, ai o locuință.

— Nu-i a mea.

— Și vrei să mergi să locuiești într-o peșteră?

— Aș face-o ca nouă.

Liniște.

— Ar trebui să privești înainte, zgaibă, nu înapoi.

— Da, știu, numai că atunci când lași o ușă deschisă în spatele tău, te prinde un curent afurisit drept în ceafă și te fute.

Antonio a râs, am râs și eu. În dreapta mea, o doamnă în vârstă cu un coc în vârful capului și papuci de casă în picioare cobora oblonul de la un subsol unde se vând detergenți chinezești de contrabandă.

— Ce face Arturo? am întrebat.

— Bine, chiar dacă plânge toată noaptea.

— Da, am auzit despre lucrul ăsta ciudat pe care-l fac copiii.

Cred că a zâmbit, chiar dacă după aceea a schimbat vorba.

— M-a sunat mama aseară.

Am tăcut, și el a continuat:

— Vrei să știi noutatea?

— Ce noutate?

— N-o să crezi, mie încă mi-e greu când mă gândesc…

— Ce?

— Mi-a cerut iertare.

— Iertare?

— Da. O vezi tu pe mama să ceară scuze?

— De fapt, nu prea.

— Mi-a spus că se bucură pentru mine, că va fi fericită s-o cunoască pe Raffaella și să-și cunoască nepotul. Și apoi s-a scuzat că nu a fost o mamă bună.

— Așa a zis?

— Da. Dar despre ce ați vorbit voi două? Ți-am cerut doar s-o convingi să nu ne pună bețe în roate, nu voiam să-i reproșez trecutul.

— Despre nimic, despre ce să vorbim? Despre tine mai ales și despre nepotul ei. Și nu-i adevărat că a fost o mamă rea.

Alleria și-a vârât botul în scobitura unei lespezi de pavaj și și-a proptit bine labele, așa că am fost obligată să mă opresc ca să-l aștept.

— Așa e.

— Și, oricum, data viitoare vorbește tu cu ea, dacă nu-ți place ce zic.

— Îmi place întotdeauna ce zici, zgaibă.

— Ești prea lingușitor, Antò, ți-am tot spus asta.

A râs cu poftă și a adăugat:

— Și mi-a mărturisit și că există un bărbat în viața ei. În realitate, a avut nevoie de o jumătate de oră, dar până la urmă a reușit.

— Cavalerul…

— Bonfanti. Eu știam deja.

M-am blocat imediat, după ce făcusem doar un pas.

— Știai?

— Da. De ani de zile, dintotdeauna, de fapt. Într-o zi, m-am întors mai devreme acasă de la fotbal și i-am găsit în bucătărie îmbrățișându-se. Imaginează-ți că nici nu și-au dat seama că eram acolo. M-am îndreptat din nou spre ușă și am șters-o.

— Și nu mi-ai spus niciodată.

— Nu.

— De ce?

— Nu erai niciodată acasă, erai tot timpul la bunica. Apoi ai crescut și stăteai tot timpul pe afară, în stradă. N-am găsit momentul potrivit.

— Da, sigur, e clar, nu-i deloc ușor să găsești un moment în douăzeci de ani!

— Ei, la un moment dat, am crezut că s-a terminat. Nu-mi puteam imagina că era o poveste atât de serioasă.

Voiam să-i răspund, dar la vreo zece metri se afla Kevin, ținând cu mâinile curelele rucsacului și uitându-se în jos. Mergea absorbit de ceva, dar, imediat cum m-a văzut, s-a oprit o clipă și apoi a alergat spre mine, cu rucsacul care i se bălăngănea în spate, și s-a repezit la Alleria.

— Răutate mică, am spus atunci, pentru el toate mângâierile din lume și mie nici măcar un pupic?

S-a agățat de gâtul meu.

— Cine-i? l-am auzit întrebând pe Antonio.

— Ce faci singur pe stradă? Unde-i mama ta?

— Merg la școală. Mama nu se simte bine, a răspuns, o doare capul și n-a dormit. Dar eu n-am crezut-o… după părerea mea, a plâns. Și poate a și băut un pic. Ea bea atunci când e tristă.

— Luce?

— Așteaptă, i-am spus fratelui meu și m-am întors spre Kevin. O face deseori? Mă refer la băut.

A înclinat puțin capul, ca și cum ar fi vrut să se gândească, apoi a spus:
— Hmm, nu, numai când e tristă.
— Și cine vine să te ia când ieși de la școală? Vrei să vin eu?
— Nu, mulțumesc, vine tata. Cred că ea i-a telefonat azi-noapte. Face și asta când e tristă. Dar să nu-i spui că ți-am zis. Ce face Primăvara?
— Primăvara? Bine.
— Ei, să nu cumva să îndrăzniți s-o eliberați fără mine, vă rog. Trebuie să mă chemați.
— Sigur.
Apoi m-a sărutat, s-a aplecat să-și frece nasul de cel al lui Alleria și m-a salutat.
— Vrei să vin cu tine? am întrebat când era deja departe.
Nici măcar nu și-a întors capul, a ridicat doar mâna și a făcut semn că nu cu arătătorul. Am rămas buimacă până când a dispărut după colț.
— Cine-i copilul?
— Băiatul unei prietene.
— Bine, te-am sunat ca să-ți spun că în weekend-ul ăsta sunt la Napoli.
— Weekend-ul ăsta? aproape am urlat.
— Da. Am profitat de o ofertă și am luat biletele. Așa, o să-i cunoști pe Arturo și pe Raffaella. Închipuie-ți că mama a organizat un prânz cu noi toți, cum fac familiile adevărate. Și va fi și faimosul cavaler! Voia să te sune, dar i-am spus că o fac eu.
O picătură mi-a căzut pe frunte.
— Prânzul de duminică împreună?
— Da.
Tăcere.
— Nu mi se pare că ești prea mulțumită?
O altă picătură, de data asta pe nas. Am ridicat ochii și am descoperit misterul: mă oprisem exact sub sfoara care părea să țină laolaltă cele două blocuri de lângă mine și care, de fapt, servea doar pentru a întinde câteva rufe la uscat. Un tricou al

echipei de fotbal Napoli, atârnat cu capul în jos, cu numărul zece și numele „Ciro” pe spate, hotărâse să se elibereze de apa în exces picurându-mi-o în cap, poate pentru a mă face să înțeleg că nu eram dorită. Am pornit-o din nou.

— Ba nu, scuză-mă, sunt foarte mulțumită, numai că am o mie de gânduri…

— Probleme?

— Ca întotdeauna, am răspuns ca să închid discuția.

A înțeles și a spus:

— Bine, nu vrei să-mi zici. Atunci ne vedem sâmbătă…

— OK, te sărut.

„Nu e vorba că nu vreau să-ți spun, numai că n-aș ști de unde să iau cuvintele ca să-ți explic ce-mi trece prin cap. Duminică, după mult timp, voi regăsi o aparență de familie. E ceva frumos, care ar trebui să mă facă fericită. Numai că tu, mai devreme, mi-ai spus c-ar fi bine să încep să privesc înainte, și nu înapoi. Iar eu acolo încerc să privesc, Antò, doar că trebuie să-ți spun adevărul, în fața mea nu văd decât lucruri cârpite. Pentru că tu o să vii cu o parteneră și un fiu, iar mama va avea alături un bărbat pe care, poate, îl iubește de multă vreme, dintotdeauna. Dar eu cu cine vin? Îți amintești, când eram mici, și mama, ca să fim cuminți în timp ce croșeta, ne punea ghemul în mână și zicea să-l desfacem din când în când, ca să nu se încurce cu totul? Tu te plictiseai imediat, eu însă rămâneam acolo făcând și desfăcând ghemele ore întregi. Am învățat atât de bine, încât, odată ajunsă la maturitate, am început să-mi fac ghem viața, zi după zi. Numai că, la un moment dat, s-a întâmplat, poate, să nu mai fiu suficient de atentă, pentru că am făcut un ghem ciudat, pe care nu mai sunt în stare să-l descurc.

Acum, spune-mi tu, Antò, cum puteam să-ți explic toate astea”.

∵

Într-o sâmbătă seara, aveam vreo optsprezece ani, cu prietenul meu de atunci am mers să ne plimbăm prin cartierele nobile ale orașului. M-a dus să mâncăm înghețată la Posillipo și, după aceea, în faimoasa curbă care dă spre mare, m-a așezat cu fundul pe șaua motocicletei și a scos un inel mediocru pe care mi l-a întins, în timp ce recita un soi de declarație mediocră, pentru că, sinceră să fiu, nu era o persoană chiar atât de romantică și de profundă. Și totuși, emoția a fost atât de mare, că obrajii mi-au devenit de culoarea căpșunilor și l-am lăsat, tremurând și fără să respir, să-mi pună inelul pe deget. După două luni, am aflat că bărbatul meu mediocru se vedea și cu alta, o fufă care locuia cu o stradă mai sus de mine, și că inelul era un pleu, adică fals, asemenea poveștii de iubire în care crezusem.

M-am dus la el acasă, am sunat la interfon și, în timp ce-l așteptam să coboare, mi-am pregătit lovitura: când a ajuns în stradă cu obișnuitul lui zâmbet idiot, i-am dat un picior în cur, apoi mi-am scos inelul și l-am aruncat într-un coș de gunoi. Și așa s-a terminat relația noastră mediocră. Dar, în seara aceea, în curba de la Posillipo, totul părea perfect, iar lumea mi se înfățișa ca în desenele animate, frumoasă, blândă și în culori delicate. În fața promisiunii sale și a Vezuviului acoperit de luminițe care alunecau în apă, m-am simțit pentru o clipă fericită, sau, cel puțin, mi s-a părut că mă aflu în locul potrivit, la momentul potrivit. Așa că, la întoarcere, m-am ținut strâns de el și, în timp ce făcea paradă de abilitățile sale de motociclist, am început să-l sărut pe gât, lucru ce l-a excitat mult, pentru că mi-a cerut să ne oprim puțin în Parcul Virgiliano, locul unde merg toate perechile în căutare de puțină intimitate. Numai că, spre deosebire de alții, noi eram cu motocicleta, nu cu mașina, în plus, știam că mama mă aștepta trează și, dacă aș fi întârziat, ar fi trebuit să-i ascult predica zile întregi. Din fericire, am reușit să

înving rezistența iubitului meu, care m-a condus acasă. Trecuse de miezul nopții, și străzile din Cartiere erau întunecate și pustii. De aceea, figura fratelui meu, Antonio (cu nelipsita lui șăpcuță de baseball fosforescentă), s-a profilat în fața noastră ca un reflector. Șmecherașul stătea în colțul intersecției, sprijinit de o mașină și cu mâinile vârâte în buzunarele gecii.

Într-un alt loc, un băiat care stă lângă o mașină din cine știe ce motiv personal n-ar trezi nicio bănuială, dar în mijlocul Cartierelor Spaniole, în plină noapte, o asemenea scenă nu poate spune decât un lucru: junele vinde hașiș.

Am oprit motocicleta și am coborât ca o furie; Antonio a părut buimăcit de farul motocicletei și nu mi-a văzut mâna care a pornit de jos și s-a oprit în ceafa lui. Zgomotul loviturii a fost atât de puternic, încât a reverberat ca o minge de flipper între pereții blocurilor, ca să se piardă apoi într-o piațetă de la capătul străzii. Când Antonio și-a dat seama de ce s-a întâmplat, a bâiguit ceva de tipul: „Da ce vrei? Ce vrei?” a repetat.

Eu însă nu eram obișnuită să port inele, așa că, după lovitură, mi să umflat mâna imediat și mi se părea că am în gât un broscoi care-și orăcăia furia (broscoii orăcăie?). Ce mai, eram destul de furioasă, așa că n-am mai pierdut timpul să-i răspund și i-am tras un șut, și după aia încă o palmă, care l-a făcut să se retragă aproape plângând. În cele din urmă, prietenul meu mediocru a fost cel care m-a oprit: s-a pus în fața lui Antonio și mi-a urlat să mă calmez. Doar în clipa aia am început din nou să respir și, încetul cu încetul, mi-am potolit furia.

Fratele meu își masa gâtul și avea ochii umezi, dar nu m-a impresionat, m-am apropiat și i-am vârât mâna în buzunarul gecii, unde eram sigură că o să găsesc bucățica de fum, o pastilă de hașiș intactă. Știam cine i-o dăduse, îi cunoșteam prietenii, tipii de nimic cu care începuse să se

drogheze, așa că, pradă unui nou acces de furie oarbă, am vârât hașișul în buzunar și m-am urcat pe motocicletă.

— Ce faci? a întrebat iubirea mediocră a vieții mele.

N-am răspuns și am pornit motorul. Învățasem să conduc motocicleta cu câțiva ani înainte, așa că am dat gaz ca un motociclist încercat și, un minut mai târziu, eram în piața unde se întâlneau cei patru golani cu care se împrietenise Antonio. Când m-au văzut apropiindu-mă în mare viteză, s-au ridicat brusc și au venit în întâmpinarea mea, speriați. Numai când m-au recunoscut s-au liniștit. L-am chemat la mine pe cel mai mare, un oarecare Ciro, care nu era încă major, și i-am pus în mână pachețelul. Apoi am spus:

— Ciro, ascultă-mă bine! Antonio e un copil bun, nu-l mai vârî în chestii din astea. Tu vezi-ți de viața ta, noi ne vedem de a noastră și suntem cu toții mulțumiți!

M-a măsurat din cap până-n picioare, cu o expresie arogantă, dar n-a scos un cuvânt.

— Ne-am înțeles?

Lui Ciro i-au trebuit câteva secunde ca să încuviințeze dând din cap, după care s-a întors cu spatele în semn de dispreț. Am vârât întra-ntâia și am plecat. În noaptea aceea m-am apropiat de patul lui Antonio și am șoptit pe întuneric:

— Știu că ești un băiat bun, așa că trebuie să trăiești și să mori ca o persoană cinstită. Ca mama. Și ca tata. Dacă te mai văd încă odată cu tipii ăia, jur că te omor. Te omor întâi pe tine și după aia pe mine. Și știi că-s în stare.

N-a răspuns, dar sunt sigură că mă asculta. Câteva zile a evitat să se uite în ochii mei, apoi, cu trecerea săptămânilor, totul a revenit la normal. Cu Ciro și alți șmecherași nu s-a mai văzut până când a plecat în armată, și eu m-am liniștit; o să-l facă armata să renunțe la stradă.

Când s-a întors era altul. Îl salvasem. Încă o dată.

Cât despre Ciruzzo, de atunci mă salută cu respect, probabil pentru că mă consideră o femeie adevărată. Dacă prin femeie adevărată se înțelege una care nu acceptă să fie călcată pe bătătură și luptă pentru ea și pentru cei dragi ei, atunci da, sunt o femeie adevărată.

A pleca sau a rămâne

Ploaia cade ușoară și tăcută, ca și cum s-ar teme să nu deranjeze. E ora patru după-masa, dar cerul e plumburiu și, din când în când, bolborosește, așa încât Câinele Superior, întins lângă mine, geme, lucru care, în mintea lui, ar trebui să oblige natura să nu ne mai enerveze. Pentru el, somnul de după-masă e sfânt, mai ales când, ca acum, în apartament e o liniște totală. Suntem la don Vittorio, mai exact în bucătăria bătrânului meu vecin, el stă lângă fereastră, așezat în căruciorul pe rotile, eu, cu capul pe brațul așezat pe masă. Pe hotă, Primăvara își mișcă din când în când capul în dreapta și-n stânga să se uite la timpul mizerabil de afară și, între timp, se ciugulește sub aripi.

— *Schizzechea,* rupe tăcerea don Vittorio.

Ridic capul să mă uit afară, unde o rază de soare a reușit să-și facă drum ca să ajungă până aici, pe picioarele lui Vittorio Guanella. În *contre-jour* se vede ploaia ușoară care încă mai cade.

— Da.

— E frumos când plouă și e și soare, continuă el. Știai că, în lume, fenomenul e descris în diferite feluri ciudate? În Rusia se numește „ploaia ciupercilor”, pentru că e favorabil apariției ciupercilor. În Catalonia se spune că vrăjitoarele își spală părul.

— Cum faceți să știți toate lucrurile astea? întreb fără să ridic capul de pe masă.

— Am călătorit, Nenné, doar atât.

— Ferice de dumneavoastră!

Se întoarce să mă privească și spune:

— Ar trebui să începi și tu, să călătorești vreau să spun.

— Singură?

— Păi să călătorești singur te ajută să crești. Altfel ai putea să-l însoțești pe francezul tău când umblă prin lume.

— S-ar putea să fie o bună idee.

Sunt la o cotitură a vieții mele, a nu știu câta. Fără o slujbă (chiar dacă trebuie să-i comunic asta avocatului Geronimo), și fără copilul care m-a făcut să-mi doresc un copil, dar cu un nepot, care, cu siguranță, mă va face să regret că n-am făcut încă un copil, și cu un bărbat alături, căruia nu pot evident să-i cer să facem un copil.

— Poate ar trebui cu adevărat să plec, aș putea să mă travestesc în statuie vivantă și să mă apuc de artă stradală, să călătoresc cu Thomàs prin Europa, azi aici, mâine dincolo. Aș putea să-l las pe Câinele Superior cu dumneavoastră sau să-l duc cu mine, pentru că artiștii de stradă cu un câine au mai mult succes. Sau aș putea aștepta ca lucrurile să evolueze cum trebuie, ca francezul să ridice ancora din Napoli, ca să mă întorc apoi la biroul Geronimo, să-mi astup nasul și să merg înainte cu micile escrocherii cu polițe de asigurare, eventual să accept și curtea lui Manuel, un coleg de serviciu, și să mă culc cu el, în așteptarea cuiva care să dea un sens vieții mele. Mi se pare că joc jocul acela în care trebuie să găsești ceva și partenerul tău spune „fierbinte” sau „rece”, în funcție de cât de aproape ești de obiect. Mă simt la un pas de adevăr, ca și cum ar exista o voce internă care spune „călduț”, care înseamnă că n-ai rezolvat încă ghicitoarea și n-ai găsit ce cauți, dar ești aproape. Am senzația că sunt aproape de o cotitură, dar nu reușesc să înțeleg care ar putea fi și cum să mă mișc pentru a o avea. Mă tem că o să greșesc și o să aud din nou vocea care spune „rece”.

Don Vittorio mă privește cu ochii umezi și schițează un zâmbet, dar nu spune nimic.

— În acest sfârșit de săptămână o să-l cunosc pe nepotul meu, adaug, și pe cavaler, prietenul mamei.

— Bine, comentează el, în sfârșit, ești mulțumită?

— Da, sigur, chiar dacă îmi imaginam că puteam fi și mai mulțumită.

Tăcere. Primăvara zboară de pe hotă pe dulap.

— Mi-ar plăcea să pot cumpăra casa care a fost a bunicii. E de vânzare. Numai că sunt fără slujbă acum.

— Atunci te-ai hotărât să rămâi.

— De fapt, nu știu…

— Frumoasă idee, în orice caz. Știi, m-am gândit la problema serviciului și mi-am adus aminte că am un prieten care e avocat. Aș putea să-i telefonez și să văd dacă nu are nevoie de o colaboratoare foarte bună.

— Adevărat?

— Ei, nu te asigur de nimic, dar o încercare tot pot să fac.

— Călduț, zic după câteva clipe, și de data asta zâmbește cu adevărat.

Don Vittorio își aprinde pipa și deschide fereastra, iar mirosul de asfalt ud invadează bucătăria. Rămânem în liniște să ne bucurăm de picăturile de ploaie care însoțesc soarele și par să facă să încolțească toate zgomotele orașului, înainte inaccesibile. Astfel, reușesc să aud până și ciripitul rândunelelor, și îl aude și Primăvara, pentru că se întoarce brusc și-și înclină căpșorul ca să înțeleagă de unde vine vocea aceea familiară. Apoi, auzim o turturică, adăpostită sub cine știe ce streașină, și un bâzâit mai ascuțit și mai îndepărtat, ce pare al unui bondar venit să le anunțe pe doamne să deschidă larg ferestrele, pentru că, în ciuda ploii, a sosit vara, dar care, probabil, e doar zgomotul mecanic al unuia dintre obiectele acelea oribile cu care ne tapetăm blocurile: motorul aparatului de aer condiționat. Nu peste mult timp, vom putea cu toții să ieșim din casă cu telefonul agățat la încheietura mâinii, dar, pentru a avea puțină răcoare, suntem obligați să atârnăm un tanc pe balcon.

— Mie, de fapt, nu-mi place prea mult ploicică, spun, după ce mi-am reluat șirul gândurilor, cu atât mai mult când e soare. Mă face să mă gândesc la ceva nedefinit, care nu pornește pe nicio cale, ceva nerezolvat. Ca viața mea. Călduț… Și zâmbesc.

Don Vittorio privește în continuare cerul. Când face așa, ajunge până la urmă să spună una dintre frazele lui memorabile.

— Uiți un lucru fundamental… spune, fără să i se clintească un mușchi, că atunci când plouă cu soare, aproape întotdeauna după apare curcubeul.

Da, exact.

∵

— Azi e ziua mea de naștere, spune don Vittorio, după încă puțin timp.

Îmi întind gâtul, cum face de obicei Alleria.

— Ce-i? Și eu am o zi de naștere de sărbătorit, să știi…

— Și doar acum îmi spuneți?

— Păi când trebuia să-ți spun?

— Eventual ieri? Puteam să o rog pe mama să facă un tort… sau poate cumpăram o savarină și niște lumânărele. O zi de naștere fără lumânări e foarte tristă.

— O, Luce, dac-ai ști câte zile de naștere fără lumânări am avut! Cui îi pasă de lumânări? Și apoi, mie nu-mi place verbul „a stinge”, mă duce cu gândul la o întrerupere neașteptată…

— Bine, dar puteam cel puțin să vă cumpăr un cadou…

Nu răspunde și se întoarce din nou spre fereastră.

— Nu putem sta aici, izbucnesc, vreți să vă petreceți ziua de naștere închis în casă, cum faceți mereu?

Don Vittorio se uită la mine.

— Și unde să mergem?

— Păi să facem o plimbare, și Câinele Superior își ridică pieptul de jos, să mâncăm o înghețată, să-l vedem pe Thomàs.

— Ce zici dacă mergem la mare?

— La mare?

— Da… la mare. Aerul ăsta îmi aduce în nări mirosul de mare…

— Plouă…

— O ploicică, redimensionează el lucrurile.

Mă gândesc o clipă, apoi îl întreb pe Alleria:

— Ce zici de-o plimbare?

Câinele Superior se ridică și începe să latre ca un nebun, așa că suntem obligați să coborâm valvârtej, înainte ca vreun obsedat să iasă la fereastră și să ne trimită la dracu', pentru că i-am stricat somnul de după-masă. În câteva minute suntem în stradă, sub ploicică deasă care face ca pietrele caldarâmului să devină alunecoase și mă obligă să fac slalom cu căruciorul ca să evit bălțile. Suntem îmbrăcați cu două pelerine verzi militare, pe care don Vittorio m-a pus să le dezgrop dintr-un dulap vechi cu miros de naftalină. Cu gluga căzută tot timpul pe ochi, nu reușesc nici măcar să arunc o privire la străduțele pe care le traversăm și de pe care țâșnesc, ca întotdeauna, scutere și mașini, în mare viteză. De aceea, bătrânul mă ghidează, îmi spune când să schimb direcția, când să mă opresc ca să las să treacă doi tipi dubioși pe o motocicletă Tuareg sau o bătrână nervoasă, care își târâie sacoșa cu cumpărături și blestemă vântul. Între timp, soarele timid, care mai scălda strada, cedează locul unor nori negri uriași, ce se îngrămădesc deasupra blocurilor.

— Don Vittò, urlu, ați ales chiar ziua potrivită pentru dorul de mare!

Cred că râde, pentru că nu pot să-i văd fața, dar nu comentează. În scurt timp, ajungem pe via Toledo (unde câțiva africani își acoperă cu folii de plastic tarabele pe care expun zeci și zeci de ochelari de soare), și un indian vine spre noi cu mai multe umbrele agățate de degetul arătător, din alea pe care, după o infernală negociere, reușești să le cumperi cu trei euro, și atunci te simți o

persoană bună, pentru că l-ai păcălit pe indian. Numai că, la prima rafală de vânt, umbrela ta de trei euro se răsucește și devine brusc un gândac enorm care dansează cu burta în sus și-și mișcă piciorușele fără să știe ce să facă, iar tu încerci să-ți repari minunata umbrelă, în timp ce ploaia te plesnește în față, dar rămâi în mână cu un băț, și apoi se rupe și țesătura, și nu-ți rămâne decât să arunci în primul coș de gunoi insecta moartă care, pentru un timp foarte scurt, a fost un obiect, și să-ți continui drumul prin ploaie, înjurându-i pe indieni, pe chinezi, pe napolitani și pe toți cei care, în timp ce te înșală, mai și zâmbesc.

∵

Când am ajuns pe faleză, don Vittorio s-a uitat o clipă la orizont, apoi s-a întors spre mine și a spus:

— Nenné, știu că tu acum o să te gândești că sunt un bătrân cicălitor, dar tare aș vrea să merg la mare, în mare, nu „să văd marea”. De aici suntem prea departe.

— Departe? Marea e acolo, la zece metri. Și am întins mâna.

— Da, dar sunt stâncile între noi…

M-am uitat din nou la cerul plumburiu.

— Don Vittò, da' nu puteați cere o frumoasă cravată în dar? Aici timpul e tot mai mizerabil…

— Ți se pare că aș putea fi unul care cere în dar o cravată?

Întrebarea nu aștepta răspuns, așa că mi-am aprins o țigară.

— Dar nu e o plajă prin părțile astea?

Nu, nicio plajă, există doar afurisitele astea de stânci în care se sparg valurile de un alb murdar, care țin departe marea de oraș, dar le plac mult parașutelor, pentru că se pot adăposti lângă pereții lor.

— În secolul al XIX-lea, Napoli avea o plajă minunată, cu multe bărcuțe de pescuit care, în zori, erau trase pe țărm, și pescarii începeau să-și vândă marfa de-abia prinsă. Și mai erau copiii care

alergau unul după altul, câte un *femminiello*[33] care se plimba și-ți făcea cu ochiul… povestește don Vittorio gânditor.

— *Femminielli* mai există încă, am spus pe un ton glumeț și m-am gândit la Patty, în timp ce am început să împing din nou căruciorul și Alleria mă urma răbdător, cu blana udă deja. Don Vittorio a scos pipa de sub pelerină, încercând de mai multe ori s-o aprindă, și între timp a început să mediteze, cum face întotdeauna când îi vine cheful să fumeze. A pufnit de două ori, apoi a spus;

— Da' dacă ne-am duce la Bagnoli? Acolo mai există încă plajă…

— Da, acolo există plajă, dar e amestecată cu smoală și azbest… e bine și-așa? întreb imediat.

Don Vittorio a zâmbit.

— E bine și-așa, Nenné… trebuie să avem curajul să ne vârâm mâinile în noroi, dacă vrem să găsim aur.

∵

Mă opresc la un metru de apă, roțile căruciorului se afundă în nisipul negru. Dacă n-ar fi plouat și plaja nu s-ar fi transformat într-un soi de mochetă, nici pomeneală să fi reușit să ajungem până aici.

— Ce-i? întreabă don Vittorio.

— Și mai departe? Vreți cumva să faceți baie? întreb perplexă.

— Nu, vreau să-mi moi picioarele, cum se zicea odată.

Nu răspund imediat, și el simte nevoia să precizeze:

— Da, mă comport ca un bătrân unchi ramolit care te plictisește povestindu-ți amintiri. Dar tu ai vorbit despre un cadou, așa că iată-ne aici…

Își întoarce capul și-mi face cu ochiul. Îi răspund cu un zâmbet, în timp ce mă uit după Alleria, rămas în urmă să sape o groapă în mijlocul potecii lăsate de roțile căruciorului, pe care ploaia și ceața asta ciudată par să o șteargă deja. Numai

după aceea îl împing pe prietenul meu cu doi metri mai în față și îl ajut să-și scoată șosetele. Marea cenușie se revarsă cu putere peste picioarele noastre și, puțin mai departe, mi se pare că văd niște striații roșiatice, poate alge sau poate reflexul de la Italsider, de la vechile edificii ruginite din spatele nostru, care par să mai stea cu greu în picioare și care sunt tot ce-a mai rămas din marea fabrică, unde decenii de-a rândul a lucrat un întreg cartier, revărsând în mare și pe balcoanele muncitorilor pulberile sale toxice și miasmele.

Prind piciorul bătrânului și-l pun pe nisip, acolo unde a fost marea până acum o secundă și unde se va întoarce peste o clipă. Apa maronie de la Nisida ne devorează famelică picioarele și mă obligă să-mi retrag în grabă mâna.

— Futu-i, cât îi de rece! zic, dar don Vittorio nici nu mă aude, surâde și-și privește piciorul, care pare să cedeze neputincios la forța mării. Apoi, își dă seama că privesc scena curioasă și se grăbește să-mi explice:

— Nu simt nimic, dar nici n-am nevoie.

Rămânem în tăcere, în timp ce vântul ne usucă ochii și Alleria se lansează în urmărirea a doi pescăruși.

— Îmi aduc aminte perfect senzația… și-mi ajunge… adaugă după câtva timp și îmi dau seama că tremură.

— Poate ar trebui să ne întoarcem… încerc.

— Nu, nu…

— Cum s-a întâmplat?

Își întoarce brusc capul și mă privește lung, apoi începe să vorbească:

— Acum unsprezece ani, într-o dimineață, stăteam la povești, pe puntea navei, cu un prieten, Carmine, un marinar napolitan, și alți câțiva din nord, care demontau o șalupă din locul în care era prinsă. La un moment dat, cineva a făcut o mișcare greșită și… bum… șalupa s-a prăbușit și mi-a rupt spatele și picioarele. Dar nu mă plâng, putea să fie

și mai rău. Lui Carminiello, săracul de el, i-a spart capul în două locuri.

Îmi strâng brațele la piept ca să mă apăr de un fior neașteptat și zic:

— Bate destul de tare vântul, apa e rece ca gheața… și dumneavoastră tremurați…

Don Vittorio zâmbește în timp ce spune cu o expresie serafică:

— Da' nu erai tu aia căreia îi plăceau mirosul mării și zgomotul iernii? În orice caz, mai bine așa, în general, într-un fior se strânge toată mica noastră viața, draga mea Luce. Și se întoarce să-și admire piciorul care se leagănă în apă.

Da, poate e adevărat. Poate e o clipă de emoție pură care dă o semnificație tuturor lucrurilor.

Și în clipa următoare ești gata s-o iei de la început.

Dacă între timp n-ai făcut un guturai.

Vântul și marea

Și acum suntem aici, pe un chei bătut de vântul care taie în două marea și Golful Pozzuoli, cu Nisida în stânga noastră și Capo Miseno de cealaltă parte, fixând marea plumburie și furioasă și pescărușii care zboară pe deasupra capetelor noastre, cu țipete ascuțite. Tot debarcaderul (unde cândva acostau navele încărcate cu fier și cărbune) e pustiu, suntem doar noi, eu, don Vittorio și Alleria, care acum stă ghemuit, cu urechile dansându-i în vânt, și fixează Monte di Procida[34].

— N-am mers niciodată pe chei până la capăt, până aici… spun după un timp.

Don Vittorio privește înapoi și comentează:

— Nici eu. E cam un kilometru…

— N-am niciun fel de amintire despre el, de când eram mică.

Bătrânul încearcă să-și aprindă pipa, dar vântul bate prea tare.

— Cele mai frumoase lucruri din viața mea s-au petrecut pe mare… spune apoi, în timp ce fixează Muntele Epomeo, vulcanul din Ischia care pufăie încet, ițindu-se din întunericul mării și al nopții care coboară pe umerii lui.

— Fata din fotografia de pe hotă…

Devin atentă.

— E o spaniolă, o cheamă Gisela. Am cunoscut-o acum mai bine de patruzeci de ani. Lucram de puțină vreme pe nave, dacă-mi aduc bine aminte, era a doua mea croazieră. Am acostat la Valencia, și acolo s-a urcat ea, care pe atunci n-avea nici măcar douăzeci de ani și călătorea cu părinții și un frate mai mic. S-a prezentat în seara următoare după îmbarcare, după ce terminasem de cântat, ca să mă felicite. Vorbea foarte repede, și eu o urmăream cu greu, dar mi-a dat de înțeles că i-a plăcut mult spectacolul și că și ea iubea jazzul și cânta la pian. Nu mai văzusem niciodată o fată atât

de tânără și de frumoasă căreia să-i placă jazzul. A rămas la bord o săptămână, iar după două zile eram deja îndrăgostiți. Ne întâlneam pe coridoarele mai izolate ale navei, de frică să nu ne găsească ai ei, ne povesteam viețile și visurile pe punte, seara târziu, cu marea care lovea carena, sub noi, și luna care îi colora în alb pielea. Studia arhitectura, dar pasiunea ei era muzica, pianul, așa spunea. În ultima dimineață, lipsea puțin până la debarcare, am reușit s-o fac să intre pe ascuns în sala de dans; eram singuri în încăperea aceea mare, cu podeaua din lemn deschis la culoare și cu un pian minunat pe scena roșie dintr-un colț. Pe hublouri se zărea deja uscatul care se apropia, așa că ea n-a pierdut timpul, s-a așezat la pian și a început să cânte melodia care, din ziua aceea, a intrat în viața mea, cea pe care o asculți mereu acasă la mine…

— Uau… îmi scapă, în timp ce mă uit fascinată la chipul lui, încrețit de vântul mării și de amintiri.

— În cele cinci zile ne-am spus tot ce era de spus, ne-am povestit viețile, visurile, planurile de viitor, dar nu ne-am dat nici măcar o sărutare…

— Nici măcar o sărutare? l-am întrerupt, în timp ce-l trăgeam spre mine pe Alleria, sătul să mai stea în bătaia vântului.

— Știu că n-o să înțelegi, dar… n-am avut timp, trebuia să ne povestim experiențele și să închidem totul în acel mic recipient de cinci zile. Când croaziera s-a terminat, m-am gândit să cobor cu ea, dar Gisela mi-a spus că o să-mi scrie curând.

Don Vittorio tace și încearcă să-și aprindă din nou pipa. Nimic de făcut.

— Și v-a scris?

— Da, de multe ori, chiar dacă, după ziua aceea, nu ne-am mai văzut.

— Niciodată? De ce?

— De ce?… Nu știu de ce, poate pentru că viața dă peste tine cu toată forța când nu ești încă adult, n-ai maturitatea de a înțelege anumite lucruri. Ne-

am scris mai bine de un an, Gisela, de la Valencia, unde studia, eu, care urcam și coboram de pe nave. Ne povesteam cum petreceam zilele, ne țineam companie cu scrisorile noastre, ea îmi descria camera ei, colegii de facultate, îmi vorbea despre examene, despre problemele de acasă cu tatăl ei, care nu era niciodată, eu îi vorbeam despre călătoriile mele, despre locurile pe care le vedeam, mereu altele, dar în fond mereu aceleași, despre viața mea văzută printr-un hublou și, mai ales, despre muzică. Schimbam impresii, judecăți, sfaturi, eu îi spuneam să asculte o bucată muzicală, și ea, în scrisoarea următoare, îmi vorbea despre un album care o încântase…

— E o poveste minunată, hotărăsc să-l întrerup.

— Da, chiar dacă îmi lasă un gust ciudat în gură. Îmi aprinzi o țigară?

— Fumați țigări?

— Nu, dar blestemata asta de pipă a decis să nu se aprindă azi!

E nervos cum nu l-am văzut niciodată, aprind țigara și i-o dau.

— Apoi, într-o bună zi, am ajuns la Valencia. Nu mai aveam vești de la Gisela de trei luni, dar îi știam adresa. Am schimbat trei autobuze și, după-amiaza târziu, am ajuns în fața casei ei. Îmi mai amintesc și acum cât de tare îmi bătea inima când i-am citit numele de familie pe interfon și cum îmi tremura mâna în timp ce apăsam pe sonerie. Mi-a răspuns mama ei, care n-a înțeles nimic din cuvintele mele, dar care mi-a spus că fiica ei se mutase de o lună la Madrid, pentru a-și completa studiile.

— Nuu! mi-a scăpat, tot mai prinsă de poveste.

— Ba da. M-am simțit pierdut, nu știam nimic despre noutatea asta și n-aveam idee cum să fac să vorbesc cu ea. Am urcat din nou pe navă și n-am vorbit cu nimeni zile întregi, până când, la întoarcerea dintr-o lungă călătorie, am găsit scrisoarea ei, expediată cu o săptămână înainte de

sosirea mea la Valencia, în care îmi spunea că se dusese în capitală pentru că începuse deja să colaboreze cu un important birou de arhitectură, că era fericită, își făcuse noi prieteni și împărțea locuința cu un coleg de facultate. Nu făcea nicio referire la muzică. Aveam senzația că-mi pierd mințile, simțeam că fata pe care o iubeam de aproape doi ani, pe care n-o mai văzusem de atunci, pe care nici măcar n-o sărutasem, se îndepărta de mine. Așa că am luat o hârtie și un pix și am făcut cea mai mare tâmpenie din viața mea…

— Adică? Să nu-mi spuneți că ați rupt-o cu ea…

În jurul nostru, Nisida, Ischia și Procida, umbre întunecate la cheremul Mediteranei, încep să se împodobească pentru seară, cu multe luminițe care strălucesc în depărtare.

— Poate ar trebui să ne întoarcem, spune, începe să se întunece.

— Terminați mai întâi povestea, răspund hotărâtă.

Oftează și continuă:

— A, da, i-am scris că între noi s-a terminat, că relația aceea n-avea niciun viitor, că nu reușeam să accept faptul că trăia departe de mine, cu un alt bărbat în aceeași casă. Că toată treaba începea să fie ridicolă.

— Ridicolă? Ce e ridicol între două persoane care se iubesc?

— Adevărul e că am avut nevoie de o viață întreagă ca să învăț să fiu tolerant. În tinerețe nu eram în stare, din păcate. Gisela s-a supărat foarte tare și mi-a scris alte trei scrisori, dar eu nu i-am mai răspuns.

Apoi tace și-și termină țigara.

— N-am înțeles niciodată cum reușești să fumezi porcăria asta… comentează în sfârșit.

— Nu v-ați mai văzut niciodată? întreb și mângâi Câinele Superior, care pare să mă implore

din ochi să ne întoarcem la căldurica din garsoniera noastră mucegăită.

— Acum treisprezece ani… într-o zi, bate la ușă o fată tânără, foarte drăguță, de vreo douăzeci de ani, însoțită de un bărbat mai mare decât ea, unul aproape chel și cu barbișon. Erau spanioli și n-au pierdut mult timp în salamalecuri: voiau să știe dacă eu sunt Vittorio Guanella. Am spus că „da” perplex, și atunci ea mi-a sărit de gât și mă îmbrățișat. Era fiica Giselei, dă-ți seama! Iar bărbatul era soțul ei. Mi-a spus că mama ei, aflând că vine la Napoli, hotărâse să-i povestească marea ei iubire de cinci zile cu un minunat băiat napolitan, care cânta la trompetă.

— Dar cum a reușit să vă găsească?

— Gisela păstrase vechea mea adresă. Odată ajunși acolo, tinerilor le-a fost de-ajuns să pună câteva întrebări ca să fie trimiși la mine. De altfel, în Cartierele Spaniole lumea mă cunoaște…

— Incredibil…

— Ei mi-au adus fotografia aceea veche și decolorată pe care o păstrez pe hotă. O făcuse, în croazieră, fratele Giselei, iar ea a păstrat-o în tot timpul acela.

Între timp, vântul, odată cu căderea serii, pare să-și învingă îndărătnicia și bate tot mai slab.

— I-au telefonat din sufrageria mea, și în timp ce fiica ei forma numărul, eu mă gândeam la toate dățile în care sperasem să pot vorbi cu Gisela mea. La început n-a scos o vorbă, cred că plângea, pentru că își trăgea nasul. Am simțit o emoție puternică, chiar dacă n-am vorbit prea mult la telefon. De atunci însă nu ne-am mai pierdut din vedere.

— Dar ea e căsătorită?

— Soțul i-a murit anul trecut.

Îl privesc ca și cum aș spune: „Ei, n-ar fi cazul să mergeți la ea sau să vină ea aici, în sfârșit să vă întâlniți?”

El zâmbește și adaugă:

— Într-o după-amiază de acum câțiva ani sună telefonul. Era ea. Mi-a spus că se afla în gara din Napoli, dar că era pe punctul de a pleca și nu avusese curajul să mă sune mai repede, să mă întâlnească. A mai spus că soțul ei nu știe nimic, dar nu-i mai pasă, vrea să mă vadă, să mă mai strângă în brațe cel puțin o dată, voia să danseze pentru ultima oară cu mine, chiar așa a spus: „Vino să mă faci să dansez ca în seara aceea când eram tânără, Vittorio”.

Realizez că am ochii împăienjeniți de lacrimi, mi-i șterg cu dosul mâinii și rămân în tăcere.

— Ce puteam să fac? I-am spus să mă aștepte, să nu ia trenul acela, pentru că voi veni și vom mai dansa o dată. Numai că eram deja pe ăsta, și lovește cu pumnul brațul căruciorului, și, ca să mă organizez, am avut nevoie de o grămadă de timp. Am ajuns după mai mult de o oră la gară și n-am mai găsit-o, trenul plecase.

— Nuu… spun emoționată.

— Nu ne-am mai revăzut. Ne-am iubit de departe, în tot timpul acesta, și nu ne-am sărutat niciodată. Ea nu știe nimic despre accidentul meu, n-am avut curaj să-i spun, îmi place că Gisela crede că, într-o bună zi, dansul acela tot o să-l dansăm împreună.

De data asta lacrimilor nu le mai pasă de rezistența mea și coboară năvalnic pe obraji. Alleria, ca un bun Câine Superior ce este, întotdeauna când mă vede că plâng începe să chelălăie și sare pe mine, încercând să mă lingă pe față și să-mi înghită astfel durerea.

— Vezi că trebuia să țin pentru mine povestea asta? zice don Vittorio. Îl emoționează pe un bătrân posac ca mine, darămite pe o tânără romantică.

— Printre toate calitățile mele, don Vittò, nu credeam că există și acela de a fi romantică.

— Ba ești, ba ești, Luce, asemenea tuturor celor care au buzunarele pline de visuri și speranțe.

În timp ce străbatem cheiul în sens invers, cu imaginea clădirilor ruginite ale vechii fabrici în față, iar în stânga noastră, cu localitățile balneare, încă adormite, întorcând spatele mării, mă gândesc la frumoasa poveste de dragoste trăită de don Vittorio, care în realitate n-a trăit chiar nimic, și îmi vine să mă întreb dacă e cazul să lupți mereu pentru ca să ți se împlinească visurile sau dacă nu e uneori mai „romantic" să te mulțumești să aștepți cu răbdare, cum zicea bunica Giuseppina. Dacă nu e mai bine, de fapt, să te îmbeți cu speranță și apoi… fie ce-o fi!

— Hei, Nenné, ai aflat povestea, dar de-acum încolo nu mai vorbim despre asta, că de fiecare dată simt că mă strânge ceva de gât. Ne-am înțeles?

Dau din cap în timp ce împing căruciorul, chiar dacă îmi stă pe vârful limbii o întrebare. Înseamnă că o s-o țin pentru mine. Păcat, aș fi întrebat bucuros dacă el are habar unde ajung toate viețile care s-ar fi putut naște din iubirile netrăite, din întâlnirile astea atât de scurte.

Dacă există undeva un loc magic, locuit de povești niciodată începute.

Frenezia de a trăi

A trebuit să-l duc pe Alleria la toaletat, deși timpul e încă mizerabil și există o amenințare de furtună; cu ploaia de ieri, blana i-a devenit ca vechile perne ale bunicii, pline de lână adevărată care se strângea cocoloașe.

Așa că, atunci când ies pe palier, în ascensor persistă încă mirosul de pudră de talc, de la spray-ul cu care l-au împroșcat pe sărmanul Câine Superior. Închid ușa ascensorului și un căscat îmi moare pe buze: în fața mea se află Carmen Bonavita în lacrimi. N-am timp să scot o vorbă, că ea face un pas și se repede la mine. Mă retrag și iau o poziție de apărare, cu mâinile în fața capului, pentru că nu-s chiar așa de grozavă când vine vorba de bătaie, deși, când eram mică, în parohie, ne-au pus să participăm la câteva lecții de karate cu un maestru, un oarecare Alessio, un tip ras în cap, mic de tot și cu o față de șmecher, despre care se zicea că, dacă se enervează, e mai bine s-o ștergi cât mai repede de lângă el. Încerc să-mi amintesc indicațiile lui și iau poziția cu un picior înaintea celuilalt, așteptând mișcarea adversarului, pentru că asta spunea întotdeauna Alessio: karatele servesc pentru apărare, nu pentru atac.

Numai că atacul lui Carmen e cu totul altfel decât mă așteptam: vine spre mine cu brațele larg deschise și se lipește de toracele meu. Apoi mă strânge tare. Îmi trebuie mai mult de o secundă pentru a înțelege că e vorba despre o îmbrățișare, și rămân puțin prea mult în poziția mea de karate. Ea însă nu renunță și continuă să mă strângă plângând. Atunci trimit la dracu' artele marțiale și pe Alessio și mă abandonez, chiar dacă nu sunt tocmai o mare expertă nici în îmbrățișări. Alessio ar fi trebuit să ne țină câteva lecții și despre cum să te aperi de îmbrățișări, dar asta e.

— Ce se-ntâmplă? reușesc în cele din urmă să întreb.

Carmen însă plânge în hohote, cu fața lipită de umărul meu și, încercând să răspundă, îmi murdărește tricoul de muci.

— Carmen, ce s-a întâmplat?

Miroase a băutură, din cauza plânsului, fața îi este ca aceea a unei jucării de plastilină, părul murdar e strâns cu un elastic galben fosforescent. Printre hohote și suspine, reușesc să înțeleg un nume: „Kevin…”, repetă de trei ori. Și atunci, părul de pe brațe mi se ridică brusc, ca niște soldați la paradă, și o descărcare de adrenalină îmi centrează ceafa.

— Ce-a făcut? Carmen, răspunde! strig și o scutur.

Don Vittorio e un pic surd, și totuși ușa lui se deschide brusc.

Ea se oprește din plâns, își șterge ochii și spune:

— Scuzați-mă!

— Scuzați-mă pentru ce? întreb. Spune-ne ce s-a întâmplat!

Carmen se trage într-o parte, tușește, apoi respiră adânc, îl privește pe don Vittorio și în sfârșit pe mine, și spune:

— Mi l-or luat…

∵

— S-o dus să-l ia de la școală și nu l-o mai adus acasă. Atunci l-am sunat și mi-o zis că nu-s o mamă bună și că copilu' tre' să stea cu el…

Carmen se oprește din povestit, pentru că o îneacă plânsul.

— Trebuie să chemăm carabinierii, intervine don Vittorio, care o ține pe Primăvara pe un umăr. Suntem acum toți trei în bucătăria lui.

— O zis că pentru că justiția nu funcționează, își face el dreptate! spune Carmen.

— Soțul tău, vorbind despre justiție, e un paradox… comentez.

— Ai vorbit cu copilul? întreabă don Vittorio.

— Nu, mi-o spus că se joacă.

— Trebuie să chemăm carabinierii, repetă atunci bătrânul.

— N-o să-i facă niciodată rău, îl iubește pe Kevin.

— Da, dar e un sechestru! spun.

— Ajută-mă să-l iau înapoi, mă roagă Carmen.

Simt un nod în gât și inima-mi bate cu putere, gândul la sărmanul copil, plimbat încoace și-ncolo, în numele unui război de căcat, îmi întoarce stomacul pe dos.

— Poate chiar ar trebui să mergem la carabinieri, încerc să spun.

— Aș vrea să-l fac să judece.

— Cum?

Carmen își suflă nasul și zice:

— Luce, ascultă, io am venit pân-aici, pentru că tu ești avocat. Nu-i așa? Nu poți tu să vorbești cu el și să-l faci să se răzgândească? Eventual îi spui că, dacă nu ni-l dă înapoi pe Kevin, te duci la poliție!

Imediat după aceea își aprinde o țigară și profit ca să-i cer și eu una.

— Nu sunt eu avocatul soțului tău, Carmen, eu sunt nimeni, asta am încercat să-ți spun zilele trecute. Sunt o colaboratoare, o angajată, una care-și face ucenicia de fapt…

Nici măcar nu mă lasă să termin.

— Nu-mi pasă ce faci acolo, Luce, dacă-l iubești pe Kevin, și știu că-l iubești, tre' să m-ajuți!

Mă uit la ceas: e patru după-masa. Sting țigara de-abia aprinsă și mă ridic.

— Ce faci? întreabă ea.

— Ce faci? repetă don Vittorio.

— Ce mi-ai cerut, am grijă de Kevin.

Alleria se ridică odată cu mine.

— Nu, Câine Superior, tu rămâi aici să-i aperi pe prietenii mei, zic și-i strâng botul între mâini, mă întorc repede.

— Unde te duci? întreabă din nou don Vittorio.

— Să vorbesc cu avocatul Geronimo. El m-a vârât în nebunia asta, el trebuie să mă scoată. Să discute el cu clientul lui și să-i explice ce i se poate întâmpla dacă nu dă copilul înapoi. Aici e vorba de sechestrarea unui minor.

— Și avocatu' are curaj să dea așa un telefon la soțu' meu?

— Avocatul Geronimo e un șacal și face numai ce-i aduce un beneficiu. Cred că va trebui să ridic puțin vocea, dar o să facă ce trebuie… răspund și o iau pe coridor.

— Vin cu tine, urlă Carmen și aleargă după mine.

— Nu, tu așteaptă-mă aici, nu poți să te arăți în halul ăsta, se simte și că ai băut. Să nu le dăm ticăloșilor ălora alte motive să se îndoiască de tine.

Se uită drept în ochii mei și spune:

— Nu sunt o alcoolică, cum zice soțu' meu! Beau când nu mă simt bine, și niciodată în fața copilului. Și nu-i lipsește nimic și-l iubesc de mor!

— Știu, zic și mă îndrept spre ușă.

— Luce, te rog, nu face prostii, ridică vocea don Antonio, din bucătărie.

Iau poșeta de la cuier și ies pe palier. Carmen vine în spatele meu și mă prinde de braț.

— Luce, am vrut să-ți spun că… adică, îmi pare rău de ce-am zis, poate am fost prea impulsivă, mă înțelegi…

— Eu am greșit.

— Da, însă mi-ai cerut scuze, da' io nu-s obișnuită cu scuzele. Acasă m-am tot gândit și, ce mai, te cred că ai fost de bună-credință. Aș fi vrut să te sun, da' am io chestia asta cu orgoliul, care nu mă lasă să fac nimic. Da' ne-ai lipsit, și Kevin o-ntrebat de tine. Și azi, când s-o-ntâmplat chestia asta, m-am gândit imediat la tine, pentru că io n-am avut niciodată o prietenă cu curaju' pe care-l ai tu, una care o-nvățat și-i avocat. Așa că mi-ar plăcea să începi din nou să mă ajuți cu Kevin, când se-ntoarce. Uite, asta am vrut să-ți spun.

Zâmbesc.

— De acord.

Carmen mă îmbrățișează și mă sărută pe obraz.

— Însă a venit vremea să răspunzi la o întrebare… adaug, desprinzându-mă din brațele ei.

Mă privește uimită.

— Se poate ști cum naiba ți-a venit în minte să-i dai numele Kevin?

— După Costner, actoru', îl știi? Blonduț, cu ochi albaștri. Îmi plăcea tare mult odată… da' am învățat să n-am încredere nici în blonzi…

Zâmbesc ca să nu plâng și o pornesc valvârtej pe scări în jos. Nu știu ce o să-mi poată aduce soiul ăsta de prietenie cu Carmen, dacă într-adevăr ceea ce-mi doresc e să am grijă de Kevin sau dacă cer prea puțin de la viață. Nu știu dacă dorința asta de a pleca e nevoia reală de o viață nouă sau doar frica de a rămâne. Cred însă că am nevoie de timp, așteptând ca evenimentele să-și urmeze cursul, că trebuie să-mi urmez instinctul și să mă las în voia micilor lucruri care, în această ultimă perioadă, m-au făcut să mă simt bine. Mai simt și că, mai devreme sau mai târziu, ceva se va schimba și mă va face să înțeleg pe ce drum s-o iau. Lipsește puțin până la următoarea intersecție.

Călduț.

∵

Și, până la urmă, plouă din nou, încheind o zi de rahat. Ei da, pentru că mă aflu pe via Diaz, cu fundul pe legendara Vespa portocalie, fără apărători, anul 1982, așteptând ca mașinile încolonate într-un blocaj fără ieșire să se dea puțin la o parte, atât cât să mă lase să trec, în timp ce în fața mea apare, din sens invers, un tip masiv pe o Yamaha Tmax, care își turează motorul și claxonează ca un nebun, ca și cum, dacă face asta, mașinile ar putea elibera strada ca să ne permită nouă, sărmani motocicliști, să găsim un balcon sub care să ne apărăm de ploaie.

Îmi ridic ochii și-i întâlnesc pe ai lui, deloc blânzi.

— Du-te, du-te, ce aștepți? zice, invitându-mă să dau înapoi, nu știu unde.

Mă retrag până unde pot și aștept noi instrucțiuni, dar el nici măcar nu se uită la mine și o pornește vijelios, de parc-ar avea în față o pistă de curse numai pentru el; roata lui puternică trece la un milimetru de apărătoarea mea îndoită și oglinda lui retrovizoare aproape că-mi atinge ochiul drept. Aș putea să spun ceva, dar tipul e mult mai iute decât mine și, cât ai zice pește, îi pierd urma. Iau în considerare posibilitatea de a o lua prin dreapta, între un autobuz plin de oameni care mă observă cu compasiune și un Fiat Punto alb, cu un gentilom la volan, ocupat să-și inspecteze nara dreaptă cu degetul mic, dar înțeleg repede că n-am nicio cale de ieșire, e mai rău ca înainte.

Dacă vreun geniu ar compara coeficientul meu intelectual cu cel al prototipului camorristic de pe Tmax, sunt sigură că n-ar exista competiție. Iar eu cred că sunt de o inteligență medie. Dar, dacă același geniu ar hotărî să ne folosească drept cobai pentru un experiment privitor la capacitatea de adaptare la mediul care ne înconjoară, ei bine, bărbatul de pe Tmax ar fi șoricelul câștigător.

∵

— Luce, vai de mine, ce-ai pățit? întreabă Giovanna Forino, imediat cum deschid ușa.

Sunt udă leoarcă din cap până-n picioare, cu părul căzut pe ochi, bluza din care, acum îmi dau seama, mi se văd sfârcurile întărite, de parcă francezul de-abia m-ar fi sărutat pe gât, pantofii sport în picioare, care fac „pleosc, pleosc”, și, în mână, casca, pe care, pentru o clipă, mă gândesc să i-o azvârl în cap lui Fiorino, drept răspuns la o întrebare atât de prostească.

Ea, dimpotrivă, apare în toată feminitatea ei: rochiță strânsă pe corp, cu un decolteu care, sincer,

îmi fură până și mie o privire de admirație (dacă nu chiar de invidie), pantofi cu toc, părul strâns, machiaj de vampă și ochelari de secretară perversă. Luată așa, ar părea o superfemeie, în realitate, n-am timp să cercetez, dar, după cum spun deseori domnii colegi, Fiorino e ca un tablou văzut de departe. Dacă te uiți mai bine, are fundul plat și căzut, gleznele ca un jucător de rugby, brațele acoperite cu fire de păr lungi și negre și pielea care-i curge în câteva locuri esențiale. Și totuși, în clipa asta, mă simt în fața ei ca rățușca cea urâtă. Fir-ar să fie mama, căreia i-a trebuit o viață ca să mă învețe buna educație, morala și importanța de a avea o cultură, și a uitat să-mi explice că, fără un pic de autostimă, educația și cultura nu servesc prea mult.

Odată ne-am certat tare de tot și i-am spus următoarea frază, care, pe vremea aia, mi s-a părut foarte avangardistă: „Mami”, am spus, „trebuie să încetezi să mai vorbești despre conștiință și morală, eu simt frenezia de a-mi trăi viața, nu pot pierde timpul, și tu-mi vorbești de morală!”

Ea m-a privit ca și cum l-ar fi avut în față pe Satana, a tras un kilogram de aer în piept, și-a dus mâinile la gură și a fugit. Când mă gândesc la scenă îmi vine să râd, și chiar nu-i momentul, pentru că Giovanna mă privește perplexă, înainte de a se întoarce la locul ei. Mă îndrept spre fosta mea cameră, agăț casca în cuier și numai după aceea mă întorc să privesc biroul, la care stă așezat un băiat de vreo douăzeci și cinci de ani, țeapăn, de parcă ar avea un băț înfipt în fund, îmbrăcat cu un costum bleumarin, cravată albăstrie, cămașă albă, pe care ies în evidență inițialele F.S., și ochelari la modă.

— Da’ tu cine ești, șeful de gară? întreb.

Cred că n-a înțeles gluma, dar se ridică brusc și-mi întinde mâna.

— Bună ziua, doamnă, mă numesc Fabrizio Schirri, sunt noul colaborator al avocatului

Geronimo.

Dacă n-aș picura ca un pin bătrân în arșița lunii august, dacă n-aș fi deja pregătită pentru duelul până la ultima picătură de sânge cu Geronimo, dacă bietul Kevin n-ar fi fost sechestrat de tatăl lui, și dacă tinerelul cu coșuri nu s-ar fi obosit să-mi spună „doamnă”, n-aș răspunde:

— Băiete, „doamnă” îi zici la mamă-ta! Îi fi tu tânăr și foarte *fashion,* dar nimeni nu ți-a spus că poți fi așa de familiar.

El devine de aceeași culoare cu vinul de două mii de lire sticla pe care-l cumpăra tata de la un prieten din Pianura, și bolborosește:

— Dar, de fapt…

— Bine, las-o baltă. Mai degrabă spune-mi, dragul meu F.S., ce faci acolo?

Băiatul privește în jur năuc.

— Vreau să spun, în spatele biroului care altă dată era al meu.

Schirri face ochii mari și nu răspunde.

— Nu-ți face griji, adaug atunci, nu mă interesează, poți să-l ții. Și așază-te, că mă faci să mă simt o bătrână care de-abia a urcat în autobuz.

În clipa aia își face apariția în birou Pasquale Acanfora cu un dosar în mână.

— Salut, Hectogram, zic.

— Luce, spune, încercând să zâmbească, ce faci aici? Am crezut că nu te mai întorci…

— Am venit să vă văd.

Pasquale pune jos dosarul și se oprește în fața mea. Și azi e îmbrăcat cu una dintre obișnuitele lui cămăși albastre cu mânecă scurtă.

— Hectograme, ascultă, n-o să ne mai vedem, ar trebui să nu-mi pese și să nu mă bag, dar mă simt prietena ta și…

Mă privește curios.

— Ce mai, eu trebuie să te ajut. Pasquà, trebuie să renunți la cămășile astea, parcă ești un controlor! Dacă mă uit la tine pe furiș, îmi vine să-ți arăt biletul.

Băiatul din spatele meu chicotește ușor.

— Nu, așa nu-i bine. Tu nu poți râde de Hectogram, trebuie să respecți ierarhia. De-abia ai venit și trebuie să-ți faci ucenicia, trebuie să te supui, așa merg lucrurile. Peste vreun anișor însă poți să începi și tu să faci glume pe seama lui Pasquale, dacă între timp n-o să-și arunce cămășile astea. Uită-te la F.S., adaug apoi, adresându-mă lui Hectogram, uită-te cât e de frumușel în cămașa lui cu monogramă. Deși, de fapt, nu se-nțelege la ce folosesc inițialele. Mama făcea o grămadă de cămăși din astea și, într-o bună zi, am întrebat-o de ce persoanele cereau să li se coasă numele pe burtă, și știți ce mi-a răspuns? – Și-i măsor pe amândoi din cap până-n picioare. – Pentru că, evident, oamenii sunt atât de ocupați toată ziua, că s-ar putea întâmpla să-și uite numele.

Pasquale râde, și imediat după aceea și F.S. se lasă răpit de ilaritatea generală.

— N-o asculta, zice Hectogram, lui Luce îi place să glumească mereu! Îi ține mintea limpede.

— Desigur, zic. Dar, spune-mi, Geronimo e-aici, nu-i așa?

— Da' unde vrei să fie? Știi doar că n-are o viață particulară.

— Așa-i, răspund, chiar dacă aș vrea să spun: „Auzi cine vorbește".

— Trebuie să-l saluți?

— Să zicem…

Am ieșit deja din cameră, când Acanfora mă cheamă înapoi.

— Ce-i? întreb.

— Până la urmă, am luat locuința din Cartiere, declară satisfăcut.

— Da, știu…

— E drăguță, chiar dacă-i mică și veche. Dar dacă o împrospătez și mai fac câteva mici modificări, poate deveni o minune.

— Bravo, Hectogram, un prim pas către maturitate.

Trec prin fața biroului Giovannei, care încearcă să spună ceva, dar nici n-o bag în seamă, bat la ușa lui Arminio și intru fără să mai aștept răspunsul. Avocatul, prins într-o discuție telefonică, stă cu picioarele pe birou și cu un deget în nas. Când mă vede își holbează ochișorii de șacal, își scoate arătătorul din nas și-și lasă picioarele jos. Apoi îmi face un semn de salut, îmi zâmbește și, cu mâna lui grăsuță deschisă în aer, mă roagă să aștept. Și azi, cele două șuvițe de păr alb care-i pornesc de pe tâmple reușesc să învingă gravitația și planează în aer ca aripile unui jet.

Giovanna se repede în cameră cu sânii ei enormi și zice:

— Domnule avocat, am încercat să-i spun că sunteți ocupați, dar o știți pe Luce, o știm amândoi!

Și se uită la mine. Îi răspund cu un zâmbet idiot, o bătaie de pleoape și un sărut senzual. Ea se retrage oripilată și închide ușa.

După două minute îi fac semn avocatului că e târziu și că trebuie să-i vorbesc. El dă din cap și-și aprinde un trabuc. N-am nicio amintire despre Arminio Geronimo fără faimoasa lui țigară de foi între degete. Îi servește ca să se simtă important, ca boșii ăia americani, Al Capone, de exemplu, sau ca un personaj din Dallas, nu-mi amintesc cum îl cheamă, care-i plăcea foarte mult bunicii. Noroc că peste alte două minute avocatul se hotărăște să termine conversația, se ridică (nu e o diferență prea mare față de când stătea jos) și vine la mine să mă sărute. Cunoscându-l, nu mă prinde nepregătită și-mi duc mâinile la spate. Cu toate astea, sunt obligată să-i simt lăbuțele de șobolan pe brațe.

— Hei, Luce, ce plăcere să te revăd! Te-ai hotărât în sfârșit? Rămâi cu noi? Dacă-i așa, pe frumușelul ăla îl pun imediat pe coridor și-ți dau din nou biroul tău.

— Nu, domnule avocat, nu mă întorc!

Se retrage imediat.

— Aha! zice și se așază pe fotoliul de lângă birou, în fața celui pe care stau eu. Atunci să nu-mi spui că vrei bani, pentru că nu-i momentul!

— De fapt…

— Nu, Luce, eu țin la tine, o știi, dar nu mă fute la cap cu tâmpeniile astea, lichidarea și alte chestii, că mă enervezi!

— Care lichidare, domnule avocat? Am venit pentru cazul Bonavita.

— A, zice el mai liniștit, ce s-a întâmplat? Noi am renunțat, ți-a spus Manuel, nu?

— Da, mi-a spus. Numai că s-a întâmplat ceva grav.

Șobolanul îmi aruncă o privire pe jumătate curioasă, pe jumătate plictisită.

— Tatăl copilului, clientul dumneavoastră, l-a furat pe copil.

Arminio Geronimo mă studiază vreo douăzeci de secunde și în cele din urmă spune:

— Da' ce-ai făcut? Ești schimbată…

— M-a prins ploaia, răspund, în timp ce simt cum o picătură îmi cade din păr pe umăr.

— Nu, n-are nicio legătură. Ai o expresie diferită, mai veselă, și ochii, ochii ți-s luminoși.

Înghit în sec ca să-mi înfrâng stânjeneala. Arminio Geronimo e un ticălos, dar îi cunoaște bine pe oameni. Șacalul își apropie capul de al meu și zâmbește cu viclenie.

— Ei, zgaibă, te-ai îndrăgostit cumva?

Atinsă în orgoliu, reacționez:

— Domnule avocat, în primul rând „zgaibă" îmi spunea numai tata, iar dumneavoastră din fericire nu sunteți tatăl meu, și-apoi, aș vrea să înțeleg de ce vă pasă de viața mea privată?

— Nu, nu, Doamne ferește, eu sunt mulțumit, dacă tu ești mulțumită.

— Foarte bine, comentez. Numai că vorbeam despre cazul Bonavita…

Devine serios.

— Ho, ho, Luce, ai plecat de aici, dar continui să-și bagi nasul unde nu-ți fierbe oala și să mă fuți la cap! Domnul nu mai e clientul meu, ce-mi pasă mie ce face! Ce treabă am eu, dacă ăia doi își scot ochii, oricum îs niște animale!

Și așa am ajuns într-un punct din care nu mai există întoarcere, la ceea ce speram că n-o să se întâmple, dar s-a întâmplat: să ajung să-i spun verde în față lui Arminio Geronimo ce am de spus. Mă ridic brusc și îndrept arătătorul spre el, clipește de două trei ori și-și trage speriat gâtul înapoi.

— Domnule avocat, dacă vorbiți așa, mă scoateți din toți pepenii și nu-i bine, pentru că eu încerc întotdeauna să fiu amabilă și să-l înțeleg pe aproapele meu, chiar și atunci când aproapele e o hienă ca dumneavoastră.

Lui Arminio Geronimo îi cade pentru o clipă falca și dă să spună ceva, dar nu-i las timp.

— În primul rând, e o glumă bună ca tocmai dumneavoastră să spuneți despre cineva că e un animal. În al doilea: v-ați gândit că între ăia doi care se sfâșie se află un copil? Nu vă fute grija nici de asta? Sunt prea cicălitoare dacă insist ca fiul perechii ăleia să aibă o viață mai senină?

În cameră se lasă tăcerea, întreruptă de Giovanna, care vine din nou și, când vede că sunt la un pas de a-l bate pe Geronimo, cu degetul arătător îndreptat amenințător spre fața lui, înaintează și întreabă:

— Domnule avocat, e totul în regulă?

— Totul în regulă, răspunde el, și închide blestemata aia de ușă, că nu ți-a spus nimeni s-o deschizi!

Giovanna, deși șocată de răspunsul needucat al lui Geronimo, face un soi de plecăciune și se îndepărtează mergând cu spatele, ca japonezele. Mă așez din nou și continui să-mi fixez interlocutorul.

— Ești prea moralistă, și asta-ți distruge viața, spune avocatul după ce ne-am studiat unul pe

celălalt câteva secunde.

Apoi se ridică și se întoarce în spatele biroului, ca să-și ia agenda.

— De altfel, dacă ai fi fost mai puțin, moralistă vreau să spun, acum situația între noi ar fi diferită, nu crezi? Și începe să caute printre contacte. Și-apoi trebuie să devii mai dură. Ce-s toate chestiile astea? Viața e plină de nedreptăți, dureri și tragedii, ce să facem, nu putem să ne încărcăm cu greutățile altora! Copilul ăla trebuie să se descurce singur, cum am făcut noi toți. Fiecare trebuie să se gândească la el însuși și gata, e singurul mod ca să trăiești, Luce, ascultă-mă pe mine! Lumea e plină de povești urâte care-ți sparg nasul, și tu ce vrei să faci, vrei să-ți curgă sânge de fiecare dată? Încearcă să reziști, repet.

Ia telefonul și formează un număr, numai de aceea renunț la ideea de a-i sparge eu nasul lui.

— Puteam să fim o pereche eu și cu tine, aici, înăuntru și afară, continuă ținând receptorul la ureche, am fi putut să devenim chiar asociați, pentru că tu ești curajoasă, așa cum nu e nimeni aici, nici măcar Manuel. Dar ești prea conștiincioasă, prea serioasă, prea cinstită, și, așa, viața devine insuportabilă. Iar eu am nevoie de oameni care se descurcă, de oameni care știu să trăiască.

În sfârșit, mă privește în ochi și încheie cu o întrebare:

— Tu știi să trăiești, Luce?

Dacă nu i-ar da nenorocitul ăla de telefon bărbatului lui Carmen, aș lua receptorul și i-aș da cu el în cap. „Da, sunt moralistă, conștiincioasă și serioasă și, mai ales, nu mă culc cu un șobolan bătrân ca tine, numai ca să fac un pic de carieră în cabinetul acesta de căcat". Așa i-aș spune, dacă n-ar începe conversația cu o voce masculină care se aude din receptor.

Geronimo ia imediat atitudinea unui mare avocat și începe să-i explice bărbatului că face o

mare prostie, pentru că aici e vorba de o faptă penală, că nu așa se rezolvă lucrurile și mai spune: „Gândește-te la copilul tău, el are oricum nevoie de o mamă!”, frază care, auzită din gura lui Arminio Geronimo, îmi fură o privire uimită. Numai după câteva minute avocatul tace și-și fixează ochișorii de prădător pe sfârcurile mele, încă întărite, care se văd prin bluza udă leoarcă. Ar trebui să spun sau să fac ceva, dar sunt prea prinsă de conversație și trec peste gest. În final, salută reverențios (cum face întotdeauna cu persoanele „importante”), pune jos receptorul, își încrucișează mâinile și continuă să mă fixeze.

— Deci? întreb cu o oarecare neliniște, pe care nu reușesc să o ascund.

Pare acum mai sigur pe el, se sprijină de spătarul scaunului, își vâră trabucul stins în gură și comentează cu dinții strânși:

— Luce, am făcut ce-ai vrut, da’ acum tre’ să-mi faci tu o favoare…

— Ce anume?

— Nu trebuie să te mai arăți niciodată pe-aici, că eu am o vârstă și vreau să trăiesc liniștit, iar tu, în ultima vreme, mă faci să mă agit!

— Ce-a spus tatăl lui Kevin? L-ați convins?

— Nu era nimic de convins…

— Ce înseamnă asta?

Arminio Geronimo își aprinde din nou trabucul, îmi suflă de două ori fumul în față și spune:

— Că frumosul meu discurs pedagogic n-a servit la nimic… copilul nu mai e cu el!

My Funny Valentine

Ies pe ușa cabinetului uitându-mă în celular și nu-mi dau seama de persoana care intră. Când ridic ochii e prea târziu, m-am lovit deja de ea. Simt imediat un miros plăcut de vanilie sau de mandarină sau poate de mentă, nu știu, ceva feminin însă. Problema e că, după forța izbiturii, trebuie să fie fără doar și poate un bărbat.

— Luce, cu capu-n nori ca-ntotdeauna?

Manuel Pozzi.

Iată de unde parfumul acela feminin. Manuel are grijă de el și se împopoțonează de parc-ar fi o parașută.

— Ciao, Manuel.

— Ce-i cu fața asta? Ai avut obișnuita discuție cu Arminio?

— Nu chiar…

În realitate, ar trebui să-l pun la curent cu întorsătura urâtă pe care a luat-o fostul caz Bonavita, dar explicația m-ar face să pierd un timp prețios.

— Te-ai răzgândit cumva? Vrei să te întorci la noi? Sau ai venit pentru mine? Spune-mi imediat, că renunț la cina din seara asta.

Se uită la mine și zâmbește. Ce frumos e Manuel Pozzi! Dacă în viața mea n-ar fi intrat Thomàs, cred că azi ar fi o zi numai bună ca să mă las smotocită de paiața asta parfumată. Mă hotărăsc ca măcar o dată să-i zâmbesc și eu: poate că e un pic ticălos, poate că, în realitate, nu m-a considerat niciodată o parteneră de pat și că, pur și simplu, se amuză și e ceva natural pentru el să flirteze cu oricine are o pereche de țâțe și niciun fir de păr pe față, dar e o persoană care are calitatea de a-ți crea bună dispoziție și de a te face să uiți pentru o clipă că nu sunt prea multe lucruri de care să râzi în fiecare zi. El însă râde, zâmbește, glumește, de fapt, se simte bine.

— Nu renunța la nimic, spun, cu mine ai rămâne cu buzele umflate, în vreme ce frumoasa ta îți va dărui, fără îndoială, o noapte de pasiune. Fac pariu că în clipa asta, și mă uit la ceas, își alege deja lenjeria sexi pentru diseară.

Manuel râde din nou.

— Da. Tot ce se poate. Dar aș fi foarte curios să te văd și pe tine cu o pereche de ciorapi cu bandă adezivă și o fustă. După părerea mea, ai arăta grozav!

Îi mai ofer un zâmbet (lucru foarte rar) și comentez:

— Cât de mult îți invidiez gândurile astea stupide!

Nu se supără (n-o face niciodată).

— Ai hotărât? Pleci?

Dau din cap în semn că da.

— Atunci pot să-ți spun ce cred: bine faci. Aici nu ai niciun viitor. Tu ești făcută pentru altceva, nu știu nici măcar dacă să fii avocată e munca potrivită pentru tine…

— Da, poate, îi răspund instinctiv.

Manuel mă prinde ușor de obraz și conchide:

— Trebuie să plec, am întârziat și nu vreau să-l aud pe avocat cum îmi înșiră obișnuitele tâmpenii despre importanța de a fi punctuali și alte chestii din astea. Mult noroc în tot ce o să faci!

Apoi mă prinde de ceafă și mă sărută pe obraz. Și atunci simt un mic fior, oricum sunt femeie, nu? Și dacă un bărbat frumos ca un zeu îmi pune mâna caldă pe gât, în timp ce-mi depune un sărut candid pe obraz, mă gândesc și eu, cel puțin pentru o clipă, la chestia aia care n-are nimic candid. Așa că mă retrag repede înainte de spune:

— Numai bine, Manuel, și te rog, nu te schimba niciodată, zboară jos, fii splendida ființă superficială care ești, că dacă te schimbi în bine nu câștigi nimic cu adevărat special.

— Mândru să fiu superficial! îmi răspunde el și-mi bate palma, în timp ce-mi face cu ochiul. Apoi

se întoarce și, cu pasul lui sigur și puțin ca de rață, intră pe ușa blocului.

Rămân să-l privesc o clipă, spunându-mi că tocmai indivizii ca el ajung acolo unde și-au propus, cei fără greutate, care nu se scufundă niciodată, sau care, dacă o fac, ajung din nou să plutească, ca un dop de plută.

Eu, din păcate, am doar statura de dop.

Vâr cheia în ușa blocului și aud sunetul unei trompete care se propagă în curtea interioară. Ciulesc urechile și stau să ascult. Se poate? Fac doi pași și încerc să înțeleg dacă sunetul provine exact de unde cred eu. Între timp, Patrizia deschide ușa de la apartamentul ei; e îmbrăcată cu un top decoltat, *leggins* roz și papuci de casă. Ține în mână un pachet de MS[35]. Privește în sus și spune:

— Bătrânul a început să cânte din nou…

Casc ochii și dau să alerg spre scări, apoi mă răzgândesc și mă întorc:

— Toate bune? întreb.

Nu numai că Patrizia are papuci de casă în picioare, dar nu e nici machiată, ceva inadmisibil pentru ea.

— Toate bune, Lulù, zice, numai că în seara asta e așa…

— Așa cum? întreb, deși melodia care provine din apartamentul lui don Vittorio îmi fură gândurile.

— Nu-i nimic, nu-ți face griji, numa’ că nu poți fi tot timpu’ vesel, uneori chiar și Patty are gânduri negre… o fi timpu’ ăsta urât.

— Gândurile negre la un moment dat se duc, trebuie doar să reziști și să ai un pic de răbdare, răspund și apăs pe buton ca să chem ascensorul.

— Știu, Lulù, știu, tre’ numa’ s-aștept un pic. Mâine o s-o vezi din nou pe Patrizia dintotdeauna. Și-mi face cu ochiul.

— Contez pe asta, și mâine vreau să te văd cel puțin cu pantofi cu platformă! Și-i fac la rândul meu cu ochiul, înainte de a intra în ascensor.

Ajunsă pe palier, mă opresc în fața ușii lui don Vittorio; nu e nicio îndoială că e vorba despre un instrument muzical, și nu un CD. Deschid, și sunetul melodic și sfâșietor al trompetei mă învăluie și mă invită să intru, să-l urmăresc pe coridor, pas cu pas, în timp ce, în jur, totul e nemișcat, și dintr-odată mi se pare că mă aflu într-un film, una dintre peliculele alea americane romantice din anii ’50. Bucata e cea pe care don Vittorio o ascultă mereu, coloana sonoră a acestei case, a vieții mele din ultima perioadă. Într-o după-amiază, l-am întrebat cine e trompetistul și m-a privit ca și cum i-aș fi pus cea mai stupidă întrebare cu putință. „Chet Baker”, mi-a răspuns cu un firicel de voce, *„My funny Valentine”.*

Sunetul dumnezeiesc vine din bucătărie, și mă îndrept într-acolo, chiar dacă o fac calm, de parcă aș fi speriată de ce aș putea găsi după colț. Dar nu e decât aceeași încăpere cu plăci de gresie albe și negre, sparte și înnegrite la colțuri, cu dulapul prea lung, care nu lasă să se închidă de tot ușa, bucătăria unde de luni întregi mănânc la prânz, în tăceri niciodată stânjenitoare și discuții filosofice, între un zâmbet și o lamentație. Vechea și un pic neîngrijita bucătărie, care mă duce cu gândul la a mea, unde mama își petrecea timpul cosând. Căci, pentru o clipă, pe cât de scurtă, pe atât de trecătoare, simt aceeași incredibilă căldură a acelei minunate senzații de demult, care nu era altceva decât încrederea de nezdruncinat în viață că afară putea să se întâmple orice, dar în casă aș fi găsit bucătăria în care mirosea a supă și pe mama cu capul aplecat și acul în mână.

Acum mama nu-i aici, dar e don Vittorio, care cântă și aproape zâmbește cu ochii în timp ce mă privește intrând, și e Câinele Superior, care dă din coadă într-un colț. Fac temătoare un pas înainte și, la masă, cu capul sprijinit în mână, o văd pe Carmen, care se întoarce și-mi face semn să mă așez lângă ea. Mai întorc puțin capul în dreapta și-l

văd pe Kevin în picioare, lângă frigider, cu gura căscată și cu Primăvara pe un umăr, rândunica ce privește absorbită concertul improvizat.

Pun poșeta pe masă și trag un scaun fără să fac zgomot, apoi stau să ascult notele calme și triste care ne învăluie și poartă cu ele parfumul păcii. Carmen îmi pune o mână pe braț, fără să-și ia privirea de la don Vittorio, care-și ține acum ochii închiși, pentru că îmi imaginez că se află pe vechea lui navă de croazieră, dansând cu Gisela. Kevin face un pas și se așază în spatele meu, și atunci Primăvara, cu o săritură, aterizează pe capul bătrânului ei stăpân.

Hotărăsc să închid și eu ochii și să mă las în voia muzicii lente, ce pare să nu se mai termine niciodată și care te face să simți că trăiești chiar clipa potrivită, când fiecare lucru e la locul lui, clipa pe care o așteptai dintotdeauna. Apoi Kevin mă îmbrățișează și-și lasă capul pe umărul meu, așa că ar fi normal să mă întorc și să-i zâmbesc, dar îi prind doar mâna cu care-mi înconjoară mijlocul și-mi unduiesc capul cu ochii închiși, în timp ce mă las legănată de cântecul minunat ieșit din gâtul lui don Vittorio, care cine știe de ce a hotărât să cânte din nou tocmai azi.

În bucătăria gălbuie se împrăștie sunetul gâtuit al unei voci bătrâne, care se folosește de o trompetă oxidată ca să ne explice că atunci când o clipă a fost intensă și plină de iubire, se poate s-o retrăim la infinit, în întunericul pleoapelor închise.

Și atunci, eu dansez până la capăt cu tine, bătrâne prieten, dansez cu această familie improvizată și dansez și cu viața, care uneori știe să fie o doamnă și stă să aștepte răbdătoare ca tu să încetezi să te mai agiți inutil, înainte de a te invita, în sfârșit, să dansezi cu ea.

Cerul albastru și soarele pieziș

Primăvara se agață de marginea balconului și privește în jur indiferentă, sucindu-și capul dintr-o parte într-alta. Lângă ea, don Vittorio se sforțează să zâmbească și repetă mereu aceeași frază: „E un lucru corect, viața nu trebuie niciodată închisă într-o colivie”, răspunzându-i astfel implicit lui Kevin, care ar vrea ca rândunica să rămână cu noi. E duminică și suntem cu toții acasă la bătrân: eu, Carmen și Kevin, Thomàs, mama și cavalerul ei, dar și fratele meu, Antonio, cu Arturo și Raffaella. Fiica ei a rămas în nord, cu tatăl.

Când don Vittorio a aflat de prânzul cu familia mea, a spus: „De ce nu-i aduci pe toți aici? Îi spun Agatei să facă paste la cuptor, Agata e regina pastelor la cuptor!” și a izbucnit în râs.

Așa că n-am putut decât să-i invit pe toți acasă la bătrânul ăsta, care a hotărât să-mi fie puțin prieten, puțin confesor și puțin bunic. Agata a gătit pastele ei la cuptor și mama a adus ruladă de carne cu cartofi și o duzină de *crocchè*[36], care nu-s ca ale bunicii, dar sunt totuși bune. Thomàs a adus prăjiturile. Nu eram hotărâtă dacă să-l invit, nu voiam să se simtă prins în cursă, dar el a răspuns cu un zâmbet larg și a spus: *„Je suis heureux* să-ți cunosc familia!”, care înseamnă că e bucuros să îi cunoască pe mama și pe fratele meu. L-am prins de bărbie și l-am sărutat cu foc, pentru că voiam să-i transmit puțin din bătăile mele exagerate de inimă.

Și iată-ne pe toți aici, în casa lui Vittorio Guanella, om solitar și îndrăgostit de viață, într-o duminică însorită a începutului de vară, cu obișnuitul miros de mâncare care intră pe fereastră, pick-up-ul pe care se rotește același disc cu muzică jazz și cu haosul prânzurilor zgomotoase ale altor familii amestecându-se cu vocile noastre. Privesc în jurul meu și îmi vine să râd, pentru că n-am

văzut niciodată așa ceva, n-am avut niciodată un loc însorit unde să mâncăm duminica toți împreună, bătrânii cu copiii, frații, surorile, cumnatele și nurorile. Duminicile mele au fost întotdeauna niște zile normale, dacă nu pun la socoteală buletele de cartofi pe care mama începea să le frigă de la nouă dimineața.

Adevărul e că trecutul m-a învățat să n-am cine știe ce sentiment al familiei, nici să-l respect prea mult, pentru că deseori familiile încuie ușa de la intrare de două ori și închid iubirea între patru pereți. Dar, de fapt, eu n-am nevoie de un refugiu și n-am nicio intenție să mă lupt cu morile de vânt, vreau doar să mă bucur de această ciudată duminică familială pe care mi-a adus-o briza verii.

∵

Aseară am cinat la mama cu Antonio și familia lui. La ora zece, Raffaella s-a dus în vechiul nostru dormitor să-l culce pe Arturo, iar eu, mama și Antonio ne-am aflat din nou împreună, ne-am privit din nou în ochi, în mirosul de ciuperci amestecat cu cel de vapori de la fierul de călcat, am schimbat din nou între noi cuvinte intercalate de bătaia ceasului de pe hotă.

— Mă bucur că sunt aici, a început el.

— Și eu sunt fericită că ești aici, a răspuns mama, cu capul plecat, privindu-și degetul arătător care se juca cu o firimitură de pâine.

Mi-am turnat puțină bere și am spus:

— Arturo e fabulos!

— Da, a zâmbit fratele meu, aproape stânjenit.

Apoi, pentru o clipă, tăcerea a pus stăpânire pe încăpere. Și în clipa aceea totul mi-a fost clar, am înțeles că timpul devorează orice, chiar și familiile, că, dacă te îndepărtezi, nu-i sigur că atunci când te întorci, vei găsi totul ca înainte, și că trebuie să fii pregătit să umpli tăcerile care, pe neașteptate, se instalează între tine și trecutul tău, între tine și persoanele care au fost importante.

— Deci, a încercat Antonio, cum te simți ca bunică? Și s-a uitat lung la mama.

— Bătrână, a răspuns ea, pusă într-o evidentă dificultate.

— Mami, am intervenit imediat, știu că n-ai fost niciodată în stare să-i spui cuiva că îl iubești, dar, uite, cred că de data asta a sosit momentul, nu mai ai scăpare… Și am dat pe gât o lungă înghițitură de bere caldă.

Apoi m-am ridicat, am deschis frigiderul și am scos o altă Peroni rece. Am deschis-o în timp ce ea răspundea provocării mele.

— Mereu spui prostii… a spus. Toate noutățile astea m-au amețit, mă simt confuză și fericită…

— Ca în cântec, a comentat Antonio și a luat-o de mână, zâmbindu-i generos.

— Care cântec?

— Nimic, las-o baltă…

Ei vorbeau, și eu beam bere. Antonio era frumos, dar atât de frumos, că, la un moment dat, n-am mai rezistat și am spus:

— Antonio, ce frumos te-ai făcut!

— Zgaibă, a replicat el fără să lase mâna mamei, întotdeauna am fost frumos!

— Nu spune prostii, când erai adolescent aveai o mulțime de coșuri, părul lipit de cap, privirea încruntată…

— Privirea familiei…

— Da, poate, am admis.

— Întotdeauna a fost frumos, a spus mama, amândoi ați fost foarte frumoși. Ca tatăl vostru…

Am holbat ochii și mi-am oprit un râgâit. N-o auzeam spunând ceva bun despre tata, de treizeci de ani. Și Antonio a rămas cu gura căscată.

— Ce-i noutatea asta? a întrebat.

Mama l-a privit întâi pe el, apoi pe mine și a răspuns:

— Păi am spus întotdeauna că nu era bun de nimic, nu că era urât. Chiar începi să-i semeni

mult, și și-a dus mâna stângă la piept, ca și cum n-ar fi știut unde s-o pună.

„Uite de ce-l văd așa de frumos”, m-am gândit, nu fără să mă simt puțin vinovată, „pentru că e identic cu tata”. Și adevărul ăsta m-a obligat să mai dau pe gât un alt pahar de bere.

— Hei, Nenné, și mai zici că eu nu sunt în stare să spun ce simt? Ești așa de nervoasă, că, în cinci minute, ai băut o bere și jumătate. De ce nu încetezi?

De fapt, avea dreptate, numai că alcoolul îmi permite să mi se rupă de emoții, să mă simt mai puternică decât ele, să cred că pot să mă lipsesc de ele.

— Să nu-mi mai faci niciodată așa ceva, a adăugat apoi mama, de data asta adresându-i-se lui Antonio.

— Mami… eram pe punctul să întrerup discuția înainte să înceapă, pentru că acela era unul dintre rarele momente în care nu trebuie vorbit.

— Nu-ți face griji, a precizat imediat, vreau doar să-i spun fiului meu că nu trebuie să se mai teamă de mine, nu trebuie să-mi ascundă nimic. Pentru că, uite… eu am îmbătrânit și, sigur, sunt încăpățânată, orgolioasă, uneori nu înțeleg ce spuneți, alegerile pe care le faceți, dar, până la urmă, sunt mereu de partea voastră, să vă intre bine asta în capetele voastre seci! și s-a uitat la mine. O mamă, chiar dacă nu înțelege, se preface, și e de partea copiilor ei. Întotdeauna.

— Atunci prefă-te un pic mai des! am spus în glumă.

Antonio a izbucnit în râs, a întins mâna spre mine și a lăsat-o acolo, în mijloc, pe fața de masă festivă, brodată cu mâna, pe care mama o scosese cu ocazia sărbătorilor. Și, în fața gestului său, mi-am dat seama că pot să beau toată berea din lume, dar dacă e vorba de trecut, ăla trecut de mult, când ești mic, și nu contezi, și te simți pierdut în mijlocul lumii, uite, în fața unor ochi care te duc

înapoi la senzația aia, ai chef să bei o Peroni, să-ți întorci capul în cealaltă parte sau să fumezi iarbă ca să nu-ți pese, nu-i nimic de făcut, trebuie să încetezi să te prefaci că toate astea nu-ți fac rău. Așa că am întins și eu brațul și i-am dat mâna, pe care mi-a strâns-o tare de tot și a zâmbit mulțumit, în timp ce-mi făcea cu ochiul. Apoi s-a întors către mama și i-a făcut un semn rapid cu capul; iar ea, drept răspuns, a întins mâna stângă și a prins mâna mea dreaptă.

Și am stat așa, legați unul de altul, cu brațele puse pe vechea masă de-o viață, încrucișându-ne degetele, mai întâi ușor, apoi tot mai tare, și aproape că mi s-a părut că le simt sângele pulsând în palmele mele. În cele din urmă, mama nu s-a mai abținut și a dat drumul unei lacrimi. Atunci mi-am zis în gând: „Așa, da! Cui îi pasă!” și nu mi-am mai pus frână nici eu, cum nu făceam de multă vreme, și în timp ce mă abandonam îi priveam când pe unul, când pe celălalt, și ea mă privea când pe mine, când pe el. El însă nu plângea și nu ne privea, stătea pur și simplu acolo, strângându-ne mâinile, aproape trăgându-ne spre el, cu privirea și brațele pe masă, în timp ce repeta încet, ca și cum ar fi fost o mantra:

— M-am întors acasă.

∵

— De ce nu sare? întreabă Kevin.

Chiar, de ce Primăvara nu-și ia zborul? Poate a stat prea mult timp cu noi, poate trebuia s-o eliberăm mai repede. Poate s-a umanizat. Sau poate, cum zicea tata, să zbori e un lucru frumos, și lucrurile frumoase te sperie întotdeauna, altfel nu sunt frumoase.

Pe balcon, în rândul doi, stau Carmen, Thomàs, Alleria și cavalerul, cu toții interesați de rezultatul operațiunii. Restul familiei se ocupă de Arturo, care plânge în hohote de douăzeci de minute. Am rămas în fața leagănului său nu știu câtă vreme, uitându-mă năucită cum doarme cu picioarele și

brațele deschise. Apoi, s-a trezit brusc și a început să plângă, atunci a venit Raffaella și și-a scos o țâță enormă, de care bebelușul s-a agățat cu aviditate.

— Nici nu știi ce tare trage, pur și simplu mă doare… a comentat ea cu unul dintre accentele alea din nord care par toate la fel.

— Semn bun, am răspuns, înseamnă că are sânge meridional, noi ne agățăm strâns de puținele lucruri pe care le avem…

Ea a zâmbit, și așa am ajuns să vorbim despre Antonio, un băiat formidabil, care-i transmite energie în fiecare zi și e un optimist incurabil, unul care vede paharul întotdeauna pe jumătate plin. Apoi să uitat la mine într-un mod ciudat, așa încât, în cele din urmă, am întrebat-o dacă e vreo problemă.

— Nu, numai că mi te imaginam altfel, a spus.

— Altfel cum?

— Păi fratele tău te-a descris întotdeauna ca un vulcan în continuă erupție, zice că ești plină de energie. Mie însă nu-mi dai impresia asta…

— A, nu?

— Nu. Îmi pari o femeie liniștită.

— Azi e duminică, Raffaella, și Dumnezeu se odihnește în ziua asta! am spus, și ea a izbucnit în râs.

După aceea a intrat Antonio, care a părut bucuros să ne vadă vorbind, s-a uitat la copil, care nu mai termina de supt, și a spus:

— N-am înțeles cum face! Acum câteva zile am încercat, dar n-a ieșit nimic!

— Ai încercat? am întrebat.

— Să sug, da' n-a ieșit nimic!

— Tu ești bolnav, am spus, iar Raffaella a aprobat amuzată, înainte de a-l lua pe micuț de la sân și a mi-l oferi, ca și cum ar fi fost un dar.

Am privit-o ezitând, iar ea a spus:

— Trebuie să râgâie. Nu vrei să-l ții în brațe pe nepotul tău?

M-am întors spre Antonio, care avea o expresie de fericire întipărită pe chip, și am întins brațele. Numai că nu știu prea bine cum trebuie ținut un sugar și probabil că am greșit ceva, pentru că el s-a pus din nou pe cârâit, și atunci a venit mama, care, fără să stea prea mult pe gânduri, mi-a luat copilul din brațe și a început să se plimbe prin cameră cântând un straniu cântec de leagăn.

Antonio s-a apropiat și a șoptit:

— Da, știu, ne consideră incapabili să trăim, dar e felul ei de a se simți importantă, dă-i pace…

Voiam să-i spun că, în treizeci de ani, încă n-am învățat să-i dau pace, dar a venit și Thomàs, care m-a luat de mijloc în fața întregii mele familii, și atunci puțina aversiune care-mi țâșnise din stomac a coborât la loc, pentru că adevărul este că m-am îndrăgostit de prostul ăsta de francez, fără ca măcar să-mi dau seama. La un moment dat, am înțeles că nu sunt în stare să-i susțin privirea și mi s-a părut că nu știu unde s-o așez, pe gura lui, pe nas sau drept în ochi. Această senzație neplăcută pe care deseori o confundăm cu jena, în general nu e altceva decât prima licărire a singurei magii adevărate la îndemâna omului: iubirea.

∵

— Hai, Primăvara, ia-ți zborul! continuă să repete don Vittorio, ești liberă, întoarce-te la semenii tăi! Dar pasărea îl privește și nu se mișcă niciun milimetru, ținându-și piciorușele încleștate de parapet.

Kevin face un pas înainte și se apropie de rândunică, o mângâie pe căpșor și zice:

— Tu nu vrei să pleci, nu-i așa? Vrei să rămâi, e adevărat?

Intervine Carmen:

— Kevin, Primăvara e o pasăre, s-a născut liberă și tre' să rămână liberă!

Numai că Primăvara continuă să ne privească rătăcită, și până când nu se va roti sus în cer, n-o să ne putem așeza la masă, pentru că azi e marea zi a

eliberării și nimeni nu va putea să ne zdruncine această convingere, nici măcar vocea mamei care repetă din trei în trei minute că masa e gata. Noroc că, la un moment dat, își face loc neprevăzutul în persoana cavalerului Bonfanti, care s-a prezentat îmbrăcat cu un costum negru și pantofi negri de lac, de parc-ar fi fost invitat la o cină de gală.

Deci bărbatul murmură un gentil „Dați-mi voie" și se strecoară între Carmen și Alleria (care acum are botul vârât între zăbrelele balconului), prinde rândunica și o pune în palmă, apoi ne privește sigur pe el, și în clipa următoare aruncă sărmana pasăre în aer, smulgându-i un strigăt de durere lui Kevin și unul de spaimă lui Carmen, dar și mie, care închid din instinct ochii pentru că-mi imaginez sfârșitul lipsit de glorie al Primăverii, născută să zboare și să cânte printre nori și zdrobindu-se de pietrele caldarâmului din Cartierele Spaniole, unde, în câteva minute, un scuter va avea grijă să facă praf ceea ce mai rămâne din corpul ei.

Dar, când deschid din nou ochii, rândunica zboară și urcă spre cer rotindu-se, tot mai puternică și tot mai iute, și, în timp ce o face, pare să ne observe, apoi începe și să ciripească, ca și cum ar vrea să ne dedice o serenadă de dragoste, și atunci Carmen, care, cum bine știm, n-are nicio frână inhibitoare, începe să aplaude și să țopăie ca o nebună, în timp ce cavalerul o privește sceptic și Kevin o urmează, urlând un „ciao" repetat. În clipa aceea și Câinele Superior se lasă prins de euforia generală și se pune pe lătrat, deoarece chiar să aplaude nu e în stare.

Mai trec câteva clipe și Primăvara face o ultimă rotire și dispare după balconul blocului din față. Rămânem câteva secunde în tăcere, fixând punctul acela precis, un bob de cer albastru care se contopește cu cenușiul cornișei, așteptând ca, de la un moment la altul, rândunica să se întoarcă, să se oprească în aer (ca și cum ar fi un colibri) și să ne

salute, eventual dând din aripă. Dar Primăvara nu se întoarce, pentru că e o pasăre și, evident, puțin îi pasă de noi, sărmane ființe umane obligate să asiste la marele ei salt spre libertate de pe un mic balcon coșcovit, în care stăm cu toții înghesuiți, pe o stradă unde soarele reușește să se strecoare doar pieziș și de unde poți vedea luna doar dacă nu suferi cu cervicala.

— Primăvara nu se va mai întoarce, spune don Vittorio și ciufulește părul lui Kevin, care se prinde de balustradă și continuă să privească plin de speranță înspre cer.

Primul care intră în casă e Bonfanti, care face un comentariu filosofic în timp ce trage perdeaua:

— Marile acțiuni n-au nevoie de curaj, ci doar de instinct.

Don Vittorio îmi zâmbește discret, eu îi răspund la fel, dar nu comentez. În realitate, cavalerul acesta fudul e un tip puțin cam ciudat, pare venit din secolul al XIX-lea, dar, în fond, cui îi pasă, nu puteam spera ca unul care reușește să reziste cu mama, de atâta timp, să fie și normal.

Încetul cu încetul, intrăm cu toții în sufragerie, chiar și Kevin, cel mai dezamăgit, iar pe balcon rămâne doar Câinele Superior, care fixează un porumbel pe cornișă, și cred că puțin îi pasă de Primăvara. Ultima care vine la masă e Carmen, care pufnește întristată și zice:

— Nici măcar n-o fluierat ca să ne salute, putea s-o facă!

∵

Kevin a făcut de unul singur totul ca să se întoarcă acasă. I-a spus tatălui că se plictisește și că-i lipsește mama, și apoi că nu poate să stea acolo pentru că trebuia să aibă grijă de câinele unui prietene, unul care se numește Alleria, și de o pasăre care nu știe să zboare.

— Și el ce-a făcut? am întrebat-o pe Carmen cu un zâmbet de la o ureche la alta.

— Zice că l-a privit câteva clipe de parc-ar fi vrut să-l certe, iar atunci el l-a îmbrățișat și i-a zis: „De ce nu te-ntorci și tu acasă? Îți promit că nu mai vin noaptea în patul vostru”. Și-atunci taică-său a început să râdă și a zis: „Tu ești un copil prea șmecher, ca taică-tu!”, și dup-aia a scos motocicleta din garaj și l-a adus.

— Dar tu erai la don Vittorio…

— Da, la un moment dat s-a auzit soneria, m-am dus să deschid și m-am trezit cu el, cu fețișoara aia a lui zâmbitoare. L-am luat în brațe și nu l-am mai lăsat! După zece minute am primit un sms de la bărbatu-meu: *M-am săturat să mă mai lupt* zicea…

— Hmm… deci ați semnat un armistițiu?

— …

— Un armistițiu, adică ați făcut pace.

— Îi tatăl copilului meu, Kevin are nevoie și de el. Iar ăia ca bărbatu-meu, Luce, știu să se lupte, dar știu și să facă pace. Că pe timp de pace se fac afacerile.

Ferice de el, m-am gândit. Eu nu știu să fac bine niciunul din cele două lucruri. Ca mama, de altfel. Asta-i bună, să ajungi din cauza unui camorrist să te simți imperfect!

Petite belle femme du sud

După ce ne-am așezat cu toții, mama a pus pastele pe masă. Lângă mine stau Thomàs și don Vittorio, familia mea stă de cealaltă parte a mesei. Dedesubt, Câinele Superior ronțăie un os, iar puțin mai încolo Arturo doarme în coșul lui *porte-enfant.*

Stăpânul casei deschide cu mișcări sigure o sticlă de vin, iar cavalerul îi dă paharele unul câte unul. Îmi dau seama că fratele meu, Antonio, mă fixează, atunci îi fac cu ochiul, și el zâmbește. Apoi Carmen îmi întinde paharul cu vin.

— Vreau să închin în cinstea acestei splendide zile, ia cuvântul Vittorio Guanella și ridică paharul, în cinstea cui a avut curajul să facă un salt în gol ca să se întoarcă în adevărata sa lume, în cinstea noastră, a tuturor, mari și mici, ca să găsim și noi curajul să ne ridicăm în zbor pentru a ne urma dorințele!

Carmen e prima care aplaudă entuziastă (dar și un pic supărător, drept să spun), urmată imediat de ceilalți. Duc vinul la buze, și prin cristalul paharului descopăr mâna cavalerului strângând-o pe a mamei. Apoi observ brațul lui Antonio care se grăbește să se așeze pe umărul Raffaellei, care, la rândul ei, încearcă să-l legene pe Arturo. Și, pentru prima oară în viață, mi se pare că totul are un sens.

— Stați așa! intervine brusc Thomàs, *je voudrais aussi faire un toast*[37]!

Don Vittorio se blochează cu paharul la jumătatea drumului, Carmen se uită la mine și nu înțelege, iar mama devine atentă. Aerul devine cristalin, iar muzica lui Chet Baker pune stăpânire încă o dată pe scenă.

— Voiam să închin și eu pentru această zi specială, *et à vous tous qui m'avez accueilli avec beaucoup de chaleur*[38], și mai vreau să închin *aux deux enfants présents, que* viețile voastre să fie pline de *belles choses*[39]! Și, în sfârșit, *permettez-*

moi să închin *à cette femme speciale à mon coté,* și se întoarce să mă privească, *pleine de soleil dans les yeux,* de mare pe buze, de vânt în păr. Ție, și se apropie la un centimetru de genele mele, *petite femme du sud*[40]*,* îți spun *merci* pentru că mi-ai ieșit în cale.

Nimeni nu mai scoate o vorbă, și nici dacă ar face-o anume, *My Funny Valentine* încetează, și în tăcerea ireală care se instaurează reușesc să aud până și caninii lui Alleria, care continuă imperturbabili lupta lor personală cu osul, fără să le pese că de-abia mi-a fost dăruită fraza cea mai romantică din viața mea. Așa că devin de aceeași culoare cu fața de masă (cea dintotdeauna, în carouri roșii) și simt o dorință de neînfrânat să fac dragoste cu bărbatul ăsta din nord (un fel de a spune), dar cum asta e imposibil, îmi pierd din nou privirea, și dintr-odată nu știu pe ce s-o așez, pe gura lui care zâmbește, pe ochii care mă fixează, pe nas sau pe cârlionții blonzi care-i încadrează chipul pur, lipsit deocamdată de zgârieturile dezamăgirii. Atunci mă întorc și întâlnesc privirea mamei, care și-a dus o mână la obraz, cum face întotdeauna când o frază reușește în dificila sarcină de a o emoționa, și-mi dau seama că și fratele meu ar vrea să vorbească, numai că doamna Bonavita i-o ia înainte, pentru că femeile ca ea le-o iau întotdeauna înainte tuturor, și aproape de fiecare dată pentru a anunța ceva ce n-are nicio legătură cu momentul respectiv sau pentru a șterge orice urmă de poezie. Și, într-adevăr, Carmen scoate pe gură aceste cuvinte:

— O, Sfântă Fecioară, ce dedicație minunată! M-ai emoționat, și-și duce șervețelul la ochi, sunteți chiar o pereche frumoasă!

Și se întinde să-mi lipească un sărut zgomotos pe obraz, trezindu-mă astfel din somnul în care căzusem imediat după dulcile cuvinte ale lui Thomàs, care au avut același efect ca fusul pentru Frumoasa din pădurea adormită. Grație gestului

înviorător al noii mele prietene, îmi revin și ridic paharul, învăluindu-i pe toți cu privirea. Atunci don Vittorio se blochează din nou la jumătatea drumului și pe chipul său bărbos observ o ușoară nemulțumire, pentru că, la naiba, așa cum zice deseori el: „Uneori trebuie să taci și să lași să vorbească vinul!”

Dar eu nu pot, pentru că, dacă nu spun acum ce am de spus, n-o s-o mai fac, și nu vreau să țin în mine toate cuvintele pe care, cu timpul, aș risca să le văd consumate, ruginite, învinse de timp, care oricum învinge întotdeauna. Așa că deschid gura și sunt gata pentru toastul meu personal, numai că mi-o ia înainte Kevin, care spune:

— Mie nu-mi place vinul, și de fapt sunt mic, așa că închin cu Coca-Cola, pentru că oricum e același lucru. Însă… voiam să spun că mă bucur că fosta mea babysitter, Claudia, și-a găsit un alt serviciu, pentru că așa am putut s-o cunosc pe Luce, și se întoarce spre mine, care e cea mai simpatică și mai drăguță fată din lume, și n-am înțeles de ce nu e mamă. După aia l-am cunoscut pe don Vittorio, care la început mă speria puțin, dar care e bunicul cel mai simpatic din lume, și l-am întâlnit pe Alleria, câinele cel mai frumos din lume, și pe Primăvara, care deja îmi lipsește, și care a fost cea mai norocoasă rândunică din lume, să trăiască puțin în casa asta. Pentru că, da, mie îmi place casa mea, și își privește mama, dar aici, nu știu cum să spun… aici e ca și cum ar fi tot ce trebuie să fie.

Când Kevin își termină discursul, în aer plutește o tăcere stânjenită, care se hrănește din emoția pe care o văd întipărită pe chipurile celor din jurul meu. Carmen plânge fără să se ferească și don Vittorio scoate batista să-și șteargă nasul.

— Bine, zice bătrânul, ați reușit, în sfârșit, să mă emoționați. Problema e că eu detest bătrânii cu un caracter molatic, așa că mai tăceți din gură și să mâncăm, că se răcesc pastele. Îl privește pe Kevin

și adaugă: Iar tu, ticălosule mic, învață să stai la locul tău și s-o faci pe copilul, fiindcă viața e oricum dificilă!

Toți râd, inclusiv Kevin, căruia don Vittorio îi face cu ochiul. Clipa pare să fi trecut, și, odată cu ea, și dorința mea de a vorbi, curajul de a spune ce aveam de spus. Privesc în jur și toți par fericiți, totul pare perfect, așa că hotărăsc să nu rup vraja, și să-mi repet în gând discursul, în timp ce persoanele care fac parte din viața mea dintotdeauna sau de curând se bucură de pastele Agatei.

Don Vittò, exact pentru dumneavoastră e primul meu „mulțumesc”, și mă uit cum își înfige furculița într-o chifteluță, dumneavoastră care știți să însoțiți viața persoanelor cu delicatețe, cum face muzica pe care învăț s-o apreciez. Apoi voiam să toastez pentru tine, și mă întorc spre Kevin, care-și ține brațul stâng sub masă și mănâncă cu gura deschisă, micul meu băiat curajos, venit să-mi întorci viața pe dos. Și pentru tine, Carmen, care cunoști semnificația cuvântului „încredere”. Privesc în jur, cu o clipă înainte de a-mi întoarce ochii spre Antonio. Și pentru tine, frățiorule, care m-ai făcut să devin mătușă, și pentru splendida familie pe care ți-ai făcut-o. Vă admir. Și apoi ești tu, mamă. Aș putea să spun atât de multe lucruri… dar nu spun decât unul: mulțumesc pentru că m-ai învățat să nu defilez prin viață cu ochii plecați. Și apoi ești tu, mă uit la Thomàs, care-și întoarce brusc capul, curios de ce îl privesc. Pentru tine, care mi-ai dăruit o frază atât de romantică, pentru tine, care, chiar dacă uneori vorbești prea mult și nu te înțeleg, chiar dacă graseiezi și ai pielea prea albă, chiar dacă în fond ești un pic arogant și crezi că ai înțeles totul despre viață, îmi placi mult, și alături de tine mi se pare că sunt o caraghioasă, nu știu niciodată unde să-mi așez privirea. Și chiar dacă, peste câteva zile, o să pleci…

El dă să deschidă gura, probabil ca să mă întrebe la ce mă gândesc, dar îi pun un deget pe buze și continui toastul virtual. Nu, nu spune nimic, nu vreau să știu, și nu mă întrerupe, pentru că nu mai reușesc să vorbesc. Tocmai îți explicam că, și dacă peste câteva zile ar trebui să pleci, eu voi fi oricum mulțumită, pentru că unde stă scris că lucrurile trebuie să dureze pentru totdeauna, nu-i așa? Asta se întâmplă doar în povești, iar eu nici măcar atunci când eram mică n-am putut crede în povești. Aici lucrurile durează cât durează, un fluture trăiește câteva zile, o orhidee se veștejește după trei luni și un câine moare la cincisprezece ani. Asta e, și nimeni nu poate face nimic. Așa că o să mă mulțumesc cu ceea ce este, dar în ceea ce este, poți fi sigur, o să fiu eu în întregime.

Îi zâmbesc francezului meu și mă prefac că mă concentrez pe mâncat, ca să poată mânca și el mai departe. În realitate, n-am terminat încă de toastat. Ție, bunică, care mă urmărești de acolo, de sus, ție, care m-ai învățat să cultiv visuri, nu animozități! Și apoi, ultimul „mulțumesc” nu poate fi decât pentru tine, Alleria, și mă uit sub masă, care acum ronțăi un os și nu poți interveni. Ție, Câine Superior, și iau din nou în mână paharul cu vin, care ești obligat să conviețuiești în fiecare zi cu această tânără din sud un pic zăludă. Ție, care ești asemenea mie, asemenea nouă, și mă întorc să-l privesc pe don Vittorio, unul care rămâne!

Dau pe gât dintr-o înghițitură băutura și mă dedic în sfârșit pastelor, în timp ce clinchetul tacâmurilor pune stăpânire pe încăpere, apoi se propagă jos, în stradă, unindu-se cu multe alte sunete similare care ies din alte case și care, împreună cu țipetele pescărușilor, cu zgomotul îndepărtat al unui dop scos dintr-o sticlă, cu telecronica unei meci de fotbal, cu vocea unui cântăreț neomelodic care se aude din apartamentul lui Patty, cu uguitul porumbelului de pe pervaz și cu mirosul crochetelor prăjite, contribuie la crearea

unei opere unice, o simfonie specială care vorbește despre viață, familie, mare și sud.

Don Vittorio e cel care rupe acea mică magie, de parcă mi-ar fi ascultat discursul; se întinde spre mine și șoptește:

— Nenné, atunci, fă-mă să înțeleg… ai renunțat la ideea cu plecatul sau doar ai amânat-o?

Zâmbesc și răspund cu gura încă plină:

— Nu știu, don Vittò, nu știu, o să vedem… Apoi mă gândesc o clipă, îi fac cu ochiul și adaug: … mâine poate am să rămân…

Play

Iubiții mei copii, iată-mă vorbindu-vă de pe o casetă, pentru că nu sunt în stare să scriu, n-am fost niciodată bun la școală, cu siguranță nu asemenea vouă, care sunteți inteligenți și mă faceți să mă mândresc cu voi.

Liniște. Fâșâit. Apoi o respirație profundă.

Adevărul e că nici cu vorbitul nu-s prea grozav, mai ales despre lucruri serioase. Am crezut întotdeauna că seriozitatea nu servește la nimic, pentru că viața e complicată și un râset o face mai ușoară. Dar trebuie să limpezesc lucrurile, mai ales cu tine, Luce, care-ți pui probabil o mulțime de întrebări. În realitate, nici măcar nu știu de unde să încep; poate din ziua aceea, în furgonetă, ei, ce zici, zgaibă?

Tăcere.

Era un bărbat lângă mine.

Tăcere.

Dar tu știi asta deja, nu-i așa? Ceea ce nu știi e că imediat după aceea am alergat pe plajă ca să-ți explic cum stau lucrurile, numai că tu nu ai întors capul, și atunci m-am gândit că poate n-ai înțeles și am tăcut din gură. În orice caz, nu era prea mult de explicat, zgaibă, dragostea e dragoste și nimeni nu poate face nimic.

Un bârâit brusc, apoi un lătrat. Mereu același. Mereu în același punct.

Nu mi-a fost niciodată rușine de ce sunt și de ce am făcut în viață, și ăsta cred că e singurul lucru care contează. Mi-e rușine însă de ceea ce n-am făcut pentru voi. Când am înțeles că locul meu nu mai era lângă mama voastră, am plecat. În dimineața aia i-am spus că aveam nevoie să mă gândesc, că nu mai eram sigur de sentimentele mele, dar ea a început să spargă totul. Atunci am hotărât să mă îndepărtez pentru două zile, atât cât îmi trebuia să-mi pun în ordine ideile. Dar cele

două zile au devenit trei, apoi patru, și, la sfârșitul săptămânii, n-am mai avut curaj să mă întorc. De fapt, n-aș fi știut ce să spun, cum să vă explic totul. Am fost egoist și superficial, e adevărat, dar voi știți bine că sunt făcut un pic greșit, și probabil nici nu meritam să am doi copii!

Respirație gâfâită. În fundal scârțâitul unei ferestre care se închide încet, ca și cum ar fi împinsă doar de vânt.

Știu că mă considerați un iresponsabil și un om de nimic, cum spune mama voastră, știu că probabil nici nu veți asculta cuvintele mele, dar eu vreau să vă spun un lucru important, altfel nu pot trăi liniștit. Nu știu când o să mă întorc și… ce vreau să vă spun e că trebuie să fiți curajoși, pentru că viața e ticăloasă și, dacă nu ești tare, îți ia lucrurile frumoase. Dar voi trebuie să aveți umerii puternici și să luați în piept greutățile. Antò, te rog, fii bărbat, în sensul cel mai nobil al cuvântului, ajută-le pe mama și pe sora ta și nu-ți pierde niciodată demnitatea. Luptați, nu fugiți în fața problemelor, pentru că oricum ele vă urmăresc peste tot, nu faceți ca mine, care, ca să fug, ca să nu privesc adevărul în față, am renunțat la voi, la cel mai frumos lucru care mi s-a întâmplat vreodată.

Altă respirație profundă.

Luce, îți aduci aminte ce ți-am spus în noaptea dinainte să pleci în călătoria aia blestemată? M-ai chemat pentru că erai un pic speriată, iar eu ți-am răspuns că e normal, dar că nu trebuie să ne lăsăm copleșiți de teamă, pentru că atunci nu reușim să facem nimic în viață. Iar azi îți spun, vă spun: nu plecați doar ca să fugiți de ceva și nu rămâneți doar pentru că nu aveți curajul să o luați pe drumuri noi. Fiți mereu deschiși spre orice schimbare, alegeți-vă un țel și urmăriți-l, dar să știți că se poate oricând da greș, pentru că nimeni nu e perfect. Și să nu încetați niciodată să fiți

curioși, pentru că și curiozitatea e o formă de curaj.

O tăcere lungă, la sfârșitul căreia tonul vocii devine mai profund, ca și cum gura s-ar fi apropiat de microfon.

Și, dacă reușiți, iertați-mă, pentru că oricum nu veți câștiga nimic dacă mă urâți. Am fost un tată rău, e adevărat, dar am făcut cum am putut mai bine ca să creșteți fără spaime, ca să vă învăț să trăiți liberi și veseli.

Și așa aș vrea să fiți întotdeauna: liberi și veseli.

Ca tatăl vostru.

Fâșâit.

Stop.

LORENZO MARONE
MÂINE POATE AM SĂ RĂMÂN
virtual-project.eu

virtual project

[1] Traducere de Alexandra Coliban, Editura Polirom, 2014.

[2] Una dintre cele mai pitorești zone din Napoli, apărută în secolul al XVI-lea, când Napoli se afla sub dominația spaniolă; multă vreme a fost considerată un loc rău famat.

[3] Lumină.

[4] Melancolie; în dialect napolitan, în original.

[5] Sistemul de notare în învățământul universitar italian este de la 60 la 110.

[6] Pufuleți crocanți cu brânză. (N. red.)

[7] Cântăreți care îmbină muzica tradițională italiană, în special napolitană, cu sonorități moderne.

[8] *Arteteca* – agitație exagerată; în dialect napolitan, în original.

[9] Lumină de noapte.

[10] *Picceré;* în dialect napolitan, în original.

[11] Micuțo; în dialect napolitan, în original.

[12] Sau Ciuma Dansului, o ciudată epidemie consemnată în Evul Mediu în Europa, care se manifesta prin ore în șir de dans, țipete, râsete, cântat, ce le induceau celor afectați o stare de transă și extaz, urmată de leșin și chiar de moarte. (N. red.)

[13] *Ninnillo;* în dialect napolitan, în original.

[14] Soldat american aparținând unui corp de armată pregătit pentru debarcări periculoase; în engleză, în original.

[15] Un cerc care poate fi învârtit în jurul taliei, al membrelor și al gâtului. (N. red.)

[16] Protagonistul cărții *Năzdrăvăniile lui Gian Burrasca* de Vamba (Luigi Bertelli), devenit prototipul copilului extrem de zvăpăiat.

[17] *Scrisori către Lucilius,* I, traducere de Ioana Costa, Editura Seneca, 2014.

[18] Călugăr capucin canonizat de Biserica Romano-Catolică în 2002. (N. red.)

[19] Jucător slovac de fotbal. (N. red.)

[20] Hărțuire; în engleză, în original. (N. red.)

[21] *Scuorno* – jenă, rușine; în dialect napolitan, în original.

[22] Faimoasă firmă care produce diferite sortimente de biscuiți și paste făinoase.

[23] Ploicică; în dialect napolitan, în original.

[24] *Ncopp a 'na seggiulella;* în dialect napolitan, în original.

[25] *Muccusié*; în dialect napolitan, în original.

[26] Cântăreață și actriță italiană.

[27] Institutul Național de Prevederi Sociale.

[28] Titlul de cavaler se acordă în Italia celor cu merite deosebite în muncă.

[29] Covrigei specifici regiunii Campania, care au în compoziție untură, migdale și piper.

[30] Credința populară spune că sunt ultimele trei zile din ianuarie, considerate cele mai friguroase din tot anul.

[31] *S-adda ittà!;* în dialect napolitan, în original.

[32] *T'avess vatter'*; în dialect sicilian, în original.

[33] Travestit; în dialect napolitan, în original.

[34] Localitate în Campania, lângă Napoli.

[35] Marcă italiană de țigări.

[36] Bulete de cartofi cu ouă, prăjite în ulei; în dialect napolitan, în original.

[37] Aș dori și eu să țin un toast; în franceză, în original. (N. red.)

[38] Și în cinstea voastră, a tuturor, pentru că m-ați primit cu multă căldură; în franceză, în original. (N. red.)

[39] Celor doi copii aici de față, ca… lucruri frumoase; în franceză, în original. (N. red.)

[40] Permiteți-mi… pentru această femeie deosebită de lângă mine… plină de soare în ochi… ție, micuță femeie din sud; în franceză, în original. (N. red.)

Table of Contents

Table of Contents